

**Zpráva o plnění opatření
Národního plánu podpory rovných
příležitostí pro osoby se zdravotním
postižením na období 2015–2020
v roce 2019**

Obsah

I. Úvod	3
II. Shrnutí	4
III. Plnění opatření	7
1. Rovné zacházení a ochrana před diskriminací	7
2. Osvětová činnost.....	18
3. Přístupnost staveb, dopravy a komunikací	33
4. Mimořádné události a krizové situace	55
5. Rovnost před zákonem	57
6. Nezávislý život.....	60
7. Osobní mobilita	66
8. Přístupnost informací a veřejných služeb	70
9. Život v rodině.....	73
10. Vzdělávání a školství	79
11. Zdraví a zdravotní péče	88
12. Rehabilitace.....	95
13. Zaměstnávání.....	98
14. Sociální zabezpečení a sociální ochrana.....	110
15. Participace občanů se zdravotním postižením a jejich organizací na správě věcí veřejných ..	112
16. Přístup ke kulturnímu dědictví a účast na kulturním životě.....	115
17. Statistické údaje	124
18. Koordinace a monitorování plnění Národního plánu.....	125
IV. Seznam použitých zkratk	128

I. Úvod

Cílem předkládaného materiálu je podrobné zmapování způsobu plnění opatření obsažených v Národním plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015–2020 (dále jen „NPPRP“) ze strany jednotlivých resortů a institucí za rok 2019. NPPRP byl schválen usnesením vlády ČR ze dne 25. května 2015 č. 385.

NPPRP obsahově i strukturou vychází z Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením (dále jen „Úmluva“), kterou Česká republika ratifikovala v září 2009. Pro zpracování dokumentu byly vybrány ty články Úmluvy, které jsou z hlediska vytváření rovnoprávného a nediskriminujícího prostředí pro lidi se zdravotním postižením nejdůležitější a nejaktuálnější v daném sledovaném období.

NPPRP je rozdělen do kapitol v návaznosti na vybrané články Úmluvy. Každá kapitola vedle krátkého obsahu příslušného článku Úmluvy dále obsahuje stručný popis stávajícího stavu a cílů, kterých má být prostřednictvím opatření dosaženo, a soubor termínovaných a průběžných opatření včetně uvedení resortu, který je za jejich plnění odpovědný. V případě, že se na realizaci opatření podílí více resortů, odpovídají za jejich plnění společně.

Usnesení vlády ČR, kterým byl NPPRP schválen, ukládá jednou ročně, vždy do 30. června, předložit vládě ČR k projednání zprávu o realizaci jednotlivých opatření NPPRP za uplynulý kalendářní rok.

Vládní výbor pro zdravotně postižené občany (dále jen „VVZPO“), který byl v roce 2019 přejmenován na Vládní výbor pro osoby se zdravotním postižením (dále jen „VVOZP“), v roce 2015 schválil svým usnesením Pravidla monitorování a vyhodnocování plnění opatření NPPRP, která stanovují závazné postupy k podávání hodnotících zpráv pro resorty a další instituce.

Realizace a průběžné monitorování NPPRP je mezioborovým procesem, z tohoto důvodu je nezbytné, aby se na jeho naplňování podílely nejen všechny dotčené ústřední orgány státní správy, ale také další instituce, kterým to NPPRP ukládá. Pokud jde o instituce, které nejsou orgány veřejné správy, jako je Národní rada osob se zdravotním postižením ČR (dále jen „NRZP“), která je střežovou nestátní neziskovou organizací, děje se tak na základě akceptace úkolu ze strany těchto organizací. Stát pak přispívá, zejména formou poskytovaných dotací k tomu, aby dotčený subjekt mohl úkoly plnit.

Z hodnotících zpráv jednotlivých resortů byla zpracována souhrnná Zpráva o plnění opatření NPPRP v roce 2019. Zpráva se člení podle jednotlivých kapitol NPPRP. U každého opatření je proveden souhrn plnění od všech odpovědných resortů a institucí.

K informacím resortů a institucí o plnění opatření zaujímá stanovisko sekretariát VVOZP ve spolupráci s NRZP. V případě, že opatření NPPRP, které je předmětem informace o plnění, bylo splněno jen částečně nebo nebylo realizováno vůbec, je navržen další postup.

II. Shrnutí

Úkoly NPPRP stanovené pro rok 2019 se ve většině případů podařilo splnit, 6 termínovaných úkolů z 13 však splněno nebylo.

Ze 126 opatření, která se mají plnit průběžně nebo měla být splněna do 31.12.2019, bylo splněno nebo průběžně plněno 116 opatření. Nebylo splněno nebo průběžně plněno 10 opatření. U termínovaných opatření, která nebyla splněna, byl navržen posun termínu jejich plnění.

Významnou úlohu v přístupu veřejnosti k lidem se zdravotním postižením představuje **osvětová činnost** zaměřená na ochranu jejich práv a ochranu před diskriminací, na zvyšování povědomí o situaci lidí se zdravotním postižením, o jejich schopnostech a přínosu pro společnost. Přestože postupně dochází ke zlepšování pozitivních postojů ze strany veřejnosti, je třeba i nadále intenzivně pokračovat v osvětových aktivitách, a to jak formou dotační podpory projektů neziskového sektoru, tak i vlastními aktivitami resortů. Na podporu výše zmíněného se v roce 2019 uskutečnil XXVI. ročník Ceny VVOZP za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení v rámci oslavy Mezinárodního dne osob se zdravotním postižením. VVOZP dále vyhlásil fotografickou soutěž Navzdory bariérám. Dalším příkladem jsou semináře organizované MZE pro široké publikum, jejichž součástí jsou exkurze v chráněných dílnách a pracovištích a prezentace výrobních programů, služeb a produktů subjektů zaměstnávajících více než 50 % lidí se zdravotním postižením. Zvláštní pozornost je věnována tématu destigmatizace lidí s duševním onemocněním, a to z důvodu stále přetrvávajících negativních postojů veřejnosti k těmto lidem. Pro tento účel realizuje MZ, resp. Národní ústav duševního zdraví, projekt Destigmatizace. Jeden z cílů této oblasti směřuje také na vzdělávání zaměstnanců veřejného sektoru.

Pro lidi se zdravotním postižením je mimořádně důležité zajištění **přístupnosti prostředí, tedy staveb, dopravy a komunikací**. MMR v roce 2019 pro další rozvoj péče o bezbariérové prostředí provádělo průběžnou metodickou činnost k požadavkům na bezbariérové užívání staveb, sledovalo účinnost ČSN k těmto požadavkům a vyhlásilo dotační titul Podpora a ochrana veřejného zájmu na úseku bezbariérového užívání staveb. Jeho cílem je podpora správné aplikace bezbariérové vyhlášky, zejména spoluprací se stavebními úřady, iniciování řešení nebezpečných míst a iniciování odstraňování architektonických bariér ve stávajících stavbách a zpracovávání a poskytování metodických informací pro osoby s omezenou schopností pohybu nebo orientace o bezbariérovém prostředí. Na základě analýzy přístupnosti zdravotnických zařízení pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace MZ vytvořilo plán zpřístupňování zdravotnických zařízení, dokument rovněž obsahuje informaci o stavu zpracování plánů zpřístupňování v jednotlivých krajích ČR. V roce 2019 byla zajištěna činnost Národního rozvojového programu mobility pro všechny (dále jen „NRPM“), v rámci kterého byla vyhlášena 2 kola výzev k předkládání záměrů bezbariérových tras pro města a obce, doporučeno k financování bylo 17 záměrů. Pro plné zpřístupnění veřejných budov je třeba zajistit jejich vybavení evakuačními výtahy, vizuální signalizací a značením ve snadno srozumitelné formě, což se ale řadě resortů nedaří. Neméně důležitou je také oblast bezbariérové veřejné dopravy, v roce 2019 byly realizovány zejména bezbariérové úpravy železničních vozů.

Během **mimořádných či krizových situací** je třeba zajistit bezpečnost a ochranu lidí se zdravotním postižením. Z tohoto důvodu probíhaly v loňském roce přednášky a besedy zaměřené na tuto oblast. S komunikací a prevencí následků mimořádných událostí souvisí technický projekt **Telefonní centrum tísňového volání 112** Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, v rámci kterého se postupně technicky realizuje oboustranná textová komunikace na tísňové služby tak, aby s tísňovými službami mohli textem a SMS komunikovat i lidé se sluchovým postižením.

Cílem kapitoly **Rovnost před zákonem** je zajistit lidem se zdravotním postižením takovou podporu, aby mohli uplatnit svá práva ve všech oblastech života. Stěžejním úkolem této oblasti je vypracovat a předložit zákon o veřejném opatrovnictví, návrh sice vypracován byl, ale nedošlo k jeho schválení, protože dosud nejsou dořešeny gesční kompetence dotčených resortů, úkol proto přetrvává.

K zajištění podmínek nezávislého způsobu života a začleňování do společnosti jsou pro lidi se zdravotním postižením mimořádně důležité sociální služby. Opatření této oblasti jsou zaměřena na podporu poskytování takových služeb, které umožňují lidem se zdravotním postižením setrvat v jejich domácím prostředí. Z tohoto důvodu je dlouhodobým úkolem podpora transformace

pobytových zařízení sociálních služeb, v roce 2019 bylo toto opatření realizováno především prostřednictvím osvětové, poradenské a konzultační činnosti. Dále byla v roce 2019 provedena analýza a revize rámce pro poskytování a využití asistivních technologií a pomůcek pro osoby se zdravotním postižením a souvisejících služeb pro zlepšení poskytování veřejných služeb.

V oblasti **osobní mobility** bylo dohlíženo na dostupnost zdravotnických prostředků a zvláštních pomůcek pro lidi se zdravotním postižením. V roce 2019 vstoupila v platnost novela zákona o veřejném zdravotním pojištění, která zpřesnila a rozšířila okruh zdravotnických prostředků (pomůcek), které mohou osoby se zdravotním postižením získat ze systému veřejného zdravotního pojištění. Novelizován byl rovněž zákon o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, který významně rozšířil okruh osob, které mohou získat příspěvek na zvláštní pomůcku. Byla také uspořádána řada akcí upozorňujících na bezpečnost osob s omezenou schopností pohybu a orientace jako účastníků silničního provozu.

Pro orientaci ve všech oblastech života je nezbytná **přístupnost informací a veřejných služeb**. Zejména tím, že v roce 2019 vstoupil v platnost zákon č. 99/2019 Sb., o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací subjektů veřejného sektoru, který upravuje obecnou povinnost také pro obsah internetových stránek včetně dokumentů, byl splněn úkol vytvořit a implementovat regulační rámec a metodiky pro přístupnost dokumentů veřejné správy. V roce 2019 měla být zpřístupněna konsolidovaná znění právních předpisů také osobám se zrakovým postižením a umožněno využití souvisejících služeb veřejnosti realizací projektu eSbírka/eLegislative, což se však zatím nepodařilo splnit.

Pro **oblast podpory rodinného života** byla do NPPRP zapracována opatření, jejichž záměrem je zvýšit zájem žadatelů o svěření dítěte se zdravotním postižením do pěstounské péče a zajištění odborné přípravy, poradenství a podpory pro žadatele o zprostředkování náhradní rodinné péče a osoby, které dítě se zdravotním postižením převzaly do své péče. Na toto téma vznikají metodické a informační materiály a byla zpracována Analýza potřeb pěstounských rodin pečujících o děti se specifickými potřebami. Rovněž je důležité věnovat pozornost předcházení násilí na lidech se zdravotním postižením, čemuž se věnuje Akční plán prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2019–2022.

Jedním z nejdůležitějších témat NPPRP je oblast **vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením**. Základním cílem této kapitoly je uplatňování principu inkluze při vzdělávání. Mezi splněná opatření v této kapitole patří například vyhodnocení systému tvorby školních vzdělávacích programů vzhledem k potřebám žáků se zdravotním postižením a sjednocení metodického, organizačního a personálního zajištění vzdělávání dětí a žáků s hlubokým mentálním postižením. Zatím nedošlo ke splnění opatření ukládající přijetí závazných standardů činnosti školských poradenských zařízení pro žáky se zdravotním postižením.

Důležitými úkoly při **poskytování zdravotní péče** je rozvoj primární prevence, následné zdravotní péče, integrované péče ve zdravotnických a sociálních zařízeních, podpora preventivních a rehabilitačně terapeutických aktivit lidí se zdravotním postižením a s chronickým onemocněním, stejně tak i podpora rozvoje dobrovolnických aktivit v zařízeních zdravotnických služeb. Tyto aktivity byly podporovány prostřednictvím dotačních programů, které realizovalo MZ. Aby mohla být bezproblémově zajištěna také dopomoc pečující osobou při pobytu pacienta se zdravotním postižením ve zdravotnickém zařízení, je třeba tuto skutečnost jednoznačně upravit. Tento úkol však splněn nebyl.

Jednou z priorit NPPRP je také **reforma systému psychiatrické péče** o lidi s duševním onemocněním. Pro rok 2019 bylo úkolem vytvořit mezíresortní systém kontroly psychiatrické péče, k čemuž došlo zatím jen ve fázi přípravy pilotního projektu. Nejvýznamnějším úkolem vztahujícím se k reformě psychiatrické péče, který se podařilo splnit, bylo přijetí Národního akčního plánu pro duševní zdraví 2020–2030.

Pro zajištění kvalitní **rehabilitace** lidí se zdravotním postižením je nezbytné, aby byl tento proces prováděn uceleně a jednotlivé složky rehabilitace na sebe navazovaly. K vypracování právní úpravy zajišťující koordinaci rehabilitace a nástroje jejího financování však stále nedošlo a tento úkol tak přetrvává i pro následující období.

Mezi prioritní oblasti, kterým je v NPPRP věnována zvýšená pozornost, patří také **zaměstnávání osob se zdravotním postižením**. Důležitým průběžně plněným úkolem je zabezpečení podmínek pro zavedení integrovaného systému kariérového poradenství v celoživotní perspektivě, který zvyšuje možnost mladých lidí se zdravotním postižením plynule přejít ze školy do zaměstnání. Důraz je v NPPRP také kladen na přímé zaměstnávání lidí se zdravotním postižením ve veřejné správě, která by měla být v této oblasti soukromému sektoru příkladem, což se však stále příliš nedaří.

V rámci **sociálního zabezpečení a sociální ochrany** je třeba zajistit přiměřenou životní úroveň lidí se zdravotním postižením. Pro účely systému sociálního zabezpečení, který v případě osob se zdravotním postižením slouží především pro kompenzaci zvýšených nákladů např. na kompenzační pomůcky a sociální služby, je třeba rozvíjet a zkvalitňovat systém posuzování zdravotního stavu, což se v roce 2019 plnilo zejména formou vzdělávacích akcí pro posudkové lékaře. Velmi důležitou oblastí je také neformální péče poskytovaná v rodinném prostředí, která je pro stát výhodná i ekonomicky, je však třeba ji dostatečně podporovat.

Aby bylo zajištěno **posilování účasti organizací lidí se zdravotním postižením na správě věcí veřejných**, byly tyto organizace i v roce 2019 podporovány ve své činnosti prostřednictvím dotačního programu Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků zdravotně postižených, který vyhlašuje VVOZP ve spolupráci s Úřadem vlády ČR (dále jen „ÚV ČR“). Z programu bylo podpořeno celkem 37 projektů v celkové výši 22.555.228 Kč.

V rámci zajištění **rovného přístupu k výkonu volebního práva** je průběžně plněným úkolem MV zveřejňování informací vztahujících se k volbám ve formátech přístupných a srozumitelných osobám se zdravotním postižením. V roce 2019 MV zpracovalo návrh zákona o správě voleb, do kterého byla začleněna samostatná část upravující postupy na podporu osob se znevýhodněním při výkonu práva volit.

Pro lidi se zdravotním postižením je rovněž potřebné zajišťovat podmínky pro **účast na kulturním životě**. V loňském roce tak byla provedena řada bezbariérových úprav kulturních institucí, byly pořádány prohlídky pro lidi se sluchovým nebo zrakovým postižením. Dále byly rozšiřovány digitalizované sbírky např. Muzea Jana Amose Komenského nebo Technického muzea v Brně.

Prostřednictvím dotačního programu MK byly v loňském roce podpořeny také **kulturní aktivity lidí se zdravotním postižením** se zaměřením na arteterapeutické programy, tvorbu umělců se zdravotním postižením, činnost lidí se zdravotním postižením v amatérských divadelních souborech a dílnách apod.

Pro efektivní formulování státní politiky ve vztahu k osobám se zdravotním postižením je nezbytné mít k dispozici co nejpřesnější **statistické údaje** o počtu a struktuře této skupiny osob, proto byl stanoven úkol pro Český statistický úřad realizovat výběrové šetření o osobách se zdravotním postižením. Úkol byl v roce 2019 dokončen a byly prezentovány výsledky statistického šetření.

III. Plnění opatření

1. Rovné zacházení a ochrana před diskriminací

Tato oblast vychází z článku 5 Úmluvy Rovnost a nediskriminace, jehož obsahem je uznání rovnoprávnosti všech osob a zákaz diskriminace z jakýchkoli důvodů na základě zdravotního postižení. Článek dále deklaruje, že opatření, která jsou nezbytná k dosažení rovnoprávnosti, se nepovažují za diskriminaci.

Účelem opatření této kapitoly je důsledné prosazování principu univerzálního designu, tj. umožnění a poskytnutí rovnocenného zázemí lidem se zdravotním postižením prostřednictvím zpřístupnění předmětů, technologií, informací, staveb i prostředí všem lidem bez omezení, a také zohledňování vícenásobné diskriminace.

Cíl: Předcházet diskriminaci a zajišťovat rovné zacházení.

1.3 Při přijímání všech organizačních, legislativních a technických řešení, která se týkají života občanů, dodržovat princip komplexního plánování (univerzální design) tak, aby navrhovaná řešení vyhovovala i osobám se zdravotním postižením.

Gestor: všechny resorty

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MD:

Pro nově schvalované dopravní prostředky jak v železniční tak silniční dopravě je situace pokryta požadavky mezinárodní legislativy v kombinaci s technickými předpisy.

Problematické bývá vnímání plnění požadavků na přístupnost u vozidel vyrobených dříve, které splňují požadavky na přístupnost podle předpisů v době jejich schválení platných, kdy tyto požadavky byly volnější než v současnosti. Například všechny požadavky Nařízení č. 1300/2014/EU se používají u železničních vozidel vyrobených po 1. 1. 2015. Současně je nutné podotknout, že na národní úrovni existuje celá řada technických norem, které upravují podmínky přístupnosti vozidel (například ČSN EN 16584 – 1 Železniční aplikace – Konstrukční úpravy pro osoby s omezenou schopností pohybu nebo orientace – Obecné požadavky – část 1: Kontrast; ČSN EN 16585 – 1 Železniční aplikace – Konstrukční úpravy pro osoby s omezenou schopností pohybu nebo orientace – Vybavení a komponenty v kolejových vozidlech – Část 2: Prvky pro sezení, stání a pohyb).

V oblasti železniční i silniční dopravy došlo ke schválení mezinárodně platných standardů, které zpřísnily požadavky na přístupnost nově vyráběných vozidel. Gestor vydal v roce 2018 metodickou pomůcku, která má pomoci objednatelům veřejné dopravy zajistit přístupné veřejné služby v přepravě cestujících.

I nadále bude docházet k obnově vozidlového parku a k rozšíření počtu vozidel přístupných podle nejnovějších požadavků. V současné době probíhají jednání s organizacemi zastupujícími práva osob se zdravotním postižením ohledně jejich požadavků ve vztahu k úpravě nařízení č. 63/2011 Sb. pro jeho aktualizaci.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MF:

Ministerstvo financí dlouhodobě podporuje zvyšování podílu zaměstnávání osob se zdravotním postižením (dále jen „OZP“) různými opatřeními. Jednou z nich je zmiňovaná oblast personální politiky. V rámci výběrového řízení (dále jen „VŘ“) na obsazení volného služebního místa, se personální odbor řídí příslušnou legislativou a pravidly pro výběrové řízení. Volná služební místa jsou obsazována v souladu se zákonem č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů. Oznámení o vyhlášení VŘ na volné služební místo je vyvěšeno na úřední desce MF v elektronické i fyzické verzi, webových stránkách MF a informačním systému o státní službě. Jsou stanoveny veškeré podmínky na volné místo, včetně požadavků na zdravotní způsobilost. Jednotná pravidla výběrového řízení zajišťují transparentnost, zásady rovného zacházení a zákaz diskriminace pro všechny žadatele. Inzerce na volná pracovní místa, obsazovaná dle Zákoníku práce, probíhá rovněž

podle stanovených předpisů. Nabídka těchto míst je zveřejňována na webu MF, dále dle požadavků ředitelů příslušných odborů je možné inzerovat na portále Jobs, či jiných médiích – s uvedením, že je místo vhodné pro OZP.

Personální odbor podporuje zaměstnávání OZP také nabídkou flexibilních forem práce, např. možností pracovat na zkrácený pracovní úvazek (HPP, DPP/DPČ) nebo vykonávat práci z domova. Významným nástrojem na sladování pracovního a rodinného života je zavedení pružné pracovní doby.

Problematika rovných příležitostí byla ze strany Ministerstva financí řešena také při přípravě a zavádění evidence tržeb v letech 2015 až 2017. Ministerstvo financí spolupracovalo se zástupci dotčených podnikatelů a intenzivně komunikovalo i s těžce zrakově postiženými podnikateli (ve všech fázích). Dle odhadů NRZP a SONS se evidence tržeb může dotknout celkem až 2000 osob. Evidence tržeb se osob těžce zrakově postižených týká primárně v závěrečné fázi evidence tržeb, tedy od 1. května 2020.

Již v souvislosti s přípravou a zavedením evidence tržeb bylo zjištěno, že na trhu není dostatečná nabídka plně přístupných, funkčních a uživatelsky odzkoušených technických řešení k samotné evidenci tržeb (pokladních zařízení), která by vyhovovala principům práce těžce zrakově postižených osob a umožňovala tak jejich bezproblémové zapojení se do systému elektronické evidence tržeb. Na základě dohody Ministerstva financí a zástupců nevidomých podnikatelů byla připravena výjimka z evidence tržeb, která byla zahrnuta do nařízení vlády č. 376/2017 Sb., o vyloučení některých tržeb z evidence tržeb. Uvedená výjimka, resp. celé nařízení vlády, byla zrušena nálezem Ústavního soudu Pl. ÚS 26/16 ze dne 12. prosince 2017, a to k 31. 12. 2018. V návaznosti na nález ústavního soudu a připravovanou novelu zákona o evidenci tržeb byla problematika rovných příležitostí v roce 2019 opětovně diskutována, přičemž bylo zjištěno, že se trhu s pokladními zařízeními stále nepodařilo nabídnout vhodná řešení pro dotčenou skupinu podnikatelů. Na základě zjištěného stavu byla tato výjimka, která byla původně předmětem zrušeného nařízení vlády, promítnuta do novely zákona o evidenci tržeb, která vstoupila v platnost dne 9. 10. 2019. Dle § 12 odst. 3 písm. n) zákona o evidenci tržeb se tak neevidentují tržby poplatníka daně z příjmů fyzických osob,

1. kterému je přiznán nárok na průkaz ZTP/P z důvodu úplné nebo praktické nevidomosti nebo těžké hluchoslepoty,
2. který provozuje podnikatelskou činnost bez spolupracujících osob podle zákona upravujícího daně z příjmů a bez zaměstnanců, ledaže tyto osoby splňují podmínku uvedenou v bodě 1,
3. který není společníkem společnosti, z jejíž činnosti tržba plyne, ledaže všichni společníci společnosti splňují podmínku v bodě 1, a
4. který tuto tržbu přijímá sám nebo prostřednictvím zaměstnance, spolupracující osoby nebo společníka společnosti, kteří splňují podmínku uvedenou v bodě 1.

Výjimka nabývá účinnosti 1. listopadem 2019.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MK:

V rámci přijímacích nebo výběrových řízení Ministerstvo kultury respektuje příslušná ustanovení zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, a zákona č. 198/2009 Sb., antidiskriminační zákon. Ministerstvo kultury zaměstnává osoby se zdravotním postižením. Je tedy zřejmé, že případná zdravotní omezení nejsou na překážku pro výběr vhodného uchazeče. V roce 2019 v Ministerstvu kultury došlo k nárůstu počtu zaměstnávaných osob se zdravotním postižením.

Také příspěvkové organizace Ministerstva kultury v rámci své působnosti, např. Národní knihovna ČR, začleňují do legislativních řešení taková ustanovení, která dodržují principy univerzálního designu a pamatují i na osoby se zdravotním postižením. Národní knihovna ČR v současné době stále prochází revitalizací, resp. není dokončena III. etapa revitalizace, což značně stěžuje podmínky pro uživatele i zaměstnance. Přesto jsou při omezeních zajištěny takové stavební úpravy, které vyhovují i osobám se zdravotním postižením. Knihovna a tiskárna pro nevidomé K. E. Macana jakožto organizace soustředěná výhradně na služby pro zrakově postižené přistupuje ve všech organizačních, technických i legislativních řešeních k uživatelům právě vzhledem k jejich handicapu. Národní památkový ústav naplňuje cíl tohoto opatření především díky spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením České republiky. Konkrétně se Národní památkový ústav zapojil do projektu Euroklíč, který je zaměřen na zajištění dostupnosti veřejných sociálních a technických zařízení

osobami s omezenou schopností pohybu a orientace prostřednictvím využívání tzv. Eurozámku a Euroklíče.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MMR:

Ministerstvo pro místní rozvoj je správcem národního dotačního programu pro oblast cestovního ruchu - Národního programu podpory cestovního ruchu v regionech. Program schválen do roku 2020.

Jeden z podprogramů dotačního Programu „Rozvoj základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu,“ řeší ve 3 dotačních titulech podporu menších investičních projektových záměrů z oblasti rozvoje základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu:

- DT 1 Podpora nadregionálních aktivit
- DT 2 Rozvoj základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu
- DT 3 Rozvoj veřejné infrastruktury cestovního ruchu

V rámci dotačních titulů jsou mimo jiné realizovány projekty základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu – veřejná hygienická zařízení, odpočívadla či jiná úprava veřejných prostranství, turistické značení, zpřístupnění atraktivit cestovního ruchu, budování zařízení poskytujících služby a informace turistům nevylučující hendikepované, apod.

V rámci podmínek programu jsou stanovena pravidla naplňující příslušné opatření NPPRP. Jsou to např.:

- v rámci hygienického zařízení musí být realizováno min. 1 WC pro imobilní, tak aby vyhovovalo i osobám se zdravotním postižením,
- projekty obsahující aktivity, jež usnadní pohyb a zážitek z návštěvy turistického místa jsou bodově zvýhodněny při hodnocení projektů (audio popisky, popisky v Braillovu písmu, rampy apod.),
- v rámci programu je nastaveno, že:
 - u projektů na zpřístupnění infrastruktury pro hendikepované osoby a jiným osobám s pohybovým omezením bude podmínkou využití metodiky MMR k požadavkům na bezbariérové užívání staveb a vyhlášky č. 398/2009 Sb. o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb: <http://www.mmr.cz/cs/Uzemni-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Informace-z-oblasti-stavebniho-radu/Informace-z-oblasti-Bezbarieroveho-uzivani-staveb>
 - u projektů zaměřených na mapování přístupnosti pro hendikepované, respektive tvorbu produktů pro hendikepované návštěvníky (přístupnost objektů, prostředků hromadné dopravy i parků, zahrad a stezek) využití Metodiky přístupnosti Pracovní skupiny pro jednotnou metodiku mapování přístupnosti staveb: <http://www.presbariery.cz/cz/mapovani-barierovosti/metodika>.

V rámci přípravy Strategie rozvoje cestovního ruchu v ČR na období 2021 – 2030 je zohledňována i problematika cestování osob se zdravotním postižením. Do návrhové části byla zahrnuta podpora odstraňování bariér a usnadnění pohybu pro návštěvníky se specifickými potřebami a podpora zpřístupnění a interpretace kulturního, technického a přírodního dědictví návštěvníkům se specifickými potřebami.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MO:

Ministerstvo obrany plní úkol především zajištěním bezbariérových přístupů do svých objektů nebo objektů příspěvkových organizací. U staveb povolených v roce 2019 byly v souvislosti s technickoorganizačními opatřeními provedeny zejména tyto úpravy:

- vybudování nového vzdělávacího centra pro potřeby Univerzity obrany v kasárnách J. Babáka v Brně se zajištěním bezbariérového přístupu;
- realizace přístavby pavilonu CH1 v prostorách Ústřední vojenské nemocnice se zajištěním bezbariérového přístupu;
- rekonstrukce centrální části ubytovny sester ÚVN II na Komunitní centrum pro válečné veterány AČR, součástí rekonstrukce je rovněž zajištění bezbariérového přístupu;

- rekonstrukce pavilonu B Ústřední vojenské nemocnice Praha - pavilonu sociálních služeb, jehož součástí je léčebna dlouhodobě nemocných – 34 lůžek, ošetrovatelská lůžka – 28 lůžek, domov se zvláštním režimem – 30 lůžek, chráněné bydlení – 6 lůžek, multifunkční kulturní centrum, vše vybavené sanitárním zařízením, včetně instalace technologií, potřebných pro tento provoz spolu se zajištěním bezbariérového přístupu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPO:

Ministerstvo průmyslu a obchodu dodržuje princip komplexního plánování (univerzální design) a usiluje o přijímání zmíněných organizačních, legislativních a technických řešení v takové podobě, aby vyhovovala rovněž osobám se zdravotním postižením. To se promítlo např. při realizaci výměny osobních výtahů budovy Na Františku nebo při zpracování projektové dokumentace rekonstrukce budov Gorazdova a Dittrichova.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPSV:

MPSV a jemu podřízené resortní organizace s celorepublikovou působností, tj. ČSSZ a Úřad práce ČR (dále jen „ÚP ČR“), se snaží při plánování stavebních úprav, investic a rozsáhlejších oprav administrativních budov v co nejvyšší míře využívat princip komplexního plánování a univerzálního designu.

V rámci legislativního procesu, jakož i tvorby koncepčních a strategických dokumentů je plnění tohoto úkolu zajištěno okruhem připomínkových míst, která se vyjadřují ke všem návrhům právních předpisů, a též ustálenými postupy při tvorbě věcných podkladů směřujících k vydání nových nebo změnám stávajících právních předpisů v působnosti MPSV.

Organizační, legislativní i technická řešení, včetně poskytování služeb a informací občanům, která byla přijímána a aplikována prostřednictvím zejména lékařské posudkové služby ČSSZ (dále jen „LPS“), byla vždy takového charakteru, aby vyhovovala osobám se zdravotním postižením. Konkrétně se jednalo např. o organizaci výpomocí se zpracováním posudků tak, aby žádosti (zdravotně postižených občanů) byly vyřízeny v co možná nejkratší lhůtě a v případě dostatečné zdravotnické dokumentace bez nutnosti přítomnosti klienta, aby nebyl zbytečně zatěžován. Další taková opatření se týkala minimalizace zátěže zdravotně postižených osob v souvislosti s efektivním stanovováním platnosti posudku, kdy bylo příslušným metodickým pokynem upřesněno, v jakých situacích se doporučuje od kontrolní lékařské prohlídky či omezené platnosti posudku upustit. V oblasti technických řešení byly zpracovány požadavky (věcné zadání) na novou aplikační podporu pro LPS, které zahrnují rozšíření dostupnosti služeb i pro klienty LPS (např. náhled na stav vyřizování jejich žádosti).

V neposlední řadě ČSSZ dodržuje při realizaci stavebních investic a stavebních úprav administrativních budov normy vztahující se k osobám se zdravotním postižením. Důsledně je dbáno, aby navrhovaná a cílová řešení vyhovovala i osobám se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MSP:

Při schvalování technického řešení realizace investičních akcí bylo akcentováno dodržování principu komplexního plánování navrhovaného řešení tak, aby prováděné úpravy vyhovovaly co nejširšímu množství uživatelů, tj. i osobám se zdravotním postižením bez ohledu na jejich věk, zdravotní stav a fyzické možnosti.

Ministerstvo vnitra zpracovalo Metodiku Easy-to-read, neboli Metodický postup pro tvorbu srozumitelných sdělení ve veřejné správě a pro tvorbu zjednodušených textů pro osoby vyžadující zvláštní přístup. Ministerstvo spravedlnosti poskytne součinnost při přípravě a publikaci základních karet u vybraných základních agend dle vzorů Metodiky.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MŠMT:

Při přijímání všech organizačních, legislativních a technických řešení, která se týkají života občanů, byl dodržován princip komplexního plánování tak, aby navrhovaná řešení vyhovovala i osobám se zdravotním postižením. V roce 2019 byla připravována novela vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů, která upravuje pravidla vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaných tak, aby došlo k naplnění jejich vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními (více viz plnění opatření 1.4).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MV:

Mezi realizované kroky za poslední období patří vytvoření Metodického postupu pro tvorbu srozumitelných sdělení ve veřejné správě a pro tvorbu zjednodušených textů pro osoby vyžadující zvláštní přístup – tzv. Metodiku „Easy-to-read a zahájení jeho implementace (podrobněji rozebráno ve vztahu k plnění následujících úkolů), nebo návrh zákona o správě voleb, obsahujícího část upravující postupy na podporu osob se znevýhodněním při výkonu práva volit. Ministerstvo vnitra spolupracuje standardně před každými volbami s Vládním výborem pro osoby se zdravotním postižením, jehož prostřednictvím jsou organizacím sdružujícím osoby s určitým typem zdravotního postižení v předstihu poskytovány informace o způsobu hlasování tak, aby mohly být převedeny do formátu, který je čitelný a srozumitelný např. osobám se zrakovým či sluchovým postižením. Univerzální design je uplatněn též v koncepci „Klientsky orientovaná veřejná správa 2030“.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZ:

V roce 2019 byly dodržovány principy univerzálního designu při vypracovávání nových a úpravách stávajících právních předpisů, při stavebních úpravách budov, komunikací i prostranství, při organizačních úpravách prostoru budov, při přijímacích řízeních, poskytování služeb občanům, poskytování informací občanům atd.

V současné probíhající novele zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, byla vložena definice patientských organizací a dále byl znovelizován institut dříve vysloveného přání, kdy po úpravě bude pro pacienty srozumitelnější, což by mělo přispět k jeho většímu využití v praxi.

V zákonu č. 372/2011 Sb. je již stanoveno dodržování principu komplexního plánování ve vztahu k osobám s omezenou schopností pohybu a orientace. Zákon ošetřuje problematiku pacientů se smyslovým postižením nebo s těžkými komunikačními problémy ve smyslu práva pacienta dorozumívat se způsobem pro něj srozumitelným a používat dorozumívací prostředky, které si sám určí, včetně způsobů založených na tlumočení druhou osobou. Zákon dále stanovuje, aby pacient se smyslovým nebo tělesným postižením, který využívá vodícího nebo asistenčního psa, měl právo na doprovod a přítomnost psa u sebe ve zdravotnickém zařízení.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZE:

Při všech organizačních, legislativních a faktických řešeních, která se týkají života občanů, je naším resortem uplatňován princip komplexního plánování, a to včetně činností, které jsou zajišťovány v regionech a všemi resortními organizacemi. V roce 2019 neobdrželo MZE žádný podnět nebo stížnost týkající se této problematiky.

Ve venkovských oblastech je vytvářen prostor pro aplikaci tzv. sociálního zemědělství, které propojuje zemědělský a sociální prostor. Představuje možnosti integrace zdravotně a sociálně znevýhodněných osob do společnosti prostřednictvím zaměstnávání, služeb rehabilitační a terapeutické péče (sociálních služeb), volnočasových a vzdělávacích aktivit v prostředí zemědělských farem.

V souvislosti s osobami se zdravotním postižením žijícími na venkově se v současné době konceptu sociálního zemědělství dostává stále větší pozornosti díky finančním i nefinančním podporám

zemědělského sektoru i osvěty u veřejnosti. Na Ministerstvu zemědělství působí Pracovní komise sociálního zemědělství, která si klade za cíl této oblasti hledat podporu a usnadnění rozvoje.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZV:

MZV plní opatření zejména zajišťováním bezbariérových přístupů do objektů v majetku ČR, případně i do objektů pronajímaných v zahraničí v rámci prováděných rekonstrukcí nebo dílčích úprav. V případech, že bezbariérové řešení nelze zcela splnit v objektech MZV, které jsou nemovitými kulturními památkami či jinak chráněnými objekty, jsou přijímána odpovídající alternativní organizační opatření (např. asistence ze strany ostrahy objektu). Bezbariérovost je jedním z kritérií při rekonstrukci stávajících objektů či při výběru objektů nově pronajímaných v zahraničí.

Tiskový odbor MZV se při poskytování informací občanům řídí platnou legislativou včetně tzv. vyhlášky o přístupnosti, která upravuje pravidla pro uveřejňování informací pro osoby se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MŽP:

Při přijímání organizačních, legislativních a technických řešení, která se týkají života občanů, dodržuje odbor provozní a správy majetku Ministerstva životního prostředí principy komplexního plánování tak, že navrhovaná řešení vyhovují i osobám se zdravotním postižením. Mezi taková realizovaná opatření patří např. umístění ovládacího úřední desky před budovou MŽP takovým způsobem, aby bylo vyhovující pro osoby tělesně postižené, bezbariérový přístup do podatelny MŽP z veřejného prostranství, samostatné hygienické zázemí pro tělesně postižené osoby situované v přízemí budovy a propojení jednotlivých mimoúrovňových částí budovy MŽP plošinou pro vozíčkáře. V současnosti je schválen investiční záměr na pořízení nové plošiny, realizace proběhne v roce 2020. V hodnoceném roce byly dodržovány principy univerzálního designu při stavebních úpravách budov, komunikací i prostranství.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

1.4 Při přijímání všech legislativních, organizačních a technických opatření, která se týkají života osob se zdravotním postižením, zajišťovat rovnoprávné podmínky osobám ohroženým vícenásobnou diskriminací (zejména děti, ženy, senioři, příslušníci národnostních menšin) a spolupracovat se zástupci organizací osob se zdravotním postižením při jejich formulování.

Gestor: všechny resorty

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MD:

Správa železnic (SŽ) systematicky zpřístupňuje cestování po železnici i pro osoby se sníženou schopností pohybu, orientace a komunikace. Na hlavních tratích zařazených do transevropské železniční sítě (TEN-T) jsou bezbariérově přístupná nástupiště už ve více než polovině stanic a zastávek. Pokračují také úpravy nádraží pro nevidomé a slabozraké.

Výsledkem investiční činnosti SŽ je zpřístupňování dalších železničních stanic a zastávek. V současné době je bezbariérový přístup na nástupiště na 54 procentech nádraží nejen v rámci koridorů, ale i dalších tratí ležících na důležitých mezinárodních trasách. Díky intenzivnímu tempu modernizací se předpokládá navýšení do roku 2025 až na 72 procent.

Na webových stránkách SŽ jsou k dispozici informace o úrovni bezbariérové přístupnosti stanic a zastávek. Ke sladění požadavků na bezbariérovost nádraží a na jejich potřebné úpravy byla v roce 2019 ustavena platforma pro setkávání zástupců Národní rady osob se zdravotním postižením ČR, osobních dopravců a SŽDC.

Stejně důležitá je i přístupnost nádraží pro cestující se zrakovým postižením. K jejich pohybu na nástupišťích pomáhají žlutě vyznačené vodící linie s funkcí varovného pásu. Nevidomí a slabozrací

mohou navíc využívat orientační hlasové majáčky, které jsou rozmístěny na pevně stanovených místech. Aktivují si je sami nevidomí pomocí svého povelového vysílače. Dále mají k dispozici hmatové štítky, na kterých jsou informace napsány Braillovým písmem. Díky spolupráci se SONS jsou nově pro nevidomé a slabozraké osoby upraveny také webové stránky SŽ. Dále pak SŽ na svých stránkách nabízí možnost objednat si cestu s vozíkem nebo asistenci na nádraží (<https://www.oneticket.cz/asistence/>).

Na konci roku 2019 byla představena novela vyhlášky č. 175/2000 Sb., o přepravním řádu pro veřejnou drážní a silniční osobní dopravu. V rámci probíhajícího mezirezortního připomínkového řízení Ministerstvo dopravy obdrželo připomínky od zmocněnkyně vlády pro lidská práva, NRZP a Úřadu veřejného ochránce práv. Připomínky byly zohledněny v návrhu novely vyhlášky.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MF:

V hodnoceném roce byly při přijímání legislativních, organizačních a technických opatření, která se týkají života osob se zdravotním postižením a osob ohrožených vícenásobnou diskriminací, dodržovány a zabezpečeny rovnoprávné podmínky. Nebyla identifikována diskriminace osob zdravotně postižených, naopak tam, kde je to potřeba, právní úprava k jejich zdravotnímu stavu přihlíží a stanoví specifické postupy (např. § 76 odst. 5 daňového řádu).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MK:

Dne 15. 2. 2019 byla pod č. 50/2019 Sb. vyhlášena ve Sbírce zákonů (a téhož dne nabyla účinnosti) novela autorského zákona, kterou se do českého právního řádu implementují směrnice a nařízení EU k provedení mezinárodní Smlouvy Světové organizace duševního vlastnictví o usnadnění přístupu k publikovaným dílům nevidomým osobám, osobám se zrakovým postižením nebo s poruchami čtení, uzavřené v roce 2013 a pro ČR a EU závazné od 1. ledna 2019.

Cílem této tzv. Marrákešské smlouvy je zlepšit dostupnost autorskoprávně chráněných děl v podobě knih, odborných periodik, novin, časopisů, hudebních partitur a podobných písemností osobám zrakově postiženým, včetně nevidomých, a osobám s poruchami čtení (jako je např. těžká dyslexie), a to tím, že se na základě nové výjimky umožní přeshraniční výměna (dovoz a vývoz) autorských děl převedených do formátů dostupných osobám se zmíněnými handicap (např. do Braillova písma nebo do různých speciálních digitálních formátů).

Dále Ministerstvo kultury v roce 2019 zpracovalo návrh zákona o službách platform pro sdílení videonahrávek a o změně zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů (zákon o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání), ve znění pozdějších předpisů, a některých dalších zákonů. Jeho účelem je transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1808 ze dne 14. listopadu 2018, kterou se mění směrnice 2010/13/EU o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) s ohledem na měnící se situaci na trhu (dále jen „směrnice“), do českého právního řádu. V souladu s Čl. 7 uvedené směrnice se v návrhu zákona upravuje postupný nárůst rozsahu pořadů v televizním vysílání a audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání zpřístupněných pro osoby se sluchovým a zrakovým postižením. Návrh uvedeného zákona byl předložen 20. prosince 2019 do připomínkového řízení, v současné době probíhá jeho vypořádání.

Pokud jde o spolupráci s organizacemi osob se zdravotním postižením, lze uvést několik příkladů dobré praxe: Národní památkový ústav pokračoval ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením při odborných konzultacích v problematice, která se dotýká jak správ památkových objektů, tak i péče o památkový fond. Ve Slezském zemském muzeu edukátorky spolupracují již dlouhou dobu s Českou unií neslyšících při přípravě speciálních edukačních programů a přípravě návštěvnických podmínek pro osoby s postižením sluchu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MMR:

Odbor legislativně právní dbá důsledně ve spolupráci s věcnými útvary připravujícími legislativní návrhy na MMR na posouzení dodržování rovnoprávných podmínek pro osoby ohrožené vícenásobnou diskriminací (zejména děti, ženy, senioři, příslušníci národnostních menšin a osoby se zdravotním postižením) v připravovaných legislativních návrzích MMR upravujících vztahy v rámci působnosti MMR. Hodnocení dodržení těchto rovnoprávných podmínek je vždy také součástí důvodové zprávy k legislativnímu návrhu a součástí Hodnocení dopadů regulace (RIA). V případě potřeby odbor legislativně právní zajišťuje v rámci meziresortního připomínkového řízení připomínky k legislativním návrhům MMR přímo od organizací zastupujících osoby se zdravotním postižením.

MMR má navázanou přímou spolupráci s řadou organizací osob se zdravotním postižením. Jejím cílem je zohledňovat uživatelská hlediska a ověřovat funkčnost nových řešení. MMR v rámci koncepční činnosti spolupracuje s VVOZP a NRZP ČR. Sekce stavebního práva v rámci přípravy dílčích metodických materiálů spolupracuje s jednotlivými organizacemi se specializací na danou problematiku, zejména NIPi Bezbariérové prostředí. Mezi další formy spolupráce patří např. stanovisko „Bezbariérová kabina WC musí být vybavena přístupným splachovacím systémem“, které se připravovalo ve spolupráci s Pražskou organizací vozíčkářů a Českou Abilympijskou organizací.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MO:

V rezortu Ministerstva obrany je diskriminace v jakékoliv podobě považována za sociálně nežádoucí jev. K této oblasti byl vydán koncepční dokument „Koncepte primární prevence rizikového chování personálu rezortu MO na období let 2015 - 2019“. K zabezpečení jednotného postupu při realizaci úkolů prevence rizikového chování byl vydán vnitřní předpis – rozkaz ministra obrany „Prevence rizikového chování personálu rezortu Ministerstva obrany“.

Rovný přístup ke všem zaměstnancům v pracovním i služebním poměru je v rezortu důsledně uplatňován. To platí jak při přijímání zaměstnanců do pracovního/služebního poměru, tak při řešení personálních opatření. Dodržování zákazu diskriminace z hlediska zdravotního postižení, věku, pohlaví a dalších je samozřejmostí. Rezort MO má rovněž ošetřen princip prosazování rovného přístupu a rovného zacházení na základě pohlaví ve vnitřním předpisu „Prosazování principu rovnosti mužů a žen v působnosti MO“.

K dispozici pro všechny zaměstnance je také „pomocník“, služební pomůcka Pers-51-51 Rovné zacházení s muži a ženami, ve které jsou vysvětleny základní pojmy vztahující se k diskriminaci, uvedeny preventivní opatření, možné postupy při zjištění případů diskriminace a možné důsledky porušení práv a povinností vyplývajících z rovného zacházení. V této jsou také uvedeny kontakty, kam se mohou všichni zaměstnanci obracet v případě, že dochází k porušení rovných příležitostí.

K zabezpečení ochrany lidských práv je v rezortu MO zřízena pozice hlavního inspektora ochrany lidských práv (ombudsman). Od roku 2013 provozuje ombudsman anonymní schránku ombudsman@army.cz. V roce 2019 nebylo řešeno podání na porušení rovných příležitostí, ať již oficiálně podané či anonymně podané. Státní zaměstnanci a zaměstnankyně mohou za tímto účelem využívat také anonymní schránku prosetrovatelMO@army.cz.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPO:

Ministerstvo průmyslu a obchodu zabezpečuje v rámci své působnosti při přijímání všech legislativních, organizačních a technických řešení s dopady na život osob se zdravotním postižením rovnoprávné podmínky pro všechny osoby ohrožené diskriminací. Povinnost rovného zacházení a zákaz diskriminace státního zaměstnance před přijetím do služebního poměru jsou dány kolektivní smlouvou. Opatřením ministra č. 18/2019 byla aktualizována pracovní skupina k rovným příležitostem pro ženy a muže včetně jejího Statutu a jednacího řádu. MPO má rovnoprávné podmínky pro všechny osoby ohrožené diskriminací zahrnuté ve svých vnitřních normách. Ministerstvo v rámci projektu „Zajištění rovných příležitostí žen a mužů na MPO“ vydalo Manuál k výběrovým řízením, kde je kladen důraz na genderově senzitivní jazyk, podporu rovnosti žen a mužů při přijímání nových zaměstnanců, upozornění na vhodnost inzerátu pro osoby se zdravotním postižením a v neposlední řadě snahu o vytváření genderově smíšených výběrových komisí. Účelem podpory je nastavit a implementovat

institucionální zajištění a rozvoj rovných příležitostí žen a mužů v resortu dle Vládní strategie pro rovnost žen a mužů na léta 2014–2020. V současné době probíhá na MPO genderový audit (od listopadu 2019 do března 2020) jehož výsledky budou zapracovány do metodiky projektu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPSV:

Při přijímání legislativních opatření je rezortem MPSV postupováno podle Legislativních pravidel vlády a Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace (RIA). Spolupráce se zástupci organizací osob se zdravotním postižením je v rámci legislativního procesu zajištěna mimo jiné též jejich začleněním do okruhu připomínkových míst, která se vyjadřují k návrhům právních předpisů.

Navrhované změny v oblasti zaměstnávání osob se zdravotním postižením předkládané v rámci novely zákona o zaměstnanosti byly konzultovány se všemi zainteresovanými subjekty, tj. se zástupci zaměstnavatelů osob se zdravotním postižením na volném i chráněném trhu práce a se zástupci osob se zdravotním postižením, a to i v rámci pracovní skupiny k problematice podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením působící při MPSV. Ve zpracovaném návrhu byla zohledněna stanoviska, připomínky a návrhy dotčených subjektů, které vyplynuly z uskutečněných jednání.

V rámci přípravy změn právní úpravy v předpisech upravujících problematiku důchodového, nemocenského a úrazového pojištění MPSV vždy uplatňuje princip rovného zacházení se všemi pojištěnci; žádná skupina pojištěnců, tedy ani osoby se zdravotním postižením, není diskriminována.

ČSSZ v rámci provádění důchodového a nemocenského pojištění a LPS při přijímání organizačních a případných technických opatření, které se týkají osob se zdravotním postižením, postupuje důsledně v intencích platné právní úpravy, tj. tak, že u všech klientů aplikuje zcela rovnoprávný přístup a tam, kde je to vhodné, spolupracuje se zástupci organizací zdravotně postižených osob (např. NRZP), popř. i patientských organizací, a v neposlední řadě rovněž s odbornou zdravotnickou veřejností. Při přijímání nových technických opatření, zejména již v projektové fázi přípravy stavebních investičních akcí, je dbáno, aby byly zajištěny rovnoprávné a důstojné podmínky pro osoby ohrožené diskriminací. Zvláštní důraz je kladen na seniory a osoby se sníženou schopností pohybu a orientace prostřednictvím bezbariérových vstupů, výtahů, plošin či bezbariérových toalet.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MSP:

Při přijímání technických opatření v souvislosti s plněním úkolů se přihlíželo k zajištění rovnoprávných podmínek pro osoby ohrožené vícenásobnou diskriminací. Zástupci organizací osob se zdravotním postižením doposud neuplatnili u odboru žádné specifické požadavky na stavební úpravy a orientační značení justičních budov.

Ministerstvo spravedlnosti v současné době uvažuje o vytvoření jednoduchých informačních textů dle Metodiky Easy-to-read nebo shromáždění již existujících vhodných a kvalitně zpracovaných informačních textů pro účely informování osob se zdravotním postižením a jejich rodinných příslušníků a jiných blízkých osob o jednotlivých opatřeních využitelných při narušení schopnosti zletilého právně jednat (nápomoc při rozhodování, zastoupení členem domácnosti, opatrovnictví a omezení svéprávnosti) a o právech a povinnostech z nich vyplývajících. Materiály by byly zaslány soudům k využití a byly by také dostupné na webu Ministerstva spravedlnosti.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MŠMT:

Od 1. 1. 2020 je v účinnosti novela vyhlášky č. 27/2016 Sb., jejímž cílem je zefektivnit implementaci inkluzivního vzdělávání tak, aby mělo každé dítě, žák či student rovné možnosti ve vzdělávání, snižovala se administrativní zátěž pedagogických pracovníků za účelem zvýšení časových možností k pedagogické práci s dětmi, žáky a studenty a bylo systémově řešeno zajištění podpůrných opatření personálního charakteru. Pro usnadnění implementace tohoto předpisu byl vydán metodický pokyn <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicky-pokyn-k-novele-vyhlaske-c-27-2016-sb-o-vzdelavani>.

Navrhovaná novela zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách) řeší komplexně situaci studentů se specifickými potřebami, a to včetně finančního zabezpečení příslušných opatření. Jedná se tedy zejména o studenty se zrakovým, sluchovým nebo pohybovým postižením, se specifickými poruchami učení, s poruchou autistického spektra nebo s jinými obtížemi danými zdravotním postižením nebo zdravotním stavem, což si žádá, aby jim byla v porovnání s ostatními zdravými studenty v jistých ohledech poskytnuta vyšší míra podpory a nastavení takových specifických podmínek, které jim umožní studium v plném rozsahu a odpovídající kvalitě. Z tohoto důvodu navrhuje úpravu § 21 a 42 zákona. Pokud jde o finanční zabezpečení, navrhuje změnit § 18 odst. 3 až 5 zákona.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MV:

Při přijímání legislativních, organizačních a technických opatření je kladen důraz na to, aby pro osoby se zdravotním postižením byly zajištěny rovné podmínky. Na většině pracovišť zajišťujících kontakt s klienty, je již zřízen bezbariérový přístup. Tam, kde není z bezpečnostních důvodů možné zajistit bezbariérový přístup, jsou úkony, při kterých je nezbytná osobní přítomnost klienta, provedeny státními zaměstnanci/zaměstnanci Ministerstva vnitra na jiných vhodných místech (např. v místě bydliště klienta, kam se příslušný státní zaměstnanec dopraví za klientem služebním automobilem). Klienti se zdravotním postižením jsou po předložení průkazu ZTP na pracovištích Ministerstva vnitra odbavováni přednostně i bez předchozího objednání.

Dne 20. března 2019 byl přijat zákon č. 99/2019 Sb. o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací a o změně zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, (dále jen „zákon o přístupnosti“) který upravuje přístupnost internetových stránek a mobilních aplikací spravovaných povinnými subjekty. Jeho přijetím došlo k zapracování Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2102 ze dne 26. října 2016 o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací subjektů veřejného sektoru do právního řádu České republiky.

Ministerstvo vnitra zpracovalo v součinnosti se Společností pro podporu lidí s mentálním postižením, z.s. Metodický postup pro tvorbu srozumitelných sdělení ve veřejné správě a pro tvorbu zjednodušených textů pro osoby vyžadující zvláštní přístup – tzv. Metodiku „Easy-to-read“ (dále jen „Metodika ETR“). Na meziresortní úrovni v rámci jednání Vládního výboru pro osoby se zdravotním postižením (dále jen „VVOZP“) prezentovali zástupci Ministerstva vnitra Metodiku ETR zástupcům ostatních resortů. V návaznosti na usnesení VVOZP ze dne 6. listopadu 2019 vznikla koncem roku 2019 pracovní skupina pro implementaci Metodiky ETR, ve vztahu k níž plní Ministerstvo vnitra koordinační roli.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZ:

Ve všech legislativních, organizačních a technických opatřeních, které MZ realizuje, jsou zahrnuty podmínky pro zajištění rovnoprávnosti osob ohrožených vícenásobnou diskriminací (zejména se jedná o děti, ženy, seniory, příslušníky národnostních menšin, příslušníky různých náboženských vyznání apod.), a to s ohledem na plnění závazků České republiky v oblasti ochrany zdraví a poskytování zdravotních služeb, které vyplývají z Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, Evropské sociální charty a příslušných úmluv Organizace spojených národů.

Do zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, byla zapracována v plném rozsahu práva pacientů, vyplývající z Úmluvy o lidských právech a biomedicině a dodatkového protokolu k Úmluvě na ochranu lidských práv a důstojnosti lidské bytosti. V současné probíhající novele zákona č. 372/2011 Sb. byla vložena definice patientských organizací a dále byl znovelizován institut dříve vysloveného přání, kdy po úpravě bude pro pacienty srozumitelnější, což by mělo přispět k jeho většímu využití v praxi.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZE:

Trvalé úsilí respektovat potřeby a uplatňovat princip tolerance u osob se zdravotním postižením plyne nejen ze Zákoníku práce a zákona o státní službě, ale je podloženo právními a morálními normami přijatými v resortu zemědělství, jako je např. Etický kodex zaměstnanců Ministerstva zemědělství, který přímo zdůrazňuje etické hodnoty, nediskriminaci odlišných sociálních skupin, toleranci k jinakosti pohlaví, podporování rovných příležitostí všech zaměstnanců a zkvalitňování vzájemné spolupráce. Etický kodex je závaznou normou chování všech zaměstnanců resortu zemědělství.

Ke zvýšení zaměstnanosti osob se zdravotním postižením u zemědělských podnikatelů zavedlo MZE podporu v rámci Programu Sociální zemědělství poskytovanou prostřednictvím Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu, a.s. (dále jen „PGRLF“). Na základě žádosti může PGRLF poskytnout zemědělci, který má uzavřenou smlouvu o spolupráci s registrovaným poskytovatelem sociálních služeb nebo je sám takovým poskytovatelem, investiční a provozní úvěr. Účelem investičního úvěru jsou investice v závodech zemědělských podnikatelů, kteří zaměstnávají nebo budou zaměstnávat pracovníky se zdravotním postižením. Úvěr se poskytuje do výše 5 mil. Kč s dobou splatnosti max. 10 let. Jeho konkrétní výše se vypočte jako součin částky 500 tis. Kč a počtu pracovníků se zdravotním postižením, které bude žadatel zaměstnávat, a to po dobu alespoň 5 let. Účelem provozního úvěru je podpora provozního financování zemědělských podnikatelů, kteří zaměstnávají pracovníky se zdravotním postižením. Jeho výše se vypočte jako součin částky 120 tis. Kč a počtu pracovníků se zdravotním postižením zaměstnaných žadatelem. I když podpora z tohoto programu není dotací, ale úvěrem, má pro žadatele (a i uživatele) význam hlavně z hlediska udržitelnosti projektu. Využitím investičního úvěru zemědělec vytváří vhodné pracovní podmínky pro osoby s hendikepem a provozní úvěr mu pomáhá překlenout období, kdy ještě nemá k dispozici od státu příspěvek na zaměstnávání OZP.

Někteří z žadatelů – zaměstnavatelů OZP - o podporu v rámci PGRLF jsou i příjemci podpory z jiných dotačních programů PGRLF (podpora nákupu zemědělské techniky, finanční podpora zemědělského pojištění), čili využívají k zaměstnávání osob se zdravotním postižením rovněž finanční prostředky z těchto programů.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.**PLNĚNÍ MZV:**

V roce 2018 byla zcela obnovena činnost Pracovní skupiny pro rovné příležitosti žen a mužů v MZV. Do působnosti skupiny spadají také otázky rovného zacházení týkající se osob se zdravotním postižením. Na MZV působí etická komise, která může na základě libovolného podnětu prošetřit nespravedlivé jednání, jehož příčinou je diskriminace z jakéhokoli důvodu. K dispozici je též anonymní schránka stížností a podnětů, kam se mohou zaměstnanci v případě diskriminace anonymně obrátit.

Všichni zaměstnanci mají povinnost řídit se Etickým kodexem MZV. Dle tohoto kodexu zaměstnanec vykonává státní službu v souladu se zásadou rovných příležitostí. Etický kodex nepřipouští jakoukoliv diskriminaci nebo obtěžování.

Zákon č. 150/2017., o zahraniční službě a o změně některých zákonů (zákon o zahraniční službě) zohledňuje specifika zaměstnávání žen v zahraniční službě a řeší dlouho problematické otázky porodů a čerpání mateřské/rodičovské dovolené v zahraničí a pojištění zaměstnanců/kyň včetně jejich rodinných příslušníků v zahraničí. Do zákona byla zakotvena ustanovení, která lze přiřadit do kategorie pozitivní diskriminace.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.**PLNĚNÍ MŽP:**

MŽP plní průběžně a v rámci možností daných svými kompetencemi zajišťuje rovnoprávné podmínky osobám postiženým vícenásobnou diskriminací.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

2. Osvětová činnost

Druhá kapitola je založena na článku 8 Úmluvy, jehož tématem je zvyšování povědomí o situaci lidí se zdravotním postižením, o jejich schopnostech a přínosu pro společnost.

Postavení lidí se zdravotním postižením ve společnosti je ovlivňováno tím, jak se k nim veřejnost chová a jak jsou svým okolím oni sami přijímáni. Přestože postupně dochází ke zlepšování pozitivních postojů ze strany veřejnosti, je třeba i nadále intenzivně pokračovat v informačních, publikačních a dalších osvětových aktivitách, a to zejména prostřednictvím podpory skrze dotační programy. Zvláště je třeba se věnovat destigmatizaci duševních nemocí. Důležitým úkolem této kapitoly je také realizovat školení soudců, státních zástupců a vyšších soudních úředníků a rovněž také zaměstnanců státní správy v oblasti zdravotního postižení.

Cíl: Zvyšovat povědomí ve společnosti o tématu zdravotního postižení a o schopnostech a přínosu osob se zdravotním postižením.

2.1 Vyhlašovat Cenu Vládního výboru pro zdravotně postižené občany za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení.

Gestor: VVZPO

Termín: 1x ročně

PLNĚNÍ VVOZP:

V roce 2019 byl vyhlášen a realizován XXVI. ročník Ceny VVOZP za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení. Práce byly posuzovány ve třech kategoriích – rozhlasové, tiskové a televizní, všechny tři kategorie umožňovaly publikovat díla také prostřednictvím internetu. Přihlášeno bylo celkem 60 publicistických děl. Přihlášené práce posuzovala 9 členná nezávislá porota, každou kategorii hodnotili vždy 3 porotci. Hlavním kritériem při posuzování bylo to, jak může přihlášená práce oslovit širokou veřejnost, seznámit ji s tématem zdravotního postižení a pozitivně ovlivnit její přístup k lidem se zdravotním postižením.

V tiskové kategorii zvítězila Monika Mužáková s publikací *Odlišnost jako dar*. Cenu v televizní kategorii získal tým České televize (Michaela Fialová, Milan Fritz, Alan Lederer) za pořad *Televizní klub neslyšících č. 16/2018* na téma *Usherův syndrom*. V rámci rozhlasové kategorie byla cena udělena Antonínu Žolnerčíkovi za pořad *Asociace Trigon a Družstvo Naproti*, který byl vyslán *Radiem Proglas*.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

2.2 Prostřednictvím dotačních programů podporovat edukační a informační činnost v oblasti vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením: pořádání informačních kampaní pro veřejnost, účast na výstavách a veřejných prezentacích včetně doprovodných programů, pořádání odborných konferencí a seminářů, provoz informačních webových portálů, vydávání informačních materiálů, letáků, tiskovin a publikací s tematikou zdravotního postižení.

Gestor: MLP, VVZPO, ÚV ČR, MZ, MK

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MLP, VVOZP, ÚV ČR:

V rámci dotačního programu Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků zdravotně postižených, který byl pro rok 2019 vyhlášen Úřadem vlády ČR ve spolupráci s VVOZP, mohly organizace osob se zdravotním postižením s celostátní působností předkládat žádosti o finanční podporu na aktivitu Edukační a informační činnost v oblasti vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením. Dotace v této oblasti byly poskytovány na podporu vzdělávání zaměřeného na zlepšení pracovních a sociálních dovedností v rámci komunity osob se zdravotním postižením, dále bylo možno dotaci použít na pořádání informačních kampaní pro veřejnost, účast na výstavách a veřejných prezentacích včetně doprovodných programů, pořádání odborných konferencí a seminářů, provoz informačních webových portálů, vydávání informačních materiálů, letáků, tiskovin a publikací. V r. 2019 bylo

z dotačního programu podpořeno 29 spolků, které v rámci projektu vydávaly publikace a informační materiály (celkem bylo vydáno 5 brožur v celkovém nákladu 15.500 ks, 2 knihy v celkovém počtu 9.900 ks, 8 druhů letáků v celkovém počtu 10.600 ks, 57 čísel časopisů v celkovém počtu 10.826 ks, 119 čísel bulletinů a 58 informačních videospotů pro sluchově postižené).

Vzdělávací akce v rámci projektu pořádalo 31 spolků a jednalo se o 326 seminářů, 24 workshopů, 23 výstav, 17 specializovaných kurzů, 10 konferencí, 8 webinářů a 2.943 jiných spolkových akcí.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MK:

V rámci výběrového dotačního řízení na podporu kulturních aktivit zdravotně postižených občanů a seniorů, který každoročně vyhlašuje odbor regionální a národnostní kultury, byly podpořeny mj. tyto projekty se zaměřením na uvedenou problematiku:

Předkladatel	Projekt	Dotace v Kč
Amelie, z.s., Praha	Tulipánový měsíc aneb přivolejme s jarem i naději - aktivní vyjádření podpory	40 000
Asociace polio, Praha	Festival Obrnání obrnárům a o obrnárích	28 900
Člověk v tísni, o.p.s., Praha	Jeden svět pro všechny 2019	155 000
Fokus Praha, z.ú., Praha	Týdny pro duševní zdraví 2019	50 000
Charita Český Těšín	Poznáním ke kultuře IV.	30 000
Klub nemocných cystickou fibrózou z.s., Praha	Výstava Slané ženy 2019	40 000
Knihovna Jiřího Mahena v Brně, příspěvková organizace	Zázraky světa	35 000
Ledovec, z.s., Ledce	Dny pro duševní zdraví v Plzni, ročník 2019	60 000
Sdružení TULIPAN, z.s., Liberec	Kulturní mosty - brána hendikepovaných ke zdravé populaci II	50 000
Slezská diakonie, Český Těšín	Projekt mobilní "Kavárny u Jarušky"	10 000
z.s. TAP, Praha	The Tap Tap načerno 2019	60 000

Národní památkový ústav (NPÚ) realizoval mimo dotační programy např. tyto projekty a aktivity:

- Speciální programy pro zdravotně znevýhodněné návštěvníky v rámci aktivit metodického centra zahradní kultury <http://www.nczk.cz/zdravotne-znevychodneni.html>
- Participace na koordinaci a realizaci speciálních prohlídek Vily Tugendhat pro moravské pobočky Sjedenocené organizace nevidomých a slabozrakých (SONS) a také na spolupráci s Muzeem města Brna při školení průvodců nevidomých na kulturní památce v rámci speciálního praktického semináře
- Účast na krajské konferenci o přístupnosti kulturních památek s tématem: „Památky bez bariér: edukační programy pro osoby se zdravotním postižením“

Také ostatní státní příspěvkové organizace MK v gesci samostatného oddělení muzeí organizovaly mimo dotační programy aktivity, které vedou k výše uvedenému cíli.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZ:

V rámci dotačního Programu vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením byl v roce 2019 mimo jiné podporován vznik informačních materiálů, vzdělávacích aktivit a osvětové činnosti v oblasti problematiky vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením.

Konkrétně byly podpořeny:

- a) noviny – např. Pečuj doma – Diakonie Českobratrské církve evangelické;
- b) informační aktivity pro veřejnost - např. Amelie, z.s., „Tematické měsíce 2019“ věnované jednotlivým onkologickým onemocněním;
- c) edukační filmy, brožury, letáky – např. Dobiášová – Schick – zvyšování fyzické zdatnosti pacientů nejen s RS – návod ke cvičení v domácím prostředí;
- d) webové portály - např. První krok, z.s.;
- e) poradny (tel. linka, e-mail) – např. pro rodiny s dětmi s DMO – Asociace rodičů dětí s DMO a přidruženými neurologickými onemocněními ČR z.s.;
- f) cvičení podle SKYPE s instruktorem – Společnost pro pomoc při Huntingtonově chorobě, z.s.

V rámci dotačního Programu grantové podpory byly v roce 2019 poskytnuty finanční prostředky na podporu vydávání speciálních tiskovin s přímým edukačním dopadem na zdravotně postižené a chronicky nemocné občany. Konkrétně se jednalo o:

- a) časopis „Vozka“ pro Ostravskou organizaci vozíčkářů;
- b) časopis „Můžeš“ pro Spolek přátel Konta Bariéry;
- c) informační bulletin „iRoska“ pro spolek Unie Roska,
- d) vydání speciálního časopisu pro neslyšící pro Českou unii neslyšících;
- e) „Zpravodaj pro hemofiliky“ pro Český svaz hemofiliků;
- f) časopis „Stěžeň“ pro nemocné s chronickým selháním ledvin a jater pro Společnost dialyzovaných a transplantovaných;
- g) „Zpravodaj Archa“ pro Společnost pro pomoc při Huntingtonově chorobě;
- h) tiskoviny pro Českou alzheimerovskou společnost;
- i) časopis „Zora“ pro Sjednocenou organizaci nevidomých a slabozrakých;
- j) vydávání odborného magazínu Dětský sluch pro Centrum pro dětský sluch Tamtam.

V rámci dotačního Programu podpory péče pro oblasti psychiatrických a neurodegenerativních onemocnění byly poskytnuty finanční prostředky na preventivní akce realizované společnostmi Fokus České Budějovice, z.ú., a Fokus Tábor, z.s., které byly zaměřeny na studenty středních škol.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Cíl: Pomocí osvětové činnosti šířit povědomí o formách diskriminace, o jejím zákazu, o tom, jak tuto situaci řešit a jak diskriminaci předcházet.

2.3 Zvyšovat společenské a právní povědomí v oblasti zákazu diskriminace z důvodu zdravotního postižení či nepříznivého zdravotního stavu, zohledňovat také téma vícenásobné diskriminace (např. na základě pohlaví, věku), a to např. tiskem informačních materiálů, informováním veřejnosti prostřednictvím rozhlasových a televizních médií, pořádáním odborných seminářů, besed.

Gestor: MLP, VVZPO, všechny resorty

Spolupráce: NRZP

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MLP, VVOZP:

Zaměstnanci sekretariátu VVOZP se v průběhu roku 2019 aktivně účastnili seminářů a konferencí zaměřených na problematiku diskriminace osob se zdravotním postižením (např. seminář Příprava na zaměstnávání a zaměstnávání osob se zdravotním postižením, konference Osoby se zdravotním postižením na trhu práce, výroční kulatý stůl 10 let společně proti diskriminaci, konference Deset let s Úmluvou o právech osob se zdravotním postižením).

VVOZP uspořádal 06.12.2019 Slavnostní večer k Mezinárodnímu dni osob se zdravotním postižením, na kterém byly tradičně vyhlášeny výsledky soutěže o Cenu VVOZP za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení. Oceňována jsou ta díla, která nejvhodnějším a nejlepším způsobem upozorňují na problematiku zdravotního postižení. Hlavním měřítkem při jejich posuzování je tedy to,

jak může přihlášená práce oslovit širokou veřejnost, seznámit ji s danou problematikou a pozitivně ovlivnit její přístup k osobám se zdravotním postižením. K této akci byla na internetových stránkách Úřadu vlády ČR publikována tisková zpráva a o akci informovala též různá média.

VVOZP vyhlásil v roce 2019 fotografickou soutěž Navzdory bariérám. Přihlášeno bylo celkem 76 fotografií. Porota, která rozhodovala o vítězích soutěže, se skládala ze zástupců organizací lidí se zdravotním postižením, Úřadu vlády ČR a fotografů. Cena se udělovala za fotografie, které nejlépe zachycují okamžiky, kdy člověk se zdravotním postižením překonal stávající bariéry, ať už architektonické, informační nebo i mezilidské. Vyhlášení výsledků proběhlo 06.12.2019 na Slavnostním večeru k Mezinárodnímu dni osob se zdravotním postižením. Vítězkou se stala Jitka Krejčová s fotografií Na handbiku k moři.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MD:

Ministerstvo dopravy i v roce 2019 podporuje mezinárodní projekt EUROKLÍČ prostřednictvím sponzorování tisku propagačních materiálů projektu. Cílem projektu je zkvalitnění a usnadnění cestování osobám se sníženou schopností orientace a pohybu. V roce 2019 Ministerstvo dopravy ČR spolufinancovalo propagační materiál tohoto projektu v následujícím rozsahu:

- Průvodce po místech v ČR osazených Eurozámky - celkem 1 995 ks
- Pamětní deska 21x21cm samolepicí pro 14 krajů - celkem 700 ks
- Informační leták A5, 6 stran pro 14 krajů – celkem 12 040 ks -
- Prospekt A4, 28 stran pro 14 krajů – celkem 140 ks
- Označení dveří - "Prosím, klepejte", samolepicí 25 x 10cm – celkem 560 ks

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MF:

Důležitou roli v rámci integrace OZP na pracovním trhu hraje osvěta a vzdělávání zaměstnanců, a to zejména v oblasti dodržování lidských práv, zákazu diskriminace a genderové rovnosti. MF od roku 2004 zařadilo do povinného vstupního vzdělávání samostatný blok s názvem „Politika rovných příležitostí mužů a žen a ochrana lidských práv v ČR“. Nově přijatí zaměstnanci se v něm seznamují se základními pojmy, českou i mezinárodní legislativou týkající se lidských práv, zákazu diskriminace a rovných příležitostí. Součástí vstupního vzdělávání je rovněž blok „Zaměstnanecká etika a etický kodex“. Vstupní vzdělávání probíhá bezprostředně po nástupu zaměstnance do služebního i pracovního poměru k MF formou e-learningu. V rámci Interní manažerské akademie (dále jen „IMA“) proběhly 2 semináře „Práce a soukromí v rovnováze: jak na to?“, které byly zaměřeny na podporu rovných příležitostí v oblasti sladování pracovního, rodinného a osobního života zaměstnanců a orientaci v potřebách různých věkových skupin zaměstnanců. Podobné zaměření měl i další seminář IMA „Sebekoučování pro ženy aneb Ženská kariéra není žebřík, ale prolézačka“. V resortu jsou také pořádány speciální semináře s tematikou diskriminace na pracovišti. Zaměstnanci se rovněž mohou průběžně informovat o tématu rovných příležitostí žen a mužů prostřednictvím intranetu, kde byla pro tyto účely vytvořena složka. Jejím obsahem jsou relevantní dokumenty a aktuální informace týkající se této problematiky, které mohou pozitivně ovlivňovat postoje zaměstnanců k jinému pohlaví, jiné věkové kategorii, zdravotnímu handicapu, atp.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MK:

V roce 2019 byly v Ministerstvu kultury realizovány dvě vzdělávací akce s tématem Lidská práva, rovnost žen a mužů. Tyto vzdělávací akce jsou primárně určeny všem novým zaměstnancům a státním zaměstnancům. Seminář má čtyřhodinovou dotaci a je zaměřen nejen na historii vývoje ochrany lidských práv, ale také na současnost a jejich institucionální ochranu. Část věnovaná rovnosti žen a mužů se věnuje jejímu prosazování jak v České republice, tak v Ministerstvu kultury.

V rámci Národního památkového ústavu je toto opatření realizováno například prostřednictvím zpráv o akcích s uvedeným zaměřením na webu www.npu.cz nebo tiskových zpráv, ale také prostřednictvím

ostatních médií, např.: rozsáhlý bilanční článek v časopisu Mosty 4/2019, vydávaném NRZP: Petr Hudec: Památky bez bariér, Presentace haptických půdorysů zámku Litomyšl: Zámek Litomyšl „uvidí“ také nevidomí lidé https://svitavsky.denik.cz/zpravy_region/zamek-litomysl-uvidi-take-nevidomi-lide-20190608.html, Český rozhlas: Na zámku Kynžvart byly představeny haptické modely, které přiblíží památky nevidomým <https://vary.rozhlas.cz/na-zamku-kynzvart-predstavili-hapticke-modely-priblizi-pamatky-nevidomym-7967676> apod.

Národní muzeum (NM) organizovalo v roce 2019 odborný kurz v komunikaci s návštěvníky s pohybovým, sluchovým a zrakovým postižením pro pracovníky dozoru expozic, na němž spolupracuje s Pražskou organizací vozíčkářů, Okamžikem, sdružením nejenom na podporu nevidomých, a Centrem pro dětský sluch Tamtam. Součástí kurzu jsou i tištěné shrnující materiály. V roce 2019 byl rovněž zorganizován obdobný pilotní odborný kurz v komunikaci s návštěvníky se speciálními potřebami i pro pracovníky muzea v komunikaci a lektory. Obsah kurzu byl přizpůsoben posluchačům a více zaměřen i na teoretická východiska problematiky.

Národní technické muzeum (NTM) se zaměřuje na podporu rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením či nepříznivým zdravotním stavem v několika oblastech. NTM komunikuje s osobami se zdravotním postižením a se zástupci organizací osob se zdravotním postižením, přizpůsobuje prohlídky a programy v muzeu a ve spolupráci se specialisty vzdělává lektory i další pracovníky muzea.

Technické muzeum v Brně (TMB) pravidelně pořádá výstavy týkající se handicapovaných spoluobčanů – zejména se zrakovým postižením. Pro zrakově i jinak handicapované osoby se v TMB konají i další kulturní pořady, přednášky a semináře. O nich muzeum informuje jak prostřednictvím svých webových stránek, tak jednotlivými propagačními letáky.

Moravské zemské muzeum (MZM) se zaměřuje na stálé rozšiřování možností aktivního využití kulturní nabídky pro OZP, aby naplňovalo koncept rovných příležitostí pro celou širší muzejního publika. Další oblast působnosti MZM rozvíjející nabídku rovných příležitostí představuje významná část činnosti Metodického centra muzejní pedagogiky (MCMP). Metodické centrum pravidelně připravuje programy pro osoby se sluchovým postižením, dlouhodobě spolupracuje s Centrem Kociánka a každoročně nabízí programy ke zpřístupnění muzejních sbírek dětem a mládeži s různými typy postižení. Metodické centrum pořádá kurz Základy muzejní pedagogiky, jehož součástí jsou lekce zaměřené jak na hendikepované, tak na seniory. MCMP dále pořádá semináře pro širokou muzejní veřejnost, které se zabývají tematikou hendikepovaných. MCMP pořádal i v roce 2019 akreditovaný kurz Muzejní edukátor, ve kterém jsou účastníci teoreticky i prakticky připravováni na práci s návštěvníky s postižením na principu rovných příležitostí a zákazu diskriminace. K teoretické výuce jsou účastníkům kurzu i široké veřejnosti dostupné studijní texty Muzejní edukátor, viz http://www.mcmp.cz/fileadmin/user_upload/vzdelavani/STUDIJNI_MATERIAL_2019.pdf.

Proti diskriminaci bojují zaměstnanci Slezského zemského muzea (SZM) hlavně prostřednictvím muzejní pedagogiky. Edukátoři připravují takové programy, které řeší např. historicky diskriminaci rasovou s přesahem do současnosti. Příkladem takového programu byl v roce 2019 „Holocaust a transporty židovského obyvatelstva“ v Národním památníku v Hrabyni.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MMR:

MMR odbor komunikace ve spolupráci s odbornými útvary v roce 2019 zvyšoval povědomí o možnostech, které jsou pro lidi se zdravotním postižením mimořádně důležité. Jedná se například o zajištění přístupnosti prostředí, zejména staveb a komunikací. Odbor komunikace soustavně zajišťoval komunikaci s médii i s jednotlivými občany na téma příležitosti pro osoby se zdravotním postižením. Pracovnice Informačního centra zodpovídaly dotazy občanů a poskytovaly podrobnosti týkající se „Bezbariérové vyhlášky“ a konkrétních požadavků na technické řešení vstupů do budov. Dále OKM šířilo informace týkající se dotačních programů MMR, které se věnují budování bezbariérových přístupů – prostřednictvím brožury k národním dotacím či přes tiskové zprávy. Skrze Informační centrum se i osoby se zdravotním postižením dostanou k požadovaným informacím – ať už prostřednictvím telefonické či e-mailové komunikace nebo při osobní návštěvě.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MO:

Vzdělávání zaměstnanců v pracovním i služebním poměru rezortu MO probíhalo v souladu s vnitřním předpisem k primární prevenci rizikového chování personálu rezortu MO a v souladu s vnitřním předpisem k prosazování principu rovnosti žen a mužů. U organizačních/vojenských útvarů byla v hodnoceném období problematika zařazena do programu přípravy personálu, přičemž zaměřena byla na vytváření rovných příležitostí, práci s negativními stereotypy a předsudky, na problematiku domácího násilí a agresivitu, vztahy na pracovišti, obtěžování a na výstupy personálního auditu. V rámci těchto aktivit bylo v hodnoceném období proškoleny 1 992 osob.

Ve spolupráci s Kanceláří veřejného ochránce práv byl zorganizován osmnáctý přednáškový cyklus na téma „Antidiskriminační zákon 2009 – 2019: 10 let společně proti diskriminaci a nerovnému zacházení“. Přednáškový cyklus byl určen představeným, vedoucím zaměstnancům a státním zaměstnancům (účast 112 dotčených osob).

Problematika diskriminace a rovných příležitostí je trvale začleněna do výuky studentů a studentek Univerzity obrany, a to v předmětu Základy práva, Mezinárodní humanitární právo, Veřejná ekonomika, Pracovní právo a právo služebního poměru, Sociologie a Organizační chování. Do výuky v kurzech pro vyšší důstojníky je problematika rovnosti zařazena v rámci předmětu Aplikovaná teorie řízení a leadership (v rozsahu 2 hodin).

Pro nové zaměstnance byl uspořádán celodenní seminář k prevenci rizikového chování, jehož součástí byla i přednáška zaměřená na prosazování principu rovnosti (proškoleny 158 osob). Problematika je také součástí úvodního vstupního vzdělávání pro státní zaměstnance, kteří jsou ve služebním poměru dle zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů.

Téma rovného přístupu a zákazu diskriminace, zejména na základě pohlaví, je medializováno každoročně nejen v rezortních médiích, ale i v celostátních médiích. V průběhu roku 2019 se jednalo o více než 80 článků, reportáží a rozhovorů v rozhlasu, televizi a tisku a dotazů médií.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPO:

Při přijímání všech organizačních, legislativních a faktických opatření, která se týkala osob se zdravotním postižením, byl kladen důraz na dodržení zásad rovnoprávných podmínek pro osoby se zdravotním postižením. Při přijímání nových zaměstnanců sledovali zaměstnanci odboru personálního a odborných útvarů dodržování rovnoprávných podmínek pro všechny skupiny uchazečů a snažili se nacházet možnosti uplatnění i osobám se zdravotním postižením, popř. osobám s omezenou schopností pohybu a orientace. Výběrová řízení podle zákona o státní službě probíhají v souladu s ustanoveními tohoto zákona a v souladu se správním řádem. Proces výběrových řízení je stanoven v souladu s metodickým pokynem náměstka ministra vnitra pro státní službu a je kladen důraz na rovný přístup ke všem žadatelům. V rámci tohoto postupu jsou dodržovány principy univerzálního designu. Vybraní zaměstnanci jsou v rámci působnosti svého služebního místa vysíláni na vzdělávací a osvětové akce se zaměřením na danou problematiku.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPSV:

ČSSZ k plnění opatření v uplynulém roce přispěla následujícím:

- 1) Informační materiály pro zástupce osob s poruchami autistického spektra
- 2) Tiskové zprávy - např. „Invalidní důchody, aneb na jaké dotazy nejčastěji odpovídají odborníci ČSSZ“ z 19. 3. 2019
- 3) Příspěvky na sociálních sítích (facebook, twitter) – např. informace o aktualizovaných verzích informačních materiálů (letáků) na webu ČSSZ, informace, jak požádat o uznání statusu osoby zdravotně znevýhodněné u příležitosti Dne boje za rovná práva handicapovaných v květnu 2019
- 4) Účast zástupců v médiích – např. účast zástupce ČSSZ spolu se zástupcem ÚP ČR v pořadu České televize Sama doma k tématu „příspěvky při péči a zápočet péče pro důchod“ v lednu 2019

- 5) Příspěvky v odborných periodikách – např. tematické články vydané v časopise Národní pojištění na téma: „Pomáhá dlouhodobé ošetrovné v péči o osoby závislé na pomoci?“ (č. 3/2019), „Neregistrované „sociální služby“ a asistenti sociální péče“ (č. 4/2019)
- 6) Participace zástupců ČSSZ/OSSZ na akci „Dny seniorů“ pořádané MPSV v průběhu října a listopadu 2019
- 7) Ve spolupráci s organizací Tichý svět byly ve 4. čtvrtletí 2019 zveřejněny na webových stránkách ČSSZ základní informace k eNeschopence ve znakovém jazyku.

Státní úřad inspekce práce a jednotlivé oblastní inspektoráty práce poskytují v rámci své činnosti bezúplatně základní informace a poradenství týkající se ochrany pracovních vztahů a pracovních podmínek, a to rovněž v oblastech dodržování zásady rovného zacházení a zákazu diskriminace na pracovišti a při uplatňování práva na zaměstnání. Poradenství týkající se mimo jiné oblasti rovného zacházení a diskriminace a právní úpravy v této oblasti je poskytováno jak zaměstnancům, tak zaměstnavatelům, přičemž zaměstnancům je poskytováno poradenství především o možnostech ochrany před diskriminací a zaměstnavatelům jsou poskytovány zejména informace týkající se jejich povinností v pracovněprávních vztazích. Státní úřad inspekce práce taktéž na stránkách www.suip.cz zveřejňuje anonymizované nejčastěji kladené dotazy.

Zástupci Státního úřadu inspekce práce a oblastních inspektorátů práce se také v případě pozvání účastní konferencí, seminářů a diskuzí zaměřených na daná témata.

Výsledky kontrolní činnosti v předmětné oblasti prezentuje Státní úřad inspekce práce v rámci Roční souhrnné zprávy o výsledcích kontrolních akcí provedených inspekcí práce zveřejňované každoročně na webových stránkách Státního úřadu inspekce práce a v rámci vydávaných tiskových zpráv.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MSP:

Ministerstvo spravedlnosti i v minulém roce pokračovalo ve svém úsilí zvyšovat společenské a právní povědomí v oblasti zákazu diskriminace z důvodů zdravotního postižení nebo diskriminace z důvodu pohlaví či věku.

V červnu 2019 podpořil resort spravedlnosti myšlenku projektu „Yellow Ribbon Run“ a aktivně se zapojil do boje proti předsudkům. Zaměstnanci MSP vytvořili rozsáhlou kampaň, která upozorňovala na různé druhy předsudků, se kterými se člověk během svého života setkává. Celková kampaň projektu prezentovala příběhy lidí s autismem, astigmatismem, tělesným postižením či lidí žijících se stigmatem trvanlivých osob, ke kterým se společnost otočila zády. Několik desítek zaměstnanců MSP absolvovalo běh na 5 km a zúčastnilo se doprovodného programu.

Resort spravedlnosti se přidal ke světové kampani „Modrý den“ zaměřenou na zvýšení informovanosti veřejnosti o diagnóze „autismus“, která podporuje rovné příležitosti dětí a dospělých s poruchami autistického spektra. Sociální sítě MSP se proto 2. dubna zbarvily do modra. O akci, která spojuje svět zdravých se světem autistů, jsme informovali i prostřednictvím našich webových stránek.

Ministerstvo spravedlnosti neváhalo podpořit sbírku pro pětiletku Adélku, které v červnu selhalo srdce. Příběh MSP sdílelo na sociálních sítích, řada zaměstnanců výzvu přijala a aktivně přispěla.

V souvislosti s vězeňskou tematikou je důležité zmínit i podporu Dětského dne v českých věznicích. V září již po šesté proběhl projekt „Den s dítětem“, který pořádá Mezinárodní vězeňské společenství ve spolupráci s jednotlivými věznicemi v ČR. Ministerstvo spravedlnosti se na projektu podílelo i finančně. Zde se pracuje s rodinami, ve kterých dlouhodobě figuruje pouze jeden rodič, druhý je ve výkonu trestu. Jedná se převážně o matky v těžké sociální tísní, často bojující se zdravotními problémy (či hendikepou), který jim znemožňuje úspěšné zařazení do pracovního procesu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MŠMT:

Informovanost odborné i laické veřejnosti je mj. zajišťována prostřednictvím webových stránek MŠMT a Národního pedagogického institutu České republiky, kde jsou zveřejňována metodická doporučení, aktualizované informace přispívající k zákazu diskriminace jedinců na základě jejich zdravotního postižení či nepříznivého zdravotního stavu, a webu www.rvp.cz. Zde jsou uveřejňovány informace k realizaci podpůrných opatření při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami z důvodu zajištění rovného přístupu, a to formou webinářů, článků, diskuzí, videohospitací (viz bod 10.15).

Informování bylo uskutečňováno rovněž prostřednictvím www.nuv.cz sekce Společné vzdělávání. Základní informace v roce 2019 byly předávány i v rámci aktivit dvou projektů Národní ústavu pro vzdělávání (NÚV): Společné vzdělávání a podpora škol krok za krokem – Implementace Akčního plánu inkluzivního vzdělávání – metodická podpora (IPs APIV_A) a Podpora kvalitních poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních zaměřených na podporu inkluze: Kvalita-Inkluze-Poradenství-Rozvoj (IPs KIPR).

Základní informace v roce 2019 byly předávány i v rámci vzdělávacích akcí Národního institutu pro další vzdělávání (NIDV). Další vzdělávání pedagogických pracovníků pro tuto oblast bylo realizováno v programové nabídce v kmenové činnosti NIDV a v programové nabídce projektu Podpora společného vzdělávání v pedagogické praxi (APIV B) NIDV.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MV:

Ministerstvo vnitra v roce 2019 úzce spolupracovalo s Veřejnou ochránkyní práv a Ministerstvem práce a sociálních věcí v oblasti zabraňování diskriminace v přístupu k obecnímu bydlení. Podílelo se rovněž na vzniku metodiky Ministerstva práce a sociálních věcí k sociálnímu bydlení.

Ministerstvo vnitra zpracovalo v součinnosti se Společností pro podporu lidí s mentálním postižením, z.s. Metodiku ETR, která byla prezentována zástupcům ostatních resortů v rámci jednání VVOZP na jednání konaném 6. listopadu 2019. Následně podle usnesení VVOZP Ministerstvo vnitra zahájilo kroky směřující k vzniku pracovní skupiny pro implementaci Metodiky ETR. Členové pracovní skupiny pro implementaci Metodiky ETR byli nominováni v prosinci roku 2019, členy pracovní skupiny jsou především zástupci územní a místní samosprávy, zástupci jednotlivých oslovených resortů a rovněž zástupci ČSSZ, GFŘ a Úřadu práce.

Metodika ETR je zveřejněna na webu Ministerstva vnitra (<https://www.mvcr.cz/clanek/zvysovani-srozumitelnosti-materialu-verejne-spravy-etr.aspx>), a dále pak na webu Kvalita ve veřejné správě (<http://kvalitavs.cz/metodika-easy-to-read/>).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZ:

V rámci dotačního programu Vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením se přispívá k informování veřejnosti o problematice občanů se zdravotním postižením. Zdůrazněn je vždy pozitivní přístup k občanům se zdravotním postižením či nepříznivým zdravotním stavem. Přínosem jsou projekty s edukační hodnotou, jako je např. osvětová a vzdělávací kampaň pro studenty, pedagogy a veřejnost na téma zdravotní aspekty života s epilepsií (včetně osobních příběhů) - Společnost "E", Czech Epilepsy Association, z.s., nebo informace pro děti a mládež o životě lidí se zdravotním postižením šířené prostřednictvím interaktivních besed na školách a v jiných netřídních kolektivech (Liga vozíčkářů). I v roce 2019 byl podpořen projekt umožňující vydání novin „Pečuj doma“.

V rámci dotačního Programu grantové podpory, který přispívá k informování veřejnosti o problematice občanů se zdravotním postižením, jsou velkým přínosem projekty s edukační hodnotou, jako je vysvětlení způsobů komunikace s nevidomými, neslyšícími i mentálně postiženými, pořádání docházkových akcí a přednášek jak pro zdravotně postižené, tak i pro veřejnost. Jsou podporovány časopisy přinášející nejen odborné informace, ale i informace ovlivňující vztah veřejnosti k této skupině občanů (např. časopisy Můžeš, Vozka, Zora, Stěžeň apod.). V roce 2019 byly podpořeny projekty Tyfloservisu a Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých informující o nevidomých spoluobčanech. Dále, u docházkových akcí a přednášek např. kurzy výuky znakového jazyka, odezírání a českého jazyka jak pro neslyšící, tak pro veřejnost a školy pořádaných Českou unií neslyšících.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZE:

Pro zvýšení společenského a právního povědomí v oblasti zákazu diskriminace z důvodu zdravotního postižení organizuje a zajišťuje náš resort každoročně ve venkovských regionech semináře určené pro zástupce nestátních neziskových organizací, státní správy a místní samosprávy, zaměstnavatele v zemědělství ale i v jiných oborech, pedagogické pracovníky a studenty, zemědělskou veřejnost a obyvatele žijící na vesnici. Součástí seminářů jsou exkurze v chráněných dílnách a pracovištích a prezentace výrobních programů, služeb a produktů subjektů zaměstnávajících více než 50 % osob se zdravotním postižením. Konkrétně se jednalo o dvoudenní workshopy a exkurze do firem „Sociální zemědělství/podnikání“ v listopadu 2019 (Neratov - Královéhradecký kraj, Líšnice - Pardubický kraj).

Důležitým prvkem umožňujícím porovnat stav v oblasti sociální problematiky a péče o hendikepované na venkově byl již 4. mezinárodní seminář Sociální zemědělství v evropských zemích, který náš resort uspořádal 18. 10. 2019 v Praze. Účastníci z Německa, Irska, Anglie, Itálie, Slovenska, Polska a ČR si i tentokrát vyměnili zkušenosti s fungováním a principy sociálního zemědělství ve svých zemích.

Další aktivitou, zaměřenou na informovanost venkovské veřejnosti, byla propagace práce sociálních farem na výstavě Země živitelka (22. – 27. 8. 2019). Na dvou místech areálu výstaviště měli návštěvníci možnost shlédnout ukázky produktů a činností zdravotně postižených a informovat se o možnostech zaměstnávání osob se zdravotním postižením na farmách.

Vydané publikace v roce 2019:

- Příručka pro zemědělce a veřejnou správu v oblasti podpory a realizace sociálního zemědělství v ČR, vydal Státní zemědělský intervenční fond, 2019,
- Sociální zemědělství a podnikání v českých regionech, ISBN 978-80-7434-488-6, vydalo MZE.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZV:

Odbor vzdělávání a Diplomatické akademie MZV věnuje v rámci všeobecné a individuální diplomatické přípravy a celoživotního vzdělávání odpovídající prostor problematice práv osob se zdravotním postižením z hlediska mezinárodního práva, především Úmluvě o právech osob se zdravotním postižením, i úpravě vnitrostátní, s důrazem na obecné zásady nediskriminace.

Kurzy a přednášky pořádané pro zaměstnance MZV jsou zaměřeny na zvyšování společenského a právního povědomí v oblasti zákazu jakékoliv diskriminace. Důležité jsou přednášky týkající se patologických jevů na pracovišti a dále rovnosti mužů a žen ve státní službě. Tyto přednášky se konají několikrát ročně a vždy se těší velkému zájmu z řad zaměstnanců.

Hledisko rovného zacházení a nediskriminace ve všech formách je jednou z průřezových priorit pro projekty zahraniční rozvojové spolupráce dle Strategie ZRS ČR na roky 2018 – 2030 schválené usnesením vlády č. 591 z 21. srpna 2017. Způsob zajištění této priority je zjišťován v průběžných a závěrečných zprávách i při monitoringu a evaluacích projektů.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MŽP:

MŽP neinformuje o tématu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením samostatně, ale vždy v souvislosti s tématy životního prostředí. Na webových stránkách MŽP průběžně informujeme o dotačních výzvách zacílených na zdravotně postižené a sociálně či jinak znevýhodněné cílové skupiny i o svých veřejných zakázkách podporujících zaměstnanost zdravotně postižených.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ NRZP:

Velká část činnosti NRZP ČR směřovala ke zvyšování společenského a právního povědomí v oblasti zákazu diskriminace z důvodu zdravotního postižení. K tomu směřovala následující činnost:

- Vydávání pěti čísel časopisu MOSTY (ročník 2019) v celkovém nákladu 16 500 ks. Časopis je neprodejný, distribuuje se bezplatně prostřednictvím České pošty, s. p. osobám se zdravotním

postižením nebo organizacím osob se zdravotním postižením. Informace o časopisu jsou k dispozici na webových stránkách www.nrzp.cz, kde jsou jednotlivá vydání čísla ke stažení ve formátu pdf.

- Provoz informačního portálu www.nrzp.cz – web www.nrzp.cz byl provozován po celý rok 2019 a byl pravidelně, každý týden, doplňován o informační zprávy, výsledky jednání pracovních komisí, připomínek NRZP ČR k jednotlivým legislativním výstupům. Na webu byly uveřejňovány pozvánky na různé akce, týkající se problematiky lidí se zdravotním postižením a důležité informace, dotýkající se osob se zdravotním postižením.
- Uspořádání 16. ročníku cen MOSTY za rok 2018 - 28.03.2019 v Třebíči.
- Legislativní a metodická činnost - v roce 2019 realizoval legislativní odbor NRZP ČR ve spolupráci s členskými organizacemi připomínkování jednotlivých návrhů zákonů, legislativních aktivit poslanců a připravil vlastní pozměňovací návrhy k zákonům. NRZP ČR rovněž zajistila koordinaci legislativní činnosti s členskými organizacemi, a to tak, že všechny návrhy rozesílala emailem členským organizacím.
- Metodická pomoc členským organizacím především v oblasti provozně ekonomických předpisů a grantových schémat, standardů kvality poskytovaných služeb apod. Jednotlivé členské organizace byly formou přednášek a interních metodických pokynů informovány o změnách v legislativě, které se dotýkaly činností jejich spolků.
- Informační činnost NRZP ČR – celkem bylo rozesláno v roce 2019 95 informací, vydávané předsedou NRZP ČR, které jsou rozesílány e-mailovou korespondencí, umísťovány na webu NRZP ČR a také na facebooku NRZP ČR.
- Mediální činnost NRZP ČR – V rámci informační činnosti NRZP ČR byly v období od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019 uskutečněny tyto mediální aktivity:
Tiskové zprávy: např. 28. 3. 2019 TZ k slavnostnímu předávání Cen Mosty, 9. 5. 2019 TZ k distančnímu výdeji léků vázaných na lékařský předpis, 11. 9. 2019 TZ Závěry konference o inkluzivním vzdělávání, 8. 10. 2019 TZ k představení projektu Euroklíč v Praze
Tiskové konference: např. 20. 6. 2019 TK s NPÚ k představení haptických modelů národních památek - Zámek Kynžvart, 12. 8. 2019 TK ke snaze ukončit pokračující krizi ve zdravotnictví a řešit existující problémy – Krizový štáb zdravotnictví
- Další mediální výstupy: účast v televizních a rozhlasových pořadech, tištěné a online články.
- Účast na zahraničních akcích: např. konference k Evropskému dni OZP 28.-29. 11. 2019 v Bruselu, desátý ročník Pracovního fóra o implementaci Úmluvy OSN o právech OZP pořádaný Evropskou komisí v Bruselu 13.05.2019. seminář Rovná účast osob se zdravotním postižením ve společnosti pořádaný Evropskou právní akademií (ERA) ve dnech 23.-25. 10. 2019 v německém Trieru.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

2.4 Provádět destigmatizační osvětu zaměřenou na negativní postoje české společnosti vůči osobám s duševním onemocněním.

Gestor: MZ, MŠMT, MPSV, MLP, VVZPO

Spolupráce: NRZP

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MLP, VVOZP:

VVOZP se věnuje pravidelně tématu reformy psychiatrické péče na svých zasedáních. V roce 2019 bylo toto téma projednáváno na zasedání 19. června.

Destigmatizaci psychiatrické péče podporuje VVOZP prostřednictvím dotačního programu Podpora veřejně účelných aktivit spolků zdravotně postižených. Destigmatizaci se věnovaly dva podpořené spolky, a to Spolek KOLUMBUS a VIDA, z.s. Spolek KOLUMBUS sdružuje uživatele psychiatrické péče a dlouhodobě se věnuje monitorování stavu reformy psychiatrické péče. Zástupkyně tohoto spolku je od roku 2017 členkou v Pacientské radě na Ministerstvu zdravotnictví. Spolek se také účastnil komunitního plánování měst a obcí, kde hájil zájmy a potřebnost poskytovaných služeb komunitní péče. Zaměstnanci spolku zorganizovali celkem 4 přednášky o problematice duševního zdraví pro střední školy a veřejnost. Spolek VIDA se v rámci svého projektu zaměřil na informovanost o problematice duševního onemocnění a destigmatizace, v jeho průběhu pracovalo celkem 24 konzultantů s vlastní zkušeností s duševním onemocněním, bylo zrealizováno celkem 194 skupinových setkání pro 1 474 účastníků. Spolek poskytuje své služby v 8 VIDA centrech v ČR a jeho

pracovníci dojíždějí do 18 psychiatrických zařízení v rámci celé ČR. Zástupci spolku se také aktivně účastní jednání Platformy, která spolupracuje na realizaci Reformy péče o lidi s duševním onemocněním, dále jednání Asociace komunitních služeb v oblasti péče o duševní zdraví ČR a KOS (neformální uskupení organizací poskytující služby pro lidi s duševním onemocněním v Praze a Středočeském kraji) a komunitních plánování ve městech, kde působí VIDA centra.

VVOZP uspořádal ve spolupráci s Ministerstvem zdravotnictví ČR 13.12.2019 v Lichtenštejnském paláci v Praze seminář Reforma péče o duševní zdraví – Uskutečněné kroky a nejbližší cíle. Kromě seznámení s aktuálním stavem reformy péče o duševní zdraví byl seminář věnován tématům: transformace psychiatrických nemocnic, kvalita péče, podpora nových služeb – adiktologické multidisciplinární týmy a ambulance s rozšířenou péčí specializované na adiktologii.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPSV:

V rámci projektu Život jako každý jiný MPSV průběžně zvyšuje informovanost o smyslu a cílech transformace sociálních služeb, rizicích péče v zařízeních ústavního charakteru a významu nezávislého způsobu života na své webové stránce www.trass.cz a facebookovém profilu Národního centra podpory transformace sociálních služeb (<https://www.facebook.com/trass.cz>). V roce 2019 byly v rámci projektu uveřejněny v přílohách Deníku rozhovory s lidmi se zdravotním postižením či s jejich zástupci, které byly následně umístěny na webové stránky projektu.

Pracovníci LPS ČSSZ byli seznámeni s metodikou doporučených postupů při komunikaci s osobami s poruchami autistického spektra a byla pro ně uspořádána vzdělávací akce zaměřená na problematiku osob s duševními poruchami a poruchami chování (Vědecko-pracovní den konaný v Lékařském domě v Praze dne 15. 4. 2019).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MŠMT:

Oblast podpory dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením nebo duševním onemocněním je jedním z dílčích témat v Kvalifikačním studiu pro ředitele škol a školských zařízení, ve Funkčním studiu pro ředitele škol a školských zařízení pro zájmové vzdělávání, dále ve Studiu pedagogiky volného času pro pedagogické pracovníky školských zařízení pro zájmové vzdělávání, Studiu pedagogiky podle § 22, odst. 1, písm. b) zákona č. 563/2004 Sb. a Studiu pedagogiky podle § 22, odst. 1, písm. a) zákona č. 563/2004 Sb. a Studiu pro asistenty pedagoga podle § 20 písm. e) zákona č. 563/2004 Sb. Dále jsou pedagogickým pracovníkům poskytovány správné a relevantní informace v rámci aktivit projektu NIDV Podpora společného vzdělávání v pedagogické praxi (APIV B) a v rámci projektů NÚV Společné vzdělávání a podpora škol krok za krokem – Implementace Akčního plánu inkluzivního vzdělávání – metodická podpora (IPs APIV_A) a Podpora kvalitních poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních zaměřených na podporu inkluze: Kvalita-Inkluze-Poradenství-Rozvoj (IPs KIPR).

Opatření je plněno průběžně zejména v rámci průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu Občan v demokratické společnosti a Člověk a svět práce.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZ:

V rámci projektu destigmatizace resp. iniciativy Na rovinu probíhá destigmatizace u šesti cílových skupin: pracovníků ve zdravotnictví, pracovníků v sociálních službách, pracovníků státní správy, lidí s duševním onemocněním, rodin lidí s duševním onemocněním a komunit v blízkosti zařízení péče o duševní zdraví. U všech cílových skupin NUDZ vyvinul a otestoval program destigmatizace, který je v některých případech určen specifickým podskupinám v rámci cílových skupin – např. pro záchranáře nebo všeobecné lékaře u zdravotníků. V rámci podpory komunit probíhají Týdny pro duševní zdraví nebo např. Festival Na hlavu. Zároveň probíhají výzkumy, které zpětně informují jednotlivé programy a pomáhají je učinit ještě efektivnějšími. Kvalitu jednotlivých destigmatizačních programů zajišťuje také

mezinárodní spolupráce, kdy se iniciativa Na rovinu stala součástí Global Anti-Stigma Alliance, jejíž setkání organizovala v roce 2019 v Praze.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ NRZP:

NRZP ČR spolupracovala se všemi zainteresovanými organizacemi v rámci stanoveného úkolu. Pracovní skupina NRZP ČR pro duševní onemocnění se sešla 2x za účasti představitele MZ ČR, který je součástí týmu, realizujícího reformu psychiatrické péče. Na webu NRZP ČR byly zveřejňovány jednotlivé příběhy z databáze MŠMT o studiu osob se zdravotním postižením. Členové předsednictva NRZP ČR se pravidelně účastnili všech aktivit jednání VVOZP, tak jeho pracovních komisí. NRZP ČR připomínkovala jednotlivé návrhy zákonů pro MLP.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Cíl: Vzdělávat zaměstnance veřejného sektoru v tématech zdravotního postižení.

2.5 Vypracovat obsah školení a realizovat školení pro zaměstnance jednotlivých orgánů státní správy, týkající se problematiky osob se zdravotním postižením a zásad komunikace s vybranými skupinami osob se zdravotním postižením.

Gestor: MV

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MV:

Psychologická služba Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen „HZS ČR“) se problematice osob se zdravotním postižením systematicky věnuje již řadu let. Problematikou osob se zdravotním postižením se zabývá zejména Metodický list Bojového řádu jednotek požární ochrany číslo 12, s názvem "Zásady komunikace s osobami se zdravotním postižením na místě zásahu" a rovněž Metodický list Bojového řádu jednotek požární ochrany číslo 9, s názvem „Posttraumatická péče hasičům a psychosociální pomoc osobám zasaženým mimořádnou událostí.“

Téma komunikace s vybranými skupinami osob se zdravotním postižením je zařazeno již do Nástupního odborného výcviku příslušníků HZS ČR v hodinách výuky psychologie, objevuje se také ve speciálních kurzech a instrukčně metodických zaměstnáních pořádaných psychologickou službou HZS ČR (např. specializační odborná příprava „První psychická pomoc I. a II.“), rovněž v rámci pravidelné odborné přípravy na stanicích a v průběhu cvičení IZS. V roce 2019 bylo provedeno 14 odborných příprav "První psychická pomoc I a II", kterými prošlo 185 příslušníků a zaměstnanců HZS ČR.

Kromě samotného proškolení je kladen důraz též na zjišťování efektivity prováděných školení, z tohoto důvodu byla např. v rámci celostátní soutěže profesionálních hasičů v poskytování první pomoci pořádané v roce 2019 zařazena jako jedna z hodnocených oblastí i modelové poskytnutí první psychické pomoci hluchoněmé matce, které zemřelo dítě.

Příslušníci HZS ČR jsou v rámci vzdělávání seznamováni i s dokumentem „Desatero komunikace s pacienty s poruchou autistického spektra“ a ve své činnosti a komunikaci zohledňují obsah tohoto dokumentu. V rámci vzdělávacích aktivit je využíváno mj. i výukové DVD s názvem „Komunikace s osobami se zdravotním postižením při mimořádné události“

Ministerstvo vnitra v roce 2019 vydalo v návaznosti na mezinárodní projekt EUNAD (zaměřený mj. na přípravu materiálů a programů pro zlepšení praxe při práci s lidmi se specifickými komunikačními potřebami v situacích mimořádných událostí a katastrof, a to zejména ve vztahu k osobám se zrakovým a sluchovým postižením) publikaci s názvem „Asistence lidem s disabilitou při katastrofách“, na jejíž tvorbě se po odborné stránce podílela psychologická služba HZS ČR.

Mezi další aktivity v této oblasti patří také organizace kurzů znakového jazyka pro hasiče se zdravotnickým vzděláním (tzv. paramediky) – např. HZS Zlínského kraje ve spolupráci s organizací 3Dimenze uspořádalo třídní kurz znakového jazyka, v němž se hasiči učili některé základní znaky pro komunikaci s neslyšícími u mimořádných událostí a byli seznámeni i s různými doporučeními, jak jednat s osobami se sluchovým postižením, jaké lze ke komunikaci použít pomůcky apod. Při pravidelných praktických cvičeních nebo i soutěžích hasičů (např. soutěž ve vyprošťování z havarovaných vozidel) se pak zařazují modelové situace, kdy hasiči procvičují komunikaci s osobami se sluchovým nebo jiným postižením. V roce 2019 byly využívány rovněž „Karty pro komunikaci s neslyšícími u mimořádných událostí“, které kromě základních dorozumívacích vět obsahují i piktogramy některých základních pojmů, jako je např. lidské tělo, dům a další, na nichž mohou lidé se sluchovým handicapem ukázat, zda jsou zraněni a kde je něco bolí, zda se v zasaženém domě ještě někdo nachází, kde je plyn apod. V letech 2018-2019 spolupracuje psychologické pracoviště MV-GR HZS ČR na tvorbě pomůcky „Karty pro komunikaci s (neslyšícími) dětmi u mimořádných událostí“. Vydání a distribuce těchto karet na výjezdová vozidla HZS ČR je plánováno v 1. polovině roku 2020. Tato oblast je nově i součástí školení a odborné přípravy v rámci preventivně výchovné činnosti HZS a jednotek dobrovolných hasičů u programů Instruktora preventivně výchovné činnosti, Preventista a Specialista ochrany obyvatelstva.

Od 24. června 2019 je na Google Play dostupná mobilní aplikace s názvem „První psychická pomoc“, která byla vytvořena v rámci pracovní skupiny Sekce pro psychologii krizí, katastrof a traumatu při Českomoravské psychologické společnosti. Tato aplikace svým obsahem navazuje na výše zmíněné odborné přípravy v poskytování první psychické pomoci a obsahuje také oddíl, který se věnuje vyjadřování a naplňování potřeb lidí se zdravotním postižením či komunikačními odlišnostmi při mimořádných událostech. Tato aplikace je primárně určena pro členy záchranných složek a spolupracujících nestátních neziskových organizací.

V rámci Policie ČR je ve vzdělávacích programech všech typů základní odborné přípravy pro nově přijaté policisty zahrnuto vzdělávání ve vztahu k právním i sociálním aspektům problematiky zdravotně postižených osob. Cílem tohoto vzdělávání je rovněž efektivní komunikace s osobami zdravotně postiženými, porozumění rozdílům v potřebách a možnostech těchto osob. Nácvik dovedností je ověřován v modelových situacích.

V roce 2019 navázal Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy Policie ČR za účelem aktualizace poznatků a rozvoje dovedností ve vztahu ke zdravotně postiženým osobám a seniorům také spolupráci se spolkem Tímšel, z. s., který mj. zajišťuje vzdělávání pro subjekty v soukromé i veřejné sféře v oblasti komunikace s osobami se zdravotním postižením. Obsahem akreditovaného vzdělávacího programu jsou základní pravidla komunikace s lidmi zrakově, tělesně, sluchově a mentálně handicapovanými, jakož i seniory, odstranění nervozity vyplývající z neznalosti této problematiky a tím i dosažení vyšší efektivity při jednání, dále pak právní, sociální a sociálně rehabilitační aspekty sociální exkluze/inkluze. Ve výuce je zahrnuta jak teoretická část (vysvětlení a zdůvodnění) tak i praktická část za využití technických pomůcek (invalidní vozík, klapky, hole, simulační brýle).

V rámci vzdělávání úředníků územních samosprávných celků bylo v roce 2019 v platnosti 20 akreditovaných vzdělávacích programů určených pro vzdělávání úředníků územních samosprávných celků, vztahujících se k problematice osob se zdravotním postižením.

Metodika ETR je zveřejněna na webu Ministerstva vnitra (<https://www.mvcr.cz/clanek/zvysovani-srozumitelnosti-materialu-verejne-spravy-etr.aspx>), a dále pak na webu Kvalita ve veřejné správě (<http://kvalitavs.cz/metodika-easy-to-read>), byla rovněž prezentována na meziresortní úrovni v rámci jednání VVOZP a za účelem její implementace do praxe byla zřízena pracovní skupina.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

2.6 Vypracovat obsah školení a realizovat školení pro soudce, státní zástupce, asistenty, čekatele a vyšší soudní úředníky, které bude zaměřené na problematiku zdravotního postižení a práv vyplývajících z Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením, zejména práva na podporu a bezpečí při právním jednání, dále na problematiku komunikace s vybranými skupinami osob se zdravotním postižením

(komunikační systémy osob se sluchovým postižením, snadno srozumitelná forma komunikace atd.).

Gestor: MSP – Justiční akademie

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MSP:

V roce 2019 uspořádala Justiční akademie tyto semináře, které se týkaly problematiky ochrany osob se zdravotním postižením:

Vývojová psychologie a psychopatologie pro soudce (12. – 13. září 2019, Praha, 84 účastníků)

Seminář byl zaměřen na jednotlivá stadia normálního a patologického psychologického vývoje dítěte, psychopatologie v kojeneckém, batolecím a předškolním věku a jejich dopad na další život dítěte (úvod do problematiky, mentální retardace, poruchy autistického spektra, ADHD, poruchy sociálních vztahů v dětství a další), psychopatologie středního dětství a prepuberty (poruchy učení, úzkostné poruchy, poruchy chování a predelinquentní vývoj), psychopatologie pubertálního věku a přechodu do adolescence (poruchy příjmu potravy, schizofrenie a bipolární afektivní porucha, sebepoškozování a suicidalita), psychopatologie adolescence (problematika poruch osobnosti a jejich formování – disharmonický vývoj osobnosti, porucha pohlavní identity a alterace pohlavní orientace)

Komunikace s osobami s duševní poruchou pro opatrovnícké soudce (7. – 8. října 2019, Praha, 84 účastníků)

Seminář byl určen především pro opatrovnícké soudce a soudkyně a zaměřil se na specifika výslechu, rozhovoru a zhlédnutí osoby s duševním postižením. Účastníci byli obeznámeni se základními druhy diagnóz, se kterými se při své práci nejčastěji setkávají, a jejich dopady na komunikaci s osobami, které jimi trpí (MUDr. Tuček, Mgr. Šnorek). Součástí semináře byla dále půldenní přednáška zaměřená na problematiku osob s poruchou autistického spektra (autismem) a jejich specifické obtíže, které zažívají v okamžicích, kdy se dostanou do kontaktu se systémem justice. (PhDr. Kateřina Thorová, Mgr. Jan Šlosárek).

Řízení o svéprávnosti a detenční řízení: otázky a odpovědi (18. října 2019, Praha, 82 účastníků)

Seminář byl koncipován jako prostor pro zodpovězení zaslaných dotazů v oblasti řízení o omezení svéprávnosti, využití mírnějších opatření, opatrovnictví člověka a detenčního řízení.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

2.7 Zvyšovat právní vědomí zaměstnanců Vězeňské služby ČR v oblasti zákazu diskriminace z důvodu zdravotního postižení či nepříznivého zdravotního stavu vězněných osob a provádět školení týkající se informovanosti o omezené mobilitě a dalších důsledcích zdravotního postižení.

Gestor: MSP – Vězeňská služba ČR

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MSP:

Akademie VS ČR, jakožto resortní vzdělávací instituce zajišťující profesní vzdělávání, se významnou měrou podílí na zvyšování právního vědomí zaměstnanců a příslušníků Vězeňské služby ČR prostřednictvím kurzů základní odborné přípravy (dále je „ZOP“), ale i dalších specializačních kurzů v rámci programu celoživotního vzdělávání vězeňského personálu. V roce 2019 v souladu s učebními plány kurzů ZOP typu A pro příslušníky VS ČR a typu B1, B2, B3 a B4 pro všechny skupiny občanských zaměstnanců VS ČR bylo ve vyučovacích předmětech Penologie, Profesní etika, Pedagogika, doplňujícím pedagogickém studiu (dále jen „DPS“) a zákonné vzdělávání sociálních pracovníků (dále jen „ZVSP“) proškoleny ve smyslu výše uvedených opatření celkem 1154 zaměstnanců a příslušníků VS ČR. Realizace opatření tohoto Národního plánu je plněna průběžně v souladu s plánem vzdělávacích aktivit Akademie VS ČR na jednotlivá pololetí kalendářního roku.

Přehled vyučovacích předmětů v kurzech ZOP, v nichž je téma podpory rovných příležitostí osob se zdravotním postižením vyučováno:

1. **Penologie** (4 vyučovací hodiny): Specializovaná oddělení ve výkonu vazby a trestu odnětí svobody. Výkon vazby a trestu odnětí svobody u specifických skupin obviněných a odsouzených (mladiství, osoby se zdravotním postižením, ženy, cizinci atd.).

2. **Profesní etika** (2 vyučovací hodiny): Předsudky a stereotypy, Druhy předsudků a prevence labelingu ve vystupování zaměstnanců VS ČR
3. **Pedagogika** (6 vyučovacích hodin): Speciální pedagogika a její terminologie, Problematika osob se specifickými vzdělávacími potřebami, Systém péče o osoby s psychopedickými poruchami, Komplexní péče o osoby s poruchami chování, Ústavní, ochranná výchova a její realizace
4. **Doplňující pedagogické studium - Úvod do pedagogiky** (8 vyučovacích hodin): Speciální pedagogika a její jednotlivé disciplíny, Logopedie, somatopedie, oftalmopedie, surdopedie, psychopedie, etopedie a penitenciární pedagogika, Pedagogika žáků se specifickými poruchami učení, Vzdělávání žáků se speciálními potřebami
5. **Zákonné vzdělávání sociálních pracovníků** (8 vyučovacích hodin): Senior jako uživatel sociálních služeb (akreditovaný kurz)

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

2.8 Rozšiřovat instruktážní materiály o práci a přístupu Policie ČR k osobám se sluchovým postižením.

Gestor: MV – Policejní prezidium ČR

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MV:

Policie ČR v roce 2019 pokračovala v rámci své mediální komunikace v průběžné propagaci tísňové SMS linky pro osoby sluchově postižené (tel. č.: 603 111 158), a to nejčastěji v souvislosti s aktuálním vývojem typů trestné činnosti. Tato tísňová linka - primárně určená pro komunikaci sluchově postižených s Policií ČR v situacích, kdy dochází k ohrožení života, zdraví a majetku, je policisty propagována rovněž v rámci preventivních besed zaměřených zejména na zdravotně postižené včetně dětí a seniorů.

Ke komunikaci Policie ČR se sluchově či jinak zdravotně postiženými osobami, resp. k prezentaci práce Policie byly v roce 2019 využívány též facebookové stránky Policie ČR a prezentace Policie ČR na Instagramu (dotazy, informace, názory apod.).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

3. Přístupnost staveb, dopravy a komunikací

Třetí kapitola vychází z článku 9 Úmluvy, jehož cílem je umožnit lidem se zdravotním postižením žít nezávisle a plně se zapojit do všech oblastí života společnosti.

Přetrvávajícím problémem zůstává dodržování a správná aplikace pravidel a podmínek stanovených pro tvorbu bezbariérového prostředí. Rovněž je třeba zajistit bezbariérovou přístupnost veřejných budov a dopravních staveb, které byly realizovány ještě v době, kdy povinnost bezbariérové výstavby nebyla stanovena zákonem. Obsahem opatření této kapitoly je proto zejména zaměření se na důsledné respektování a správnou aplikaci pravidel a podmínek stanovených pro tvorbu bezbariérového prostředí a jejich kontrolu ze strany orgánů státní správy a realizace NRPM, jehož cílem je prostřednictvím bezbariérových tras ve městech a obcích postupně odstraňovat existující bariéry u veřejných budov a dopravních staveb postavených v minulosti.

Úkolem všech resortů je zpřístupňovat budovy v jejich vlastnictví, a to jak návštěvníkům, tak i zaměstnancům, resp. potenciálním zaměstnancům. K tomu směřují opatření ukládající vybudování evakuačních výtahů umožňujících přepravu osobám s omezenou schopností pohybu a orientace a vybavení budov vizuální signalizací pro neslyšící osoby a uvádění informací uvedených např. na informačních panelech v budovách také ve snadno srozumitelné formě.

Důležitou oblastí je také bezbariérová přístupnost veřejné dopravy, která je realizována zejména navyšováním počtu bezbariérových železničních vozů.

Cíl: Umožnit osobám se zdravotním postižením svobodný přístup do veřejných budov a pohyb na komunikacích.

3.5 Na základě analýzy přístupnosti zdravotnických zařízení pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace vytvořit plán zpřístupňování zdravotnických zařízení. Iniciovat ve spolupráci s krajskými úřady vytvoření obdobných plánů na úrovni krajů.

Gestor: MZ

Termín: 30. 09. 2019

PLNĚNÍ MZ:

V roce 2017 byla vytvořena analýza přístupnosti zdravotnických zařízení pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace zdravotnických zařízení, která jsou v působnosti MZ. Jednotlivá zdravotnická zařízení provedla analýzu dle vlastní metodiky. Na základě výsledků analýzy pak zdravotnická zařízení:

- uvedla, že jsou plně dostupná pro osoby s OSP a OSO, a tudíž neplánují provádění dalších opatření;
- vypracovala podrobné seznamy nedostatků v přístupnosti pro osoby s OSP a OSO a zařadila je do plánů realizací stavebních úprav dle investičních priorit a plánů s cílem dosažení úplného zpřístupnění pro osoby s OSP a OSO.

V roce 2019 proběhla aktualizace plánů jednotlivých zdravotnických zařízení a již přijatých opatření. Na základě těchto dat MZ ČR (odbor řízení přímo řízených organizací – OPŘ) vypracoval plán zpřístupňování ZZ za období 2017–2020 (a následující roky). Dokument rovněž obsahuje informaci o stavu zpracování plánů zpřístupňování v jednotlivých krajích ČR.

Podrobné plány na úrovni jednotlivých ZZ jsou k dispozici na odboru OPŘ MZ ČR.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

3.6 Sledovat a vyhodnocovat účinnost českých technických norem a dalších technických předpisů v oblasti bezbariérového užívání staveb při jejich aplikaci v praxi a dbát na jejich účelné doplňování a aktualizaci.

Gestor: MMR, MD, MPO

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MD:

K plánované revizi ČSN 73 6110 Projektování místních komunikací v roce 2019 nedošlo. Norma ČSN 73 6001 Bezbariérové užívání dopravních staveb byla již v roce 2016 připravena k odevzdání, protože však řeší to samé jako stávající vyhláška č. 398/2009 Sb., kterou by měla uvažovaná ČSN 73 6001 nahradit (tedy za předpokladu že vyjde novela stavebního zákona, k jejímuž provádění by mohlo být na tuto ČSN poté odkázáno), bylo její vydání odloženo. V roce 2019 začalo opět projednávání ČSN 73 6001 v TNK 146.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MMR:

Pro oblast technické normalizace je ústředním orgánem Ministerstvo průmyslu a obchodu, které zabezpečuje tvorbu a vydávání českých technických norem, jejich změny a zrušení (viz § 13 odst. 1 písm. e) zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů a § 5 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, ve znění pozdějších předpisů).

MMR může sledovat a vyhodnocovat účinnost těchto norem pouze ve vztahu k obecným požadavkům na výstavbu. MMR neevviduje žádný problém při aplikaci bezbariérové vyhlášky. Konkrétní seznam norem je zde:

1) Normy obsahující normové hodnoty

* ČSN EN 81-40 (27 4003) Bezpečnostní předpisy pro konstrukci a montáž výtahů - Zvláštní výtahy pro dopravu osob a nákladů - Část 40: Schodišťové výtahy a šikmé zvedací plošiny pro dopravu osob s omezenou pohyblivostí;

* ČSN EN 81-41 (27 4003) Bezpečnostní předpisy pro konstrukci a montáž výtahů - Zvláštní výtahy pro dopravu osob a nákladů - Část 41: Svislé zdvihací plošiny pro dopravu osob s omezenou schopností pohybu. Podrobná informace byla zveřejněna ve Stavebně správní praxi č. 1/2012;

* ČSN EN 81-70 (27 4003) Bezpečnostní předpisy pro konstrukci a montáž výtahů - Část 70: Zvláštní úprava výtahů určených pro dopravu osob a osob a nákladů - Přístupnost výtahů včetně osob s omezenou schopností pohybu a orientace;

* ČSN ISO 3864-1 (01 8011) Grafické značky – Bezpečnostní barvy a bezpečnostní značky - Část 1: Zásady navrhování bezpečnostních značek a bezpečnostního značení. Podrobná informace byla zveřejněna ve Stavebně správní praxi č. 1/2013;

* ČSN 73 4301 Obytné budovy;

* ČSN 73 5710 Požární stanice a požární zbrojnice.

2) Doporučení k aplikaci bezbariérové vyhlášky

* ČSN 73 4108 Hygienická zařízení a šatny. Podrobná informace byla zveřejněna ve Stavebně správní praxi č. 3/2013;

* ČSN 73 4130 Schodiště a šikmé rampy - Základní požadavky;

* ČSN 73 6058 Jednotlivé, řadové a hromadné garáže. Podrobná informace byla zveřejněna ve Stavebně správní praxi č. 1/2012.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPO:

Tento úkol je průběžně plněn. Požadavky na bezbariérové užívání staveb jsou stanoveny vyhláškou č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb, která je prováděcím předpisem ke stavebnímu zákonu a je v působnosti MMR. Pro stanovení požadavků využívá vyhláška formu odkazů na normové hodnoty. Vyhláškou č. 398/2009 Sb. se staly závaznými konkrétní technické požadavky obsažené v příslušných českých technických normách např. pro grafické značky zabezpečující bezbariérové užívání staveb, podrobnosti o provádění hmatových úprav na místních komunikacích, zařízení výtahů nebo požadavky na nejmenší plochy obytných místností a kuchyně. V rámci plnění výše uvedeného opatření byla v roce 2019 vydána následující norma:

- ČSN EN 81-70 Bezpečnostní předpisy pro konstrukci a montáž výtahů - Část 70: Zvláštní úprava výtahů určených pro dopravu osob a osob a nákladů - Přístupnost výtahů včetně osob s omezenou schopností pohybu a orientace - Změna Z1 (Katalogové číslo: 506775).

Česká agentura pro standardizaci průběžně zabezpečuje v souladu s metodickými pokyny periodické prověřování platných technických norem. Problematika zohlednění potřeb osob se zdravotním postižením je v technických normách řešena stále, v platnosti je velké množství technických norem, které se zabývají přímo specifickými potřebami osob se zdravotním postižením.

Během roku 2019 byly vydány tyto normy:

- ČSN EN ISO 17480 Obaly - Přístupné konstrukční řešení - Snadné otevírání;
- ČSN ISO 17069 Přístupnost - Opatření a pomůcky pro přístupné zasedání;
- ČSN EN ISO 11608-7 Jehlové injekční systémy pro lékařské účely - Požadavky a metody zkoušení - Část 7: Přístupnost pro osoby s poškozením zraku;
- ČSN EN 17161 Design pro všechny - Dostupnost výrobků, zboží a služeb podle přístupu Design pro všechny - Rozšíření rozsahu uživatelů.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

3.7 Provádět metodickou činnost vůči obecným stavebním úřadům v oblasti obecných technických požadavků zabezpečujících bezbariérové užívání staveb.

Gestor: MMR

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MMR:

MMR má ve své gesci mj. zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů a jeho prováděcí vyhlášky, včetně vyhlášky č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb. MMR svoji metodickou činnost provádí více způsoby a jejich kombinacemi:

* Problematika bezbariérového užívání staveb je začleněna do systému vzdělávání a ověřování zvláštní odborné způsobilosti úředníků obecných stavebních úřadů na úseku územního rozhodování a stavebního řádu. Vyhláška č. 398/2009 Sb. byla přednášena 29.01.2019, 18.06.2019, 03.09.2019 a 08.10.2019.

* Problematika požadavků na bezbariérové užívání staveb byla přednášena na Evropském týdnu mobility 20.09.2019. Tento Blok byl určen především pro úředníky, odbornou veřejnost a studenty škol se zaměřením na stavby a dopravu.

* Osvětová činnost k aplikaci bezbariérové vyhlášky byla součástí kulatého stolu k cestovnímu ruchu 12.12.2019.

* MMR průběžně a dle potřeby zpracovává stanoviska k aplikaci ustanovení předpisů stavebního práva týkajících se požadavků na bezbariérové užívání staveb.

Seznam nových pracovních pomůcek na webových stránkách za rok 2019:

* Přehled příspěvků a témat k problematice bezbariérového užívání staveb za období 2010 až 2018

https://www.mmr.cz/getmedia/aba35cb0-04c7-4bc1-901f-9909b2fdaf5/prehled_2010-2018_1.docx

* Bezbariérová kabina WC musí být vybavena přístupným splachovacím systémem

<https://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Stavebni-pravo/Informace-Udalosti/Stavebni-rad/Informace-z-oblasti-Bezbarieroveho-uzivani-staveb/Bezbarierova-kabina-WC-musi-byt-vybavena-pristupny>

* Aplikace požadavků na zdvihací plošiny z hlediska bezbariérového užívání staveb

https://www.mmr.cz/getattachment/7389954d-a4c7-4110-bf22-c8e41043f64c/Zdvihaci-zarizeni_zds_398_2009_1-4-2019.docx

* Dveře na veřejná WC a do veřejných šaten se vybavují hmatovými štítky pro nevidomé

<https://www.mmr.cz/getattachment/68405cc2-ff25-44f7-a32b-0d94dbda33bc/Hmatove-stitky-pro-nevidome.pdf>

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

3.8 Nadále podporovat dotační program pro nestátní neziskové organizace Podpora a ochrana veřejného zájmu na úseku bezbariérového užívání staveb.

Gestor: MMR

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MMR:

Na základě usnesení vlády č. 543/2018 byl pro rok 2019 v působnosti MMR dotační program s názvem „Podpora a ochrana veřejného zájmu na úseku bezbariérového užívání staveb“. Mezi podporované aktivity patří:

- podporovat správnou aplikaci bezbariérové vyhlášky, zejména spoluprací se stavebními úřady,
- iniciovat řešení nebezpečných míst a iniciovat odstraňování architektonických bariér,
- zpracovávat a poskytovat metodické informace pro osoby s omezenou schopností pohybu nebo orientace o bezbariérovém prostředí. Podpořena nebude publikační činnost vůči široké veřejnosti.

V rámci dotačního řízení pro rok 2019 uspělo 6 organizací, každá s jedním projektem. Celkový souhrn podpory je 7 570 300 Kč. Konkrétně jednotlivé organizace a jejich projekty získaly následující účelovou dotaci:

- * NIPI bezbariérové prostředí, o.p.s. na projekt Činnost celostátní sítě konzultačních středisek pro potřeby stavebních úřadů v rámci posuzování požadavků zabezpečujících bezbariérové užívání staveb ve výši 5 000 000 Kč;
- * Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých České republiky na projekt Metodické centrum odstraňování bariér pro nevidomé a slabozraké osoby s působností v ČR ve výši 866 000 Kč;
- * Pražská organizace vozíčkářů na projekt Mapování přístupnosti z pohledu osob s omezenou schopností pohybu a jeho metodická podpora a profesionalizace ve výši 600 000 Kč;
- * Česká abilympijská organizace na projekt Poradenská a konzultační střediska bezbariérovosti 2019 ve výši 900 000 Kč;
- * Ostravská organizace vozíčkářů na projekt BEZ BARIÉR poradenství ve výši 70 000 Kč;
- * TyfloCentrum Pardubice, o.p.s. na projekt Bezbariérovost z hlediska osob se zrakovým postižením ve výši 134 300 Kč.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

3.9 Zajistit činnost Národního rozvojového programu mobility pro všechny, zejména podávání, výběr a hodnocení záměrů bezbariérových tras, nastavování pravidel pro podporu programu jednotlivými resorty a propagaci programu.

Gestor: MLP, VVZPO

Spolupráce: NRZP

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MLP, VVOZP:

V roce 2019 byla Řídícím výborem Národního rozvojového programu mobility pro všechny (dále jen „NRPM“) vyhlášena 2 kola výzvy k předkládání záměrů bezbariérových tras pro města a obce s termínem realizace projektů v roce 2020, případně v následujících letech dle naplánovaného harmonogramu. V jarním kole s termínem uzávěrky do 30.04.2019 bylo z celkového počtu 19 přihlášených záměrů bezbariérových tras schváleno a doporučeno Řídícím výborem NRPM k financování 11 záměrů. V podzimním kole s termínem pro předkládání záměrů do 04.10.2019 bylo z 10 přihlášených záměrů schváleno a doporučeno k financování 6 záměrů bezbariérových tras. Celkem bylo tedy v roce 2019 z 29 přihlášených záměrů bezbariérových tras schváleno 17 úspěšných záměrů. Jedná se o následující předkladatele: Děčín, Blížkovice, Jeseník, Milevsko, Mirošov, Zbůch, Hustopeče, Mnichovo Hradiště, Šluknov, Hrádek nad Nisou, Kamenný Újezd, Mlečice, Mirošov, Šakvice, Chotěboř, Zbraslav a Prušánky.

Vedoucí sekretariátu VVOZP a tajemnice NRPM představili NRPM a možnosti jeho financování na semináři „Národní rozvojový program mobility pro všechny“ (09.04.2019, České Budějovice, pořadatelé: NRZP ČR ve spolupráci s VVOZP) a na Krajské konferenci o přístupnosti kulturních památek (07.10.2019, Zlínský kraj).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ NRZP:

NRZP ČR se účastnila všech jednání ŘV NRPM a jednání všech hodnotitelských komisí k hodnocení záměrů bezbariérových tras a současně se účastnila seminářů na propagaci NRPM, a to jak

připravovaných Sekretariátem VVZPO tak také připravovaných jednotlivými krajskými organizacemi NRZP ČR.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

3.10 Spolupracovat s Vládním výborem pro zdravotně postižené občany při naplňování Národního rozvojového programu mobility pro všechny na období 2016–2025.

Gestor: resorty stanovené usnesením vlády ze dne 14. července 2014 č. 568

Termín: průběžně

PLNĚNÍ:

Město/obec/ instituce	Projekt	Finanční prostředky vyčleněné v souladu s Vládním plánem financování NRPM na období 2016–2025 schváleném usnesením vlády ČR ze dne 14.07.2014 č. 568		Vynaložená částka v Kč na projekt mimo NRPM	
		Vynaložená částka v Kč na projekt v rámci schváleného záměru bezbariérové trasy NRPM	Vynaložená částka v Kč na projekt mimo schválený záměr bezbariérové trasy v rámci NRPM		
MD					
akce schválené v roce 2018		čerpání v r. 2019 (v Kč)	převod do r. 2020 (v Kč)		
Město Svitavy	Bezbariérové chodníky Svitavy - IV. etapa	11 591 000,00			
Obec Bolatice	Zvýšení bezpečnosti podél siln. III/4671 na ul. Nádražní v Bolaticích SO -100	3 291 375,03	47 624,97		
Obec Zbraslav	Zbraslav - chodník k ZŠ	2 611 000,00			
Město Týnec nad Sázavou	Zbořený Kostelec-Brodce, chodník podél silnice III/1068	1 766 000,00			
Město Hustopeče	Hustopeče - chodník v úseku Komenského - Žižkova, I. etapa	3 469 033,05	171 966,95		
Město Kyjov	Bezbariérové úpravy města Kyjova, trasa Městská knihovna – vlakové nádraží	5 088 663,22			
Obec Zaječí	Zaječí - ul. Školní, chodník	799 461,62			
Obec Kvasiny	Skuhrov bez bariér – chodníky, část v obci Kvasiny	1 043 999,96			
Město Semily	Bezpečný chodník v ul. Nádražní	1 795 999,99			
Město Jablonné v Podještědí	Silnice II/270, úsek od mostu 270-14 po křiž. S III/27019, Silnice II/270, úsek od křiž.s III/27019 po úrov.přejezd	2 253 301,04	238 015,42		
Město Strakonice	Bezbariérová trasa Domov pro seniory Rybníční - kulturní dům, Strakonice	0,00	4 929 000,00		

akce schválené v roce 2019					
Město Bílovec	Bílovec bez bariér II. - Rekonstrukce pěších komunikací na ul. Čs. armády	705 544,26	2 370 927,74		
Město Brandýs nad Labem-Stará Boleslav	II/610 Brandýs nad Labem, Rekonstrukce křižovatky Pražská - Průmyslová a části komunikace v ul. Pražská, SO 107 – Chodníky, SO 108 – Vjezdy	2 000 668,03	3 545 454,97		
Obec Pomezí	Úprava prostranství před obecním úřadem v Pomezí	3 208 457,51	165 303,49		
Obec Skuhrov nad Bělou	Skuhrov bez bariér – Chodníky	7 445 225,05	1 683 103,95		
Město Valašské Klobouky	Do školy? Bezpečně a rychle	0.00	6 491 635,00		
Obec Rouchovany	Rekonstrukce chodníku Rouchovany jižní trasa - úsek B1 a B2	559 909,00	0.00		
Celkem		47 629 637,76	19 643 032,49		
MF					
	Objekt Washingtonova 11				318 230,00
Celkem					318 230,00
MK					
Město Příbram	Kulturní dům - odstranění bariér	5 633 000,00			
Město Doksy	Zámek - odstranění bariér (I. a II. etapa)	5 865 468,00			
Celkem		11 498 468,00			
MMR					
Obec Ráječko	Ráječko, mobilita – Obecní úřad, odstranění bariér	1 739 145,00			
Město Strážnice	Bezbariérovost objektu MěÚ ve Strážnici	1 129 274,00			
Obec Nová Ves	Stavební úpravy a přístavba vstupní části obecního úřadu Nová Ves	404 079,00			
Město Horní Slavkov	Bezbariérové úpravy MěÚ Horní Slavkov, 1. část	1 959 037,00			
Město Týnec nad Sázavou	Bezbariérový přístup do obřadní síně a zasedací místnosti na Městském úřadě Týnec nad Sázavou	356 636,00			

Město Příbor	Stavební úpravy radnice v Příboře - II. etapa - stavební a bezbariérové úpravy	3 029 188,00			
Národní rada osob se zdravotním postižením České republiky, z.s.	Euroklíč v ČR 2019			4 688 544,00	
Celkem		8 617 359,00		4 688 544,00	
MPSV					
	V roce 2019 nebyl realizován žádný projekt.				
MSP					
JA Kroměříž	Rekonstrukce výtahu - budova A				893 000,00
KS Praha	Bezbariérový přístup do budovy A - plošina a oprava rampy				1 285 000,00
KS Ústí n/L	Modernizace výtahů v budově krajského soudu - II. etapa				2 481 000,00
OS Semily	Vybudování toalet pro invalidy				324 000,00
OS Opava	Zbudování výtahu				4 962 000,00
PMS Olomouc	Rekonstrukce budovy Mozartova				480 000,00
Zotavovna Praha	Rekonstrukce pokojů a komunikačních chodeb				150 000,00
Celkem					10 575 00,00
MŠMT					
Horní Slavkov	Bezbariérové úpravy ZŠ Školní Horní Slavkov, 1. část	2 012 864,00			3 101 166,65
Cheb	Vybudování výtahu ve 4. ZŠ, Hradební 14, Cheb	1 582 719,00			1 582 720,03
Děčín	Děčín, ZŠ Bezručova - bezbariérovost	1 586 999,00			1 586 999,00
Celkem		5 182 582,00			6 270 885,68
MV					
Česká Skalice	014V122007123 - KŘP Khk - OOP Česká Skalice, čp. 54 - odstraňování barier (NRPM)	959 182,49			
Broumov	014V122007124 - KŘP Khk - OOP Broumov, třída Masarykova čp. 248 - odstraňování barier (NRPM)	3 356 985,19			

Cvikov	014V122007129 - KŘP Lbk - OOP Cvikov - rekonstrukce objektu včetně úpravy pro bezbariérové užívání (NRPM)	2 626 878,80			
Zlín	014V122007156 - KŘP Zlk - ÚO Zlín, nám. T. G. Masaryka 3218 - stavební úpravy objektu (NRPM)	15 972,00			
Praha	014V122008079 - KŘP hlmP - OŘP Praha III, Trousilova 1121/3, Praha 8 - bezbariérový vstup do objektu (NRPM)	49 489,00			
Nymburk	014V122008081 - KŘP Stčk - ÚO Nymburk - vybudování nového výtahu - mobilita pro všechny (NRPM)	198 440,00			
Nýrsko	014V122008083 - KŘP Pzk - OOP Nýrsko - stavební úpravy dle NRPM	971 561,36			
Lutín	014V122008086 - KŘP Omk - OO Lutín, Olomoucká č.p. 138 - stavební úpravy objektů (NRPM)	656 212,23			
Celkem		8 834 721,07			
MZ					
Město Česká Lípa	NsP Česká Lípa - pohyb bez bariér	1 224 700,00			
Město Stráž pod Ralskem	Stráž p. R. - poliklinika - II. etapa (WC, vnitřní dispozice)	1 551 403,00			
Celkem		2 776 103,00			

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno všemi resorty.

3.11 Zvýšit počet veřejných budov s evakuačními výtahy umožňujícími přepravu osobám s omezenou schopností pohybu a orientace.

Gestor: všechny resorty

Termín: průběžně

PLNĚNÍ:

Označení budovy ve vlastnictví či pronájmu	Evakuační výtah	Plánovaná realizace evakuačního výtahu
MD		
Státní plavební správa: Ředitelství, Sanderova 1146, 170 04 Praha 7	ne	ano po roce 2023
Státní plavební správa: Pobočka Děčín, Husitská 1403/8, 405 02 Děčín	ne	ano po roce 2023
MF		
Letenská 525/15	ano	
Legerova 1581/69	ano	
Voctářova 2145/9 a 2145/11	ano	
Janovského 438/2	ano	
Letenská 593/9	ne	
Cihelná 548/4	ne	evakuační výtah bude realizován ve II. Q 2020
MK		
MK, Nostický palác, Maltézské nám. 1., 118 11 Praha 1	ne	ne
MK, Milady Horákové 220/139, 160 41 Praha 6	ne	ne
Národní ústav lidové kultury ve Strážnici	ne	ne
Národní muzeum – historická budova	ano	
Národní muzeum - Nová budova NM	ano	
Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur	ne	ne
Slezské zemské muzeum – historická výstavní budova	ano	
Slezské zemské muzeum – Národní památník II. světové války Hrabyně	ano	
Slezské zemské muzeum – Arboretum Nový Dvůr	ano	
Slezské zemské muzeum – Knihovna Slezského zemského muzea a studovna	ano	
Muzeum umění Olomouc – Muzeum moderního umění, Denisova 47, Olomouc	ano/v hlavní budově	ano/ bývalé kino Central/leden 2021
Muzeum umění Olomouc – Arcidiecézní muzeum Olomouc, Václavské nám. 3, Olomouc	ano	
Muzeum umění Olomouc – Arcidiecézní muzeum Kroměříž, Sněmovní nám. 1/2, 767 01 Kroměříž	ne	
Uměleckoprůmyslové museum v Praze	ne	
Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou –hlavní budova	ano	
Muzeum Jana Amose Komenského, Přemysla Otakara II., budova č. 36 – výstavní prostory	ano	
Památník národního písemnictví, nové sídlo V Sadech 2/44, Praha 6 (dokončení realizace konec r. 2020)	ano	

Husitské muzeum v Táboře	ne	ne
Knihovna a tiskárna pro nevidomé K. E. Macana, Ve Smečkách 15, 115 17 Praha 1	ne	ne
Moravská zemská knihovna, Kounicova 65a, 601 87 Brno	ne	ne
Národní knihovna ČR, Klementinum 190, Praha1	ano	
Národní knihovna ČR, CDH, Sodomkova 2/1146, Praha 10 – Hostivař	ano	
MMR		
Staroměstské nám. 6	ne	ne
Letenská 3	ne	ne
Velehradská 25	ne	ne
Na Příkopě 3-5	ne	ne
MO		
Vojenské lázeňské a rekreační zařízení, p. o. – všechny budovy	ano	
MPO		
budova Na Františku	ne	ano v roce 2020
budova Politických vězňů	ne	ano
ostatní budovy	ne	ne
MPSV		
Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2	ne	ne
Karlovo náměstí 1359/1, 128 00 Praha 2	ano	
Podskalská 19, 128 01, Praha 2	ne	ne
Na Maninách 876/7170 00 Praha 7	ne	ne
Kartouzská 4/200, 150 00 Praha 5	ne	ne
Bělehradská 1338/15, 400 01 Ústí nad Labem	ne	ne
Kollárova 942/4, 301 00 Plzeň	ne	ne
Terezy Novákové 62a, 621 00, Brno Řečkovice	ano	
MPSV – ČSSZ		
Pracoviště ČSSZ České Budějovice + OSSZ	ne	ne
OSSZ Český Krumlov	ne	ne
OSSZ Jindřichův Hradec	ne	ne
OSSZ Písek	ne	ne
OSSZ Prachovice	ne	ne
OSSZ Strakonice	ne	ne
OSSZ Tábor	ne	ne
Pracoviště ČSSZ Hradec Králové + OSSZ	ne	ne
OSSZ Chrudim	ne	ne
OSSZ Jičín	ne	ne
OSSZ Náchod	ne	ne
OSSZ Pardubice	ne	ne
OSSZ Rychnov nad Kněžnou	ne	ne
OSSZ Svitavy	ne	ne
OSSZ Trutnov	ne	ne
OSSZ Ústí nad Orlicí	ne	ne

OSSZ Brno-venkov	ne	ne
OSSZ Blansko	ne	ne
MSSZ Brno	ne	ne
OSSZ Břeclav	ne	ne
OSSZ Havlíčkův Brod	ne	ne
OSSZ Hodonín	ne	ne
OSSZ Jihlava	ne	ne
OSSZ Kroměříž	ne	ano (2020-2022)
OSSZ Pelhřimov	ne	ne
OSSZ Třebíč	ne	ne
OSSZ Uherské Hradiště	ne	ne
OSSZ Vsetín	ne	ne
OSSZ Vyškov	ne	ne
OSSZ Zlín	ne	ne
OSSZ Znojmo	ne	ne
OSSZ Žďár nad Sázavou	ne	ne
Pracoviště ČSSZ Ostrava + OSSZ	ne	ne
OSSZ Bruntál	ne	ne
OSSZ Frýdek-Místek	ne	ne
OSSZ Jeseník	ne	ne
OSSZ Karviná	ne	ne
OSSZ Nový Jičín	ne	ne
OSSZ Olomouc	ne	ne
OSSZ Opava	ne	ne
OSSZ Přerov	ne	ne
OSSZ Prostějov	ne	ne
OSSZ Šumperk	ne	ne
Pracoviště ČSSZ Plzeň + OSSZ Plzeň-jih	ne	ne
OSSZ Domažlice	ne	ne
OSSZ Cheb	ne	ne
OSSZ Karlovy Vary	ne	ne
OSSZ Klatovy	ne	ne
OSSZ Plzeň-město	ne	ne
OSSZ Plzeň-sever	ne	ne
OSSZ Rokycany	ne	ne
OSSZ Sokolov	ne	ne
OSSZ Tachov	ne	ne
Pracoviště ČSSZ Střední Čechy + OSSZ PV, PZ	ne	ne
OSSZ Beroun	ne	ne
OSSZ Benešov	ne	ne
OSSZ Kladno	ne	ne
OSSZ Kutná Hora	ne	ne
OSSZ Kolín	ne	ne
OSSZ Mladá Boleslav	ne	ne
OSSZ Mělník	ne	ne

OSSZ Nymburk	ne	ne
OSSZ Příbram	ne	ne
OSSZ Rakovník	ne	ne
PSSZ Trojská	ne	ne
PSSZ Biskupská	ne	ne
PSSZ Bohušovická	ne	ne
PSSZ V Korytech	ne	ne
Pracoviště ČSSZ Ústí nad Labem + OSSZ	ne	ne
OSSZ Česká Lípa	ne	ne
OSSZ Chomutov	ne	ne
OSSZ Děčín	ne	ne
OSSZ Jablonec nad Nisou	ne	ne
OSSZ Liberec	ano	
OSSZ Louny	ne	ne
OSSZ Litoměřice	ne	ne
OSSZ Most	ne	ne
OSSZ Semily	ne	ne
OSSZ Teplice	ne	ne
Ústředí – hlavní budova	ne	ne
Ústředí – severní budova	ne	ne
Ústředí – zámeček	ne	ne
Ústředí – jižní budova	ne	ne
Ústředí – klientské centrum	ne	ne
Ústředí – datové centrum	ne	ne
Ústředí – nové budovy	ne	ne
Ústředí – ubytovna 1	ne	ne
Ústředí – ubytovna 2	ne	ne
Ústředí – ubytovna 3	ne	ne
Ústředí – archiv Stodůlky	ne	ne
MSP		
Justiční areál Ústí nad Labem	ne	ano, v rámci výstavby areálu do 2023
OS České Budějovice – výstavby nového sídla OS	ne	ano, v rámci rekonstrukce areálu do 2022
MS Praha – rekonstrukce budovy CH Na Míčánkách	ne	ano, v rámci rekonstrukce budovy do 2022
MŠMT		
Budova A, Karmelitská	ne	provádí se průzkum, zda bude možné výtah zřídit
Budova B, Karmelitská	ne	ne
Budova C, Karmelitská	ne	
Budova D a E, Karmelitská	ne	ne
Karmelitská 17	ne	budova bude předána do užívání ÚZSVM, MŠMT do té

		doby neplánuje
U Lužického semináře 13	ne	ne
Senovážné nám. 24	ano	
Lhota u Dolních Břežan (archiv)	ne	ne
Galerie HARFA, Českomoravská	ano	
CERMAT, Jankovcova	ano	
NIDV, Senovážné nám. 25, 26	ano	
MV		
Bytová správa MV s.p.o. – ubytovna Kupa B2; Kupeckého 843 Praha 11	ano	
Školní a výcvikové zařízení HZS ČR středisko Brno, budova „B“; Trnkova 85	ano	
Zařízení služeb pro Ministerstvo vnitra, Lázeňský dům Tosca – budova Thermie; Moravská 220/8, 360 01 Karlovy Vary	ano	
Policejní akademie České republiky v Praze, na adrese Lhotecká 559/7	ano	ano, další 2 výtahy v roce 2020
MZ		
Sídlo MZ, Palackého náměstí 4, Praha	ne	ne
MZE		
Praha 1, Těšnov 65/17	ne	ne
Praha 1, Ve Smečkách 33	ne	ne
Praha 1, Štěpánská 63	ne	ne
Benešov, Žižkova 360	ne	ne
Králův Dvůr, Pod Hájem 324	ne	ne
Brno, Kotlářská 931/53	ne	ne
Bruntál, Partyzánská 1619/7	ne	ne
Česká Lípa, Dubická 2362	ne	ne
České Budějovice, Rudolfovska 493	ne	ne
Český Krumlov, Plešivec 287	ne	ne
Děčín, 28. října 979	ne	ne
Domažlice, Haltravská 438	ne	ne
Frýdek-Místek, 4. května 217	ne	ne
Havlíčkův Brod, Smetanovo náměstí 279	ne	ne
Chomutov, Víkové Kunětické 1968	ne	ne
Chrudim, Poděbradova 909	ne	ne
Jablonec nad Nisou, U Rybníka 2402	ne	ne
Jindřichův Hradec, Pravdova 837	ne	ne
Karlovy Vary, Závodní 152	ne	ne
Klatovy, Čapkova 127	ne	ne
Kroměříž, Nám. Míru 3297/15	ne	ne
Kutná Hora, Benešova 97	ne	ne
Liberec, U Nisy 745	ne	ne
Litoměřice, Velká Krajská 44	ne	ne
Louny, Komenského 646	ne	ne
Louny, Pražská 765	ne	ne

Mělník, Bezručova 109	ne	ne
Mladá Boleslav, Bělská 151	ne	ne
Náchod, Tyršova 59	ne	ne
Nový Jičín, Divadelní 946	ne	ne
Nový Jičín, Husova 2003		
Nymburk, Soudní 17	ne	ne
Olomouc, Blanická 383	ne	ne
Opava, Krnovská 2861	ne	ne
Pardubice, Boženy Němcové 231	ne	ne
Pelhřimov, U Stínadel 1317	ne	ne
Pelhřimov, U Stínadel 1316	ne	ne
Písek, Nádražní 1988	ne	ne
Plzeň, Nerudova 2672	ne	ne
Prachatice, Družstevní 91	ne	ne
Prostějov, Aloise Krále 1552	ne	ne
Přerov, Wurmova 606	ne	ne
Příbram, Poštovní 4	ne	ne
Rakovník, Lubenská 2250	ne	ne
Rokycany, Klostermannova 635	ne	ne
Rychnov nad Kněžnou, Jiráskova 1320	ne	ne
Strakonice, Palackého náměstí 1090	ne	ne
Svitavy, Olomoucká 1097	ne	ne
Šumperk, Nemocniční 1852/53	ne	ne
Tábor, Purkyňova 2533	ne	ne
Teplice, Masarykova 2421	ne	ne
Třebíč, Svatopluka Čecha 239	ne	ne
Uherské Hradiště, Protzkarova 1180	ne	ne
Ústí nad Labem, Masarykova 19	ne	ne
Ústí nad Orlicí, Tvardkova 1191	ne	ne
Vyškov, Palánek 250/1	ne	ne
Zlín, Zarámí 88	ne	ne
Žďár nad Sázavou, Strojírenská 1089	ne	ne
Skalský dvůr, hotel a školící středisko, Lísek 52	ano	
MZV		
budovy MZV v Praze	ne	
MŽP		
MŽP – Vršovická 65, Praha 10	ano	

STANOVISKO K PLNĚNÍ:

Plněno: MD, MF, MK, MO, MPO, MSP, MŠMT, MV, MŽP

Částečně plněno: MPSV

Neplněno: MMR, MZ, MZE, MZV

3.12 Pokračovat v odstraňování bariér ve věznicích, aby byly přístupné osobám s omezenou schopností pohybu a orientace pro vykonání návštěv vězňů osob,

a také odstraňovat překážky bránící účasti vězněných osob ve výchovném a vzdělávacím procesu, přístupu ke kultuře, případně i sportu.

Gestor: MSP – Vězeňská služba ČR

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MSP:

V roce 2019 byla v rámci programového financování (investic) ukončena realizace akce „Ostrov – rekonstrukce ubytovny K“. Náplní akce byla komplexní rekonstrukce dlouhodobě nevyužívaného objektu za účelem zvýšení ubytovací kapacity VS ČR v souladu se standardy CPT (standardy Evropského výboru pro zabránění mučení a nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestání) včetně vytvoření interního i externího prostředí pro umístění osob ve výkonu trestu odnětí svobody (VTOS) s omezenou schopností pohybu.

V prosinci roku 2019 bylo úspěšně uzavřeno výběrové řízení na zhotovitele akce „Všehrdy – přestavba ubytovny U6 pro mladistvé“, jejíž náplní je, kromě navýšení ubytovací kapacity pro mladistvé, rekonstrukce přístupu včetně změny dispozičního uspořádání přízemní části objektu v souladu s požadavky na vytvoření prostředí pro osoby s omezenou schopností pohybu. Aktuálně probíhá realizace.

V současné době jsou v různých fázích přípravy realizace další investiční akce, např. „Karviná – rekonstrukce oddílu pro imobilní“ – jedná se o modernizaci a rekonstrukci stávajících prostor pro VTOS osob s omezenou schopností pohybu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

3.13 Vybavovat veřejné budovy a další veřejně přístupná zařízení vizuální signalizací pro neslyšící osoby dle zásady – co je slyšet, musí být i ve viditelné formě (informační panely, kde bude aktuální sdělení, které je hlášeno rozhlasem, požární alarmy se světelnou signalizací, výtahy s viditelnou komunikací apod.), tyto informace také uvádět ve snadno srozumitelné formě (např. ve formě piktogramů).

Gestor: všechny resorty

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MD:

V roce 2019 neproběhly úpravy veřejných prostor resortních budov, protože budovy resortu dopravy nejsou vždy majetkem státu, ale mnohé se nacházejí v režimu nájmu, proto úpravy v rámci těchto budov jsou vždy v pravomoci pronajímatele.

Budovy ve vlastnictví Správy železnic, kam od 07/2016 patří také správy většiny nádražních budov, které jsou určeny pro odbavení cestujících za účelem následného nástupu do osobních vlaků jednotlivých dopravců na železnici a ve veřejně přístupných prostorách těchto budov tj. v prostorách k odbavení cestujících a v dalších navazujících prostorách je při rekonstrukcích a modernizacích železničních stanic vždy postupováno s platnou legislativou, tj. dochází k vybavování vizuální signalizací pro lidi se sluchovým postižením tak, že je zajišťováno vždy v oblasti elektronického informačního systému o příjezdech a odjezdech vlaků (včetně zobrazení informace o mimořádných událostech na trati). Na obnovu nádražních budov se vynaložilo v roce 2019 více než 1,1 miliardy, na přípravu a realizaci rekonstrukcí se použilo více než 480 milionů. Významnou opravou prošla například budova v Kolíně (76,8 milionu Kč), ve Frýdku Místku (16 milionů Kč) nebo v Českém Krumlově (9,9 milionu Kč).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MF:

Ministerstvo financí si je vědomo nutnosti zodpovědného přístupu k zabezpečení svých budov tak, aby mohly být užívány osobami s omezenou schopností pohybu a orientace. S ohledem na fakt, že MF obývá většinou objekty, které jsou kolaudované v době, kdy nebyl kladen důraz na vybavení výše uvedenými technickými prostředky, a některé jsou ve správě památkové péče, je zapotřebí k jakýmkoli zásahům jak do pláště, tak interiéru budov přistupovat velice citlivě. Dále je třeba uvést, že objekty

jsou již vybaveny např. systémy požárních alarmů, ale bez světelné signalizace neboť instalované systémy mají svoji životnost a MF je vázáno spravovat státní majetek s péčí řádného hospodáře a dále také např. zákonem č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, který říká, že majetek státu musí být využíván účelně a hospodárně a také nesmí být neodůvodněně snižována jeho hodnota, rozsah anebo výnosy z tohoto majetku. S ohledem na výše uvedené, se podle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek s přihlédnutím k délce životnosti předmětných zařízení, plánují instalace nových technických zařízení, které již budou obsahovat podmínky stanovené např. vyhláškou č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb.

V současné době má MF veškeré budovy vybaveny bezpečnostními značeními, která jsou v budovách rozmístěna podle příslušných právních předpisů o požární ochraně a bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Budovy MF jsou pro veřejnost volně přístupné jen částečně (vestibul objektů), který je po celou dobu otevření objektů MF strážěn ostrahou objektu, která je připravena poskytnout asistenční či jinou pomoc osobám s omezenou schopností pohybu a orientace. Vstup do dalších vnitřních prostor MF je upraven vnitřními předpisy se stanovenými organizačními a režimovými opatřeními, v rámci kterých je definována povinnost pro zaměstnance MF doprovázet všechny osoby (veřejnost) vstupující do vnitřních prostor objektů MF, a to po celou dobu jejich setrvání v prostorách MF. MF je tak schopno osobám s omezenou schopností pohybu a orientace zajistit doprovod a asistenci při vyřizování svých záležitostí. V rámci prevence, (např. nácviku evakuace) MF využívá takto nabytých zkušeností, které následně aplikuje např. při dislokaci zaměstnanců s omezenou schopností pohybu a orientace ve svých budovách.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: : Plněno.

PLNĚNÍ MK:

V roce 2019 nebyly v budovách MK žádné z uvedených úprav provedeny. Případné možné úpravy vizuální signalizace dle zásady – co je slyšet, musí být i ve viditelné formě, budou identifikovány a projednány v roce 2020. V rámci státních příspěvkových organizací v gesci MK však některé úpravy již proběhly, např.:

Národní ústav lidové kultury ve Strážnici (NÚLK) – v budově zámku, sídle NÚLK, je instalován výtah s viditelnou komunikací - tlačítka mají reliéfní grafiku, zvukovou i světelnou signalizaci.

V Národní knihovně ČR (NK) jsou např. světelně označené únikové východy a výtahy se zvukovými signály.

V komplexu Nové budovy a Historické budovy Národního muzea je integrován informační systém pro osoby se sníženou schopností sluchu, na sociálním zázemí jsou instalovány poplachové systémy. V budovách má muzeum namontované požární sirény s červeným výstražným světlem a systém Elektronický požární systém. Pro komunikaci s návštěvníky jsou v mnoha objektech rovněž využívány piktogramy, u výtahů znaky v Braillově písmu. V roce 2019 byl v komplexu Historické a Nové budovy NM nově zpřístupněn a vyznačen bezbariérový přístup pro návštěvníky s pohybovým postižením.

Systém označení a informací pro neslyšící byl v roce 2019 v Národním technickém muzeu aktualizován. Při návštěvě skupin s neslyšícími návštěvníky a osobami s poruchou sluchu je využívána práce lektora v kombinaci s tlumočnickem do znakové řeči.

Hlavní budova Technického muzea v Brně disponuje zvukovou signalizací pro nevidomé či slabozraké občany v rámci výstavních prostor, piktogramy v Braillově písmu, je napojena na Elektronický požární systém se zvukovou signalizací. Neslyšící návštěvníky upozorní dozor konající službu v přidělených prostorách. Všechny objekty jsou vybaveny tištěnými požárními poplachovými směnicemi s vyznačenými únikovými cestami.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MMR:

Budovy Staroměstské náměstí 6, Na Příkopě 3-5 i AVI jsou vybaveny zařízením elektrické požární signalizace, které vyhlášení požárního poplachu signalizují jednak akusticky (sirény, evakuační rozhlas), ale i opticky (světelné a zábleskové majáky, nouzové osvětlení). Schody v AVI jsou označeny led páskami.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MO:

Veřejně přístupné budovy MO jsou vybaveny informačními tabulemi a popisky kanceláří či pracovišť. Současně jsou budovy vybaveny informačními, výstražnými a zákazovými tabulkami – piktogramy, např. stanoviště první pomoci, ohlašovna požáru, únikové východy.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPO:

Vizuální a akustická signalizace, doplněná označením tlačítek znaky pro nevidomé, byla zapracována do projektové dokumentace týkající výměny čtyř osobních výtahů budovy Na Františku. Výtahy v takovém provedení byly dodány a zprovozněny v roce 2018. Stejný princip je dodržen u výtahu evakuačního, který bude v budově Na Františku uveden do provozu v první polovině roku 2020, i u výtahu budovy Politických vězňů, na jehož výměnu je zpracována projektová dokumentace s předpokládanou realizací v roce 2021.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPSV:

ČSSZ

V loňském roce vizuální signalizace nebyla realizována.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Neplněno.

PLNĚNÍ MSP:

Vizuální signalizaci pro neslyšící je věnována pozornost při zpracování projektové dokumentace výstavby především nových budov. Organizace, zastupující uvedenou skupinu občanů však doposud nepředložily standardy tohoto vybavení budov v maximalistické ani minimalistické variantě. Tato situace neumožňuje jednoznačně zadat konkrétní požadavky pro zpracování projektové dokumentace rekonstrukcí, nové výstavby nebo úpravy orientačních systémů budov. Na plnění uvedeného úkolu byli upozorněni zadavatelé a vybraní projektanti, připravující projektovou dokumentaci výstavby nových nebo rozsáhlých rekonstrukcí budov.

Budovy Ministerstva spravedlnosti, které jsou veřejně přístupné, jsou vybaveny informačními, výstražnými a zákazovými tabulkami - piktogramy např. stanoviště první pomoci, ohlašovna požáru, únikové východy, nouzové východy pro případ evakuace osob, evakuační výtahy i výtahy nesloužící k evakuaci osob, zóny možného výskytu rizika, zákazy vstupu dle charakteru úseku, požární uzávěry (požární dveře), umístění hydrantů a přenosných hasicích přístrojů. Únikové cesty a prostory chodeb jsou opatřeny nouzovým osvětlením s informačním piktogramem a také luminiscenčním značením směru úniku na veřejné prostranství.

Úseky pro průjezdy vozidel do objektu, jsou zajištěny zvukovou signalizací a rovněž vizuálním signálem.

Výtahy jsou opatřeny hlasovou informací (příp. zvukovým signálem) o pohybu výtahu v jednotlivých podlažích a rovněž vizuální informací o směru jízdy výtahu a patře. Výtah je opatřen návodem k přepravě a kontaktem na případný servis nebo vyprošťovací službu (příslušná justiční stráž v dané budově).

Vstupní turnikety jsou opatřeny světelným znamením vstupu zeleně, zamezení vstupu červeně na tzv. „trafic panelu“ a některé druhy jsou opatřeny zvukovým signálem odblokování k možnému vstupu. Dále jsou zajištěny dozorem nad vstupním režimem příslušníky justiční stráže.

Jelikož v některých objektech není nainstalován systém EPS (elektrická požární signalizace a místní rozhlasové zařízení), byla tato problematika vyřešena režimově zvukovou výstrahou a výzvou prostřednictvím megafonu se zvukovým signálem, po jednotlivých úsecích justiční stráž. Pohyb a přítomnost osob imobilních, neslyšících a nevidomých v budovách veřejných i neveřejných, je evidována u justiční stráže. Vedoucí oddělení i vedoucí samostatných oddělení byli poučeni o poskytnutí případné pomoci těmto osobám v případě vzniku mimořádných událostí ve spolupráci s justiční stráží příslušného objektu.

Vězeňská služba ČR se zabývá zmapováním potřeb na vybavení svých budov vizuální signalizací i jiných prostředků pro eliminaci handicapu neslyšících. Při rekonstrukci stávajících a při výstavbě

nových systémů elektrické požární signalizace je mimo zvukové signalizace automaticky instalována i signalizace světelná – výstražná. U nově pořizovaných průchozích detekčních rámu je požadována i optická signalizace, upozorňující na detekci kovových předmětů.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MŠMT:

Vizuální signalizace je v budovách MŠMT instalována. O jejím umístění a dalších parametrech rozhoduje oddělení bezpečnostního ředitele MŠMT v součinnosti s útvary správy úřadu. Na základě požadavků je tato signalizace průběžně během roku doplňována.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MV:

Provádění předmětných úprav je realizováno v rámci stavebních úprav a investičních akcí, jedná se zejména o výtahy s viditelnou komunikací.

Z aktuálně připravovaných projektů je toto opatření již konkrétně uplatněno u projektanta v rámci zpracovávané projektové dokumentace na komplexní rekonstrukci objektu Olšanská 4, Praha 3. Dalším areálem, který je v současné době projekčně připravován a ve kterém budou veškeré požadavky na instalaci vizuálních a zvukových orientačních prvků důsledně uplatněny, je investiční akce výstavba administrativního komplexu Ministerstva vnitra Veleslavín, který by měl postupně nahradit stávající objekty užívané Ministerstvem vnitra na území hlavního města Prahy.

Ve stávajících objektech Ministerstva vnitra jsou osazeny příslušné bezpečnostní a orientační prvky vyžadované příslušnými právními předpisy – zejména tabulky s vyznačením směru úniku, umístění hlavních ovládacích prvků technického vybavení objektu apod. Tyto objekty se předpokládají v případě realizace větších oprav vybavovat mimo jiné též prvky sloužícími k orientaci a pohybu zdravotně handicapovaných osob, případně evakuačními výtahy.

Ministerstvo vnitra provozuje (v souladu s přístupností služeb veřejné správy) plně elektronickou úřední desku před objektem budovy Ministerstva vnitra Nad Štolou 3 na Letné tak, aby přístup i ovládání bylo dosažitelné a funkční pro osoby s různým typem disability.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZ:

Výzva k dotačnímu Programu vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením zahrnovala i prioritu Zlepšení podmínek využitelnosti zdravotní péče osobami se zdravotním postižením respektováním specifických potřeb osob se smyslovým či mentálním postižením nebo osob s vážným omezením hybnosti. V rámci této priority by mohly být předloženy projekty umožňující vybavit veřejné budovy a další veřejně přístupná zařízení vizuální signalizací pro neslyšící osoby. Takový projekt však nebyl v roce 2019 předložen.

V obecné rovině však lze konstatovat, že v budovách zdravotnických zařízení, při výstavbě a rekonstrukcích, a to zejména výtahů, jsou požadavky pro vizuální signalizaci respektovány. Samostatně tento parametr však není sledován a kvantifikován. Z tohoto důvodu nelze uvést přehled za rok 2019.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZE:

Budova ústředí MZE je vybavena signalizací ve viditelné i slyšitelné formě od roku 2016.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZV:

Formou piktogramů jsou standardně označovány únikové cesty i další důležité krizové informace ve všech budovách zastupitelských úřadů ČR.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MŽP:

Budova MŽP je průběžně při stavebních úpravách vybavována vizuální signalizací pro neslyšící osoby, v současné době jsou v budově rozmístěny bezpečnostní informační značky, které určují směr úniku ve snadno srozumitelné formě. Informační značky jsou pravidelně obnovovány a aktualizovány. Navíc jsou zaměstnanci periodicky proškoleni z výše uvedené problematiky včetně aktuálních změn v zákonech či normativních předpisech.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Cíl: Umožnit osobám se zdravotním postižením plné využívání veřejné osobní dopravy.

3.14 Provádět metodickou činnost vůči stavebním úřadům (Drážní úřad, Úřad civilního letectví) v oblasti technických požadavků zabezpečujících bezbariérové užívání dopravních staveb ve smyslu technických předpisů spadajících do kompetence Ministerstva dopravy.

Gestor: MD

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MD:

Ministerstvo dopravy prostřednictvím příslušných odborů komunikuje a je k dispozici ve věci technických požadavků zabezpečujících bezbariérové užívání dopravních staveb ve smyslu technických předpisů spadajících do kompetence MD a dle potřeby odpovídá na dotazy pracovníků stavebních úřadů (Drážní úřad, Úřad civilního letectví) a uveřejňuje veškeré technické předpisy spadající do kompetence MD na webových stránkách Ministerstva dopravy.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

3.15 Ve své působnosti zajišťovat konzultační a poradenskou činnost v oblasti bezbariérového užívání dopravních staveb a dopravních prostředků.

Gestor: MD

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MD:

MD zajišťuje konzultační a poradenskou činnost v oblasti bezbariérového užívání staveb a dopravních prostředků prostřednictvím věcně příslušných odborů k dané problematice.

Státní fond dopravní infrastruktury poskytuje pravidla a zajišťuje konzultaci v oblasti zvyšování bezpečnosti nebo plynulosti dopravy nebo opatření ke zpřístupňování dopravy osobám se sníženou schopností pohybu, orientace a komunikace v rámci poskytování finančních prostředků na akce zaměřené na úpravy dopravní infrastruktury směřující ke zvýšení bezpečnosti nebo plynulosti dopravy a jejího zklidnění na silnicích I., II. nebo III. třídy. Všechny tyto akce jsou současně v souladu s Národní strategií bezpečnosti silničního provozu 2011-2020 a s pravidly pro financování těchto opatření. Pravidla jsou uvedena zde: https://www.sfdi.cz/soubory/obrazky-clanky/poskytovani-prispevku/zvysovani-bezpecnosti/2018_pravidla_bezpecnost_2019.pdf

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

3.16 Při přípravě podkladů pro mezinárodní jednání, při kterých se stanovují právně závazné technické požadavky na přepravu osob se zdravotním postižením dopravními prostředky veřejné dopravy, spolupracovat a konzultovat specifické požadavky se zástupci hájícími zájmy osob se zdravotním postižením.

Gestor: MD

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MD:

Na evropské úrovni v současnosti probíhá projednávání revize nařízení o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě, které má za cíl zjednodušit cestování vlakem pro osoby se zdravotním postižením. Odbor veřejné dopravy je v pravidelném a intenzivním kontaktu se zástupci Vládního výboru pro osoby se zdravotním postižením. Jednání s VVOZP se mimo jiné týkají také technických požadavků na přepravu osob se zdravotním postižením dopravními prostředky veřejné dopravy.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

3.17 V souladu s Konceptí veřejné dopravy a plány dopravní obslužnosti států a krajů postupně navyšovat počet nově pořizovaných železničních vozů určených pro osobní přepravu, v rámci Operačního programu doprava 2014–2020 vytvořit samostatnou prioritu pro financování železničního vozového parku umožňující přístup a užívání osobám s omezenou schopností pohybu nebo orientace.

Gestor: MD

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MD:

S ohledem na převzetí výkonů novými dopravci od ČD je vozidel poměrně dost, ale z větší části jsou stále jen zapůjčena od cizích vlastníků, proto nelze pořizovací cenu zjistit.

Nákup vozidel s dotací v roce 2019 nebyl realizován. U některých vozidel proběhly dílčí modernizace, týkající se ve sledované oblasti např. dosazení bezbariérových WC a informačních systémů.

Počty vozidel jsou dle objednaných výkonů – u nízkopodlažních vozidel jde vždy o objednávku kraje. Absolutní počet vozidel se však mění, vozidla se různě přesouvají, vracejí atd..

Železniční vozový park 2019 – přehled vozidel:

Dopravce	řada vozidla	rok výroby nebo modernizace	popis	počet vozidel	nízkopodlažnost	míst pro vozíky	zvedací plošina	akustický naváděcí systém	bezbariérové WC
ARRIVA vlaky	642	2000	Desiro Classic VT - dvoudílná nízkopodlažní motorová jednotka	5 vozidel nasazeno v objednávce LB kraje	ano	2	výklopná rampa	ano	ano
ARRIVA vlaky	832	2005 (modernizace a přeznačení 2019)	Alstom Coradia Lint 27 - nízkopodlažní motorový vůz	3 vozidla nasazena v objednávce Zlínského kraje	ano	1	výklopná rampa	ano	ano
ARRIVA vlaky	846	2005 (modernizace a přeznačení 2019)	Alstom Coradia Lint 41 - dvoudílná nízkopodlažní motorová jednotka	6 vozidel nasazeno v objednávce Zlínského kraje	ano	2	výklopná rampa	ano	ano
Die Länderbahn CZ	654	1997	Siemens-Duewag Regio Sprinter - dvoudílná nízkopodlažní motorová jednotka	7 vozidel nasazeno v objednávce Ústeckého kraje	ano	2	výklopná rampa	-	bez WC

AŽD Praha, s.r.o.	654	1995 (modernizace 2019)	Siemens- Duewag Regio Sprinter - dvoudílná nízkopodlažní motorová jednotka	3 vozidla nasazena v objednávce Ústeckého kraje	ano	2	výklopná rampa	ano	ano
Leo Express Tenders s.r.o.	832	2005 (modernizace a přeznačení 2019)	Alstom Coradia Lint 27 - nízkopodlažní motorový vůz	1 vozidlo nasazeno v objednávce Pardubického kraje	ano	1	výklopná rampa	ano	ano
Leo Express Tenders s.r.o.	846	2005 (modernizace a přeznačení 2019)	Alstom Coradia Lint 41 - dvoudílná nízkopodlažní motorová jednotka	4 vozidla nasazena v objednávce Pardubického kraje	ano	2	výklopná rampa	ano	ano

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

3.18 V souladu s Akčním plánem rozvoje inteligentních dopravních systémů (ITS) v ČR do roku 2020 (s výhledem do roku 2050) věnovat pozornost problematice kosmických technologií z hlediska jejich využitelnosti pro podporu samostatného a bezpečného pohybu osob s omezenou schopností pohybu nebo orientace. Podporovat vývojové aktivity v této oblasti. V případech, kdy je využití těchto technologií již možné, podporovat jejich nasazení do praxe.

Gestor: MD

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MD:

V roce 2019 byl v rámci programu Beta2 realizován projekt s názvem „Využití mapových podkladů ZABAGED pro návrh přesných navigačních aplikací pro cestující se zrakovým postižením nebo jiným omezením ve veřejné dopravě“. Projekt, pod označením TIRSM704, byl zpracován na základě zadání Ministerstva dopravy ČR a byl financovaný Technologickou agenturou ČR. Jedná se o navigační aplikaci pro chodce, která používá pěší cesty, chodníky a přechody a je uzpůsobena speciálně pro využívání osobami se zrakovým postižením. Mapové podklady byly zkonvertovány z Digitálních technických map hl. m. Prahy a ZABAGED (Základní báze geografických dat České republiky) s pokrytím celé ČR. Výsledný projekt mohou zužítkovat i další města.

Ve věci rozvoje kosmických technologií z hlediska jejich využitelnosti pro podporu samostatného a bezpečného pohybu osob se sníženou schopností pohybu a orientace a podpory vývojových aktivit v této oblasti uvádíme, že takto zaměřené projekty lze podat do nového programu Evropské kosmické agentury (ESA) s názvem Business Applications - Space Solutions, jehož se ČR účastní částkou 5 mil. EUR. Projekty lze podávat z iniciativy řešitele.

Zároveň jsme jako podpůrný rámec v Horizonu 2020 Space iniciovali vytvoření nového segmentu s názvem „Veřejná doprava“.

V rámci Konsolidace infrastruktur prostorových dat v resortu dopravy byly identifikovány datové sady, které by bylo možné využít pro podporu samostatného a bezpečného pohybu osob se sníženou schopností pohybu a orientace. Vytvoření a implementace těchto datových sad však bude záviset na dostupných kapacitách a finančních prostředcích ze strany státu (vč. MD).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

4. Mimořádné události a krizové situace

Oblast Mimořádné události a krizové situace navazuje na článek 11 Úmluvy Rizikové situace a humanitární krize, který se věnuje ochraně a bezpečnosti lidí se zdravotním postižením během mimořádných událostí a krizových situací. Během těchto situací je důležité, aby každá osoba byla obeznámena předem, jak v takových chvílích postupovat, či vůbec byla seznámena se současnou nastalou situací.

Cíl: Zvýšit informovanost osob se zdravotním postižením v oblasti přípravy na mimořádné události a krizové situace a o způsobech ochrany.

4.1 Zapojit osoby se zdravotním postižením do systému ochrany obyvatelstva cestou zvýšení jejich informovanosti a schopnosti sebeochrany, např. organizací seminářů, besed a dalších aktivit zaměřených na problematiku ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí s důrazem na specifika a potřeby osob se zdravotním postižením.

Gestor: MV

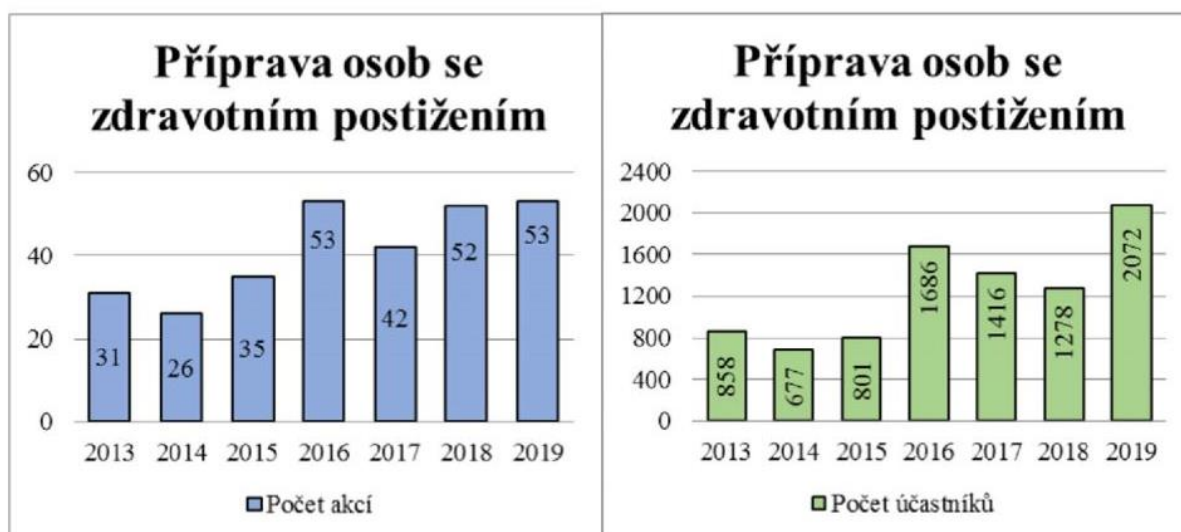
Spolupráce: NRZP

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MV:

Hasičský záchranný sbor ČR se dlouhodobě věnuje plnění opatření NPPRP. Nejčastější formou předávání informací byly, podobně jako v předchozích letech, besedy a přednášky, které se osvědčily jako nejúčinnější nástroj. Vzhledem ke specifickým konkrétních typů zdravotních postižení, byly tyto aktivity s uvedenou skupinou vždy velmi specifické a předávané informace byly vždy uzpůsobeny konkrétním potřebám osob podle typu zdravotního postižení.

V roce 2019 HZS ČR zorganizoval celkem 53 různých akcí, kterých se zúčastnilo 2 072 zdravotně postižených osob. Za výrazným zvýšením počtu účastníků v posledních čtyřech letech stojí především navázání dobré spolupráce se zastupujícími organizacemi osob se zdravotním postižením, zaměření na tvorbu vzdělávacích materiálů pro tuto cílovou skupinu a především vysoké nasazení realizátorů preventivně výchovné činnosti z řad HZS ČR.

Jako příklad lze uvést školení hluchoněmých, které zorganizoval a vedl ve spolupráci s překladatelkami do znakové řeči HZS Karlovarského kraje. Školení bylo zaměřené na možnosti, jak kontaktovat tísňovou linku a přivolat si pomoc a jak se zachovat v případě zpozorování požáru. V jeho rámci byla účastníkům nabídnuta možnost registrovat se na seznam osob, které používají zvláštní způsob tísňového volání vedený u operačního a informačního střediska HZS Karlovarského kraje. Velkým přínosem této akce byla zpětná vazba pro operační a informační středisko HZS Karlovarského

kraje, když překladatelky do znakového jazyka upozornily na specifické potřeby hluchoněmých v psaném projevu.

Na danou problematiku se zaměřila rovněž Ústřední odborná rada ochrany obyvatelstva a krajské rady ochrany obyvatelstva. V říjnu 2019 se v Příbyslavi konal celorepublikový odborný seminář ochrany obyvatelstva, kde HZS ve spolupráci se specialisty požární ochrany řešil též problematiku komunikace s osobami se zdravotním postižením a specifické potřeby těchto osob v rámci zajišťování ochrany obyvatelstva.

S komunikací a prevencí následků mimořádných událostí souvisí i realizace technického projektu Telefonní centrum tísňového volání 112 (TCTV112), kterou organizuje Generální ředitelství HZS - v rámci tohoto projektu se bude technicky realizovat oboustranná textová komunikace na tísňové služby tak, aby s tísňovými službami mohli textem a SMS komunikovat i neslyšící.

Policie ČR se nadále snaží zapojovat osoby se zdravotním postižením do systému ochrany obyvatelstva především průběžným zveřejňováním informací o rizicích, jimž jsou tyto osoby vystaveny ze strany pachatelů trestné činnosti, a informací o tom, jak těmto rizikům čelit, jak se jim vyhýbat, a zejména jak jim předcházet. Tyto informace jsou zveřejňovány především v rámci mediální komunikace Policie ČR, a rovněž v rámci preventivních besed a přednášek organizovaných Policií ČR ve spolupráci se zařízeními, která o zdravotně postižené spoluobčany pečují. Tiskové zprávy a informace na besedách upozorňují osoby se zdravotním postižením na různé formy kriminálního jednání, se kterými se mohou setkat, na kriminogenní situace, kterými jsou nejčastěji ohroženi, jak takovýmto situacím předcházet a zároveň, pokud k takovéto situaci dojde, jak se mají v těchto krizových situacích zachovat a rovněž jim poskytují návod k následnému řešení těchto situací.

V rámci zvyšování informovanosti Policie ČR zveřejňuje zprávy o odhalování kriminálních případů zneužívání příspěvků na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením k páčání trestné činnosti, o pachatelích usvědčených ze zneužívání průkazů osob zdravotně postižených k podvodnému jednání, nebo upozorňují na důvodné podezření k tomuto jednání směrem k cílové skupině. Policejní prezidium ČR v roce 2019 pokračovalo v komunikaci na sociálních sítích, a to primárně na Facebooku a Twitteru, které rovněž využívá k osvětové a informativní činnosti Policie ČR i pro zdravotně postižené osoby.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ NRZP:

V roce 2019 nebyla v tomto opatření vyvíjena žádná aktivita. MV nás nepožádalo o aktivní spolupráci.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

5. Rovnost před zákonem

Opatření páté kapitoly jsou založena na článku 12 Úmluvy, který je zaměřen na rovnost před zákonem a ukládá povinnost uznání lidí se zdravotním postižením jako subjektů práva a jejich právní způsobilosti ve všech oblastech života na rovnoprávném základě s ostatními. Tato kapitola vychází také z článku 13 Úmluvy, který se týká potřeby zajištění účinného přístupu osob se zdravotním postižením ke spravedlnosti, a to pomocí úprav, které usnadní plnění role účastníků soudních řízení.

Lidem se zdravotním postižením by měl být zajištěn přístup k asistenci, resp. poskytování podpůrných opatření, které mohou potřebovat pro uplatňování podpory při rozhodování. Je třeba zajistit, aby tato podpůrná opatření respektovala vůli a preference dané osoby, zabraňovala konfliktu zájmů a nevytvářela prostor pro nežádoucí ovlivňování.

Cíl: Zajistit osobám se zdravotním postižením takovou asistenci, aby mohly uplatnit svá práva ve všech oblastech života.

5.2 Vypracovat a předložit zákon o veřejném opatrovnictví.

Gestor: MSP

Spolugestor: MV

Termín: 31. 12. 2019

PLNĚNÍ MSP:

MSP ve spolupráci s MV a MPSV v tomto volebním období opětovně předložilo návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s veřejným opatrovnictvím. Návrh byl již v minulém volebním období schválen vládou a předložen Poslanecké sněmovně, která jej neprojednala ani v 1. čtení. V případě aktuálně předkládaného návrhu bylo rozhodnuto, že se neprovede meziresortní připomínkové řízení. Návrh byl projednán Komisí pro veřejné právo I - komise pro správní právo č. 1 a bylo k němu přijato doporučující stanovisko předsedy Legislativní rady vlády.

V průběhu července 2018 bylo MPSV po změně v obsazení postu ministryně v souladu s pokynem Úřadu vlády požádáno o souhlas se změnou údajů o osobě ministra v dokumentech k předmětnému materiálu, který byl již dříve společně předložen MSP, MV a MPSV. Přitom došlo ze strany MPSV k opětovnému zpochybnění již dříve dohodnutého řešení, podle něhož by měl tento resort metodicky zaštitit oblast veřejného opatrovnictví. Otázka gesce nad touto problematikou je kontinuálně řešena od roku 2014, kdy bylo zákonem výslovně stanoveno, že jde o přenesenou působnost (šlo však toliko o reflexi dřívější judikatury Ústavního soudu z roku 2007). Během této doby byl již dvakrát řešen gesční spor zúčastněných ministerstev, který byl vždy vyřešen ve prospěch závěru, podle něhož je MPSV k výkonu této činnosti nejvhodnější.

Tehdejší ministr spravedlnosti se proto rozhodl návrh předložit vládě alespoň se spolupodpisem ministra vnitra, který však za situace, kdy ministryně práce a sociálních věcí svůj spolupodpis návrhu odepřela, požádal ministra spravedlnosti, aby ve věci inicioval další jednání k odstranění rozporu. Projednání této věci je nyní na programu koaliční rady.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Úkol bude obsahem nového Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021-2025.

PLNĚNÍ MV:

Ministerstvo vnitra v rámci daného úkolu figuruje pouze v pozici spolugestora, nemá tedy možnost úkol přímo splnit, lze pouze poskytovat součinnost gestorovi.

Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s veřejným opatrovnictvím, byl v červenci 2018 předložen vládě. V návaznosti na personální změny v rámci resortů mělo dojít k opětovnému předložení materiálu vládě, nepodařilo se však mezi MSP, MV a MPSV dosáhnout dohody a aktualizovaná podoba návrhu tak vládě dosud nebyla gestorem, tj. MSP předložena.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nehodnoceno.

5.4 Pokračovat ve vytváření podmínek pro zajišťování simultánního přepisu mluvené řeči při soudních jednáních pro osoby se sluchovým postižením.

Gestor: MSP

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MSP:

Pro opatření 5.4 a 5.5 v současné době neexistují vhodná obecná technická řešení, a proto se odbor informatiky necítí být v této oblasti kompetentní. Projekt přepisu soudního jednání do textové podoby, který se experimentálně na některých pracovištích zavádí (pro účely snadnějšího záznamu jednání) prakticky ukazuje, že podobná technologie je zejména pro češtinu velmi vzdálená možnému použití pro účely zmiňované v bodech 5.4 a 5.5.

Komunikační systémy pro neslyšící a hluchoslepé jsou ve stadiu základního výzkumu. Vývoj takových zařízení směřuje k asistenčním systémům přizpůsobeným na míru každého postiženého, nikoli k nějakým všeobecně použitelným řešením, která by bylo možno plošně „zavádět“. Resort spravedlnosti se nyní a pravděpodobně ani v budoucnu takovým základním výzkumem nebude zabývat.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

5.5 V souladu se zákonem o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob důsledně dodržovat právo zvolit si preferovaný komunikační systém každého z účastníků soudního řízení, který je osobou neslyšící nebo hluchoslepu.

Gestor: MSP

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MSP:

Co se týče zajištění důsledného dodržování práva zvolit si preferovaný komunikační systém každého z účastníků soudního řízení, který je osobou neslyšící nebo hluchoslepu, na legislativní úrovni je dodržování tohoto práva v rámci MSP dostatečně zajištěno zejména příslušnými procesními předpisy: zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“), zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, rovněž pak zákonem č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, vše na základě zákona č. 155/1998 Sb., o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob.

Na základě výsledků jednání pracovní skupiny zabývající se danou problematikou, podpořených informativním šetřením provedeným na vybraných soudech, lze konstatovat, že v resortu justice nebyly detekovány žádné krucální systémové problémy při aplikaci výše uvedených předpisů, a to ani z hlediska dodržování práva každého účastníka soudního řízení zvolit si preferovaný komunikační systém, ani z hlediska následného řešení refundace s tímto souvisejících nákladů. Ani z vlastní činnosti Ministerstva spravedlnosti nebyly zjištěny žádné konkrétní poznatky o nedodržování či porušování příslušných procesních a dalších norem ze strany soudů či jiných organizací MSP. Naproti tomu z činnosti odborné pracovní skupiny vyplynula potřeba vytvoření obecné metodiky pro zajištění přístupu neslyšících a hluchoslepých osob k veřejné správě, a to ve vztahu ke všem orgánům veřejné moci. Metodika by měla být vytvořena MV, coby hlavním koordinátorem v oblasti organizace a výkonu veřejné správy (ust. § 12 odst. 3 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky).

Pokud jde o gesce MSP, problematickým se dle závěrů proběhlých jednání v rámci komplexního řešení oblasti dodržování práv neslyšících a hluchoslepých osob jeví především neuspokojivý počet tlumočnicků pro styk s těmito osobami. Ačkoliv zde při aktuálním nedostatku tlumočnicků připadá v úvahu užití ust. § 24 zákona č. 36/1967 Sb. (a z poznatků MSP plyne, že u jemu podřízených organizačních složek se jedná o běžný postup), do budoucna v této souvislosti bude třeba provést analýzu předpisů upravujících podmínky jmenování tlumočnicka pro styk s osobami neslyšícími a hluchoslepy ve smyslu jejich případného přizpůsobení aktuálním zejména vzdělávacím, personálním a dalším podmínkám disponujícím potenciálem možného ovlivnění počtu relevantních zájemců o posici tlumočnicka pro styk s osobami neslyšícími a hluchoslepy. Tento úkol by pak měl spadat do gesce MSP s nutnou spoluprací MŠMT. Dále pak z uskutečněných jednání vyplynula potřeba celkové revize zákona č. 155/1998 Sb.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

5.6 Posilovat právní vědomí a poučení pro zvlášť zranitelné oběti trestných činů (zejména děti, ženy a senioři se zdravotním postižením), např. vytvořit odkazy na webu, informační karty s poučením pro oběti.

Gestor: MV

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MV:

Policie ČR posiluje právní vědomí zvlášť zranitelných obětí trestných činů se zdravotním postižením (dětí, ženy a senioři) a jejich povědomí o právech, která jim dává zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů), a to jednak prostřednictvím mediální komunikace (např. na Facebooku a Twiteru) a rovněž v rámci osvětové činnosti ve formě preventivních besed zaměřených zejména na zdravotně postižené, děti a seniory. Přehledný soubor informací pro oběti trestných činů a osoby zasažené mimořádnými událostmi, včetně přehledu tísňových linek, linek pomoci v krizi a poskytovatelů služeb pomoci obětem trestných činů je zveřejněn na webových stránkách www.policie.cz v rubrice „Prevence“.

Problematickou sociální prevence, sekundární viktimizace, ochranu obětí domácího násilí, dětí v podobě svědků traumatizujících událostí a zvlášť zranitelných obětí trestných činů dále řeší „Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020“ a konkrétní úkoly jsou dále v rámci „Akčního plánu prevence kriminality na léta 2016 – 2020“ na jejichž plnění se Policie ČR významnou měrou podílí.

Policie ČR zpracovala vzdělávací videa a metodiku pro práci se zvlášť zranitelnou obětí, kam je rovněž zařazena oblast spolupráce a interakce s lidmi se sluchovým, zrakovým, motorickým či mentálním postižením. K problematice domácího násilí byla v dubnu 2019 krajským ředitelstvím Policie Karlovarského kraje zorganizovaná konference určená pro odborníky (účastnili se též metodici obvodních oddělení a krajských ředitelství Policie) i pro laickou veřejnost a v listopadu 2019 bylo ve spolupráci s Bílým kruhem bezpečí organizováno školení policejních lektorů.

V roce 2019 vydalo MV publikaci „Asistence lidem s disabilitou při katastrofách“ s podtitulem „Evropská síť pro psychosociální krizové řízení“. Publikace je určena příslušníkům HZS, Policie ČR, zdravotnickému personálu a organizacím lidí s disabilitou pro zlepšení jejich odborné přípravy pro práci s lidmi s disabilitou a vzájemné spolupráce. Příručka byla v tištěné podobě distribuována uvedeným složkám a dále je volně ke stažení v elektronické podobě na: <https://www.mvcr.cz/clanek/ministerstvo-vnitro-vydalo-prirucku-asistence-lidem-s-disabilitou-pri-katastrofach.aspx>.

V roce 2019 byly v souladu se Zásadami poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky pro nestátní neziskové organizace provozující evropské krizové či asistenční linky 116 000, 116 111 a 116 006 v České republice celkovou částkou 2.100.000,- Kč podpořeny tři krizové respektive asistenční linky, a to Linka pomoci obětem kriminality a domácího násilí (116 006), Linka pro rodinu a školu (116 000) a Linka bezpečí (116 111). V září 2019 byla vyhlášena Výzva výše zmíněného dotačního programu na rok 2020.

V oblasti situační prevence byl v roce 2019 dále rozvíjen v rámci systému ochrany jízdních kol systém ochrany kompenzačních pomůcek (tedy invalidních vozíků a speciálně upravených jízdních kol) pomocí tzv. forenzního identifikačního značení. Součástí vlastního značení je popsání, fotografování a následná registrace prostředku zařazeného do systému ochrany, a to jak do lokálních registrů městských policií, které toto značení a registraci provádějí, tak do celostátního registru REFIZ. O každé krádeži označené kompenzační pomůcky se tak okamžitě dozvědí všechny obecní či městské policie, které s celostátním registrem REFIZ pracují, prostřednictvím REFIZ lze odcizenou kompenzační pomůcku snáze nalézt. V roce 2019 bylo finančně podpořeno celkem 12 obcí, občanům je značení prováděno zdarma.

Odbor prevence kriminality MV distribuuje relevantním subjektům a poskytovatelům pomoci též Příručku pro pomoc obětem obchodování s lidmi, která je „návodem“ pro identifikaci rizikových situací a pravděpodobných obětí obchodování s lidmi s důrazem na jejich zvlášť zranitelné postavení včetně zohlednění specifík osob se zdravotním postižením (<https://www.mvcr.cz/soubor/osl-pomocobetem.aspx>).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

6. Nezávislý život

Šestá kapitola je postavena na článku 19 Úmluvy zabývající se nezávislým způsobem života osob se zdravotním postižením a jejich zapojením do společnosti.

Důraz je v této kapitole kladen zejména na poskytování takových služeb, které umožňují setrvání lidí se zdravotním postižením v domácím prostředí, tzn. především terénních a ambulantních sociálních služeb. Dlouhotrvajícím úkolem je proto podpora transformace pobytových zařízení sociálních služeb.

Cíl: Vytvářet podmínky pro to, aby osoby se zdravotním postižením mohly žít co nejvíce samostatně ve svém přirozeném domácím prostředí.

6.1 Zanalyzovat a revidovat rámec pro poskytování a využití asistivních technologií a pomůcek pro osoby se zdravotním postižením a souvisejících služeb pro zlepšení poskytování veřejných služeb.

Gestor: MPSV

Spolugestor: MV, MPO

Termín: 31. 12. 2019

PLNĚNÍ MPSV:

V rámci systémových projektů Rozvoj systému sociálních služeb (RSSS) a Rozvoj a podpora modelů kvality pro systém sociálních služeb (RPQ) se ve dnech 20. a 21.11.2019 uskutečnila dvoudenní mezinárodní konference, jejímž stěžejním tématem bylo využití asistivních technologií pro rozvoj a kvalitu sociálních služeb. Na konferenci vystoupili mj. 4 zahraniční odborníci. Během celé konference probíhala výstava asistivních technologií, realizovaná jako doprovodný program. Za účelem širokého informování o konání této konference a jejích výstupech byl sestaven osvětový článek, který pod názvem „Asistivní technologie mohou pomáhat sociálním službám“ vyšel v prosincovém vydání časopisu Rezidenční péče.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MV:

Tento úkol byl fakticky naplněn dvěma hlavními kroky, a to transpozicí Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2102 ze dne 26. října 2016 o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací subjektů veřejného sektoru do právního řádu České republiky, k níž došlo přijetím zákona č. 99/2019 Sb., o přístupnosti a následně též zahrnutím povinnosti přístupnosti Informačních systémů veřejné správy (jejichž rozvoj, výstavbu a metodické řízení zajišťuje MV) do Národního architektonického plánu.

Další opatření v působnosti MV (jako spolugestora opatření) směřující ke zlepšení poskytování veřejných služeb, jsou podrobněji specifikována v informaci o plnění ostatních opatření – zejména jde o projekty a koncepce „Přístupnost veřejné správy“, vznik metodiky „Easy to read“ a její distribuce, dokončení a předložení koncepce „Klientsky orientovaná veřejná správa 2030“, apod.

Pod záštitou gestora (MPSV) proběhla ve dnech 20. a 21.11.2019 mezinárodní konference "Využití asistivních technologií pro rozvoj a kvalitu sociálních služeb", Na této konferenci se prezentovaly výsledky klíčové aktivity KA13 v projektu MPSV Podpora sociálních služeb, na jehož realizaci se v předchozích letech podílelo též MV.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MPO:

Prostřednictvím Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost MPO dlouhodobě podporuje podnikatele a další zájemce o podporu bez jakýchkoliv rozdílů, tedy včetně osob, které se věnují vývoji nebo výrobě asistivních technologií.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

6.3 Do rámce investiční podpory sociálního bydlení zahrnout také podporu upravitelných bytů umožňujících bezbariérové užívání.

Gestor: MMR

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MMR:

V rámci podprogramu Bytové domy bez bariér poskytuje MMR finanční prostředky ve formě účelové investiční dotace na realizaci projektů, jejichž cílem je odstranění bariér v přístupu do domu a k výtahu a na instalaci nového výtahu v domech, ve kterých nikdy instalován nebyl. Příjemcem dotace jsou vlastníci nebo spoluvlastníci bytových domů. Dotace je poskytována ve výši max. 50 % uznatelných výdajů na realizaci akce, maximálně však:

- a) 200 tis. Kč v případě bezbariérových úprav přístupu do bytového domu a k výtahu;
- b) 800 tis. Kč v případě výstavby výtahu pro jeden vchod do bytového domu;
- c) 1000 tis. Kč v případě výstavby výtahu a zároveň bezbariérových úprav přístupu k němu.

Tabulka ukazuje vyčíslené parametry podprogramu Bytové domy bez bariér podpořené v r. 2019:

rok	parametr podprogramu Bytové domy bez bariér		počet	vyčerpané prostředky (Kč)
2019	program Podpora bydlení	Byt s nově vytvořeným bezbariérovým přístupem	3 413	
		Bytový dům s nově instalovaným výtahem	336	
		Bezbariérová úprava vchodu do domu	138	222 943 432*

*/ hodnota je uvedena celkem, protože u akcí, v rámci kterých došlo k výstavbě výtahu i bezbariérového vstupu, nelze odlišit náklady na výtah a na vstup, a to s ohledem na investiční bilanci, která je k dispozici v systému DIS, který tyto hodnoty nerozlišuje.

MMR každoročně poskytuje dotace na výstavbu nových nájemních bytů pro sociální bydlení podle podprogramu Podporované byty. Podprogram v roce 2019 obsahoval dva dotační tituly:

- Pečovatelské byty jsou určeny osobám starším 65 let a osobám se zdravotním postižením, jedná se o byty, které svými stavebně technickými parametry umožňují bydlení osob se sníženou soběstačností. Tzn. všechny pečovatelské byty musí být upravitelné dle vyhlášky o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb č. 398/2009 Sb.
- Komunitní dům seniorů – bytové domy kombinující soukromé a sdílené prostory pro bydlení seniorů. Nájemní byty jsou určeny pro osoby ve věku 60 let a více, které prokážou, že jejich průměrný čistý měsíční příjem v období 12 kalendářních měsíců před uzavřením nájemní smlouvy nepřesáhl stanovený limit. Cílem výstavby Komunitních domů seniorů je zajištění sociálního nájemního bydlení pro osoby z cílové skupiny tak, aby došlo k uchování a prodloužení jejich soběstačnosti a nezávislosti, a současně aby byl umožněn komunitní způsob života na principu sousedské výpomoci. Důraz je kladen na mezilidské vztahy a zachování osobní nezávislosti každého jedince. Komunitní dům seniorů musí splňovat technické parametry bezbariérového užívání staveb. Stavebně technické uspořádání všech bytů v Komunitním domě seniorů splňuje technické požadavky upravitelného bytu.

Výše dotace je 600 000 Kč na 1 bytovou jednotku.

Tabulka ukazuje počty bytů, na jejichž výstavbu byla v roce 2019 poskytnuta dotace z kapitoly MMR, podprogram Podporované byty:

rok	dotační titul		počet zahájených bytů v daném roce	celkové finanční prostředky na zahájené byty (Kč)
2019	podprogram Podporované byty	celkem	262	147 390 000
		Pečovatelské byty	159	95 400 000
		Vstupní byty	0	*
		Komunitní dům seniorů	103	51 990 000

*/ Nevyhlášeno od r. 2018 – problematický podprogram, a to z pohledu příjemců dotace. Z řad soukromých subjektů došlo k několika podvodným jednáním, která skončila vrácením dotace, trestním řízením atd.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

6.4 Pokračovat v podpoře transformace ústavních zařízení pro osoby se zdravotním postižením, včetně zařízení, kde dosud transformace těchto ústavů nezačala.

Gestor: MPSV

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MPSV:

V rámci projektu Život jako každý jiný byly v roce 2019 realizovány metodické dny, které se zaměřovaly na témata opatrovnictví, přenos ústavních prvků do komunitních sociálních služeb, práce s osobami se zrakovým a sluchovým postižením a partnerské vztahy klientů pobytových sociálních služeb. Dále proběhlo několik diskusních setkání se zaměřením na téma zapojení osob s postižením do běžné komunity, podpora při rozhodování, práce s rodinou či opatrovníkem v rámci pobytové sociální služby a mnohá další. Mezi účastníky těchto akcí byli zejména poskytovatelé sociálních služeb a zástupci krajů a obcí, kteří se zabývají problematikou deinstitucionalizace sociálních služeb. MPSV dále nabízelo krajům a některým obcím metodickou podporu v oblasti transformace sociálních služeb a tématům s ní souvisejícím, byly uskutečněny osobní konzultace zaměřené na téma bezbariérovosti budov pro osoby s tělesným zrakovým a sluchovým postižením či sloučení organizací poskytujících sociální služby.

V návaznosti na požadavky cílové skupiny byly uskutečněny semináře, kterých se účastnili lidé se zdravotním postižením, poskytovatelé sociálních služeb a zástupci krajů a obcí. Témata seminářů byla například finanční gramotnost, opatrovnictví a fungování opatrovnické rady, krizové situace a volnočasové aktivity. Proběhl také seminář se zahraničními hosty na téma intimity, sexualita a rodičovství osob se zdravotním postižením.

V roce 2019 došlo ve Zlínském kraji ke vzniku 6 chráněných bydlení s celkovou kapacitou 57 lůžek. Prostřednictvím neinvestičních dotací jsou z OP Zaměstnanost podporovány aktivity směřující k transformaci zařízení v Královéhradeckém, Pardubickém, Moravskoslezském a Zlínském kraji.

V roce 2019 se k administrovaným projektům z výzev č. 03_15_037 a 03_16_066 „Podpora procesu transformace pobytových služeb a podpora služeb komunitního typu vzniklých po transformaci“ přidala i v pořadí třetí vyhlášená výzva č. 03_18_089 „Podpora procesu transformace pobytových služeb a podpora služeb komunitního typu vzniklých po transformaci“ s dalšími 6 projekty v realizaci. Prioritní osa 2 OPZ (PO2 OPZ) podporuje celkem 23 soutěžních projektů, které se přímo zaměřují na oblast transformace pobytových služeb.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

6.5 Připravovat vězněné osoby s mentálním postižením a duševním onemocněním na jejich přechod do společnosti po ukončení výkonu trestu.

Gestor: MSP – Vězeňská služba ČR

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MSP:

Vězeňská služba České republiky se v přístupech k těmto specifickým skupinám odsouzených řídí ustanovením § 70 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a § 94 vyhlášky č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody. Zákon i vyhláška mají v jednotlivých oddílech výklad, který hovoří o výkonu trestu odnětí svobody u odsouzených s poruchami duševními i poruchami chování. Zákon dále definuje skupiny odsouzených s poruchami duševními a poruchami chování, s poruchou osobnosti a chování způsobenou užíváním návykových látek a skupinu s mentální retardací. Vyhláška pak umožňuje vykonávat výkon trestu odnětí svobody ve specializovaných oddílech věznic, a to na doporučení psychologa či psychiatra.

Odsouzení, kteří jsou zařazeni do specializovaných oddílů, realizují terapeuticko-výchovné programy, které jsou složeny ze vzdělávacích (např.: právní minimum, všeobecné vzdělávání, základy psaní, výuka ČJ), speciálně výchovných (např.: různé druhy terapií, sociálně právní poradenství, pastorační služby, psychologické poradenství), zájmových (např.: sportovní aktivity, společenské hry, hudební aktivity) a pracovních aktivit (např.: pracovní terapie a činnosti). Hlavním cílem těchto programů je minimalizování následků prizonizace u mentálně postižených odsouzených.

Zacházení s odsouzenými na těchto oddílech lze rozdělit do dvou skupin. A to:

- a) Skupinové specializované zacházení je zaměřeno na posílení sebevědomí a změnu rizikových postojů, vzorců chování a myšlení.
- b) Individuální specializované zacházení je zaměřeno zejména na adaptaci ve výkonu trestu odnětí svobody a přípravu na skupinové zacházení.

Příprava na propuštění odsouzených z výkonu trestu odnětí svobody je realizována ve spolupráci všech členů pracovního týmu, který s touto specifickou skupinou pracuje. Významnou roli zde hraje sociální pracovník, který je v úzkém kontaktu s opatrovníky, které mají tito odsouzení velmi často přiděleny. Velmi častým problémem je řešení finanční situace odsouzených, popřípadě pracovní uplatnění po ukončení výkonu trestu odnětí svobody. Role speciálních pedagogů, psychologů a vychovatelů terapeutů spočívá zejména v pomoci při řešení krizových situací, stabilizace odsouzených a posílení samostatnosti pro běžný život po ukončení výkonu trestu odnětí svobody.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Cíl: Zajišťovat přístup ke službám poskytovaným v domácím prostředí, dalším podpůrným komunitním službám a rezidenčním službám.

6.7 V rámci strategických dokumentů podporovat takové sociální služby pro osoby se zdravotním postižením, které jim umožní setrvat v domácím prostředí, coby prevence proti jejich umístování v rezidenčních zařízeních (terénní služby pro jednotlivé cílové skupiny, zejména služby osobní asistence, pečovatelské, tlumočnické, průvodcovské a předčitatelské služby). Podporu zaměřit na dostatečné pokrytí celého území ČR včetně venkovských oblastí.

Gestor: MPSV

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MPSV:

V rámci Národní strategie rozvoje sociálních služeb na období let 2016-2025 je podpora poskytování péče klientů v jejich přirozeném prostředí zakotvena přímo ve Strategickém cíli A: Zajistit přechod od institucionálního modelu péče o osoby se zdravotním postižením k podpoře osob v přirozeném prostředí. Finanční podpora sociálních služeb umožňujících setrvání klienta v přirozeném prostředí je deklarována jak v prioritách dotačního řízení MPSV pro kraje a hl. město Prahu na zajištění dostupnosti sociálních služeb, tak v dotačním řízení pro sociální služby s nadregionální či celostátní působností. Podpora těchto služeb je i jednou z priorit investičního programu MPSV „Rozvoj a obnova materiálně technické základny sociálních služeb“. V NSRSS MPSV rovněž deklarovalo, že zajistí dostatečný objem prostředků na investiční dotace do potřebného rozvoje materiálně technické základny sociálních služeb. V Dokumentaci programu „013 310 – Rozvoj a obnova materiálně technické základny sociálních služeb“ je podpora v rámci cílů programu zaměřena na rozvoj terénních a ambulantních sociálních služeb umožňujících setrvání uživatelů v jejich přirozeném prostředí, a také možnost pořídit z programu prostředky asistivních a asistenčních technologií. Jako jedna ze dvou prioritních cílových skupin tohoto programu je stanovena právě cílová skupina osob se zdravotním postižením. Finanční alokace tohoto investičního programu byla pro rok 2019 ve výši 762.641.503,54 Kč, z toho rozpočet činil 427.440.000,- Kč a nároky z nespotřebovaných výdajů minulých let činily 335.201.503,54 Kč.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

6.8 Vypracovat a realizovat individuální projekt MPSV zaměřený na podporu transformace sociálních služeb a komunitních služeb. Jeho kontrola bude řízena dle nastavení ESF.

Gestor: MPSV

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MPSV:

V období od 01.01.2016 do 30.06.2020 realizuje MPSV projekt Život jako každý jiný, který je zaměřený na podporu transformace sociálních služeb a sociálních služeb komunitního typu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Cíl: Podporovat vzdělávání a rozvoj pracovníků působících v systému sociálních služeb při poskytování podpory a pomoci osobám se zdravotním postižením.

6.14 Podporovat vzdělávání pracovníků v sociálních službách a na obcích formou projektů financovaných z fondů EU.

Gestor: MPSV

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MPSV:

Vzdělávání pracovníků v sociálních službách a na obcích je nedílnou součástí projektů financovaných z PO2 OPZ. Je podporováno široké spektrum vzdělávacích kurzů s ohledem na identifikované potřeby jednotlivých příjemců podpory. Mezi projekty zaměřené výhradně na vzdělávání pracovníků patří projekt Jihomoravského kraje ve výzvě č. 03_15_007.

V roce 2019 byla v PO2 OPZ vyhlášena výzva č. 03_19_098 „Podpora procesů ve službách a podpora rozvoje sociální práce“ a výzva č. 03_19_099 „Podpora procesů ve službách a podpora rozvoje sociální práce v Praze“, v nichž mimo jiné mohl žadatel/příjemce podat žádost, ve které uváděl aktivity na podporu vzdělávání pracovníků ve službách a na obcích. Projekty na podporu vzdělávání pracovníků administruje MPSV již v běžící výzvě č. 03_17_071 „Podpora procesů ve službách a podpora rozvoje sociální práce“.

V rámci projektu MPSV „Systémová podpora profesionálního výkonu sociální práce II“ jsou realizovány akce, které podporují vzdělávání sociálních pracovníků prostřednictvím aktivního zvyšování kompetencí. Projekt vytváří platformu pro sdílení dobré praxe, zařazuje do vzdělávacích aktivit workshopy, konference, semináře, týdenní školy. V roce 2019 byly realizovány např. tyto aktivity: Konference pořádaná u příležitosti 100. výročí sociální práce v den Světového dne sociální práce konaná na téma „Prestiž, profesionalizace a vědeckost české sociální práce - 100 let historie sociální práce v ČR“ (19-20.3.2019). Akce se zúčastnilo 200 sociálních pracovníků. Dále byl uspořádán I. Workshop s tématem „Zvládání obtížných situací a způsoby sebepečce sociálních pracovníků“ (4-5. 6. 2019), kde 50 sociálních pracovníků intenzivně pracovalo v pracovních skupinách. V průběhu roku 2019 měli sociální pracovníci příležitost shlédnout 11 videospotů, které demonstrují některé z nejčastějších nepříznivých situací, které mohou u klienta během života nastat. Videospoty ukazují, na koho se klient může v daném případě obrátit, jak mu sociální pracovník může pomoci, a jaká je jeho role v konkrétní situaci. Dále projekt pravidelně vydává odborné články a publikace (Sešity sociální práce), které snoubí teorii s praxí sociálních pracovníků a jejichž prostřednictvím dochází k obohacení kompetencí v daných oblastech sociální práce.

Dalším projektem MPSV je „Systémová podpora sociální práce v obcích“, jehož cílovou skupinou jsou především sociální pracovníci obecních úřadů. V roce 2019 byly realizovány workshopy, kazuistické semináře, tematická setkání a vzdělávací aktivity. V uplynulém roce proběhly 4 vzdělávací akce v jednotlivých městech se zaměřením na dotace na výkon činností sociální práce v přenesené působnosti (např. Praha – 10.10.2019). Jednotlivé akce byly určeny pro 50 účastníků a cílovou skupinu tvořili pracovníci veřejné správy. Dále byly pořádány kazuistické semináře, jejichž témata byla

stanovena až v den konání akce. Pro sociální pracovníky obecních úřadů, krajských úřadů a z úřadů práce byly pořádány workshopy (např. v Hradci Králové – Multidisciplinární a interdisciplinární spolupráce - 7.2. 2019). Jednotlivé akce byly určeny pro 50 účastníků. Dále každá oblastní kancelář realizovala tematická setkání sociálních pracovníků obcí. Zaměřila se na témata: sociální bydlení, centrum investic, rozvoje a inovací, sociální kurátor, PAS – problematika autismu, doporučený postup a případy hodné zvláštního zřetele.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

6.15 Podporovat zázemí pro výkon sociální práce na obcích, zejména se zvláštním zřetelem na potřeby osob se zdravotním postižením.

Gestor: MPSV

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MPSV:

Výkon činností sociální práce je legislativně upraven v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a v zákoně č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi. Obecním úřadům poskytuje MPSV metodickou a koncepční podporu, protože je gestorem výkonu činností sociální práce v rámci veřejné správy. K tomu ze strany MPSV patří i další povinnosti ve vztahu k regulovanému povolání sociálního pracovníka – akreditace vzdělávacích programů, uznávání kvalifikace apod. Od roku 2015 MPSV poskytuje příspěvek na výkon sociální práce (s výjimkou sociálně právní ochrany dětí) formou dotace ze státního rozpočtu krajům, hl. m. Praze, obcím s rozšířenou působností a obcím s pověřeným úřadem jako účelově vázanou nenárokovou dotaci. V roce 2019 činila výše dotace 400 mld. Kč. Jejím prostřednictvím je financován výkon sociální práce v přenesené působnosti podle § 92 - 93a zákona č. 108/2006 a podle § 63 – 65a zákona č. 111/2006 Sb. Podporovanými výdaji jsou zejména platy sociálních pracovníků, náklady na jejich další vzdělávání a supervize. Dále MPSV dotací podporuje výkon činností sociální práce v terénu i bezpečnost sociálních pracovníků.

V rámci novely zákona č. 108/2006 Sb. připravované v roce 2019 je navržena úprava, která předpokládá zavedení a zpřesnění povinnosti obecních úřadů podílet se na výkonu činností sociální práce s tím, že jsou vykonávány prostřednictvím sociálních pracovníků. Nově budou vymezeny kompetence pověřených obecních úřadů tak, aby odborná pomoc a informace o možnostech sociální pomoci, včetně informací o poskytování sociálních služeb byla osobám dostupná co nejbližší, v místě jejich skutečného pobytu. Dále navrhovaná právní úprava znamená posílení preventivní složky výkonu sociální práce na území obcí s pověřeným obecním úřadem tím, že sociální pracovníci budou vyhledávat osoby v nepříznivé sociální situaci a prostřednictvím sociální práce přispíjet k prevenci zhoršení situace těchto osob. Výše zmíněnou úpravou bude zajištěno, že sociální práce bude pokryta i na menších obecních úřadech a tím se více otevře možnost pomoci osobám se zdravotním postižením.

S účinností od 01.08.2019 vydalo MPSV Doporučený postup č. 3/2019, který je určen sociálním pracovníkům obecních a krajských úřadů, kteří na této úrovni vykonávají v rámci přenesené působnosti činnosti sociální práce podle zákona č. 108/2006 Sb. Materiál je využitelný i pro sociální pracovníky orgánů sociálně-právní ochrany dětí (dále jen „OSPOD“), kteří řeší v praxi v rámci působnosti stanovené zákonem č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, i situaci rodin, kde buď vyrůstá dítě s PAS, či se jedná o dítě, o něž pečují rodiče s PAS. Doporučený postup by měl sloužit ke zvýšení orientace pomáhajících profesionálů v možnostech řešení situace osob s PAS. Představuje jim i informativní přehled nástrojů pomoci a také činností jiných veřejných institucí i poskytovatelů služeb, s nimiž lze v rámci zajištění komplexní péče zahájit mezioborovou spolupráci, a která povede k naplnění práv a potřeb konkrétních klientů s PAS. Materiál podněcuje procesy koordinace návazných modelů spolupráce při řešení krizových situací. Je dostupný na webových stránkách MPSV:

https://www.mpsv.cz/documents/20142/225517/Doporu%C4%8Den%C3%BD+postup_3_2019_%C5%99e%C5%A1en%C3%AD+krizov%C3%BDch+situac%C3%AD_osoby_PAS_7.19.pdf/dc364a11-d06f-4792-dc7c-8014d74f7e16

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

7. Osobní mobilita

Podkladem pro sedmou kapitolu je článek 20 Úmluvy, který stanovuje závazek přijímání opatření k zajištění osobní mobility osob se zdravotním postižením s maximální možnou mírou nezávislosti.

Kvalitu života a možnost integrace lidí se zdravotním postižením do společnosti významně ovlivňuje používání různých druhů a typů vhodných pomůcek, které napomáhají nejen zlepšení sebeobsluhy, soběstačnosti a orientace, ale prostřednictvím kterých se tyto osoby mohou zúčastňovat různých forem vzdělávání nebo se zapojit do pracovního procesu. Je proto třeba podporovat jejich výrobu a další vývoj a samozřejmě také jejich finanční dostupnost.

Druhým cílem této oblasti je zvýšení bezpečnosti lidí se zdravotním postižením při pohybu na komunikacích, k čemuž slouží osvětové aktivity.

Cíl: Zajistit přístup ke kvalitním kompenzačním pomůckám, zdravotnickým prostředkům, podpůrným technologiím a k různým formám asistence a učinit je finančně dostupnými.

7.1 Dohlížet v rámci své působnosti na zajištění finanční dostupnosti zdravotnických prostředků pro osoby se zdravotním postižením.

Gestor: MZ

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MZ:

Na základě Příkazu ministra č. 3/2020 byla zřízena Komise pro kategorizaci a úhradovou regulaci zdravotnických prostředků (dále jen „Komise“), která je poradním a koordinačním orgánem MZ ve vztahu k problematice úhrady zdravotnických prostředků (dále jen „ZP“) z veřejného zdravotního pojištění. Tato Komise je složena z 24 stálých členů, zastoupeny jsou všechny zainteresované strany – zástupci MZ, SÚKL, zdravotních pojišťoven, odborných společností, profesních organizací, patientských organizací a asociací výrobců a dodavatelů. Komise se schází zpravidla 4x ročně, projednává a doporučuje aktualizaci kategorizačního stromu ZP, připravuje podklady pro novelizaci zákona o veřejném zdravotním pojištění a vypracovává stanoviska k ohlášení nekategorizovaných ZP, kterým má být přiznána úhrada se souhlasem MZ.

V roce 2019 se konalo pět jednání Komise, bylo projednáno 40 návrhů na změnu či novou úhradovou skupinu ZP, z čehož bylo 32 návrhů konsensuálních, a tedy zařazených do návrhu novely zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Tato novela zákona je, co se týče úhrad zdravotnických prostředků, založena na konsensuálních závěrech a jednáních Komise. Zbýlých 8 návrhů, které zatím nebyly konsensuální, plánujeme projednat v letošním roce po důkladnějším předjednání se zdravotními pojišťovnami a odbornou společností.

Na Komisi bylo dále projednáno 23 žádostí o Souhlas MZ s 50% úhradou nekategorizovaného ZP. Komise vydala 22 doporučujících stanovisek k těmto žádostem, pouze jedno stanovisko bylo negativní z důvodu neuzavření Smlouvy o nejvyšší ceně se zdravotními pojišťovnami, nezískali tedy souhlas členů Komise. Na základě stanoviska Komise a po posouzení veřejného zájmu a analýzy nákladové efektivity byly vydány Souhlasy MZ s 50% úhradou zajišťující úhradu z veřejného zdravotního pojištění a je tak zajištěna úhrada elastoviskózních roztoků a ZP ke zmírnění bolestivých příznaků muskositidy. V Komisi bylo dále diskutováno mnoho dotazů a aktuálních problémů pacientů i odborné veřejnosti a některé problémy bylo možné na místě vyřešit, např. zajistit rychlou úpravu v metodice pojišťoven či číselníku SÚKL, příp. navrhnout změnu do novely zákona.

V rámci MZ probíhá významná spolupráce odboru CAU s OPP a Pracovní skupinou Pacientské rady ministra zdravotnictví pro zdravotnické prostředky. V rámci spolupráce jsou mezi těmito subjekty předávány všechny potřebné informace a požadavky k projednávání návrhů. Jsou předávány podněty k diskuzi týkající se aktuálních problémů či nejasností zástupců pacientů. Zástupcům pacientů byly také prezentovány veškeré informace ke Komisi, které by mohli potřebovat k podávání návrhů – Metodika, nový příkaz ministra, formuláře, plánované termíny a deadlines, dále byli seznámeni s výsledky Komise za rok 2019 a s aktuálním návrhem novely zákona o veřejném zdravotním pojištění v oblasti ZP.

Chod Komise a také Pracovní skupiny Pacientské rady ministra zdravotnictví pro zdravotnické prostředky významně přispívá k zajištění dostupnosti ZP pro osoby se zdravotním postižením.

Aktuálně je účinný zákon č. 282/2018 Sb., kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Tato právní úprava zajišťuje širokou dostupnost plně hrazených ZP a zároveň minimalizuje ekonomické dopady do systému veřejného zdravotního pojištění. Kategorizační strom a individuálně zhotovované ZP jsou nově zařazeny přímo v přílohách zákona o veřejném zdravotním pojištění (kategorizačním stromě). Nové ZP jsou již zařazovány do systému úhrad každý měsíc a nikoli jednou za půl roku jako tomu bylo doposud. Zároveň se do kategorizačního stromu doplňují nové skupiny produktů, které se dosud nehradily vůbec nebo jen ze 75 %.

Návrh další novely zákona č. 48/1997 Sb. je aktuálně po mezirezortním připomínkovém řízení. Lidé se zdravotním postižením se dočkají dalších nově hrazených ZP, patří mezi ně např. sluchadla pro vzdušné vedení pro binaurální korekci, prostředky pro lokální kyslíkovou terapii, ochranné přilby a přístrojové vybavení pro invazivní domácí umělou plicní ventilaci či opravy obličejových epitéz. U dalších ZP se navyšuje úhrada či počet kusů, např. u řečových procesorů či slepeckých holí, plně hrazeny budou např. dětské ortézy z prefabrikátu. Novela také reflektuje snahu MZ posílit roli praktických lékařů v primární péči a kompetence sester, umožní, aby praktičtí lékaři předepisovali například některé pomůcky pro diabetiky, antidekubitní matrace a podložky či různé fixační ortézy. Všeobecné nebo dětské sestry se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí by po nabytí účinnosti novely mohly samostatně předepisovat například inkontinenční či stomické pomůcky.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno. MZ zřízením Komise pro kategorizaci a úhradovou regulaci zdravotnických prostředků umožnilo účast pacientů na kategorizaci jednotlivých zdravotnických prostředků. Nepodařilo se však zařadit některé prostředky, které byly již tradičně hrazeny z veřejného zdravotního pojištění.

7.2 V rámci dotačních programů podporovat rozvoj půjčoven zdravotnických prostředků pro osoby se zdravotním postižením za účelem zlepšení jejich dostupnosti.

Gestor: MZ

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MZ:

Vyhlášený program Vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením zahrnoval v roce 2019 také prioritu Zlepšení podmínek využitelnosti zdravotní péče osobami se zdravotním postižením respektováním specifických potřeb osob se smyslovým či mentálním postižením nebo osob s vážným omezením hybnosti. V rámci této priority byl podpořen projekt Centra pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s., který dlouhodobě provozuje půjčovny kompenzačních pomůcek (9 center).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

7.3 Dohlížet v rámci své působnosti na zajištění dostupnosti zvláštních pomůcek pro osoby se zdravotním postižením.

Gestor: MPSV

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MPSV:

V roce 2019 byl dokončen legislativní proces změny zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením). Zákon č. 228/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, rozšiřuje (s účinností od 1. 3. 2020) okruh osob s nárokem na příspěvek na zvláštní pomůcku o osoby s dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem interního charakteru způsobujícím těžké omezení pohyblivosti (o 12 zdravotních stavů) i okruh osob s nárokem na příspěvek na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla (o 1 zdravotní stav). Dále došlo k změkčení úpravy v oblasti stanovení výše příspěvku na zvláštní pomůcku

na pořízení motorového vozidla. Až na výjimky v řádu jednotlivců bude dávka poskytnuta v maximu, tj. 200 000 Kč.

Na změnu zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením naváže změna vyhlášky č. 388/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů; práce na změně probíhaly v druhém pololetí roku 2019. Problematické příspěvku na zvláštní pomůcku, který napomáhá ke zvýšení dostupnosti některých produktů/výrobků pro osoby se zdravotním postižením, byla věnována pozornost také v rámci metodické činnosti. Pořádané akce (metodické dny, Dny Mobility apod.) byly zaměřeny na aplikaci zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a jeho prováděcího předpisu v praxi.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

7.4 Podporovat vývoj a výrobu kompenzačních pomůcek, zdravotnických prostředků a podpůrných technologií pro osoby se zdravotním postižením.

Gestor: MPO

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MPO:

Podpora vývoje a výroby kompenzačních pomůcek, zdravotnických prostředků a podpůrných technologií pro osoby se zdravotním postižením je poskytována prostřednictvím podpory podnikatelů tedy i výrobců zdravotnických prostředků prostřednictvím Operačního programu pro podnikání a inovace pro konkurenceschopnost.

V roce 2019 pokračovala realizace národního programu Záruka 2015 až 2023 Ministerstva průmyslu a obchodu zaměřeného na podporu přístupu malých a středních podnikatelů k bankovním úvěrům, včetně podpory sociálních podnikatelů. V tomto programu bylo v roce 2019 poskytnuto celkem 3 090 záruk za bankovní úvěry v objemu 5,47 mld. Kč, z toho byly poskytnuty 3 záruky v objemu 9 mil. Kč pro sociální podnikatele.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Cíl: Zvýšit bezpečnost osob se zdravotním postižením při pohybu na komunikacích.

7.5 Prostřednictvím osvětové kampaně upozorňovat na bezpečnost osob s omezenou schopností pohybu a orientace jako účastníků silničního provozu.

Gestor: MD

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MD:

- Besedy se seniory, seniorské akademie – desítky akcí ve všech krajích ČR; témata: viditelnost, zdravotní kondice řidiče, bezpečný pohyb v silničním provozu z hlediska chodce, cyklisty, související legislativa (průběžně 2019)
- Azimut handicap rallye (Plzeňský kraj)
- Světový den první pomoci – handicapovaní řidiči (Pardubický kraj)
- Dopravní soutěž mladých cyklistů – soutěž s mezinárodní účastí pro sluchově postižené žáky (Zlínský kraj)
- Bezpečné chování v dopravě – beseda se zdravotně postiženými občany v Domově se zvláštním režimem (Zlínský kraj)
- Přednáška pro invalidy (Moravskoslezský kraj)
- „Jízda zručnosti“- XIV. ročník, „Bezpečné cesty“- XIII. ročník – akce pro handicapované občany, soutěžní jízdy pro občany se sluchovým postižením (Jihomoravský kraj)
- Dům plný her – dopravně preventivní akce pro postižené děti (Jihomoravský kraj)
- Dětský den se speciální školou Veselí – dopravní výchova pro postižené děti (Jihomoravský kraj)

- Bezpečně a hravě v dopravě – akce ve speciální škole (Jihomoravský kraj)
- „Dopravní soutěž mladých cyklistů“ pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (Karlovarský, Středočeský, Moravskoslezský, Jihomoravský, Olomoucký kraj, kraj Vysočina)
- Dopravní prevence pro družiny - žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (Karlovarský kraj)
- Preventivně-dopravní akce pro onkologicky nemocné děti (Karlovarský kraj)

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

8. Přístupnost informací a veřejných služeb

Článek 21 Úmluvy Svoboda projevu a přístup k informacím, ze kterého vychází tato kapitola, deklaruje právo na svobodný projev a právo na svobodu vyhledávat, rozšiřovat a přijímat informace a myšlenky, a to prostřednictvím formy a komunikace dle vlastního výběru.

Aby byl naplňován cíl zpřístupnění veřejné správy a veřejných služeb lidem se zdravotním postižením, je třeba vytvářet nové a upravovat stávající elektronické služby veřejné správy tak, aby byly plně přístupné lidem se zdravotním postižením. Za tímto účelem je úkolem MV provádět pravidelnou analýzu přístupnosti služeb veřejné správy. Dále je třeba provádět v této oblasti osvětu i mezi dalšími institucemi veřejné správy.

Cíl: Zajistit v maximální možné míře přístup k informacím a službám veřejné správy na rovnoprávném základě také osobám se zdravotním postižením.

8.3 Vytvořit a implementovat regulační rámec a metodiky pro přístupnost dokumentů veřejné správy.

Gestor: MV

Termín: 31. 12. 2019

PLNĚNÍ MV:

V dubnu roku 2019 vstoupil v platnost zákon č. 99/2019 Sb., o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací subjektů veřejného sektoru, který upravuje obecnou povinnost také pro obsah internetových stránek, včetně dokumentů.

Právní úprava ve vztahu k dokumentům je obsažena v zákoně č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a ve vyhlášce č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby, která stanovuje povinnost odeslat a zveřejňovat dokumenty původců ve specifických výstupních formátech. Výstupním formátem pro statické dokumenty je formát PDF/a v revizi PDF/a2 či PDF/a4, technické podrobnosti pak stanoví Národní standard pro elektronické systémy spisové služby. Ministerstvo vnitra připravuje technickou novelu vyhlášky č. 259/2012 Sb., kde také podrobněji upřesní technickou povinnost přístupnosti v souladu s výstupním formátem. Vyhláška by měla nabýt účinnosti v první polovině roku 2020.

V rámci MV byly v roce 2019 prováděny činnosti dle usnesení vlády ČR č. 332 ze dne 13. května 2019 k výsledku analýzy současného stavu nasazení a využívání informačních systémů pro odbornou správu dokumentů a využívání nástrojů souvisejících s požadavky zákona o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce ve státní správě, v jejichž rámci byla řešena též otázka přístupnosti dokumentů. Výsledný souhrnný materiál o stavu informačních systémů pro odbornou správu dokumentů a plnění jednotlivých akčních plánů s návrhem případných nápravných opatření bude projednán vládou ČR v prvním čtvrtletí 2020.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

8.6 Zpřístupnit konsolidovaná znění právních předpisů také osobám se zrakovým postižením a umožnit využití souvisejících služeb veřejnosti realizací projektu eSbírka/eLegislativa.

Gestor: MV

Spolugestor: MLP

Termín: 31. 12. 2019

PLNĚNÍ MV:

Zavedením informačních systémů e-Sbírka a e-Legislativa (legislativně zakotveno zákonem č. 222/2016 Sb., ve znění zákona č. 277/2019 Sb.) bude v souladu s politikou eGovernmentu zdravotně postiženým osobám umožněn „bezbariérový“ přístup ke všem právním předpisům od roku

1945 až po současnost, a to včetně konsolidovaného znění, a zároveň bude zjednodušen přístup k legislativnímu procesu.

V roce 2019 pokračovala realizace projektu e-Sbírka a e-Legislativa tak, že byly průběžně vyvíjeny jednotlivé nástroje systému e-Sbírka a e-Legislativa, předávány a akceptovány jednotlivé digitalizované ročníky Sbírky zákonů a Sbírky mezinárodních smluv v rámci tvorby datové báze e-Sbírky. Návrh změnového zákona k zákonu o Sbírce zákonů a mezinárodních smluv obsahující odložení účinnosti zákona č. 222/2016 Sb. byl dne 6. listopadu 2019 vyhlášen ve Sbírce zákonů pod číslem 277/2019 Sb.

Ministerstvo vnitra připravilo návrh zcela nové právní úpravy a to „Návrh zákona o Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů“, který byl v srpnu 2019 schválen vládou a předložen k projednání Parlamentu. Tento zákon počítá s elektronickou verzí obecních právních předpisů a také s přístupností jejich garantované elektronické verze.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31. 12. 2020.

PLNĚNÍ MLP:

Splněním tohoto opatření se zabývala Odborná skupina VVOZP pro přístupnost veřejné správy a veřejných služeb, která se seznámila se stávající situací a konstatovala, že splnění tohoto úkolu považuje za mimořádně důležité.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nehodnoceno.

8.7 Vytvářet elektronické služby veřejné správy s ohledem na využitelnost a přístupnost také pro osoby se zdravotním postižením a provádět úpravu stávajících elektronických služeb státu.

Gestor: MV

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MV:

Využitelnost a přístupnost elektronických služeb pro osoby se zdravotním postižením bude zapracována do zadávací dokumentace nového informačního systému sociálního zabezpečení DP-3, jehož vývoj by měl být dokončen 21. dubna 2022.

Dne 20. března 2019 byl přijat (a 9. dubna 2019 nabyl účinnosti) zákon č. 99/2019 Sb. o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací a o změně zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, (dále jen „zákon o přístupnosti“) který upravuje přístupnost internetových stránek a mobilních aplikací spravovaných povinnými subjekty. Cílem zákona je učinit internetové stránky a mobilní aplikace subjektů veřejného sektoru přístupnějšími napříč celou Evropskou unií, a to na základě společných požadavků kladených na přístupnost. Internetové stránky a nově i mobilní aplikace orgánů veřejné správy by měly být přístupnější zejména pro osoby se zdravotním postižením, které bývají vzhledem ke svému handicapu častěji znevýhodněny při práci s internetovými stránkami a mobilními aplikacemi.

Ministerstvo vnitra zpracovalo v letech 2018 až 2019 koncepci „Klientsky orientovaná veřejná správa 2030“. V ní obsažená opatření, podporující rovné příležitosti osob se zdravotním postižením, budou z části zároveň novými úkoly v navazujícím Národním plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením pro další období. Koncepce byla v roce 2019 Ministerstvem vnitra dokončena, prošla meziresortním připomínkovým řízením a v září roku 2019 byla předložena vládě ČR k projednání.

Dne 30. září 2019 byl Ministerstvem vnitra vyhlášen Národní architektonický rámec (dokument zavádějící závaznou metodiku modelování, udržování a používání popisu IT architektury orgánů veřejné správy) a navazující dokument Národní architektonický plán (plán informatiky veřejné správy na následujících 5 let). Uvedené dokumenty IT architektury zahrnují též tzv. „Princip P3: Podpora začlenění a přístupnost“, který se musí uplatňovat v rámci celého komplexu architektury veřejné správy a jejích služeb. Při posuzování a schvalování záměrů na realizaci ICT projektů od září 2019 je posuzován také princip přístupnosti.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

8.8 Provádět metodickou a osvětovou činnost v oblasti přístupnosti informací.

Gestor: MV

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MV:

V rámci metodické a osvětové činnosti v oblasti přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací subjektů veřejného sektoru (která je užší než oblast přístupnosti informací), připravil odbor eGovernmentu Ministerstva vnitra „Metodický pokyn k přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací“, ve kterém jsou popsány obecné požadavky na přístupnost internetových stránek a mobilních aplikací, a to včetně požadavků harmonizované normy k přístupnosti. Pokyn orientuje uživatele ve struktuře metodiky WCAG a především prezentuje český překlad pravidel s jejich kritérii úspěšnosti /přístupnosti. V metodickém pokynu je rovněž uveden vzor „Prohlášení o přístupnosti“. Povinné subjekty musí na základě § 8 zákona o přístupnosti zveřejnit na svých internetových stránkách tzv. Prohlášení o přístupnosti týkající se souladu jejich internetových stránek a mobilních aplikací s požadavky na ně kladenými. Metodický pokyn je zveřejněn na webových stránkách MV: <https://www.mvcr.cz/clanek/pristupnost-internetovych-stranek-a-mobilnich-aplikaci.aspx>.

Na MV se může kdokoliv (fyzická i právnická osoba) obrátit s dotazem na přístupnost webových stránek a mobilních aplikací na kontaktním e-mailu pristupnost@mvcr.cz. S osvětovou a školicí činností v oblasti přístupnosti služeb a informací se počítá též v realizaci projektů Institutu veřejné správy. MV dále spolupracuje na tvorbě neformálního portálu na adrese www.pristupnost-informaci.cz, kde jsou k dispozici i další metodické dokumenty. Tento portál je hojně využíván zejména povinnými subjekty z řad veřejné správy.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

8.9 Zanalyzovat stávající služby a zlepšit podmínky v oblasti přístupnosti služeb veřejné správy a veřejných garantovaných služeb (governance accessibility).

Gestor: MV

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MV:

Ve vztahu k informačním systémům, včetně otázky přístupnosti informačních systémů byly v rámci Ministerstva vnitra v roce 2019 prováděny činnosti dle usnesení vlády ČR č. 332 ze dne 13. května 2019 k výsledku analýzy současného stavu nasazení a využívání informačních systémů pro odbornou správu dokumentů a využívání nástrojů souvisejících s požadavky zákona o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce ve státní správě. Výsledný souhrnný materiál o stavu informačních systémů pro odbornou správu dokumentů a plnění jednotlivých akčních plánů s návrhem případných nápravných opatření bude projednán vládou ČR v prvním čtvrtletí 2020.

Problematika přístupnosti informačních systémů a portálů a služeb a naplnění technických a věcných požadavků osob se zdravotním postižením se nově posuzuje i při posuzování žádostí o schválení realizace projektu podle zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a zákona č. 99/2019 Sb., o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací. Související otázky jsou již od roku 2018 součástí formulářů žádostí Odboru hlavního architekta MV pro vydání stanoviska, které musí předložit všichni realizátoři ICT projektů splňujících zákonnou podmínku souhlasného stanoviska Odboru hlavního architekta MV.

Vzhledem k tomu, že do “governance accessibility” pojmově přísluší podstatně širší rozsah přístupnosti, než jen digitální přístupnost, resp. přístupnost informací v elektronické formě (jde též o přístupnost staveb, bezbariérovou dopravu, předcházení diskriminaci apod.) - tedy zahrnuje i řadu dalších agend, které nespádají do gesce MV, je třeba u tohoto úkolu přehodnotit otázku gestorství s tím, že MV nadále může zůstat buď v pozici jednoho z řady gestorů (ve vztahu ke své specifické agendě) anebo jako spolugestor (resp. jeden z více spolugestorů) zajišťující aktivity spadající do jeho kompetence, spolupracující v tomto rozsahu s gestorem, který by v této oblasti zastával zastřešující a koordinační roli (např. Úřad vlády ČR, resp. VVOZP a jeho příslušné pracovní skupiny).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

9. Život v rodině

Devátá kapitola vychází z článku 23 Úmluvy, který pojednává o manželství, rodině, rodičovství a osobních vztazích.

Rodina je nejlepším a nejpřirozenějším prostředím pro výchovu dětí. Opatření této kapitoly jsou proto zaměřena na podporu aktivit, jejichž účelem je zvýšení zájmu žadatelů o svěřením dítěte se zdravotním postižením do pěstounské péče včetně žadatelů se zdravotním postižením.

Pozornost je třeba věnovat i mladým lidem se zdravotním postižením, kteří opouštějí institucionální zařízení, a to podporou jejich samostatného života.

V rámci systému pomoci obětem domácího násilí je nutné věnovat zvýšenou pozornost rovněž osobám se zdravotním postižením, neboť jsou často vůči zneužívání v rodině, komunitě nebo ústavech bezbranné.

Cíl: Podporovat samostatný život a život v rodině osob se zdravotním postižením.

9.1 V oblasti sociálně-právní ochrany dětí podporovat činnosti zaměřené na zvýšení zájmu žadatelů o osvojení nebo svěřením dítěte se zdravotním postižením do pěstounské péče. Rozvíjet respitní péči pro pěstouny, specifické formy pěstounské péče na přechodnou dobu a další programy na podporu návratu dítěte se zdravotním postižením do původní rodiny.

Gestor: MPSV

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MPSV:

V letech 2016 – 2019 realizovalo MPSV projekt „Systémový rozvoj a podpora nástrojů sociálně-právní ochrany dětí“. Tento projekt byl mimo jiné zaměřen též na rozvoj náhradní rodinné péče, s důrazem na pěstounskou péči. Projekt měl přispět zejména k tomu, aby se nadále snižoval počet dětí, které musí opustit svou rodinu a aby pro děti, které se dostávají do systému náhradní rodinné péče, byla zajištěna co nejkvalitnější individuální péče. V rámci klíčové aktivity 4 byl projekt zaměřen jak na proces odborného posuzování zájemců o zprostředkování náhradní rodinné péče, tak též na přípravu těchto zájemců a na návazné vzdělávání pěstounů, jakož i na samotný proces zprostředkování náhradní rodinné péče a podporu rodin pečujících o děti se specifickými potřebami. Byly vytvořeny nástroje umožňující zjišťování a rozvíjení kompetencí zájemců o zprostředkování náhradní rodinné péče, tedy i těch kompetencí, díky nimž budou tito zájemci schopni pečovat o děti se zdravotním znevýhodněním. Jako zásadní se v této oblasti jeví aktivity týkající se podpory rodin pečujících o děti se specifickými potřebami. Předně byla vyhotovena „Analýza potřeb pěstounských rodin pečujících o děti se specifickými potřebami“. Velká část aktivity se soustředila na nalezení vhodné informační strategie, v rámci níž by byli informováni jak zájemci o zprostředkování náhradní rodinné péče, tak široká veřejnost, o specifikách pěstounské péče pro děti se zdravotním postižením. Mimo jiné byly organizovány akce pro veřejnost v rámci dnů či týdnů pěstounství, na kterých se mohli zájemci setkat s pěstouny, psychology, dětskými lékaři, pracovníky orgánů sociálně-právní ochrany dětí, kteří jim sdělovali své zkušenosti s pěstounskou péčí, mimo jiné též s péčí o děti se zdravotním postižením. Tyto akce však byly určeny též pro pěstounské rodiny, zejména pak pro děti. Pro zájemce o zprostředkování náhradní rodinné péče byl v rámci projektových aktivit vytvořen volně dostupný informační leták s názvem „Pěstounská péče pro děti se zdravotním postižením – otázky a odpovědi“. MPSV též v roce 2019 vydalo Instrukci náměstkyně pro řízení sekce sociální politiky č. 8/2019, upravující možnost čerpání státního příspěvku na výkon pěstounské péče. Došlo tak k rozšíření možností hradit ze státního příspěvku na výkon pěstounské péče pomoc, včetně respitní a poradenské, pěstounským rodinám při zajištění péče o svěřené děti.

V roce 2019 připravilo MPSV též rozsáhlou novelizaci zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů. V této novelizaci je nad rámec stávající úpravy finančně významně zohledněna pěstounská péče o děti se zdravotním postižením, a to navýšením dávky odměna pěstouna již při péči o dítě v I. stupni závislosti na pomoci jiné fyzické osoby. Jedná se o

úpravy jak v případě pěstounské péče dlouhodobé, tak v případě pěstounské péče na přechodnou dobu. Zároveň bylo navrženo navýšení státního příspěvku na výkon pěstounské péče, který umožňuje rozšíření škály poskytovaných služeb pro pěstounské rodiny. V současné době probíhá připomínkové řízení tohoto legislativního návrhu.

Ze statistických údajů je zřejmé, že se postupně zvyšuje počet dětí se zdravotním postižením, které jsou svěřeny do pěstounské péče na přechodnou dobu. Zatím co v roce 2016 bylo do této formy péče svěřeno 10 dětí se zdravotním postižením, v roce 2017 se jednalo již o 11 dětí a v roce 2018 a 2019 shodně o 16 dětí. Nepravidelný vývoj lze spatřovat v případě dlouhodobé pěstounské péče, kdy v roce 2016 bylo do dlouhodobé pěstounské péče svěřeno 29 dětí se zdravotním postižením, v roce 2017 se jednalo o 50 dětí, avšak v roce 2018 o 39 dětí a v roce 2019 bylo do pěstounské péče svěřeno 48 dětí se zdravotním postižením.

V uplynulém období též MPSV metodicky vedlo orgány sociálně-právní ochrany dětí k tomu, aby nedocházelo k diskriminaci zájemců o zprostředkování náhradní rodinné péče z důvodu jejich zdravotního postižení. Místo medicínského modelu byl představen model sociální, vycházející ze schopnosti těchto zájemců poskytnout svěřenému dítěti bezpečné a rozvíjející náhradní rodinné prostředí.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

9.2 Zajistit odbornou přípravu žadatelů tak, aby se mohli stát osvojiteli nebo pěstouny vhodnými k přijetí dítěte se zdravotním postižením do rodiny. Zabezpečit dostupnost specializované poradenské činnosti pro rodiče a osoby, kterým bylo svěřeno dítě se zdravotním postižením do péče.

Gestor: MPSV

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MPSV:

K tomu viz plnění opatření 9.1.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

9.3 Realizovat programy na podporu samostatného života mladých lidí se zdravotním postižením, kteří opouštějí po nabytí zletilosti či po ukončení přípravy na budoucí povolání institucionální zařízení.

Gestor: MPSV

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MPSV:

Aktivita směřující na podporu samostatného života mladých lidí byla jednou z aktivit výzev č. 03_16_48, č. 03_16_49 a č.03_16_64, ale nebyl podán žádný projekt, který by směřoval specificky na podporu mladých lidí se zdravotním postižením. Podpora samostatného života byla zařazena do projektu CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_064/0006243, příjemce Centrum Inspirace z.ú. s názvem První krok, kde jsou podporovány osoby v cílové skupině Osoby opouštějící institucionální zařízení, specifikace zdravotního postižení v projektu není uvedena.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Cíl: Předcházet možnému násilí na osobách se zdravotním postižením.

9.4 V rámci systému pomoci osobám ohroženým domácím násilím v návaznosti na plnění Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2015–2018 věnovat zvýšenou pozornost rovněž osobám se zdravotním postižením; zaměřit se také na prevenci a osvětu v této oblasti.

Gestor: MPSV, MZ, MŠMT, MV, MLP, MSP

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MLP:

V roce 2019 byl schválen Akční plán prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2019–2022 (dále jen „Akční plán“). Jednou z průřezových priorit Akčního plánu je zohledňovat v rámci všech opatření postavení osob čelících vícečetné diskriminaci, včetně osob se zdravotním postižením. Zvláštní důraz na postavení těchto osob se promítl např. do opatření směřujících ke vzdělávání profesí, které nejčastěji přicházejí do kontaktu s oběťmi domácího a genderově podmíněného násilí či do opatření směřujících k zajištění dostupnosti specializovaných sociálních služeb pro oběti tohoto násilí. V roce 2019 dále pokračovala příprava Strategie rovnosti žen a mužů 2021 – 2030. Jedním ze specifických cílů strategické oblasti Bezpečí a život bez násilí je věnování dostatečné pozornosti potřebám zranitelných skupin. Mezi navrhovaná opatření tohoto strategického cíle patří mj. analýza dostupnosti služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí se specifickými potřebami a začlenění podpory dostupnosti služeb pro oběti s postižením v dotačních titulech MPSV. V rámci plnění Akčního plánu by měla v příštím roce vzniknout Analýza dostupnosti sociálních služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí, v jejímž zadání bylo MPSV navrženo zohlednit i přístupnost služeb pro oběti se specifickými potřebami. ÚV ČR dále spravuje dotační program Podpora veřejně prospěšných (dříve „účelných“) aktivit nestátních neziskových organizací v oblasti rovnosti žen a mužů. Dotace v tomto programu se poskytují za účelem podpory aktivit vedoucích k rovnosti žen a mužů, a to zejména v návaznosti na cíle a opatření vytyčené Vládní strategií pro rovnost žen a mužů v České republice na léta 2014 – 2020. Jedním z hodnotících kritérií pro rok 2019 bylo zhodnocení, do jaké míry projekt zohledňuje potřeby osob v obzvláště zranitelných situacích.

Odbor rovnosti žen a mužů také pokračoval v přípravě stávajícího období Norských a EHP fondů, konkrétně programu Lidská práva, začleňování Romů a domácí a genderově podmíněné násilí. Jednou z programových podoblastí je také domácí a genderově podmíněné násilí. V roce 2019 pokračovala příprava výzvy na podporu zřizování specializovaných center poskytujících služby pro oběti domácího a sexuálního násilí. Výzva by měla být vyhlášena v průběhu roku 2020 a jedním z kritérií kvality pro hodnocení projektů bude také způsob zohlednění specifických potřeb zranitelných skupin, včetně osob se zdravotním postižením. Stejně tak bude toto kritérium součástí hodnocení v malých grantových schématech zaměřených na podporu interdisciplinární spolupráce intervenčních center a zvyšování osvěty o domácím násilí.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPSV:

Finanční prostředky z ESF směřují i do oblasti genderové rovnosti. MPSV v roce 2016 zahájilo projekt s názvem 22 % K ROVNOSTI, jehož cílem je eliminovat příčiny nerovného odměňování žen a mužů (rozdíl v ČR činí aktuálně 21,1 %) pomocí zapojení všech relevantních aktérů. Projekt se zabývá dopady nerovnoměrného odměňování na jednotlivce, rodiny, firmy a instituce i společnost jako celek a přináší nový přístup kombinující prevenci, informování, aktivní spolupráci a podporu. Mezi jeho hlavní výstupy patří osvětová kampaň, mzdová a platová on-line kalkulačka, transformace a pilotní ověření softwaru Logib do ČR, manuály pro vyjednávání o mzdě pro ženy i muže, metodika kontrol rovnosti žen a mužů pro státní úřad inspekce práce apod. Projekt bude trvat do konce roku 2020. Je financován z Evropského sociálního fondu v rámci Operačního programu Zaměstnanost částkou téměř 85 milionů korun. V září 2017 byla vládou ČR schválena Koncepce rodinné politiky, která navrhuje zahájit debatu na úrovni tripartity o opatřeních, která by redukovala platové rozdíly dle pohlaví. Jedná se o nelegislativní opatření pro snížení platových rozdílů ve společnosti. Další návrhy opatření přinese Akční plán snižování rozdílů v odměňování žen a mužů, který bude finálním výstupem projektu.

Prostřednictvím systémového projektu Rozvoj systému sociálních služeb zahájilo MPSV v roce 2019 přípravu (tvorbu specifikace předmětu plnění) k veřejné zakázce „Analýza dostupnosti specializovaných sociálních služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím v ČR dle standardů Rady Evropy (včetně služeb pro děti ohrožené násilím v rodině)“ – jednou z cílových skupin, na které je analýza zaměřena, jsou i osoby s duševním onemocněním a tělesným postižením. Výstupy z uvedené analýzy budou k dispozici k 31. 12. 2020.

Dále též k plnění tohoto opatření viz plnění u opatření 9.5.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MSP:

Ministerstvo spravedlnosti věnuje trvalou pozornost problematice domácího a genderově podmíněného násilí ve vztahu k osobám se zdravotním postižením. Podílí se na činnosti vládního Výboru pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách, kde má svou stálou zástupkyni. Aktivně se zúčastňuje debat na uvedená témata, včetně vystoupení přizvaných expertů z řad našeho úřadu odpovědných za konkrétně řešenou oblast.

Výbor pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách se v roce 2019 zaměřil na tři tematické oblasti, a to Istanbulskou úmluvu, děti jako ohrožené osoby a prevenci sexuálního násilí. Z hlediska trestního práva byl úkol naplněn již zákonem č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, ve znění pozdějších předpisů, který ve svém § 2 odst. 4 vymezuje jako zvlášť zranitelné oběti, kterým je věnována zvýšená pozornost, jak oběti s fyzickým, mentálním nebo zdravotním handicapem nebo smyslovým poškozením [písmeno b)], tak i oběti domácího násilí [písmeno d)]. Z hlediska soukromého práva uvádíme, že péče o rodinu a děti a péče o občany, kteří potřebují zvláštní pomoc, spadá podle § 9 kompetenčního zákona do působnosti MPSV. Občanský zákoník obsahuje pouze zvláštní ustanovení proti domácímu násilí v § 751 až 753 (ve spojení s § 400 až 414 zákona o zvláštních řízeních soudních), podle nichž se může manžel, proti němuž domácí násilí směřuje, domáhat, aby soud omezil, popřípadě vyloučil na určenou dobu právo druhého manžela bydlet ve společné domácnosti.

Dále lze v rámci působnosti MSP, do jehož resortu spadá Probační a mediační služba, uvést, že se Probační a mediační služba snaží rozvíjet a rozšiřovat pomoc obětem, zejména z kategorie zvlášť zranitelných obětí, a aktuálně jim nabízí komplexní program podpory a pomoci v rámci činnosti poraden pro oběti, které jsou Probační a mediační službou provozovány v 56 městech České republiky v rámci projektu „Proč zrovna já? II“.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MŠMT:

MŠMT v roce 2019 vydalo Národní strategii primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže v působnosti MŠMT na období 2019 – 2027 (dále jen „Strategie“). Strategie je zveřejněna na webových stránkách MŠMT. Úkoly obsažené ve Strategii plní MŠMT průběžně, mezi dílčí podoblasti patří i domácí násilí a genderově podmíněné násilí.

V roce 2019 MŠMT koordinovalo a metodicky vedlo krajské školské koordinátory prevence, metodiky prevence v pedagogicko-psychologických poradnách a školní metodiky prevence, pro které uskutečnilo odborné porady a semináře.

MŠMT má zpracované Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže s přílohou zaměřenou na oblast domácího násilí, která byla vytvořena ve spolupráci s Národním ústavem pro vzdělávání: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>. Příloha představuje domácí násilí, jeho aspekty a účinná či neúčinná primárně preventivní působení ve školním prostředí. Současně odkazuje na platnou legislativu a poskytuje přehled organizací, literatury a webových stránek, kde lze případně nalézt pomoc.

Dotační řízení MŠMT na rok 2019 cílené na realizaci aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování mělo původně vyčleněno pro podané projekty cca 20 mil. Kč. Tuto částku se podařilo navýšit o částku z nespotřebovaných nároků roku 2018, proto bylo možné podpořit projekty, které splnily

parametry dotačního programu částkou ve výši 27.503.795,- Kč. Příjemci dotace byly školy, školská zařízení a nestátní neziskové organizace, které pracují s dětmi a mládeží, a také kraje.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MV:

Ministerstvo vnitra spravuje dotační program Prevence sociálně patologických jevů se zaměřením na prevenci a eliminaci domácího násilí. V roce 2019 bylo v návaznosti na výzvu k podání žádosti o poskytnutí dotace v rámci tohoto programu prostřednictvím práce s násilnými osobami a osobami nevládnými agresí ve vztazích na rok 2019 podpořeno celkem 10 projektů, a to celkovou částkou 2.250.000,- Kč. Výstupy projektů spočívaly nejen v realizaci poradenství a terapeutických programů zaměřených na zvládání agrese a vzteku, ale také v tvorbě metodiky, instrukčních a informačních letáků, v uskutečnění preventivně-informační kampaně a v realizaci kulatých stolů či pořádání konferencí a seminářů. V září 2019 byla vyhlášena výzva výše zmíněného dotačního programu na rok 2020. Výše uvedený přístup zaměřený na prevenci spočívající přímo v práci s násilnými osobami má pozitivní dopad zejména tam, kde jsou ohrožené osoby významně znevýhodněny v možnosti řešit vzniklou situaci samy, tedy typicky osoby se zdravotním postižením, senioři apod.

Aktualizovaná strategie prevence kriminality a boje proti obchodování s lidmi je v současnosti v procesu tvorby v rámci Republikového výboru pro prevenci kriminality, jehož úkolem je vytvářet a sjednocovat koncepci preventivní politiky vlády České republiky na meziresortní úrovni a metodicky napomáhat při její realizaci na všech úrovních veřejné správy.

V listopadu 2019 bylo ve spolupráci s Bílým kruhem bezpečí organizováno školení policejních lektorů v problematice domácího násilí. Celkem bylo proškolen 22 policistů – lektorů vzdělávacích zařízení Policie ČR, kteří získali osvědčení k proškolení v používání metody SARA DN (původně kanadská diagnostická metoda „Spousal Assault Risk Assessment“, určená především policistům a policistkám, kteří se dostanou do prvního kontaktu s osobou ohroženou domácím násilím). Poskytování pomoci probíhá ve spolupráci s mimoresortními organizacemi např. ADRA, Bílý kruh bezpečí, Krizové centrum pro děti a rodinu, a dalšími a je zaměřeno též na osoby se zdravotním postižením jakožto zvláště zranitelné oběti.

V roce 2019 byly v souladu se Zásadami poskytování dotací ze státního rozpočtu ČR pro nestátní neziskové organizace provozující evropské krizové či asistenční linky 116 000, 116 111 a 116 006 v ČR celkovou částkou 2.100.000,- Kč podpořeny tři linky a to Linka pomoci obětem kriminality a domácího násilí (116 006), Linka pro rodinu a školu (116 000) a Linka bezpečí (116 111).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZ:

V rámci dvouleté smlouvy Ministerstva zdravotnictví s WHO byl dne 21.05.2019 uspořádán seminář se zahraniční účastí v Senátu Parlamentu ČR „SPOLU PROTI NÁSILÍ NA DĚTECH“. Výstupem semináře byl především fakt, že problematika násilí je celospolečenský problém, který je třeba řešit mezíresortně. Zvyšovat zdravotní gramotnost budoucích rodičů zaměřenou na naplňování potřeb a práv dětí, výchovy dětí a osvojování zdravého životního stylu. Účinně minimalizovat rizikové faktory na úrovni společnosti (informovanost, dostupnost alkoholu, nelegálních drog a výherních automatů, sociální bydlení) a podporovat protektivní faktory (zvyšování kapacity odborných služeb, poradenství, vzdělávací aktivity). Další dva semináře pro odbornou veřejnost „Aktuální pohledy na sy. CAN“ byly uspořádány 13.11.2019 v Kyjově a 21.11.2019 v Lékařském domě v rámci podzimního semináře Společnost sociální pediatrie ČLS JEP.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

9.5 Podporovat osvětové aktivity zaměřené na prevenci násilí na osobách se zdravotním postižením v zařízeních institucionální péče.

Gestor: MPSV

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MPSV:

Problematiku násilí v sociálních službách řeší dlouhodobě projekt MPSV „Život jako každý jiný“ (2016-2020), realizovaný v rámci Operačního programu Zaměstnanost. V návaznosti na kulatý stůl konaný dne 14. 6. 2017 zaměřený na téma násilí v sociálních službách vznikla v rámci uvedeného projektu pracovní skupina k násilí v sociálních službách, která v roce 2019 zpracovala návrh doporučeného postupu pro řešení a prevenci násilného jednání v sociálních službách, který byl předán na poradu vedení MPSV k projednání a schválení.

V roce 2019 byly v rámci projektu vytvořeny zadávací podmínky pro vypracování analýzy k násilnému jednání na osobách se zdravotním postižením v rámci pobytových sociálních služeb. Analýza se zaměří na to, jak významným rizikem je násilí páchané na ženách a mužích se zdravotním postižením v rámci pobytových sociálních služeb a vyhodnocení toho, jakým způsobem je s problematikou násilí na uvedených skupinách nakládáno, tj. řešení případů násilného jednání a jejich prevence (se zohledněním genderové dimenze). Ohrožení násilím je vnímáno jako jeden z faktorů významně ovlivňujících kvalitu života lidí využívajících pobytové sociální služby. Analýza bude dokončena v roce 2020.

Problematika řešení domácího násilí v zařízeních sociálních služeb rezonuje průběžně i v rámci dalších aktivit uvedeného projektu, kterými jsou zejména různé semináře, metodické dny a kulaté stoly určené jak pro poskytovatele sociálních služeb, jejich uživatele, tak i (sociální) pracovníky obcí a krajů.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

10. Vzdělávání a školství

Desátá kapitola reflektuje článek 24 Úmluvy, který je zaměřen na uznávání práva osob se zdravotním postižením na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními.

Primárním cílem opatření této kapitoly je uplatňování principu inkluzivního vzdělávání. V základním a středním stupni vzdělávání je nutné umožnit každému dítěti vzdělávání ve škole hlavního vzdělávacího proudu v místě jeho bydliště. S tímto cílem souvisí rovněž postupné přetváření stávajícího systému škol samostatně zřízených pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením a rozšíření jejich působnosti směrem ke školám hlavního vzdělávacího proudu, kterým by měly poskytovat odborné, metodické, didaktické a technické zázemí.

Dosažení vysokoškolského vzdělání je pro absolventy se zdravotním postižením klíčové z hlediska jejich vyšší možnosti pracovního uplatnění. Opatření této kapitoly proto také směřují k zajištění financování nákladů vysokých škol, které zpřístupňují studium lidem se specifickými potřebami.

Cíl: Pokračovat v systému inkluzivního vzdělávání.

10.1 Připravit a přijmout koncepci, která zahrne výčet úkolů a opatření potřebných pro lepší přístupnost škol tzv. hlavního vzdělávacího proudu na všech stupních vzdělávání i pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením. Pravidelně vyhodnocovat plnění koncepce a monitorovat vzdělávací podmínky dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením ustanovenou pracovní komisí složenou ze zástupců MŠMT, NRZP, VVZPO, ČŠI.

Gestor: MŠMT

Termín: 31. 12. 2015, poté průběžně

PLNĚNÍ MŠMT:

Vzdělávací podmínky dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením se pravidelně vyhodnocují. Zjišťovány jsou počty dětí, žáků a studentů podle druhu zdravotního postižení, počty škol, tříd a jejich přístupnost v závislosti na území. Tyto údaje jsou každoročně zveřejňovány ve Statistické ročence školství – výkonových ukazatelích <http://toiler.uiv.cz/rocenka/rocenka.asp> a na jejich základě jsou přijímána další opatření, např. týkající se podmínek dalšího rozvoje sítě škol a školských zařízení v Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2019-2023.

MŠMT participuje s organizacemi v rámci Poradního sboru speciálního a společného vzdělávání zřízeného v roce 2018. Členy těchto pracovních skupin jsou mj. zástupci České odborné společnosti pro inkluzivní vzdělávání, Ligy lidských práv, Asociace ředitelů základních škol ČR, Mety, o.p.s., Asociace předškolní výchovy, Asociace speciální pedagogů ČR, Asociace pracovníků Pedagogicko-psychologických poraden, Pedagogické komory, Asociace školských logopedů, Člověka v tísni.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

10.4 Trvale věnovat zvláštní pozornost vzdělávání dětí, žáků a studentů s lehkým mentálním postižením s cílem odstranit dřívější takřka výlučné vzdělávání těchto žáků ve školách samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením. K tomu každoročně zveřejnit statistiku účasti této skupiny dětí, žáků a studentů ve všech druzích a typech škol.

Gestor: MŠMT

Termín: 31. 12. 2015, poté průběžně

PLNĚNÍ MŠMT:

MŠMT každoročně zveřejňuje Statistickou ročenku školství – výkonové ukazatele, která podává mj. informace o počtech dětí, žáků a studentů s lehkým mentálním postižením ve všech druzích a typech škol. Ve školním roce 2018/2019 bylo v běžných základních školách vzděláváno celkem

4 352 žáků s lehkým mentálním postižením, oproti školnímu roku 2017/2018 se jedná o nárůst o 315 žáků a oproti školnímu roku 2016/2017 o 572 žáků.

Od 1. 9. 2020 již nebudou žádní žáci vzdělávání dle Přílohy Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením, ale v případě doporučení školského poradenského zařízení podle upravených výstupů Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, podpůrného opatření zajišťující diferencovanou vzdělávací podporu přesně podle individuálních potřeb, tak aby měl každý šanci vyniknout a zažít úspěch. K tomu směřuje i v širším měřítku uplatnění formativního hodnocení.

Uchazečům a studentům se zdravotním postižením, včetně osob s lehkým mentálním postižením, je věnována zvýšená pozornost, jak ukládá zákon č. 137/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony a nařízení vlády č. 274/2016 Sb., o standardech pro akreditace ve vysokém školství. Statistiky účasti těchto osob na vzdělávání jsou součástí každoroční Výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávání v České republice potažmo Monitorovacích ukazatelů vysokého školství (přístupných na webu MŠMT).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

10.6 Vyhodnotit prostřednictvím pilotních škol systém tvorby školních vzdělávacích programů vzhledem k potřebám žáků se zdravotním postižením, především vhodné začleňování předmětů speciálně pedagogické péče.

Gestor: MŠMT

Termín: 31. 12. 2019

PLNĚNÍ MŠMT:

Téma tvorby školních vzdělávacích programů ve vztahu k potřebám žáků se speciálními vzdělávacími potřebami bylo součástí řešení přípravných prací Národního ústavu pro vzdělávání na revizích rámcových vzdělávacích programů (včetně obsahu jednání pracovní skupiny pro revize). Více informací je dostupných v textu Podkladová studie – společné vzdělávání ke stažení zde: <http://www.nuv.cz/file/3579/>.

Začleňování předmětů speciálně pedagogické péče je ošetřeno metodickým pokynem dostupným na www.nuv.cz a metodickou podporou <https://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=11026>.

Reflexe školské praxe o realizaci podpůrného opatření spočívající ve výuce předmětů speciálně pedagogické péče je školám poskytnuta na metodickém portálu: <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/S/22274/PREDMETY-SPECIALNE-PEDAGOGICKE-PECE-U-NAS-VE-SKOLE.html/>

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

10.8 Přijmout závazné „standarty“ činnosti školských poradenských zařízení pro žáky se zdravotním postižením a zajistit jejich realizaci v každém školském poradenském zařízení, např. formou akreditací či licencí daného pracoviště na stanovenou dobu. Zajistit dostatečné kapacity školských poradenských zařízení v souladu se standardy školských poradenských zařízení.

Gestor: MŠMT

Termín: Vytvořit standardy – 31. 12. 2019, Zajistit kapacity – 01. 09. 2019

PLNĚNÍ MŠMT:

V průběhu roku 2019 byl zpracován metodický materiál Jednotná pravidla pro poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních v rámci projektu KIPR (Kvalita-Inkluze-Poradenství-Rozvoj). Jednotná pravidla pro poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních nebyla zveřejněna, slouží jako metodický materiál při řízení školských poradenských zařízení.

MŠMT na období od 01. 01. 2019 do 31. 12. 2019 vyhlásilo rozvojový program Navýšení kapacit ve školských poradenských zařízeních, jehož účelem je zajištění dostatečné odborné personální podpory ve školských poradenských zařízeních pro realizaci § 16 školského zákona. Na rok 2019 byla pro tento program alokována částka 159 936 061 Kč.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínů do 31. 12. 2020.

10.9 Doporučit vysokým školám, aby v požadavcích na výstupní kompetence absolventů studijních programů zaměřených na práci s dětmi, žáky a studenty se zrakovým, sluchovým, tělesným, mentálním a případně dalším postižením bylo uvedeno, že mají být připravováni v dovednostech, které jsou pro práci s touto cílovou skupinou potřebné.

Gestor: MŠMT

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MŠMT:

Běžnou součástí činnosti nezávislého Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství vyplývající z nařízení vlády č. 274/2016 Sb., o standardech pro akreditace ve vysokém školství a dalších metodik, je posuzování adekvátnosti náplně studijního programu vůči jeho zaměření. Během procesu akreditací je proto posuzováno, zda tyto studijní programy připraví absolventy na práci s cílovou skupinou. K zajištění připravenosti absolventů ve vztahu k cílové skupině je přihlíženo i při posuzování tzv. institucionální akreditace.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

10.10 Pravidelně vyhodnocovat výsledky diagnostické činnosti školských poradenských zařízení u dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením a tyto zveřejňovat, s cílem zajistit společenskou kontrolu a standardizaci činnosti školských poradenských zařízení na celém území ČR.

Gestor: MŠMT

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MŠMT:

V roce 2019 byl vyhlášen rozvojový program Vybavení školských poradenských zařízení diagnostickými nástroji, jehož účelem bylo zkvalitnění a sjednocení služeb poskytovaných školskými poradenskými zařízeními, a to prostřednictvím zakoupených moderních a standardizovaných diagnostických nástrojů nebo absolvováním souvisejícího vzdělávání v jejich používání. Celkově byla v rámci rozvojového programu přidělena dotace ve výši 9 171 400 Kč.

Dle § 16b školského zákona může dítě, žák, student nebo zákonný zástupce do 30 dnů ode dne, kdy obdržel zprávu nebo doporučení školského poradenského zařízení, požádat právnickou osobu zřízenou a pověřenou ministerstvem prováděním revizí o jejich revizi. O revizi doporučení může požádat také škola, školské zařízení nebo orgán veřejné moci, který svým rozhodnutím uložil zákonnému zástupci dítěte nebo žáka, dítěti, žákovi nebo studentovi povinnost využít odbornou poradenskou pomoc ve školském poradenském zařízení, do 30 dnů ode dne, kdy doporučení obdržely, a Česká školní inspekce.

Ve Statistické ročence školství – výkonových ukazatelích jsou každoročně zveřejňovány informace o klientech školských poradenských zařízeních, jimž byla poskytnuta péče, odborných pracovnících a počtu vykázaných činností (psychologických a speciálně pedagogických diagnostikách, intervencích, preventivních, skupinových činnostech apod.).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

10.11 Sledovat školní vzdělávací programy v oblasti předškolního vzdělávání vzhledem k potřebám dětí se zdravotním postižením. Prioritně zjišťovat a zlepšovat kvalitu poskytované logopedické péče k posilování komunikační kompetence dětí.

Gestor: MŠMT

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MŠMT:

Hodnocení školních vzdělávacích programů probíhá v rámci inspekční činnosti České školní inspekce na základě Kritérií hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání pro daný školní rok. V rámci reformy financování regionálního školství účinné od 1. 1. 2020 byla za každého žáka se závažnými vadami řeči vzdělávajícího se ve škole nebo třídě zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona pro žáky s tímto druhem postižení navýšena celková výše PHmax stanovená pro školu o jednu hodinu na zajištění logopedické intervence.

Dětem, žákům a studentům s narušenou komunikační schopností mohou být na základě přílohy č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., poskytována podpůrná opatření v podobě pomůcek či zajištění předmětu speciálně pedagogické péče aj.

NIDV nabízí vzdělávací program Logopedický asistent – primární logopedická prevence ve školství v délce trvání 65 hodin. Je určen pro budoucí logopedické asistenty, kteří získali pedagogické vzdělání dle čl. IV písm. c) a dle metodického doporučení MŠMT k zabezpečení logopedické péče ve školství č. j. 14 712/2009-61 a je zaměřen na podporu znalostí a praktických dovedností pedagogů v oblasti logopedické prevence u dětí předškolního věku a žáků přípravných tříd základních škol. Absolvent získá odbornou způsobilost vykonávat činnosti logopedického asistenta dle čl. IV písmene c). V roce 2019 bylo uskutečněno 18 těchto studií a absolvovalo 270 uchazečů.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

10.12 V rámci strategických materiálů MŠMT zohlednit problematiku rovného přístupu studentů se zdravotním postižením a zajistit, aby právní předpisy, příp. návrhy nových právních předpisů v oblasti terciárního vzdělávání obsahovaly ustanovení týkající se rovného přístupu a nediskriminace osob se zdravotním postižením.

Gestor: MŠMT

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MŠMT:

Jedním z prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti pro oblast vysokých škol na období 2016–2020 je „Diverzita a dostupnost“, který obsahuje důraz na přístupnost a přidanou hodnotu studia bez ohledu na zvláštní potřeby způsobené zdravotními či jinými obtížemi. Dlouhodobý záměr obsahuje opatření „Finančně podporovat školy umožňující přístup specifických skupin studentů“; „Poskytovat kvalitní poradenské služby v otázkách studia, profesní kariéry, osobní a sociální situace a dalších“ a „Rozvíjet systémy elektronických studijních opor a využívat jejich potenciálu pro vzdělávání specifických skupin studentů“.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

10.13 Finančními nástroji podporovat zpřístupnění vysokoškolského vzdělávání pro co největší počet osob se zdravotním postižením.

Gestor: MŠMT

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MŠMT:

MŠMT poskytuje účelovou finanční podporu na úhradu vyšších nákladů spojených se zajišťováním studijních podmínek pro studenty se specifickými potřebami a dále poskytuje podporu na realizaci

investic v této oblasti. Finanční prostředky na zvýšené náklady na studium studentů se specifickými potřebami byly v roce 2019 meziročně navýšeny o více než 7,5 mil. Kč, a to na 97 mil. Kč.

Investice do infrastruktury umožňující přístup osob se zdravotním postižením byly poskytovány v rámci dotačního programu č. 133 210 „Rozvoj a obnova materiálně technické základny veřejných vysokých škol“. Program je realizován od roku 2011 do roku 2019 a je na něj alokováno více než 13 mld. Kč. Úpravy ve prospěch osob se zdravotním postižením jsou běžným standardem při provádění rekonstrukcí a výstavby nových prostor.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

10.14 Cíleně sledovat kvalitu činnosti vysokých škol se zaměřením na vzdělávání osob se zdravotním postižením (počet studentů se specifickými vzdělávacími potřebami, strategie, postupy a aktivity vysokých škol v této oblasti), a to zejména prostřednictvím „Dlouhodobého záměru vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti pro oblast vysokých škol na období 2016–2020“.

Gestor: MŠMT

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MŠMT:

Počet studentů se specifickými vzdělávacími potřebami je sledován a zveřejňován mj. v souvislosti s finanční podporou poskytovanou vysokým školám na jejich studium. Ukazatel je také součástí Monitorovacích ukazatelů vysokého školství dostupných na webu MŠMT. Počet těchto studentů setrvale roste, od roku 2015 do roku 2019 se zvýšil o 1 000. Podpořených studentů je tedy za rok 2019 na 2 300. Finanční prostředky poskytnuté vysokým školám na pokrytí zvýšených nákladů činily v roce 2019 více než 97 mil. Kč.

Strategie, postupy a aktivity vysokých škol v této oblasti byly v roce 2019 sledovány během projednávání Plánu realizace Dlouhodobých záměrů vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti jednotlivých vysokých škol na rok 2019, zároveň jsou sledovány Národním akreditačním úřadem pro vysoké školství v návaznosti na povinnosti vysokých škol ve vztahu k osobám se zdravotním postižením.

V textové části Výroční zprávy o činnosti za daný rok uvádí vysoké školy mimo jiné, jaké poradenské služby poskytují studentům a v jakém rozsahu a jakým způsobem škola podporuje studenty se specifickými potřebami a jakým způsobem jsou ti studenti identifikováni.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

10.15 Podporovat rozvoj dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením v hlavním vzdělávacím proudu. V tomto směru prosazovat také přípravu budoucích pedagogických pracovníků na fakultách vysokých škol.

Gestor: MŠMT

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MŠMT:

Běžnou součástí činnosti MŠMT jako uznávacího orgánu pro pedagogické profese je i rámcové posuzování návrhů studijních programů připravujících pedagogické pracovníky. V rámci tohoto posuzování MŠMT vyžaduje, aby v rámci složky pedagogické propedeutiky byla zahrnuta též oblast speciálněpedagogické přípravy.

Národní institut pro další vzdělávání podporoval rozvoj dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami v hlavním vzdělávacím proudu. V roce 2019 bylo v této oblasti realizováno celkem 49 vzdělávacích programů

dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, které absolvovalo 1 054 účastníků. A dále v oblasti inkluzivního vzdělávání v roce 2019 NIDV realizoval 248 vzdělávacích programů, kterých se účastnilo celkem 4 119 účastníků.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků v tématu vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v prostředí heterogenní třídy je realizováno také prostřednictvím Metodického portálu www.rvp.cz. Portál poskytuje metodickou podporu pedagogům prostřednictvím pohledu Společné vzdělávání a aktualizovaného Výběru příspěvků <https://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=10503>. Zde jsou anotovány příspěvky ve formě webinářů (<https://audiovideo.rvp.cz/kategorie/W/>), videohospitací (<https://audiovideo.rvp.cz/kategorie/H/>) i článků o aktuálních tématech.

Vysokou návštěvností (dne 18.02.2020 151 996 vstupů) vykazuje pohled Pomůžeme Vám při sestavení IVP a PLPP (zpracováno pro základní i předškolní vzdělávání) (<https://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=10466>), který poskytuje příklady individuálního vzdělávacího plánu a plánu pedagogické podpory ke stažení, od roku 2019 seznamy pomůcek a učebních materiálů, seznamy speciálních učebnic, video ukázky realizace podpůrných opatření využitelných při individualizaci a diferenciaci výuky s výstižným popisem.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Cíl: Formu vzdělávání volit v souladu s nejlepším zájmem dítěte, žáka, studenta.

10.17 Navrhnout pravidla uskutečňování adekvátního způsobu vzdělávání s cílem sjednotit metodické, organizační a personální zajištění vzdělávání dětí a žáků s hlubokým mentálním postižením, a to v souladu s článkem 24 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením.

Gestor: MŠMT

Termín: 31. 12. 2019

PLNĚNÍ MŠMT:

Opatření splněno. Sjednocení metodického, organizačního a personálního zajištění vzdělávání dětí s hlubokým mentálním postižením bylo dosaženo § 42 školského zákona. Způsob vzdělávání, zabezpečení metodické a pedagogické pomoci při vzdělávání dítěte s hlubokým mentálním postižením zajišťuje krajský úřad místně příslušný místu trvalého pobytu dítěte, a to se souhlasem zákonných zástupců, na základě doporučení odborného lékaře a školského poradenského zařízení a s ohledem na duševní a fyzické možnosti dítěte. Tímto způsobem lze zabezpečit plnění povinné školní docházky, a to individuálně vzhledem ke zdravotnímu stavu dítěte, které se nemůže vzdělávat v základní škole ani v základní škole speciální.

Vzdělávání podle § 42 školského zákona upravuje takovou podobu vzdělávání dětí s hlubokým mentálním postižením, při němž tyto děti nejsou formálně žáky jakékoliv školy. Odpovědnost za zajištění vzdělávání těchto dětí nese krajský úřad. Pokud tedy existuje rozhodnutí krajského úřadu, kterým byl určen způsob vzdělávání podle § 42 školského zákona, dítě by v daném případě nemělo být žákem školy. Vzdělávání je financováno z rezervy kraje.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

10.22 Zajistit, aby rámcové vzdělávací programy pro střední vzdělávání respektovaly specifika vzdělávání jednotlivých skupin žáků se zdravotním postižením včetně konkretizace prostředků speciálně pedagogické podpory a způsobů jejich poskytování.

Gestor: MŠMT

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MŠMT:

Rámcové vzdělávací programy pro střední vzdělávání byly v roce 2016 Opatřením ministryně školství, mládeže a tělovýchovy uvedeny do souladu s novelou školského zákona č. 82/2015 Sb. a respektují tak specifika vzdělávání jednotlivých skupin žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Poskytování speciálně pedagogické podpory v rámci podpůrných opatření je tak uvedeno do vztahu s realizací výuky.

Opatření jsou plněna průběžně v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. a vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Zároveň je při plnění tohoto opatření respektováno nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, které stanovuje rovněž podmínky zdravotní způsobilosti uchazeče ke vzdělávání.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Cíl: Poskytovat osobám se zdravotním postižením podporu při vzdělávání, a to na všech stupních vzdělávání, včetně celoživotního.

10.25 Navrhnout a realizovat ucelený systém metodického vedení asistenta pedagoga zahrnující řízení dle typu zdravotního postižení a dle kraje.

Gestor: MŠMT

Termín: 01. 09. 2016, poté průběžně

PLNĚNÍ MŠMT:

Národní institut pro další vzdělávání nabízel Studium pro asistenty pedagoga ve dvou kvalifikačních studiích:

- Studium pro asistenty pedagoga podle § 20 písm. e) zákona č. 563/2004 Sb. a § 4 vyhlášky č. 317/2005 Sb. v rozsahu 147 hodin výuky.
- Studium pedagogiky v souladu s § 22, odst. 1, písm. b) zákona č. 563/2004 Sb. v rozsahu 88 hodin.

V roce 2019 bylo realizováno 38 skupin, v nichž absolvovalo 827 účastníků. Dále byly nabízeny například tyto vzdělávací programy zaměřené na oblast asistenta pedagoga:

- Metodika práce asistenta pedagoga
- Spolupráce učitele s asistentem pedagoga
- Postavení asistenta pedagoga ve školském systému – základní školy
- Postavení asistenta pedagoga ve školském systému – střední a vyšší odborné školy
- Informační seminář ke společnému vzdělávání – Asistent pedagoga - očekávání a realita

Realizováno bylo 47 kurzů se 799 účastníky.

Současně byli asistenti pedagoga metodicky vedeni prostřednictvím školských poradenských zařízení.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

10.29 Postupně rozšiřovat činnost škol a školských zařízení pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením o nabídku podpůrné péče a služeb včetně zajištění metodické pomoci pedagogům jiných škol a zákonným zástupcům. Školy samostatně zřízené pro tyto skupiny žáků využívat zejména pro žáky s nejtěžšími stupni postižení. V maximální míře využívat nových technických a kompenzačních pomůcek a pokračovat v proškolení pedagogů v práci s těmito pomůckami a osvojování komunikačních nástrojů jednotlivých skupin osob se zdravotním postižením.

Gestor: MŠMT

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MŠMT:

V § 16 odst. 9 školského zákona je stanoveno, že ve školách, třídách, odděleních či studijních skupinách zřízených samostatně pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením se mohou

vzdělávat jenom děti, žáci a studenti se závažným zdravotním postižením, vzhledem k povaze jejich speciálních vzdělávacích potřeb, k průběhu a výsledkům dosavadního poskytování podpůrných opatření a skutečnosti, že by samotná podpůrná opatření nepostačovala k naplňování jejich vzdělávacích možností a k uplatnění jejich práva na vzdělávání.

V roce 2019 byl vyhlášen rozvojový program Vybavení školských poradenských zařízení diagnostickými nástroji, jehož účelem bylo zkvalitnění a sjednocení služeb poskytovaných školskými poradenskými zařízeními, a to prostřednictvím zakoupených moderních a standardizovaných diagnostických nástrojů nebo absolvováním souvisejícího vzdělávání v jejich používání. Celkově byla v rámci rozvojového programu přidělena dotace ve výši 9 171 400 Kč.

Dle Statistické ročenky školství – výkonových ukazatelů bylo ve školním roce 2018/2019 vzděláváno v základních školách zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona 21 295 žáků, což je o 658 žáků méně oproti předchozímu školnímu roku

Pedagogové různých škol si mohou navzájem vyměňovat své zkušenosti se vzděláváním žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a rovněž sdílet příklady dobré praxe prostřednictvím metodického portálu www.rvp.cz.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

10.30 Podporovat celoživotní vzdělávání osob se zdravotním postižením další nabídkou akreditovaných vzdělávacích programů, které jsou genderově nestereotypní a které zohledňují ve stejné míře potřeby žen a mužů se zdravotním postižením.

Gestor: MŠMT

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MŠMT:

MŠMT v souladu s § 108 odst. 3 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláškou č. 176/2006 Sb., kterou se stanoví náležitosti žádosti o akreditaci vzdělávacího programu, organizace vzdělávání v rekvalifikačním zařízení a způsob jeho ukončení, ve znění pozdějších předpisů, uděluje akreditace vzdělávacím programům. Akreditovaných rekvalifikačních programů se mohou zúčastnit ženy i muži, pokud splní vstupní požadavky (např. požadované minimální vzdělání, minimální věk aj.). Umožní-li to charakter rekvalifikace (obsah vzdělávání), MŠMT nestanovuje požadavky na zdravotní stav zájemce o kurz, a proto se mohou těchto vzdělávacích programů účastnit také osoby se zdravotním postižením. V roce 2019 bylo akreditováno 631 vzdělávacích programů, např. Správce sítí pro malé a střední organizace, Základy obsluhy osobního počítače (zákl. vzdělání, bez vzdělání), Obsluha osobního počítače, Daňový specialista, Mzdový účetní, Účetnictví, Košíkář, výroba z proutí a pedigu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

10.31 Vytvářet více učebních materiálů pro osoby se sluchovým postižením, které neredukují obsah, zahrnují informace i v českém znakovém jazyce a využívají moderních technologií.

Gestor: MŠMT

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MŠMT:

V rámci dlouhodobého úkolu Národního ústavu pro vzdělávání s názvem Vzdělávání žáků se sluchovým postižením byl zveřejněn další výstup úkolu – elektronická bezbariérová publikace Výuka českého jazyka pro žáky se sluchovým postižením <https://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=15563> v unikátním editačním prostředí metodického portálu. Prostředí umožňuje přístup zároveň v českém i českém znakovém jazyce (ČZJ). Veřejnost byla o uveřejnění publikace informována prostřednictvím tiskové zprávy poskytnuté rovněž v ČZJ a sérií videí, elektronickou komunikací a rozesláním tištěné publikace speciálním školám, speciálně pedagogickým centrům a vysokým školám tiskem. Neformální komunikace s komunitou neslyšících byla realizována prostřednictvím sociálních sítí neslyšícím uživatelem.

Na publikaci navázala tvorba pracovních listů pro český jazyk dostupných jednak s překladem do ČZJ online a jednak k tisku s překladem do ČZJ ve formě QR kódů. Pracovní listy jsou v únoru 2020 ověřovány na školách.

Na březen 2020 je plánováno zveřejnění další elektronické publikace zabývající se výukou ČZJ, jejímiž autory jsou přímo neslyšící pedagogové.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

10.32 Prohlubovat spolupráci škol a zaměstnavatelů, především ohledně osvěty týkající se problematiky osob se zdravotním postižením (zároveň zohlednit i rozdílné postavení a potřeby žen a mužů se zdravotním postižením).

Gestor: MŠMT

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MŠMT:

Mezi nejčastější podporované formy spolupráce patří zajišťování praktického vyučování, odborných exkurzí žáků a pedagogických pracovníků, odborné praxe pedagogických pracovníků středních škol na pracovištích zaměstnavatelů a využívání odborníků z praxe ve výuce.

Novela školského zákona účinná od 1. září 2018 ukládá v § 57 odstavec 2 a 3 v souvislosti s kladením důrazu na spolupráci středních škol a odborné praxe ředitelům středních škol povinnost vyvinout úsilí spolupracovat se zaměstnavateli tak, aby naplnili cíl středního vzdělávání, kterým je příprava pro výkon povolání nebo pracovní činnosti. Je na ředitelích škol, aby sami zvolili jednoho či více zaměstnavatelů vhodných pro spolupráci.

Cílem individuálního projektu Modernizace odborného vzdělávání realizovaného od roku 2017 je zvyšování kvality odborného vzdělávání a přípravy tak, aby byla významně podpořena uplatnitelnost absolventů na trhu práce, a to v následujících oblastech:

- Modernizace kurikula středoškolského odborného vzdělávání tak, aby byly podpořeny odborné a klíčové kompetence absolventů požadované zaměstnavateli.
- Propojení profesních kvalifikací Národní soustavy kvalifikací se specifickou (kvalifikační) částí školních vzdělávacích programů s cílem větší relevance k potřebám zaměstnavatelů.
- Rozšiřování možností realizace odborného výcviku a odborné praxe ve školních vzdělávacích programech ve spolupráci se zaměstnavateli s důrazem na zajištění jejich kvality. Vytvoření standardů praktického vyučování u zaměstnavatelů a portfolia praktického vyučování žáků.

Problematiku osob se zdravotním postižením sledují zaměstnavatelé i v rámci praxe, kterou žáci v rámci spolupráce firem a škol realizují ve firmách. Dopad osvěty u zaměstnavatelů v rámci zaměstnávání osob se zdravotním postižením u zaměstnavatelů je však mimo kompetence MŠMT.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

11. Zdraví a zdravotní péče

Opatření jedenácté kapitoly vycházejí z článku 25 Úmluvy, který deklaruje osobám se zdravotním postižením právo na dosažení nejvyšší možné úrovně zdraví a zdravotní péče bez diskriminace na základě zdravotního postižení.

V rámci naplňování opatření této kapitoly je zapotřebí uplatňovat takové nástroje, které povedou ke snížení potřeby zdravotní péče, a to především pomocí zvýšení její efektivity a kvality. K takovým nástrojům patří rozvoj primární prevence, následné zdravotní péče, integrované péče ve zdravotnických a sociálních zařízeních, ale i podpora preventivních a rehabilitačně terapeutických aktivit osob se zdravotním postižením a chronicky nemocných, stejně jako další rozvoj sekundární prevence prostřednictvím dotační politiky zaměřené na edukaci těchto osob. Pozornost je třeba věnovat také důslednému respektování, naplňování a vymahatelnosti práv pacientů, která vyplývají z Úmluvy o lidských právech a biomedicíně a dalších normativních aktů.

Část opatření této oblasti se věnuje reformě psychiatrické péče. V této oblasti je nutné podpořit rozvoj sítě terénních a ambulantních služeb pro osoby s duševním onemocněním ve všech regionech ČR.

Cíl: Zajistit dostupnou a kvalitní zdravotní péči pro osoby se zdravotním postižením.

11.1 Legislativně ošetřit právo osoby závislé na péči jiné osoby, aby pečující osoba mohla poskytovat péči při pobytu klienta ve zdravotnickém zařízení, pokud to bude vyžadovat.

Gestor: MZ

Termín: 31. 12. 2019

PLNĚNÍ MZ:

V prosinci 2018 bylo na toto téma uskutečněno jednání zástupců MZ a NRZP včetně pana předsedy, kde bylo ujednáno, že pro snazší implementaci opatření do praxe bude tento bod plněn prostřednictvím metodického doporučení, které uveřejní MZ. První návrh, který vytvořila NRZP, byl diskutován na osobním jednání právních zástupců NRZP, pana předsedy Krásky a zástupce MZ. Na jednání k Metodickému doporučení nedošlo k jednotnému konsenzu, ale zástupci NRZP navrhli, že činnosti na materiálu budou pozastaveny, neboť do probíhající novely zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách bude NRZP předkládat v rámci VPŘ zásadní připomínky, které by uvedenou oblast začlenily do zákona o zdravotních službách. MZ připomínky vypořádalo ve smyslu neakceptování návrhu odůvodněné nadbytečností („Neakceptováno Platné znění nic z požadovaného nezakazuje ani neznemožňuje, po vyjasnění bude řešeno metodickým pokynem“).

Návrh metodického doporučení NRZP zveřejnila na svých internetových stránkách bez vědomí MZ. Následně MZ obdrželo vyjádření od patientských organizací Parent Project, z.s. a Alpha Human Serviceve ve smyslu nesouhlasu s uveřejněním metodického opatření z důvodu nadbytečnosti, komplikovanosti a nedořešenosti v detailech. Zástupci těchto organizací také uvedli, že v současné době zdravotnický personál povětšinou vítá pomoc blízkými v péči o pacienty. Tudíž ani mezi patientskými organizacemi není jednotný postoj k této oblasti.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31. 12. 2020.

11.4 Podporovat zlepšení podmínek dostupnosti zdravotní péče osobami se zdravotním postižením respektováním specifických potřeb osob se smyslovým či mentálním postižením nebo osob s vážným omezením hybnosti a schopnosti komunikace.

Gestor: MZ

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MZ:

V rámci podpory zlepšení využitelnosti zdravotní péče osobami se zdravotním postižením byly v dotačních programech Ministerstva zdravotnictví podpořeny projekty týkající se specifické komunikace sluchově postižených občanů. Jedná se např. o projekty:

- a) bezbariérová zdravotnická zařízení – Tichá linka" společnosti „Tichý svět, o.p.s.- konkrétně – online tlumočení a online přepis pro neslyšící ve zdravotnických zařízeních (ve 24 nemocnicích);
- b) kurzy českého znakového jazyka pro zdravotnické pracovníky subjektu Pevnost – České centrum znakového jazyka, z.ú. zaměřené na odstraňování komunikačních bariér mezi zdravotníky a neslyšícími pacienty;
- c) Kompenzační pomůcky pro zrakově postižené společnosti TyfloCentrum Brno, o.p.s. - publikace o kompenzačních pomůckách pro zrakově postižené apod.

Na cílovou skupinu pacientů s vážným omezením hybnosti jsou zaměřeny podpořené projekty bezbariérových úprav zdravotnických zařízení (vstupy, sociální zařízení, lůžka a zvedáky pro imobilní pacienty, křesla, diagnostické a ergoterapeutické pomůcky atd.).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

11.5 Podporovat na komunitní úrovni specializovaná centra a zdravotnická zařízení pro pacienty s chronickým onemocněním, pro osoby se zdravotním postižením a pacienty v terminálních stavech a ve spolupráci s MPSV prosazovat návaznost těchto zařízení na systém sociálních služeb.

Gestor: MZ, MPSV

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MPSV:

V roce 2019 zpracovávalo MPSV podklady pro novelu zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v jejichž rámci se navrhuje zařadit mezi sociální služby i nový druh sociální služby: Sociální služby poskytované osobám v terminálním stavu a osobám blízkým.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZ:

V roce 2019 byly v rámci programu Vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením podporovány dlouhodobé hospicové aktivity na komunitní úrovni ve stávajících hospicích i v hospicové domácí péči, např. dobrovolnické aktivity v lůžkovém Hospici Dobrého pastýře zajišťované společností TŘI, o.p.s. a v Hospici sv. Jana Neumanna. Podpořený projekt Ergoterapie v domácím prostředí zajišťovaný Židovskou obcí v Praze umožňuje klientům zachovat si maximální soběstačnost v běžných denních, pracovních činnostech a aktivitách volného času.

V rámci Programu grantové podpory v roce 2019 pokračovala podpora projektu zdravotní péče o bezdomovce pro spolek Naděje a podpora centra pro zrakově postižené – spolek Sjedené organizace nevidomých a slabozrakých.

V rámci Programu na podporu nestátních neziskových organizací pečujících o pacienty v terminálním stádiu onemocnění bylo v roce 2019 podpořeno celkem 35 neinvestičních projektů částkou 4 500 000 Kč a 5 investičních projektů částkou ve výši 1 258 600 Kč. Podpora byla zaměřena zejména na vybavení lůžkových a domácích hospicových zařízení. Z dotačního programu byly rovněž podpořeny projekty zaměřené na edukační aktivity, vydávání edukačních materiálů a také na oblast vzdělávání zdravotnických pracovníků v oblastech poskytování zdravotní péče pacientům v terminálním stádiu onemocnění. Uvedené podporované oblasti měly bezprostřední vliv na kvalitu života terminálně nemocných pacientů a velkým přínosem byly rovněž pro pečující osoby.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

11.6 Podporovat centra rehabilitace s důrazem na specializaci pro jednotlivé skupiny osob se zdravotním postižením.

Gestor: MZ

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MZ:

Ministerstvo zdravotnictví v rámci svých kompetencí v oblasti léčebné rehabilitace podpořilo v rámci dotačního programu Vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením např.:

- a) Komplexní léčebná rehabilitace pro osoby s diagnózou DMO – SDMO – Sdružení pro komplexní péči při dětské mozkové obrně, z.s.;
- b) Senioři v pohybu – Senior fitness z.s.;
- c) Cvičíme s neslyšícími seniory – Česká unie neslyšících, z.ú.;
- d) Rekondiční a rehabilitační aktivity pro osoby s poruchou autistického spektra – Národní ústav pro autismus, z.ú.;
- e) Specializovaná rehabilitace pro nemocné roztroušenou sklerózou – Oblastní charita Červený Kostelec;
- f) Buď fit v Rehafit XI - REHAFIT, o.p.s.;
- g) Cvičím s pomocí a cítím se lépe – Slezská diakonie.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

11.7 Podporovat vznik dobrovolnických center a rozvoj dobrovolnických aktivit v zařízeních zdravotnických služeb.

Gestor: MZ

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MZ:

V rámci dotačního Programu vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením v roce 2019 pokračovala mimo jiné prioritou Vznik dobrovolnických center a rozvoj dobrovolnických aktivit v zařízeních zdravotnických služeb. Cílem projektů podporovaných v rámci této priority je rozvoj dobrovolnictví jako důležité součásti kvalitní psychosociální péče o nemocného, od dětských pacientů přes dlouhodobě nemocné až po terminálně nemocné v hospicích. Podpořeny byly projekty nestátních neziskových organizací, které připravují dobrovolníky pro zařízení zdravotních služeb (např. Lékořice Praha, Adra, DC Radka, Amelie, Adorea, DC Kladno, DC Pardubice, Oblastní charita Kutná Hora atd.). V roce 2019 bylo podpořeno 29 projektů v celkové částce 2 050 000,- Kč (ve většině případů se jedná o projekty s víceletou tradicí).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

11.8 V připravovaných legislativních normách důsledně aplikovat způsoby naplnění práv pacientů, která vyplývají z Úmluvy o lidských právech a biomedicíně a dalších normativních aktů.

Gestor: MZ

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MZ:

Do legislativní normy zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, byla zapracována v plném rozsahu práva pacientů, vyplývající z Úmluvy o lidských právech a biomedicíně a dodatkového protokolu k Úmluvě na ochranu lidských práv a důstojnosti lidské bytosti v souvislosti s aplikací biologie a medicíny o zákazu klonování lidských bytostí. Uvedené Úmluvy a závazky z nich vyplývající jsou respektovány také při novelách dalších zákonů v gesci Ministerstva zdravotnictví.

Veškerá opatření MZ směřují k podpoře zdraví obyvatel ČR a snahou je podporovat osoby ohrožené závažným onemocněním, které může přispět k sociálnímu vyloučení ze společnosti. K této skutečnosti přispívají i akční plány v rámci Zdraví 2020 a plánované aktivity vycházející ze strategického materiálu Zdraví 2030.

Dále v současné probíhající novele zákona č. 372/2011 Sb. byla vložena definice patientských organizací a dále byl znovelizován institut dříve vysloveného přání, kdy po úpravě bude pro pacienty srozumitelnější, což by mělo přispět k jeho většímu využití v praxi.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Cíl: Podporovat osvětovou činnost v oblasti prevence zdravotního postižení, včetně zmírňování jeho důsledků, a vzdělávání zdravotnické veřejnosti o problematice zdravotního postižení.

11.9 Podporovat vznik informačních materiálů a vzdělávacích aktivit o problematice osob se zdravotním postižením (zejména o způsobech, metodách a formách komunikace) zohledňujících také specifické potřeby žen a mužů se zdravotním postižením a napomoci tyto informace šířit mezi zdravotnickou veřejnost.

Gestor: MZ

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MZ:

Ministerstvo zdravotnictví podpořilo vznik informačních materiálů a vzdělávacích aktivit pro zdravotnickou veřejnost v dotačním programu Vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením. Podpořen např. byl projekt „Tematické měsíce 2019“ spolku Amelie, který se týkal osvětové kampaně v oblasti onkologických onemocnění. Sdružení rodičů a přátel diabetických dětí v ČR z.s., zajistil dotisk edukačních materiálů pro rodiny s diabetickým dítětem. Dále byl podpořen projekt Parkinson – vzdělávání zdravotnické veřejnosti a personálu a Zvyšování informovanosti o vzácných onemocněních od České asociace pro vzácná onemocnění nebo Zajištění informovanosti o svalové dystrofii DMD/BMD z dílny PARENT PROJECT. Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v České republice v rámci svého projektu Už vím! zajistila dotisk publikací pro lidi s mentálním postižením a zdravotnický personál.

Proběhla také např. informační kampaň a ediční činnost o nemoci epidermolysis bullosa v ČR s cílem zlepšit informovanost o nemoci – web, aktualizace brožur, vytvoření a tisk letáků o genetickém poradenství pro dermatology, odborné lékaře i rodiny (DebRA ČR, z.ú).

Tištěné noviny Pečujeme doma vydává v rámci svého projektu Diakonie Českobratrské církve evangelické. Noviny mají podpořit vedle laických pečovatелů také pracující v sociálních nebo zdravotně-sociálních službách. V novinách najdou potřebné informace, mohou také využívat naší poradny.

V rámci Programu grantové podpory byly v roce 2019 podpořeny projekty Českomoravské jednoty neslyšících zaměřené na docházkové kurzy k pozvednutí psychického sebevědomí neslyšících osob, dále na rozšiřování vědomostí a poznatků, rozvíjení dovedností a snadnější integrace do společnosti. Dále byl podpořen projekt Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých – „Tyflokabinety – edukační a metodické centrum pro zrakově postižené občany“. Jednalo se o zácvek v ovládání náročných elektronických pomůcek speciálně upravených pro nevidomé a zároveň i o zaškolování uživatelů v práci s výpočetní technikou se speciálním programovým vybavením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

11.10 Podporovat vznik informačních a osvětových materiálů a aktivity zaměřené na širokou veřejnost v rámci prevence vzniku zdravotního postižení, zohledňovat také rozdíly v příčinách zdravotního postižení u mužů a žen.

Gestor: MZ

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MZ:

MZ se prostřednictvím dotačních programů v roce 2019 podílelo na zvyšování zdravotní gramotnosti obyvatelstva, výchově ke zdravému životnímu stylu, na ochraně, podpoře a posilování zdraví, na prevenci nemocí a zdravotních rizik.

Z dotačního programu Vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením byl podpořen např. celorepublikový projekt „Rozchodíme civilky“, týkající se prevence civilizačních onemocnění pomocí chůze s holemi nordic walking a dále projekt „Přisedni si“ Ligy vozíčkářů, jehož cílem je informovat o životě se zdravotním postižením a působit jako prevence vzniku zdravotního postižení z důvodu úrazu. V roce 2019 byl zaměřen na informování dětí a mládeže o životě lidí se zdravotním postižením prostřednictvím interaktivních besed na školách a v jiných netřídnicích kolektivech s tělesně

postiženými osobami a filmové workshopy ve školách o tom, jak se žije hendikepovaným, jak se k nim chovat a pro prevenci úrazů.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

11.11 V dotačních programech Ministerstva zdravotnictví podporovat vytváření informačních materiálů pro lékaře prvního kontaktu o tom, jaké poradenské a informační služby jsou dostupné pro jednotlivá zdravotní postižení.

Gestor: MZ

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MZ:

V roce 2019 v rámci dotačního programu Vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením byl podpořen projekt Zajištění informovanosti o svalové dystrofii DMD/BMD vydáním a distribucí informací o možnostech léčby DMD pro pacienty a lékaře (PARENT PROJECT). Společnost pro pomoc při Huntingtonově chorobě v projektu Správa a aktualizace internetové prezentace www.huntington.cz provozovala a aktualizovala informace o onemocnění, výzkumu, novinky a překlady zahraničních pramenů pro pečovatele, studenty VŠ, státní správu atd., lékaře a terapeutů. V rámci dalšího projektu tohoto spolku byla vydána Odborná publikace pro lékaře prvního kontaktu a specialisty prvního kontaktu o výživě a o logopedických problémech spojených s Huntingtonovou chorobou. Dále bylo podpořeno opětovné vydání publikace (Tyfloservis) o kompenzačních pomůckách pro zrakově postižené, která poskytuje informace o řešení situace po ztrátě nebo oslabení zraku a je určena jak pacientům, tak lékařům prvního kontaktu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

11.12 Udělovat výroční Cenu ministra zdravotnictví za práci ve prospěch osob se zdravotním postižením a za rozvoj zdravotně sociální péče.

Gestor: MZ

Termín: 1x ročně

PLNĚNÍ MZ:

U příležitosti Mezinárodního dne osob se zdravotním postižením se dne 3. prosince 2019 ve Španělském sále Pražského hradu uskutečnilo předání výročních cen ministra zdravotnictví – Cena ministra zdravotnictví za práci ve prospěch osob se zdravotním postižením a Cena ministra zdravotnictví za rozvoj zdravotně sociální péče. Cenu ministra zdravotnictví za práci ve prospěch osob se zdravotním postižením získala Ing. Marie Ředinová, za pomoc lidem se stomií a jejich rodinám. Cenu ministra zdravotnictví za rozvoj zdravotně sociální péče obdržela Mgr. Šárka Slavíková, DiS., za pomoc onkologicky nemocným pacientům a jejich blízkým.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

11.13 Podporovat vznik informačních materiálů a aktivity v oblasti ochrany osob se zdravotním postižením proti sexuálnímu zneužívání.

Gestor: MZ

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MZ:

V roce 2019 byl v rámci dotačního programu Vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením podpořen dotisk publikací pro lidi s mentálním postižením a zdravotnický personál Společností pro podporu lidí s mentálním postižením v ČR. Jedná se konkrétně o brožury Život ženy, Život muže a Porod. V publikacích jsou srozumitelnou formou pro dospělé osoby s mentálním postižením uvedeny informace z oblasti zdraví, vztahů a zdravého životního stylu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Cíl: Reformovat systém psychiatrické péče o osoby s duševním onemocněním.

11.15 Vytvořit meziresortní systém kontroly psychiatrické péče v souvislosti s naplňováním Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením za účasti zástupců zainteresované občanské společnosti.

Gestor: MZ

Spolugestor: MPSV, MSP

Termín: 31. 12. 2019

PLNĚNÍ MZ:

V současné době probíhá mapování kvality péče s důrazem na dodržování lidských práv prostřednictvím standardizovaného nástroje WHO QualityRights tool kit vyškolenými manažery kvality v 17 psychiatrických nemocnicích/léčebnách. Toto mapování bylo provedeno dle metodiky WHO proškolenými multidisciplinárními týmy, jejichž členy byli uživatelé péče. Nyní je finalizována veřejná zakázka ke zpracování hodnocení kvality péče a její certifikace v psychiatrii tak, aby systém certifikace zahrnoval oblast naplňování Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením a zaručil nezávislý kontrolní mechanismus za účasti uživatelů péče o duševní zdraví. Pro sociálně-zdravotní služby je připravován pilotní projekt meziresortní kontroly kvality ze strany MZ i MPSV.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31. 12. 2020.

PLNĚNÍ MPSV:

MPSV je nadále připraveno spolupracovat s gestorem na plnění tohoto opatření, v roce 2019 nebylo gestorem za účelem spolupráce osloveno.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nehodnoceno.

PLNĚNÍ MSP:

Pracovní skupina pro problematiku ochranného léčení při Ministerstvu spravedlnosti se zabývá a řeší aktuální problémy spojené zejména s nařizováním a výkonem ochranného léčení, a to jak v civilním životě, tak v rámci vězeňské služby. Orientuje se především na spolupráci s justicí a Ministerstvem zdravotnictví. Pokud se týká Národního akčního plánu pro duševní zdraví, schváleného vládou, rovněž ve vztahu k tomuto dokumentu je předmětem zájmu Ministerstva spravedlnosti ochranné léčení, které je soudy ukládáno jako druh trestní sankce, a problémy s ním spojené, resp., otázka zajištění jeho výkonu v budoucnosti Ministerstvem zdravotnictví.

Ministerstvo spravedlnosti je připraveno k potřebným diskuzím stran kontroly psychiatrické péče, a to zejména v souvislosti s problematikou osob omezených ve svéprávnosti a řízení o vyslovení přípustnosti převzetí a dalšího držení ve zdravotním ústavu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nehodnoceno.

11.16 V souvislosti s reformou psychiatrické péče a vznikem Center duševního zdraví vytvořit komplexní Národní plán péče pro osoby s duševním onemocněním za účasti všech relevantních aktérů.

Gestor: MZ

Spolugestor: MPSV, MŠMT, MSP

Termín: 31. 12. 2019

PLNĚNÍ MZ:

Národní akční plán pro duševní zdraví 2020–2030 byl schválen vládou ČR 27.01.2020. http://www.mzcr.cz/Odbornik/obsah/narodni-akcni-plan-pro-dusevni-zdravi_4114_3.html

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MPSV:

V roce 2019 se MPSV aktivně podílelo na přípravě strategického materiálu pro řízení reformy péče o duševní zdraví - Národní akční plán pro duševní zdraví 2020 – 2030. Zástupci za MPSV se aktivně účastnili veškerých jednání v souvislosti s Reformou péče o duševní zdraví, ke kterým byli gestorem opatření přizváni.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MŠMT:

Zástupce MŠMT je členem Rady vlády pro duševní zdraví, jež koordinuje politiku duševního zdraví v rámci mezinárodních vztahů a mezi ministerstvy a dalšími institucemi. Na prvním jednání 18. prosince 2019 byly mj. projednány aktuální kroky týkající se Národního akčního plánu pro duševní zdraví 2020-2030.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MSP:

Ministerstvo spravedlnosti zatím nebylo v této věci osloveno. Centra duševního zdraví v rámci Reformy psychiatrické péče se nebudou zaměřovat primárně na ochranné léčení.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

11.18 V souvislosti s reformou psychiatrické péče podpořit rozvoj sítě terénních a ambulantních služeb pro osoby s duševním onemocněním ve všech regionech ČR.

Gestor: MZ

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MZ:

K pěti Centřům duševního zdraví (terénní multidisciplinární týmy pro lidi se závažným duševním onemocněním) v roce 2018 došlo v roce 2019 ke spuštění provozu 16 Center duševního zdraví (v současnosti v provozu celkem 21 Center). Bylo nastaveno udržitelné financování z veřejného zdravotního pojištění a krajů – 2 Centra duševního zdraví jsou již financována z těchto zdrojů. V rámci projektů byly vybrány k provozu 4 ambulance s rozšířenou péčí pro pilotní provoz a byla otevřena výzva pro multidisciplinární týmy pro děti (3) a pacienty v ochranném léčení (2). Centra duševního zdraví jsou zapracována do aktuálně probíhající novelizace zákonů. V únoru 2020 byla vypsána další výzva na zřízení zbylých 9 CDZ tak, aby byl naplněn celkový počet 30 CDZ a bude vypsána výzva na multidisciplinární týmy (3) a rozšířené ambulance (2) pro lidi s problematikou závislosti a na 2 týmy pro lidi s demencí.

Je finalizována standardizace multidisciplinárního přístupu v péči o duševně nemocné a zavedení tohoto standardu do praxe zdravotních a sociálních poskytovatelů služeb prostřednictvím metodické podpory a sdílení dobré praxe.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

12. Rehabilitace

Dvanáctá kapitola implementuje článek 26 Úmluvy pojednávající o habilitaci a rehabilitaci osob se zdravotním postižením.

Rehabilitace je charakterizována jako vzájemně provázaný, koordinovaný a cílený proces, jehož základní náplní je co nejvíce minimalizovat přímé i nepřímé důsledky trvalého nebo dlouhodobého zdravotního postižení jedince. V případě vzniklých následků zdravotního postižení je cílem rehabilitace co nejrychleji zapojit osoby se zdravotním postižením do všech obvyklých společenských aktivit s maximálním důrazem na jejich pracovní začlenění.

Cíl: Nastavit podmínky a pravidla pro koordinaci rehabilitace osob se zdravotním postižením.

12.1 Vypracovat právní úpravu zajišťující koordinaci rehabilitace a nástroje jejího financování.

Gestor: MPSV

Spolugestor: MZ, MŠMT, MF

Termín: 31. 12. 2019

PLNĚNÍ MPSV:

MPSV žádá o zrušení uvedeného úkolu, protože z důvodu nedosažení konsenzu se „zainteresovanými“ subjekty na obsahu a způsobu řešení, požádala v září 2019 ministryně práce a sociálních věcí Dipl.-Pol. Jana Maláčová, MSc., předsedu vlády ČR o zrušení citovaného úkolu vyplývajícího pro MPSV z Plánu legislativních prací vlády na rok 2019 a její žádosti bylo vyhověno.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Úkol bude obsahem nového Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021-2025.

PLNĚNÍ MZ:

Hlavním gestorem problematiky koordinované rehabilitace je MPSV, v roce 2019 nebylo MZ vyzváno k žádnému jednání či aktivitám. MZ aktivně spolupracovalo na zpracování návrhu věcného řešení ke koordinované rehabilitaci, oblasti vztahující se ke kompetencím MZ byly vydiskutovány a dodány MPSV.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nehodnoceno.

PLNĚNÍ MŠMT:

Gestor opatření neinicioval žádné kroky směrem k MŠMT.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nehodnoceno.

PLNĚNÍ MF:

Pod vedením bývalé paní náměstkyně Ministerstva práce a sociálních věcí Ing. Ivy Merhautové, MBA pracovala skupina pro řízení koordinované rehabilitace. Žádné oficiální výstupy však doposud Ministerstvo financí neobdrželo.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nehodnoceno.

Cíl: Pokračovat v rozvoji jednotlivých oblastí rehabilitace.

12.2 Rozvíjet oblast léčebné rehabilitace osob se zdravotním postižením a vytvářet podmínky pro lepší součinnost s ostatními oblastmi rehabilitace.

Gestor: MZ
Termín: průběžně

PLNĚNÍ MZ:

Pro oblast následné rehabilitační péče Ministerstvo zdravotnictví zřídilo Pracovní skupinu pro následnou léčebně rehabilitační péči, která řeší systém poskytování léčebně rehabilitační péče v České republice a jednotlivé kompetence odborníků zaměřené na rehabilitační péči. Mimo jiné se pracovní skupina věnuje Fázovému modelu rehabilitace, pomocí kterého identifikuje slabá místa současného systému rehabilitační péče a nasměřuje další dílčí cíle a činnosti pracovní skupiny. Dalšími tématy, která jsou v rámci zmíněné pracovní skupiny řešena, jsou kompetence jednotlivých pracovníků v systému poskytování rehabilitační péče (především rehabilitační lékař, fyzioterapeut, ergoterapeut), upřesnění žádanky FT, role rehabilitačního lékaře v indikaci rehabilitace včetně řešení přístupu akutních pacientů k rehabilitaci. Samostatná odborná diskuze je pak vedena nad nastaveným systémem vzdělávání jednotlivých odborníků a způsobem, jakým posilovat jejich odbornou způsobilost v rámci následné rehabilitační péče.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

12.3 Rozvíjet oblast sociální a pracovní rehabilitace osob se zdravotním postižením a vytvářet podmínky pro lepší součinnost s ostatními oblastmi rehabilitace.

Gestor: MPSV
Termín: průběžně

PLNĚNÍ MPSV:

Sociální rehabilitace je jednou ze sociálních služeb podporovaných v rámci PO2 OPZ. Konkrétně se jedná o výzvu 03_15_005, v rámci které je podporována ambulantní a terénní forma služby. Bylo podpořeno celkem 63 poskytovatelů služby sociální rehabilitace ve výši 406 mil. Kč.

Naplnění opatření probíhá průběžně jednak realizací postupu podle materiálu MPSV „Doporučený postup č. 1/2016 na podporu realizace dostupného systému sociální a pracovní rehabilitace osob se zdravotním postižením“ a také především realizací celorepublikového projektu Úřadu práce České republiky (ÚP ČR) „Rozvoj systému podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením na volném trhu práce“. Realizace projektu byla naplánována na 4 roky (2017 – 2021). Projekt byl prodloužen do konce června roku 2022. Hlavním cílem projektu je zvýšení kapacity, komplexnosti a kvality služeb poskytovaných institucemi veřejných služeb zaměstnanosti se zaměřením na oblast podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením (OZP). Cíle je dosahováno přijetím 99 nových zaměstnanců (85 Poradců OZP, 14 Koordinátorů zaměstnávání OZP) a jejich průběžným vzděláváním. Tito odborní zaměstnanci zlepšují ve svých regionech podmínky pro integraci OZP na trh práce, především koordinací postupů a nástrojů podporujících zaměstnávání OZP; realizací individuální i skupinové poradenské činnosti pro OZP, zaměstnavatele i další spolupracující subjekty, a to zejména zabezpečováním pracovní rehabilitace a podporou regionálních sítí spolupráce v oblasti zaměstnávání OZP. Dochází tak k vytváření podmínek pro aktivní spolupráci se zaměstnavateli, zdravotnickými zařízeními, vzdělávacími zařízeními, poskytovateli sociálních služeb, neziskovými organizacemi aj. v rámci daného regionu, převážně na úrovni okresu.

MPSV a ČSSZ se již v roce 2018 zapojily do řešení potřeby koordinace rehabilitace osob se zdravotním postižením. Mimo jiné v rámci připomínek k podkladovému materiálu pro 21. PV MPSV byl dán podnět k nezbytnosti implementace propojení a vzájemné součinnosti orgánů MPSV se složkami patřícími do resortů MZ a MŠMT. Návrh právní úpravy z roku 2018 počítal s uložením nových kompetencí OSSZ, včetně vytvoření systemizovaných míst koordinátorů rehabilitace a systémovým propojením všech jejích složek. Pro potřeby zmapování oblasti financování koordinace rehabilitace poskytla ČSSZ podklady pro zpracování RIA. Připomínky a návrhy ČSSZ směřovaly zejména k praktické rovině provádění koordinace rehabilitace, neboť koordinace rehabilitace měla být dle věcného záměru zákona svěřena do působnosti ČSSZ a jejích organizačních složek. Nicméně z důvodu prozatímní neshody zúčastněných resortů a dalších zúčastněných subjektů na řešení této problematiky byl usnesením vlády ze dne 30. 10. 2019 č. 761 úkol předložit věcný záměr zákona o koordinaci rehabilitace osob se zdravotním postižením zrušen.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

12.4 Rozvíjet oblast vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením v kontextu podmínek koordinace rehabilitace a vytvářet podmínky pro lepší součinnost s ostatními oblastmi rehabilitace.

Gestor: MŠMT

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MŠMT:

V oblasti vzdělávání jsou dětem, žákům a studentům se speciálními vzdělávacími potřebami dle vyhlášky č. 27/2016 Sb. na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytována podpůrná opatření. Ta mohou spočívat ve využívání kompenzačních a speciálních pomůcek. Příloha č. 1 výše uvedené vyhlášky stanovuje konkrétní podpůrná opatření podle stupně a druhu zdravotního postižení. Součinnost vzdělávání s ostatními oblastmi rehabilitace je primárně řešena ve speciálním vzdělávání.

Rehabilitace dětí, žáků a studentů s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, vzdělávacího oboru Rehabilitační tělesná výchova Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (RVP ZŠS). V souvislosti s připravovanými úpravami RVP ZŠS byla zástupci pilotních škol na setkání pracovní skupiny reflektována nezbytnost řešení obsahu tohoto vzdělávacího oboru, jehož realizace naráží ve školské praxi na personální zajištění výuky v rámci rezortu školství.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

13. Zaměstnávání

Článek 27 Úmluvy, ze kterého vychází třináctá kapitola, se zabývá prací a zaměstnáváním osob se zdravotním postižením, a to přijímáním, setrváním v zaměstnání, odměňováním, profesním postupem i bezpečností a ochranou zdraví při práci.

Stávající situace v oblasti zaměstnanosti této cílové skupiny ukazuje na potřebu celkové revize systému podpory zaměstnanosti, včetně vyhodnocení dopadů souvisejících systémů. Průběžně je třeba se věnovat i kariérovému poradenství, které zvyšuje možnost pracovního uplatnění absolventů se zdravotním postižením, ale je využitelné i v celoživotní perspektivě. Důležitá je i podpora odborného a profesního poradenství.

Veřejná správa by měla jít v oblasti zaměstnávání lidí se zdravotním postižením příkladem. Resorty však plní povinnost 4% podílu zaměstnanců se zdravotním postižením různým způsobem, preferováno by však mělo být přímé zaměstnávání.

Cíl: Efektivně podporovat zaměstnanost osob se zdravotním postižením na chráněném i na otevřeném trhu práce.

13.4 Za účelem propojení systému vzdělávání a zaměstnanosti, který zvýší možnost mladých lidí se zdravotním postižením plynule přejít ze školy do zaměstnání, zabezpečit podmínky pro zavedení integrovaného systému kariérového poradenství v celoživotní perspektivě.

Gestor: MPSV, MŠMT

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MPSV:

MPSV dlouhodobě spolupracuje s MŠMT na vymezení gescí a vzájemném propojení aktivit obou resortů pro kariérové poradenství v celoživotní perspektivě. Je posilována vzájemná informovanost mezi centrálními institucemi zabývajícími se kariérovým poradenstvím (MŠMT, MPSV, GR ŮP ČR, NÚV aj.). Stejně důležitá je i spolupráce s celou sítí poskytovatelů kariérového poradenství.

ŮP ČR se zapojil do spolupráce při budování těchto sítí a přispívá k naplňování opatření realizací 2 celorepublikových systémových projektů:

1. „Podpora informačních a poradenských středisek ŮP ČR“ (dále jen „PIPS“), doba realizace 1. 1. 2017 – 31. 12. 2022, jehož hlavním cílem je zvýšit kapacitu, komplexnost a kvalitu služeb poskytovaných institucemi veřejných služeb zaměstnanosti prostřednictvím dosažení cílového stavu: 90 funkčních vybavených IPS s dodatečným zázemím personálním, edukačním a prezentačním a diagnostickým. Cílem projektu je rozšířit prostorové a technické vybavení IPS; personálně zajistit činnosti IPS; aktualizovat metodiky a informační materiály v oblasti kariérového poradenství, jeho poskytování v rámci IPS, realizovat vzdělávání k použití techniky, a to s cílem zvýšit profesionální úroveň poradců; standardizovat poskytované služby s cílem prevence nezaměstnanosti a zvýšení zaměstnatelnosti nezaměstnaných; prioritně zabezpečovat nabídku poradenských aktivit (individuálních i skupinových) pro uchazeče a zájemce o zaměstnání; posílit roli IPS jako preventivního nástroje nezaměstnanosti zejména u mladistvých a absolventů škol; sledovat trendy vývoje na trhu práce a spolupracovat s partnery z oblasti školství, neziskových organizací, trhu práce atd., umožnit účast IPS na dalších aktivitách a projektech v oblasti propagace vzdělávání, vzdělávání dospělých, volby povolání a dalších.

2. „Rozvoj systému podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením na volném trhu práce“, doba realizace 1. 6. 2017 – 30. 6. 2022. Cílem projektu je zavedení systému práce se skupinou OZP pro zvýšení efektivnosti poskytování služeb této skupině, zefektivnění systému podpory zaměstnávání OZP a poradenství v oblasti přechodu OZP z chráněného na volný trh práce, zavedení systému spolupráce subjektů ovlivňujících zaměstnanost OZP. V rámci projektu budou poskytovány mimo jiné služby pro stávající či potenciální zaměstnavatele. Bude rozvíjena spolupráce s organizacemi, které mají vliv na možnost zaměstnávání OZP. Cílem je Rozvoj systému spolupráce zainteresovaných subjektů (školy, vzdělávací zařízení, zaměstnavatelé působící na chráněném a otevřeném trhu práce, zařízení a pracovníci poskytující sociální služby a sociální práci, ergodiagnostická centra, nestátní

neziskové organizace, sociální partneři a věcně příslušní pracovníci ÚP ČR v rámci příslušných agend apod.) ve vazbě na uplatnění na trhu práce.

MPSV v roce 2018 započalo řešení výzkumného úkolu „Identifikace bariér v přístupu osob v preproduktivním a produktivním věku ke kariérovému poradenství v celoživotní perspektivě“. V roce 2019 převzalo gesci za plnění výzkumného úkolu MŠMT.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MŠMT:

Integrovaný systém kariérového poradenství v celoživotní perspektivě, který zvyšuje možnost mladých lidí se zdravotním postižením plynule přejít ze školy do zaměstnání, je v elektronické podobě součástí Informačního systému o uplatnění absolventů škol ISA+ na www.infoabsolvent.cz. V sekci Kam na školu, která obsahuje průběžně aktualizovanou nabídku oborů a škol, jsou uvedeny filtry, které usnadňují kariérové rozhodování a vyhledávání oborů vhodných pro žáky se základními typy zdravotního postižení (zrakové, sluchové, tělesné a mentální). S ohledem na potřebu celoživotního vzdělávání je v systému nabídku denního studia, večerního, distančního aj.

V informačním systému je rovněž vytvořena samostatná sekce s názvem Bez bariér až na trh práce, která výrazně doplňuje ostatní části systému a je určena mladým lidem se zdravotním postižením. Celá sekce je obdobně jako celý systém ISA+ koncipována i k využití pro kariérové poradce, učitele, ředitele, pracovníky Úřadu práce České republiky a další, kteří se problematikou přechodu mladých lidí se zdravotním postižením ze školy do zaměstnání zabývají.

Kariérové poradenství je dále řešeno v Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019 – 2023, jehož opatření předpokládají zavádění pozice kariérového poradce se sníženým rozsahem přímé pedagogické činnosti v základních a středních školách a další vzdělávání s cílem předcházet předčasným odchodům ze vzdělávání.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

13.5 Věnovat zvýšenou pozornost uchazečům nebo zájemcům o zaměstnání z řad osob se zdravotním postižením při výběru a zařazování v rámci nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti a do poradenských aktivit Úřadu práce ČR.

Gestor: MPSV

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MPSV:

Nástroje aktivní politiky zaměstnanosti slouží k zajištění maximální úrovně zaměstnanosti v ČR. Jejich smyslem je podpora uchazečů o zaměstnání, kteří by bez této podpory zaměstnání nenalezli. Jedná se o nenárokové příspěvky, o jejichž poskytování rozhoduje místně příslušné pracoviště ÚP ČR dle posouzení konkrétních možností uchazeče o zaměstnání uplatnit se na trhu práce. Zaměření a preferenci jednotlivých cílových skupin stanoví MPSV a Generální ředitelství ÚP ČR prostřednictvím vnitřních aktů řízení. Dle normativní instrukce vydané MPSV vůči ÚP ČR byla kategorie osoby se zdravotním postižením i v roce 2019 jednou z nejvíce preferovaných skupin uchazečů o zaměstnání při realizaci aktivní politiky zaměstnanosti. Generální ředitelství ÚP ČR stanovilo ve směrnici vůči jednotlivým krajským pobočkám a kontaktním pracovištím poskytování příspěvků aktivní politiky zaměstnanosti pro osoby se zdravotním postižením ve vyšších částkách než u ostatních kategorií uchazečů o zaměstnání.

Na cílovou skupinu OZP je v rámci IP 1.1 OPZ výzvy č. 10 Realizace projektů zaměřených na řešení specifických problémů na regionální úrovni pomocí kombinace nástrojů APZ primárně zaměřeno 5 regionálních projektů, které realizují Krajské pobočky ÚP ČR. Jedná se o projekty Práce bez bariér na Vysočině, Pracujeme s omezením v Olomouckém kraji, Zdravotní postižení není hendikep v Karlovarském kraji, Šance pro zdravotně postižené ve Středočeském kraji a Bez překážek ve Zlínském kraji. Celková výše rozpočtů těchto projektů je 253,8 mil. Kč a projekty budou realizovány do 6/2022. Cílová skupina OZP se vyskytuje částečně i v dalších 2 regionálních projektech z výzvy č. 10. Jedná se o projekty Život bez bariér v Jihomoravském kraji a Návrat do práce v Pardubickém kraji, v

nichž jsou vedle OZP cílovou skupinou dlouhodobě nezaměstnaní nebo osoby pečující o děti do 15ti let věku. Hlavním cílem těchto projektů je zvýšit zaměstnanost a zaměstnatelnost osob zdravotně znevýhodněných prostřednictvím komplexní nabídky opatření. V rámci projektů jsou realizovány aktivity jako poradenské činnosti, možnost rekvalifikace, zprostředkování zaměstnání, případně doprovodná opatření.

V rámci Operačního programu Zaměstnanost v roce 2019 nadále pokračovala realizace projektu „Rozvoj systému podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením na volném trhu práce“ (doba realizace 1. 6. 2017 – 30. 6. 2022). Hlavním cílem projektu je posílit personální kapacity Úřadu práce v oblasti zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Nově přijatí a v rámci projektu proškolení poradci pro OZP a koordinátoři zaměstnávání OZP zajišťují poskytování poradenských služeb výhradně pro osoby se zdravotním postižením a pro jejich stávající i potenciální zaměstnavatele. V rámci projektu také dojde k nastavení efektivního systému práce se skupinou osob se zdravotním postižením.

Z Operačního programu Zaměstnanost jsou vedle podpory realizované na ÚP ČR realizovány projekty neziskových, vzdělávacích a poradenských organizací, které jsou zaměřeny na zvýšení zaměstnanosti osob se zdravotním postižením (z řad uchazečů a zájemců o zaměstnání a i neaktivních, na ÚP ČR neevidovaných osob). Tyto projekty nezávisle doplňují aktivity ÚP ČR. V roce 2019 probíhala realizace 42 takových projektů o celkovém objemu cca 200 mil Kč.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

13.6 Při zprostředkování zaměstnání a při realizaci aktivní politiky zaměstnanosti věnovat zvýšenou pozornost uchazečům o zaměstnání nebo zájemcům o zaměstnání se zdravotním postižením, kterým byl snížen stupeň invalidity případně odebrán invalidní důchod.

Gestor: MPSV

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MPSV:

Opatření je plněno průběžně tím, že ustanovení § 67 odst. 6 zákona o zaměstnanosti považuje za OZP i osoby, které byly posouzeny, že již nejsou invalidní, a to po dobu 12 měsíců ode dne tohoto posouzení. Všechny výhody, které jsou realizovány v rámci podpory zaměstnávání této cílové skupiny, se tedy vztahují také na osoby, které byly posouzeny, že již nejsou invalidní (po dobu 12 měsíců). Na tyto osoby tak lze nadále aplikovat veškeré nástroje aktivní politiky zaměstnanosti určené k podpoře zaměstnávání OZP, je možné na takovou osobu čerpat příspěvek podle § 78a zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a je možné zaměstnáváním této osoby plnit povinný podíl podle § 81 zákona. Zákon o zaměstnanosti v § 33 upravuje zvýšenou péči při zprostředkování zaměstnání, tj. i při realizaci aktivní politiky zaměstnanosti, uchazečům o zaměstnání, kteří ji pro svůj zdravotní stav potřebují. Pokud tedy osoba, které byl odebrán invalidní důchod nebo snížen stupeň invalidity, má problém s pracovním uplatněním, je taková osoba při realizaci aktivní politiky zaměstnanosti preferována.

ÚP ČR přijal v předchozích obdobích organizační opatření vedoucí k rozšíření sítě poradců pro pracovní rehabilitaci a koordinátorů zaměstnávání OZP. Díky tomuto rozšíření došlo k zintenzivnění výběru osob OZP k individuálním a skupinovým poradenským aktivitám. Tato intenzifikace činnosti přinesla zvýšení počtu individuálních plánů pracovní rehabilitace. V roce 2019 uzavřel ÚP ČR v součinnosti s osobami se zdravotním postižením celkem 430 individuálních plánů pracovní rehabilitace.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

13.7 Jednou ročně předkládat VVZPO výsledky kontrolní činnosti Státního úřadu inspekce práce v oblasti zaměstnávání osob se zdravotním postižením, zejména pokud se týká zákazu diskriminace z důvodu zdravotního stavu, včetně vícenásobné diskriminace na základě dalších důvodů (např. pohlaví, věk), a to do 30. dubna příslušného roku.

Gestor: MPSV

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MPSV:

Věcná kontrolní působnost Státního úřadu inspekce práce je mimo jiné dána v oblasti pracovních vztahů a podmínek a ve vybraných oblastech zaměstnanosti, v obou těchto oblastech se orgány inspekce práce zabývají rovným zacházením a dodržováním zákazu diskriminace a taktéž kontrolují dodržování povinností souvisejících se zaměstnáváním osob se zdravotním postižením. Výsledky kontrolní činnosti v uvedených oblastech jsou v současné době zpracovávány a podrobně budou uvedeny ve zprávě, jež Státní úřad inspekce práce pravidelně předkládá Vládnímu výboru pro osoby se zdravotním postižením do 30. 4. příslušného roku. Zpráva z kontrolní činnosti orgánů inspekce práce z roku 2019 v oblasti plnění povinného podílu zaměstnávání osob se zdravotním postižením, rovného zacházení a dodržování zákazu diskriminace na pracovišti a rovného zacházení a dodržování zákazu diskriminace při uplatňování práva na zaměstnání tedy bude předložena do 30.04 2020.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Cíl: Zaměstnávat osoby se zdravotním postižením ve veřejném sektoru.

13.8 V rámci své působnosti budou ústřední orgány státní správy včetně svých organizačních složek usilovat při zákonem stanoveném plnění povinného podílu zaměstnávání osob se zdravotním postižením o jejich přímé zaměstnávání, přičemž budou přihlížet k vyrovnanému zaměstnávání žen a mužů se zdravotním postižením. Při výběru potencionálních zaměstnanců se zdravotním postižením budou rezorty s ohledem na konkrétní profesní a kvalifikační podmínky spolupracovat s Úřadem práce ČR.

Gestor: všechny rezorty

Termín: průběžně

PLNĚNÍ:

Resort	Průměrný počet zaměstnanců	Povinný počet zaměstnanců se ZP	Skutečný počet zaměstnaných mužů se ZP	Skutečný počet zaměstnaných žen se ZP	Skutečný počet zaměstnaných OZP	Plnění povinného počtu zaměstnanců se ZP skutečným zaměstnáváním v %	Odběr výrobků a služeb (nahrazující počet zaměstnaných OZP) přepočtený na osoby	Počet osob, za který byl proveden odvod do státního rozpočtu	Odvod do státního rozpočtu v Kč
MD	440,64	17,62	3	2	5	28,4	0,71	10,21	619 273
ŘVC	29,36	1,17	0	2	2	1,6	0	0	0
ŘLP	1 022,34	40,89	2	1	3	0,29	0	36,85	3 079 647
SPS	88,19	3,52	1	0	1	0,51	1,89	1,12	93 602
DÚ	105,51	4,22	0	1	1	4,22	1,99	1,23	102 795
UCL	150,61	6,02	5,5	0	5,5	91,37	0,42	0,1	8 358
SFDI	108,45	4,33	1	1	2	4,55	0	0	0
CSPSD	105,00	4,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,20	351 005
ŘSD	2 028,77	81,15	24	28	52	43,58	10,57	27	2 256 458
SŽDC	18 104,02	724,16	143	75	218	214,74	48,83	460,59	38 492 658
MF	1 321,06	52,84	7	8	15	28,39	1,53	32,73	2 735 328
GŘC	1 459,05	58,36	16,45	19,19	35,64	61,06	24,73	7,99	667 745
GŘŘ	14 974,91	598,99	113	287	399,89	66,76	91,01	108,09	9 033 352
ÚZSVM	1 668,41	66,73	19	37	56	83,92	27,05	0	0
STC	399,75	15,99	9	5	14	87,55	1,96	0	0
MK	282,93	11,31	6	5	8,88	3,14	0	2,43	189 692
NÚLK	51,25	2,05	0,58	1,82	2,4	100	0	0	0
NIPOS	58,36	2,34	0	2,40	2,40	2,40	0	0	0
HMT	36,74	1,46	2	0	2	137	0	0	0
PNP	82,34	3,29	1	0	1	1,5	4,26	0	0
NMP	153,34	6,13	4,87	1	5,87	4	0	0,26	21 729

MLK	21	0	0	0	0	0	0	0	0
TMB	91,99	3,67	2	3	5	8,37	20,65	0	0
NTM	134	5,36	4	2	6	5,65	0	4	0
MSB	27,62	1,10	1	1	2	7,24	0	0	0
UPM	88,688	3,61	1	1	2	1,73	1,88	0	0
MUO	101,21	4,04	0	7	7	173,26	0	0	0
NGP	238	8,34	2	9	11	13,95	0	0	0
SZM	112,57	4,5	2	1	3	2,3	0,45	1,75	146 252
MZM	184	7	6	8	14	4	0	0	0
NM	471,41	18,85	11	3	14	17,91	2,52	0	0
NPÚ	2054	82	57	27	84	4	0	0	0
NFA	151,5	6,06	5	5	10	6,6	0	0	0
KTN	43	1,70	5	1	6	15,76	0	0	0
NK ČR	466,11	18,64	2,30	6,63	8,93	1,92	3,48	6,23	520 657
MZK	185,68	7,42	5,38	5,76	11,14	6	0	0	0
MMR	667,26	27,09	6	5	11	46	0,47	14,00	1 170 015
MO	2006,21	80,24	3	9	12	10,55	7,35	62,34	5 209 910
MPO	843,53	33,98	3	11	14	19,47	13,36	1,15	96 109
MPSV	1400,01	56	8	28,39	36,39	65	9,02	10,59	885 033
ČSSZ	8 488,14	339,52	65	324	389	114	0	0	0
MSP	404,02	16,16	1	2	3	15,47	2,34	11,32	946 041
IKSP	25,26	1,01	0	0	0	0	0	1,01	84 409
RT	41,51	1,66	0	2,55	2,55	6,14	0	0	0
PMS	563,63	22,54	2	4	6	9,81	7,97	4,76	397 806
VS ČR	4 439,7	177,58	27,94	36,82	64,77	1,67	94,4	8,5	710 367
JA	62,01	2,48	2	4	0	7,37	0	0	0
MŠMT	898,82	35,95	2	11	13	40,75	17,06	4,24	354 348
MV	2 544,88	101,79	10	28	38	37,3	0	65,93	5 509 935

Generální ředitelství HZS ČR	371,89	14,87	6	8	14	88,43	0	1,72	143 745
Policejní prezidium ČR	1 775,14	71	23	24	47	55,14	0	15,86	1 325 460
MZ	425,90	17,03	0	4	3,90	22,9	5,18	7,95	664 402
MZE	702,50	28,10	11,72	4,35	16,07	57,17	11,13	0,90	75 216
MZV	1855	74,2	4	5	9	8,44	12,87	52,11	4 353 963
MŽP	577,32	23,09	5,80	4,74	10,54	45,64	0	12,55	1 048 835

ŘVC – Ředitelství vodních cest ČR, ÚCL - Úřad pro civilní letectví, CSPSD – Centrum služeb pro silniční dopravu, SPS – Státní plavební správa, ŘLP ČR – Řízení letového provozu ČR, DÚ – Drážní úřad, SŽDC – Správa železniční dopravní cesty

GŘC – Generální ředitelství cel, GFŘ – Generální finančního ředitelství, ÚZSVM – Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, STC – Státní tiskárna cenin

NÚLK – Národní ústav lidové kultury ve Strážnici, NIPOS – Národní informační a poradenské středisko pro kulturu, HMT – Husitské muzeum v Táboře, PNP – Památník národního písemnictví, NMP – Národní muzeum v přírodě, MLK – Muzeum loutkářských kultur, TMB – Technické muzeum v Brně, NTM – Národní technické muzeum, MSB – Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou, UPM – Uměleckoprůmyslové museum, MUO – Muzeum umění Olomouc, NGP – Národní galerie v Praze, SZM – Slezské zemské muzeum, MZM – Moravské zemské muzeum, NM – Národní muzeum, NPÚ – Národní památkový ústav, NFA – Národní filmový archiv, KTN – Knihovna a tiskárna pro nevidomé K. E. Macana, NK ČR – Národní knihovna ČR, MZK – Moravská zemská knihovna

IKSP – Institut pro kriminologii a sociální prevenci, RT – Rejstřík trestů, PMS – Probační a mediační služba, VS ČR – Vězeňská služba ČR, JA – Justiční akademie

STANOVISKO K PLNĚNÍ:

Plněno: MF, MK, MPSV

Částečně plněno: MV, MZE

Neplněno: MD, MMR, MO, MPO, MSP, MŠMT, MZ, MZV, MŽP

13.9 V návaznosti na opatření 13.8 zvýšit počet zaměstnaných osob se zdravotním postižením a předkládat informaci o vývoji zaměstnanosti osob se zdravotním postižením v jednotlivých rezortech (včetně členění dle pohlaví).

Gestor: všechny rezorty

Termín: 1x ročně

PLNĚNÍ:

Rezort	Období	Skutečný počet zaměstnaných OZP	Skutečný počet zaměstnaných mužů se ZP	Skutečný počet zaměstnaných žen se ZP
MD	2018	299	185	114
	2019	289,5	179,5	110
MF	2018	19	7	12
	2019	15	7	8
GŘC	2018	30,53	13,06	17,47
	2019	35,64	16,45	19,19
GFR	2018	387,76	102	285
	2019	399,89	113	287
ÚZSVM	2018	59	20	39
	2019	56	19	37
STC	2018	14	8	6
	2019	14	9	5
MK	2018	10	4	6
	2019	11	6	5
NPÚ	2018	78	47	31
	2019	84	57	27
NÚLK	2018	3,18	1,16	2,02
	2019	2,4	0,58	1,82
NIPOS	2018	2,40	0	2,40
	2019	2,40	0	2,40
MZK	2018	11	6	5
	2019	11	6	5
NK ČR	2018	11,20	2,85	8,35
	2019	8,93	2,30	6,63
KTN	2018	6	5	1
	2019	6	5	1
NM	2018	15	13	2
	2019	14	11	3
MZM	2018	14	6	8
	2019	14	6	8
SZM	2018	3	2	1

	2019	3	2	1
NGP	2018	12	10	2
	2019	12	10	2
MUO	2018	7	0	7
	2019	7	0	7
MSB	2018	3	1	2
	2019	2	1	1
NTM	2018	5	4	1
	2019	6	4	2
TMB	2018	3	2	1
	2019	5	2	3
NMP	2018	6	5	1
	2019	5,87	4,87	1
HMT	2018	2	1	1
	2019	2	2	0
MMR	2018	8	5	3
	2019	11	6	5
MO	2018	12	3	9
	2019	12	3	9
MPO	2018	12	1	11
	2019	14	3	11
MPSV	2018	25	6	19
	2019	27	6	21
ČSSZ	2018	392	62	330
	2019	389	65	324
MSP	2018	3	1	2
	2019	3	1	2
IKSP	2018	0	0	0
	2019	0	0	0
JA	2018	0	2	4
	2019	0	2	4
PMS	2018	7	2	5
	2019	6	2	4
RT	2018	4	1	3
	2019	3	0	3
VS ČR	2018	83	37	46
	2019	62	26	36
MŠMT	2018	15	3	12
	2019	13	2	11
MV	2018	81	39	42

	2019	99	39	60
MZ	2018	7	2	5
	2019	4	0	4
MZE	2018	13,73	8,73	5,00
	2019	16,07	11,72	4,35
MZV	2018	7	4	3
	2019	9	4	5
MŽP	2018	10,19	4,39	5,8
	2019	10,54	5,80	4,74

GŘC – Generální ředitelství cel, GŘŘ – Generální finančního ředitelství, ÚZSVM – Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, STC – Státní tiskárna cenin

NPÚ – Národní památkový ústav, NÚLK – Národní ústav lidové kultury ve Strážnici, NIPOS – Národní informační a poradenské středisko pro kulturu, MZK – Moravská zemská knihovna, NK ČR – Národní knihovna ČR, KTN – Knihovna a tiskárna pro nevidomé K. E. Macana, NM – Národní muzeum, MZM – Moravské zemské muzeum, SZM – Slezské zemské muzeum, NGP – Národní galerie v Praze, MUO – Muzeum umění Olomouc, MSB – Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou, NTM – Národní technické muzeum, TMB – Technické muzeum v Brně, NMP – Národní muzeum v přírodě, HMT – Husitské muzeum v Táboře

IKSP – Institut pro kriminologii a sociální prevenci, JA – Justiční akademie, PMS – Probační a mediační služba, RT – Rejstřík trestů, VS ČR – Vězeňská služba ČR

STANOVISKO K PLNĚNÍ:

Plněno: MMR, MPO, MPSV, MV, MZE, MZV

Částečně plněno: MF, MK, MO, MŽP

Neplněno: MD, MSP, MŠMT, MZ

13.10 Monitorovat situaci v oblasti zaměstnávání osob se zdravotním postižením ve vybraných institucích veřejné správy.

Gestor: MLP, VVZPO

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MLP, VVOZP:

Sekretariát VVOZP v roce 2019 realizoval průzkum v oblasti zaměstnávání osob se zdravotním postižením ve veřejné správě. Cílem bylo zmapování zkušeností a zjištění aktuálního stavu v oblasti zaměstnávání osob se zdravotním postižením v jednotlivých ministerstvech, vybraných organizačních složkách a dalších ústředních orgánech státní správy (dále jen „úřady“), a to ve služebním i pracovním poměru. Celkem se do šetření zapojilo 78 úřadů.

Průzkum byl realizován metodou šetření, jehož součástí byla tabulka pro zaznamenání počtu zaměstnanců dle určených kritérií (např. uznaný stupeň invalidity, platová třída, zkrácený úvazek) včetně rozdělení na počet žen a mužů a dotazník zjišťující míru přístupnosti jednotlivých úřadů a jejich postoje k otázkám zaměstnávání OZP.

Výsledky průzkumu by měly přispět k objasnění příčin diskrepance ve výši plnění povinného podílu zaměstnávání OZP v jednotlivých úřadech, sloužit by měly i jako podklad pro návrh případných opatření vedoucích ke zvýšení přímého zaměstnávání ve veřejné správě.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Cíl: Podporovat pracovní a profesní rehabilitaci osob se zdravotním postižením a programy zaměřené na udržení pracovního místa a návrat do zaměstnání.

13.11 Podle potřeby praxe legislativně či organizačně upravit a ekonomicky zajistit přístupný systém sociální a pracovní rehabilitace určený pro osoby se zdravotním postižením, které jsou jen těžce zaměstnatelné na trhu práce při užití stávajících způsobů podpory (zejména osoby s těžšími formami zdravotního postižení, s postižením kombinovaným a mentálním).

Gestor: MPSV

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MPSV:

Naplnění opatření probíhá průběžně jednak realizací postupu dle materiálu MPSV „Doporučený postup č. 1/2016 na podporu realizace přístupného systému sociální a pracovní rehabilitace osob se zdravotním postižením“ a také realizací celorepublikového projektu ÚP ČR „Rozvoj systému podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením na volném trhu práce“, který posílil personální a odborné kapacity ÚP ČR v oblasti podpory zaměstnávání OZP. Prostřednictvím vymezených pracovních činností Poradců OZP, Koordinátorů zaměstnávání OZP a jejich zástupců dochází k prohlubování regionální spolupráce mezi ÚP ČR, poskytovateli sociálních služeb jak z kategorie sociální prevence, tak sociální péče, jejichž uživatelé jsou zástupci cílové skupiny tohoto opatření. V rámci projektu probíhá také komplexní evaluační proces, který může ukázat potřebu konkrétních systémových úprav.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

13.12 Ve spolupráci s NRZP a dalšími organizacemi informovat osoby se zdravotním postižením o možnosti pracovní rehabilitace, poradenství a dalších nástrojů, které může Úřad práce ČR poskytnout osobám se zdravotním postižením.

Gestor: MPSV

Spolupráce: NRZP

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MPSV:

Individuální poradenství pro osoby se zdravotním postižením při hledání pracovního uplatnění a získávání potřebných kompetencí pro uplatnění na trhu práce je zajišťováno prostřednictvím sítě poradců pro OZP Úřadu práce ČR přijatých v rámci projektu „Rozvoj systému podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením na volném trhu práce“. Ti se dále podílí i na vytvoření regionální partnerské sítě subjektů spolupracujících v oblasti pracovní rehabilitace a zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

Zaměstnanost této cílové skupiny uchazečů o zaměstnání dlouhodobě podporuje ÚP ČR prostřednictvím úzké spolupráce s organizacemi a svazy, které OZP zastupují. Konkrétním příkladem je Memorandum, které v lednu 2018 uzavřel ÚP ČR a Národní rada osob se zdravotním postižením a které je průběžně naplňováno. Jeho obsahem je dlouhodobá spolupráce a koordinace aktivit směřujících ke zvýšení zaměstnanosti OZP.

ÚP ČR postupuje v rámci „Doporučeného postupu č. 1/2016 na podporu realizace přístupného systému sociální a pracovní rehabilitace osob se zdravotním postižením“. Jsou realizována pravidelná kvartální setkání ÚP ČR s organizacemi poskytujícími sociální služby pro osoby se zdravotním postižením. Prostřednictvím těchto setkání jsou organizacím předávány informace o možnosti realizace pracovní rehabilitace.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ NRZP:

NRZP ČR ve svých informačních materiálech a tiskovinách pravidelně informovala o pracovní rehabilitaci a nabídkách Úřadu práce. NRZP ČR má dlouhodobý projekt s Úřadem práce, zaměřený na vzdělávání pracovníků Úřadu práce o problematice zdravotního postižení.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

13.13 Nadále podporovat a rozvíjet projekty zrealizované v součinnosti Ministerstva zemědělství, Agrární komory ČR a francouzské sociální zemědělské pojišťovny MSA za účelem pracovní rehabilitace osob se zdravotním postižením formou jejich zaměstnávání v zemědělství. Vytvářet podmínky tak, aby osoby se zdravotním postižením měly možnost uplatnit své schopnosti při práci na farmách a v řemeslech souvisejících s životem na venkově.

Gestor: MZE

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MZE:

Sociální projekty MZE, vzniklé v polovině 90. let ve spolupráci s Agrární komorou ČR a francouzskou sociální pojišťovnou MSA zaměřené na rehabilitaci lehce mentálně postižených jejich zaměstnáváním v provozu zemědělských farem a chráněných dílen, se z původních dvou malých center v jižních a východních Čechách rozvinuly na síť chráněných dílen a pracovišť v obcích Týn nad Vltavou, Čihovice, Temelín, Chrášťany, Chelčice a Třeboň (Jihočeský kraj) a Neratov, Bartošovice a Žamberk (Královéhradecký a Pardubický kraj). Obě centra se tak stala na regionální úrovni jedním z nejvýznamnějších zaměstnavatelů osob se zdravotním postižením. Kromě toho plní i funkci kulturních, školících, vzdělávacích, sociálních a poradenských center. Na jejich rozvoj a provoz poskytlo v roce 2019 MZE neinvestiční dotaci ve výši 5 487 tis. Kč.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

14. Sociální zabezpečení a sociální ochrana

Čtrnáctá kapitola navazuje na článek 28 Úmluvy přiznávající osobám se zdravotním postižením právo na přiměřenou životní úroveň a sociální ochranu.

Opatření obsažená v této části jsou zaměřena především na hledání možností, jak zpřesnit a zkvalitnit systém posuzování zdravotního stavu v jednotlivých subsystémech sociálního zabezpečení.

Nadpoloviční většina sociálních služeb je poskytována neformálními pečovateli v rodinném prostředí, je však třeba pečující osoby dostatečně podporovat, a to jak finančně tak i dalšími podpůrnými službami.

Cíl: Zkvalitňovat systém posuzování zdravotního stavu pro účely sociálního zabezpečení a sociální ochrany.

14.4 Rozvíjet posuzování zdravotního stavu a jeho důsledků v souladu s pokroky v medicíně a potřebami osob se zdravotním postižením zejména v oblasti posuzování invalidity a stupně závislosti.

Gestor: MPSV

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MPSV:

Uvedená problematika je průběžně plněna formou vzdělávacích akcí pro posudkové lékaře.

LPS ČSSZ se na plnění opatření podílela formou spolupráce s věcně příslušným odborem MPSV, a to např. aplikací instrukcí MPSV upravujících oblast posuzování zdravotního stavu (např. Instrukce č. 13/2019, Posuzování zdravotního stavu u některých onkologických onemocnění, či Instrukce č. 14/2019, Stanovení data vzniku invalidity pro účely zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a též v rámci účasti na odborných pracovních skupinách.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

14.5 Navázat spolupráci a spolupracovat s VVZPO při upřesňování metodických pravidel posuzování zdravotního stavu a jeho důsledků.

Gestor: MPSV, MLP, VVZPO

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MLP, VVOZP:

V rámci plnění tohoto opatření spolupracoval sekretariát VVOZP s MPSV, zejména pak s odborem posudkové služby, při upřesňování metodických pravidel posuzování zdravotního stavu a jeho důsledků především v následujících oblastech:

1. Při plnění úkolů vycházejících z vládou schváleného Podnětu k řešení situace života osob s PAS a jejich rodin, a to zejména v části týkající se posudkové praxe. Byla konzultována potřeba zpřesnění členění poruch autistického spektra v zákonu č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, a to pro vymezení nároku na přiznání průkazu pro osobu se zdravotním postižením. Dalším diskutovaným tématem bylo projednávání výsledků prováděných kontrol posudkové praxe v oblasti nepojistných dávek sociálního zabezpečení týkajících se osob s PAS.
2. Při přípravě novely zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, a to o možnostech rozšíření okruhu zdravotních postižení, která by odůvodňovala přiznání nároku na zvláštní pomůcku. Konzultace se týkaly vymezení zdravotních postižení interní povahy způsobujících těžké omezení pohyblivosti.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPSV:

LPS ČSSZ společně s MPSV spolupracovala s VVOZP např. v rámci přípravy návrhu na rozšíření okruhu zdravotních postižení odůvodňujících přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

14.6 Monitorovat a vyhodnocovat postavení osob se zdravotním postižením v jednotlivých systémech sociálního zabezpečení z hlediska zajištění jejich potřeb a předkládat potřebné dílčí a systémové návrhy na změny.

Gestor: MPSV

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MPSV:

Viz plnění u opatření 7.3. Novela zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením přijatá v roce 2019 a připravovaná změna prováděcí vyhlášky se zaměřily na potřeby osob s dlouhodobě nepříznivým zdravotním postižením interního charakteru způsobující těžké omezení pohyblivosti.

LPS ČSSZ se účastnila jednání pořádaných VVOZP. V roce 2019 byla diskutována problematika statistických dat pro účely mapování dostupnosti sociálních služeb pro osoby s autismem. LPS ČSSZ rovněž spolupracovala v rámci projektu MPSV „Rozvoj systému sociálních služeb“ při vytváření metodiky pro zjišťování dostupnosti sociálních služeb pro osoby s poruchou autistického spektra v ČR.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Cíl: Podporovat pečující osoby o osoby se zdravotním postižením.

14.7 Vytvářet takové materiální a odborné zázemí rodinám, aby samy mohly zajistit péči svým rodinným příslušníkům, kteří jsou na takovou péči odkázáni. Podporovat pečující osoby tak, aby péče vedla ke zlepšení kvality života osob se zdravotním postižením a usnadnila pečujícím osobám návrat na trh práce. V případě potřeby navrhnout odpovídající legislativní změny.

Gestor: MPSV

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MPSV:

Okrajově lze zmínit změny výše příspěvku na péči. V roce 2019 došlo k diferenciaci částek příspěvku na péči u osob v závislosti III a IV v závislosti na tom, jestli využívají nebo nevyužívají pobytové sociální služby. Vyšší částky příspěvku jsou určeny osobám nevyužívajícím pobytové služby, tj. osobám v domácí prostředí, které využívají neformální pečující a/nebo terénní a ambulantní sociální služby. Zvýšení disponibilní částky má nepřímý pozitivní vliv na neformální pečující, respektive na rodiny osoby závislé.

Ve vztahu k opatření se kompetence ČSSZ týkají zejména praktického provádění agendy rozhodování o době a rozsahu péče o osobu závislou na pomoci jiné osoby v rámci důchodového pojištění a při poskytování dávek dlouhodobého ošetřovného v rámci nemocenského pojištění. V souvislosti s těmito řízeními je dotčeným osobám poskytováno ze strany jednotlivých OSSZ i odborné poradenství.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

15. Participace občanů se zdravotním postižením a jejich organizací na správě věcí veřejných

Kapitola patnáctá vychází z článku 29 Úmluvy, který garantuje osobám se zdravotním postižením politická práva a jejich účast na politickém a veřejném životě.

Za účelem posílení schopnosti organizací lidí se zdravotním postižením přispívat k procesu vývoje politik a programů je třeba trvale podporovat vzájemné partnerství mezi organizacemi lidí se zdravotním postižením, státem a ostatními partnery veřejné správy a veřejných služeb. Rovněž je nezbytné zdokonalovat mechanismy, které podpoří větší participaci lidí se zdravotním postižením na konzultativních procesech zejména v těch oblastech, které se jich bezprostředně dotýkají. Opatření této kapitoly jsou proto zaměřena na poskytování dotací k podpoře veřejně prospěšných aktivit spolků lidí se zdravotním postižením, k podpoře jejich spolupráce s mezinárodními organizacemi a na zajištění možnosti těchto organizací účastnit se legislativního procesu. Dále je také třeba podporovat projekty, jejichž cílem je umožnění většího zastoupení žen se zdravotním postižením ve veřejném životě.

Druhý cíl v této oblasti se týká přístupnosti výkonu volebního práva. Průběžným úkolem MV je proto zveřejňovat informace vztahující se k volbám ve formátech přístupných a srozumitelných osobám se zdravotním postižením.

Cíl: Aktivně podporovat prostředí, v němž se mohou osoby se zdravotním postižením a jejich organizace účinně a plně, bez diskriminace a na rovnoprávném základě s ostatními, podílet na řízení veřejných záležitostí, a napomáhat jejich účasti ve veřejném životě.

15.1 Nadále podporovat dotační program Podpora veřejně účelných aktivit spolků zdravotně postižených a zachovat minimálně dosavadní výši podpory.

Gestor: ÚV ČR, MLP, VVZPO

Termín: průběžně

PLNĚNÍ ÚV ČR, MLP, VVOZP:

Rozhodnutím vlády ČR (usnesení ze dne 19.09.2007 č. 1062) je od roku 2008 dotační program Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků zdravotně postižených (dále jen „Podpora spolků ZP“) financován z kapitoly 304 Úřadu vlády ČR. Dotační program je zaměřen na podporu spolků osob se zdravotním postižením s celostátní působností. Na tento dotační program byla ve státním rozpočtu pro rok 2019 vyčleněna částka 22.500.000 Kč.

VVOZP ve spolupráci s Úřadem vlády ČR vyhlásil pro rok 2019 výzvu k předkládání žádostí o finanční podporu z dotačního programu Podpora spolků ZP s termínem uzávěrky do 19.10.2018. Sekretariát VVOZP přijal celkem 58 žádostí spolků osob se zdravotním postižením s požadavkem v celkové výši 36.750.188 Kč. Předložené projekty posuzovala desetičlenná Komise pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Podpora spolků ZP (dále jen „Komise“). Po vyhodnocení projektů Komisí bylo Úřadem vlády ČR finančně podpořeno 37 projektů, rozděleny byly finanční prostředky ve výši 22.555.228 Kč. Finanční prostředky byly navýšeny provedením rozpočtového opatření, a to přesunem z dotačního programu Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků, kde již nemohly být využity.

V rámci dotačního programu byly podpořeny projekty obsahující následující aktivity: A) Mezinárodní spolupráce v oblasti vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením, B) Účast na tvorbě, realizaci a monitorování ucelených plánů vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením, C) Edukační a informační činnost v oblasti vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením, D) Organizačně administrativní servis v rámci svépomocných aktivit spolků zdravotně postižených.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

15.2 V rámci dotačního programu Podpora veřejně účelných aktivit spolků zdravotně postižených nadále podporovat mezinárodní spolupráci organizací osob se zdravotním postižením (členství v mezinárodních organizacích, náklady na zahraniční cesty, účast na mezinárodních konferencích atd.).

Gestor: ÚV ČR, MLP, VVZPO

Termín: průběžně

PLNĚNÍ ÚV ČR, MLP, VVOZP:

Jednou ze čtyř podporovaných aktivit v rámci dotačního programu Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků zdravotně postižených pro rok 2019, který byl vyhlášen Úřadem vlády ČR a VVOZP, byla mezinárodní spolupráce v oblasti vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením.

Dotace byly poskytnuty na náklady, které příjemci vznikají na základě jeho členství v mezinárodních organizacích působících v oblasti podpory osob se zdravotním postižením. Z dotace bylo možno hradit příjemcům roční členské poplatky v mezinárodních organizacích, náklady spojené se zajišťováním překladů důležitých dokumentů, zpřístupňováním informací ze zahraničí apod. Dále byly dotovány náklady na zahraniční cesty, pokud souvisely se základním zaměřením činnosti příjemců či s jejich členstvím v mezinárodních organizacích. Z dotace bylo možno hradit náklady na dopravu, pojištění, ubytování a další nezbytné náklady (stravu a veřejnou hromadnou dopravu) během zahraničního pobytu.

V roce 2019 bylo podpořeno 21 spolků, které se v rámci projektu účastnily zahraničních konferencí, seminářů atd., stejný počet spolků, tj. 21, z projektu hradil poplatky za členství v zahraničních organizacích (celkem ve 30 zahraničních organizacích).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

15.3 Podporovat projekty zaměřené na zvýšení míry participace žen se zdravotním postižením ve veřejném životě.

Gestor: MPSV

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MPSV:

Viz též plnění u opatření 9.4.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

15.4 Zajistit účast organizací osob se zdravotním postižením na legislativním procesu.

Gestor: MLP, VVZPO

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MLP, VVOZP:

Sekretariát VVOZP se účastnil v roce 2019 legislativního procesu připomínkováním právních předpisů z hlediska jejich možného dopadu na osoby se zdravotním postižením prostřednictvím zmocněnkyně vlády pro lidská práva. Nově připravované nebo novelizované právní předpisy sekretariát rozesílá v elektronické podobě zejména NRZP ČR, která materiály dále distribuuje svým členským organizacím, Asociaci organizací neslyšících, nedoslýchavých a jejich přátel, Sjednocené organizaci nevidomých a slabozrakých ČR, Pražské organizaci vozíčkářů a spolku Za sklem. Organizace osob se zdravotním postižením mohou své připomínky k právním předpisům zasílat jednotlivým předkladatelům samy nebo je mohou zaslat sekretariátu VVOZP k dalšímu využití. Sekretariát VVOZP připomínky předkládané organizacemi soustřeďuje, vyhodnocuje a předává zmocněnkyni vlády pro lidská práva k uplatnění. Zaměstnanci sekretariátu se účastní projednávání připomínek.

Všechny organizace osob se zdravotním postižením mají také možnost seznámit se s připravovanými předpisy v Elektronické knihovně připravované legislativy <https://apps.odok.cz/kpl>. Tento veřejný portál zpřístupňuje dokumenty legislativní povahy, které jsou určeny pro jednání vlády. Je možné zde sledovat celý průběh přípravy dokumentů, jako jsou např. návrhy zákonů, návrhy jejich změn a další dokumenty legislativní povahy.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Cíl: Zlepšit podmínky přístupu osob se zdravotním postižením k výkonu volebního práva.

15.6 Zajistit, aby informace vztahující se k volbám byly zveřejňovány ve formátech přístupných osobám se zdravotním postižením (zejména zveřejňovány na internetu a formou snadno srozumitelných textů).

Gestor: MV

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MV:

Ministerstvo vnitra spolupracuje před každými volbami s Vládním výborem pro osoby se zdravotním postižením, jehož prostřednictvím jsou organizacím sdružujícím osoby s určitým typem zdravotního postižení v předstihu poskytovány informace o způsobu hlasování tak, aby mohly být převedeny do formátu, který je čitelný a srozumitelný např. osobám se zrakovým či sluchovým postižením.

Před volbami do Evropského parlamentu v roce 2019 se Ministerstvo vnitra ve spolupráci se Společností pro podporu lidí s mentálním postižením v ČR přímo podílelo na přípravě informačního letáku pro voliče s mentálním postižením, který byl zpracován ve formě tzv. snadného čtení. Ministerstvo vnitra doporučilo obcím, zařízením určeným pro osoby se zdravotním postižením a rovněž pečujícím osobám, aby tento leták zprostředkovaly těm voličům, kterým může usnadnit výkon volebního práva. Zveřejněn byl na webových stránkách resortu: <https://www.mvcr.cz/clanek/volby-volby-do-evropskeho-parlamentu.aspx>.

Před volbami do Evropského parlamentu v roce 2019 Ministerstvo vnitra vyzvalo obce, aby ve zdravotnických zařízeních a zařízeních sociální péče, jichž jsou zřizovatelem, zajistily taková opatření, aby před volbami měli všichni klienti ve své dispozici svůj občanský průkaz, který je podmínkou výkonu jejich volebního práva. Toto opatření navazovalo na zjištění veřejné ochránkyně práv, že v některých zařízeních stále přetrvává praxe, kdy jsou klientům občanské průkazy odebírány a uloženy centrálně u pověřeného pracovníka nebo opatrovníka.

Ministerstvo vnitra pamatovalo na osoby se zdravotním postižením také při přípravě návrhu zákona o správě voleb, který prošel v listopadu 2019 připomínkovým řízením a v lednu 2020 byl předložen vládě ČR. Do návrhu byla začleněna samostatná část upravující postupy na podporu osob se znevýhodněním při výkonu práva volit. Jedná se např. o následující:

- Veřejné informace vztahující se k volbám, včetně elektronického náhledu na hlasovací lístky, budou na internetových stránkách Ministerstva vnitra umožňovat zobrazení způsobem přístupným osobám se zdravotním postižením.
- Ministerstvo vnitra bude mít povinnost zveřejnit na internetových stránkách informace o zásadách hlasování v českém znakovém jazyce.
- Hlasování do přenosné volební schránky bude možné i v případě, že je potřeba přinést tuto schránku před objekt, v němž je volební místnost, pokud je místnost pro voliče fyzicky nepřístupná.
- Bude vytvořen přehled o bezbariérovém přístupu do jednotlivých volebních místností. Volič si pak bude moci pro konkrétní volby změnit volební okrsek podle toho, kde je volební místnost pro něj přístupná.
- Aby se voličům potřebujícím pomoc asistenta usnadnil výběr, upouští se od požadavku, že asistent musí být též voličem.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

16. Přístup ke kulturnímu dědictví a účast na kulturním životě

Šestnáctá kapitola reaguje na článek 30 Úmluvy, jehož obsahem je účast na kulturním životě, rekreace, volný čas a sport.

Hlavním cílem opatření této kapitoly je podporovat odstraňování bariér bránících přístupu lidí se zdravotním postižením ke kulturním statkům a službám, umožňovat těmto osobám důstojnou seberealizaci, zohledňovat potřeby lidí se zdravotním postižením a nahlížet na jejich účast na kulturním životě jako na významný prostředek jejich začleňování se do společnosti. I v roce 2019 byla proto realizována řada akcí, které slouží k zpřístupnění kultury lidem se zdravotním postižením, ať už se jednalo o stavební úpravy objektů, zajištění přístupnosti expozic nebo pořádání kulturních akcí.

Cíl: Pokračovat ve zpřístupňování památek, divadel, muzeí, kin, knihoven apod. včetně zpřístupnění využívání jejich služeb.

16.1 Podporovat zpřístupnění expozic v muzeích a galeriích osobám s omezenou schopností pohybu nebo orientace v rámci zajištění standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií pro osoby se zdravotním postižením ve smyslu zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a podílet se na zpřístupnění památkových objektů ve správě Národního památkového ústavu a dalších kulturních zařízení ve smyslu Národního rozvojového programu mobility pro všechny.

Gestor: MK

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MK:

V rámci výběrového dotačního řízení na podporu kulturních aktivit zdravotně postižených občanů a seniorů byl podpořen částkou ve výši 140 000 Kč projekt Rozšíření expozice Novomlýnské vodárenské věže pro slabozraké a nevidomé, jehož realizátorem je Muzeum hlavního města Prahy.

Národní informační středisko pro kulturu (NIPOS) v souladu s implementací Státní kulturní politiky 2015 – 2020 provádí statistická zjišťování údajů vztahujících se k uvedené problematice. Zjištěná data za r. 2019 budou k dispozici v květnu 2020 po skončení sběrů dat. V současné době jsou k dispozici údaje za rok 2018, viz https://statistikakultury.cz/wp-content/uploads/2020/02/NPVRP-ZPO_NIPOS_2019-finalni.pdf.

Národní památkový ústav (NPÚ) disponuje prohlídkovými trasami a částmi areálu zpřístupněných pro osoby zdravotně handicapované. V roce 2019 byla vytvořena komentovaná prohlídka s kompenzačními pomůckami pro slabozraké a nevidomé v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Mostě.

Národní muzeum (NM) v roce 2019 bezbariérově zpřístupnilo komplex Nové a Historické budovy přes spojovací chodbu. V Historické budově se rovněž nachází parkovací místo pro návštěvníky s postižením. NM dlouhodobě organizuje pravidelné měsíční komentované prohlídky a workshopy pro neslyšící návštěvníky. NM má pro návštěvníky s poruchami zraku také haptickou expozici *Tradiční lidová kultura dotykem* v Národopisném muzeu. Návštěvníkům s poruchami zraku byl v roce 2019 zpřístupněn velký model Národního památníku na Vítkově. Významná pro rok 2019 je i pokračující spolupráce, konzultace a realizace společných projektů a aktivit s organizacemi věnujícími se osobám se zdravotním postižením. Informace o bezbariérové přístupnosti jednotlivých pražských i mimopražských objektů jsou uveřejněny na webových stránkách NM.

Technické muzeum v Brně (TMB) v hlavní budově disponuje bezbariérovým přístupem ke všem 17 expozicím, do Technické hery i k jednotlivým výstavám. Zároveň nabízí občanům s nepříznivým zdravotním stavem upravené zázemí a pomoc personálu. Kromě expozic a výstav pořádalo TMB v roce 2019 dílničky pro fyzicky i mentálně postižené, kde vyráběli drobné předměty formou odpovídající jejich možnostem za osobní asistence lektorů.

Husitské muzeum v Táboře (HMT) zpřístupnilo v roce 2019 např. Pamětní síň Otakara Ostrčila v expozici Život na Blatech a Kozácku a objekt bývalého augustiniánského kláštera Tábor čp. 44 – knihovna, přednáškový sál, Galerie Ambit a rajský dvůr. Celkem bylo v roce 2019 přístupno 6 expozic, 2 výstavní síně a 3 přednáškové místnosti.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

16.2 Motivovat vlastní příspěvkové organizace k poskytování slev ze vstupného pro osoby se zdravotním postižením a seniory.

Gestor: MK

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MK:

Příspěvkové organizace Ministerstva kultury vytvářejí systém slev. Aktualizovaný přehled slev je zveřejňován na webových stránkách ministerstva <https://www.mkcr.cz/slevy-ze-vstupneho-na-kulturni-akce-a-do-kulturnich-objektu-178.html>. Aktualizace jsou prováděny 2x ročně. Informace o slevách je také možno najít na webových stránkách jednotlivých institucí, např. Muzeum J. A. Komenského: <http://www.mjakub.cz/?idm=134>.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

16.3 Podporovat kulturní aktivity muzeí a galerií zřizovaných Ministerstvem kultury, zejména stálé expozice Kultura nevidomých Technického muzea v Brně a Národní galerie v Praze.

Gestor: MK

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MK:

Kurátorka expozice Kultura nevidomých Technického muzea v Brně (TMB) pořádá přednášky pro širokou veřejnost na témata ze života nevidomých. Pro školní skupiny různých věkových kategorií ve spolupráci s edukačním oddělením pak připravuje programy a dílničky – např. Umění ve tmě, kdy účastníci zjišťují, že se dá malovat i bez zraku. Zároveň kurátorka pořádá pravidelné koncerty zrakově postižených – tzv. Hudební dýchánky. Podzim pravidelně patří setkávání majitelů vodících pudlů. Expozici doplňují akce krátkodobějšího charakteru (např. k výročí tvůrce šestibodového písma Louise Brailla), které mívají doprovodný program pro děti.

Národní galerie v Praze (NGP) připravuje mnoho doprovodných programů pro osoby se specifickými požadavky. Celkově lze uvést, že Národní galerie v Praze v roce 2019 navazovala na dlouhodobou snahu o bezpečné prostředí pro pohyb osob se zdravotním postižením ve svých prostorách, včetně expozic a výstav a poskytovala také aktivní pomoc personálu těmto osobám. Ke svým kulturním aktivitám NGP organizovala pro skupiny se specifickými potřebami prohlídky nebo výtvarné dílny. V případě zájmu Programové oddělení Národní galerie Praha nabízelo možnost komentovaných prohlídek a pořadů pro znevýhodněné a zdravotně postižené. Např. celá expozice Anežského kláštera, včetně architektury, je již bezbariérová a v architektuře – ambitu kláštera, který je přístupný veřejnosti zdarma, je nainstalována haptická stezka pro nevidomé. Ta sestává z ukázek nejznámějších sochařských středověkých děl, z ukázek materiálů používaných ve středověké architektuře i umění, a z popisků v Braillově písmu. V Braillově písmu byl zhotoven i katalog k této expozici. Dále lze zmínit např. hmatovou expozici Doteky baroka ve Schwarzenberském paláci aj.

Další příklady kulturních aktivit muzeí:

Národní muzeum (NM) pravidelně organizuje ve svých objektech prohlídky a workshopy pro návštěvníky s poruchami sluchu. Tyto aktivity probíhaly i v roce 2019.

Pro návštěvníky s poruchami zraku jsou určeny lektorované prohlídky expozice Tradiční lidová kultura dotykem v Národopisném muzeu NM, program zde probíhá na objednání. Expozici doplňuje katalog v Braillově písmu s černotiskem a letáky v Braillově písmu. V roce 2019 byl pro návštěvníky s poruchami zraku zpřístupněn haptický model Národního památníku na Vítkově.

Moravské zemské muzeum (MZM) vyvíjí aktivity směřující k zapojení handicapovaných a jinak znevýhodněných do chodu muzea. Se společností Hand média byl pro Paracentrum Fenix natočen instruktážní a propagační film o bezbariérovém přístupu expozic v Dietrichsteinském paláci MZM.

Expozice, výstavy a doprovodný program v Národním technickém muzeu (NTM) jsou připravovány tak, aby byly zohledněny specifické potřeby osob se zdravotním či jiným postižením, jejich pohyb a získávání informací. V rámci projektu Inkluze s NTM s názvem Startin vzniká a je ověřován celý soubor programů a aktivit zaměřený na podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP).

V souvislosti s tímto projektem v roce 2019 proběhla odborná specifikace stavu bezbariérovosti ve všech budovách muzea a návrh možností k úpravám.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

16.4 Podporovat rozvoj Centra pro prezentaci kulturního dědictví při Národním muzeu v Praze, jehož činnost je také zaměřena na práci s osobami se zdravotním postižením a zpracování metodik pro ostatní muzea a galerie.

Gestor: MK

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MK:

Centrum pro prezentaci kulturního dědictví Národního muzea (NM) realizovalo v roce 2019 následující aktivity:

1. Pravidelný cyklus komentovaných prohlídek vybraných výstav a expozic NM včetně workshopů pro neslyšící a nedoslýchavé skupiny návštěvníků (děti, dospělí). Uskutečnilo se celkem 5 prohlídek či workshopů – prohlídka výstavy Na březích Nilu s workshopem v Náprstkově muzeu, prohlídka výstavy Rytíři nebes a Historické budovy NM, prohlídka expozice a workshop v Národopisném muzeu NM, prohlídka výstavy Keltové a Doba Genová v Nové budově NM.

2. V souvislosti s problematikou zpřístupnění výstav a expozic pro návštěvníky s poruchami sluchu byla v roce 2019 zahájena v rámci užší spolupráce praxe přímého školení a instruktáže neslyšícího lektora. Ten byl nejdříve ve spojení s lektory a odborníky NM, aby pak látku mohl předat dál návštěvníkům s poruchami sluchu v rámci komentované prohlídky. Praxe se osvědčila pro výstavu Doba Genová v Nové budově NM, a tato aktivita bude pokračovat i v příštím roce.

3. Pražská muzejní noc pro neslyšící a nedoslýchavé návštěvníky. Do Pražské muzejní noci pro neslyšící se letos zapojilo celkem šest objektů: Galerie AMU, Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur, Galerie Villa Pellé, Národní zemědělské muzeum, Národní památník hrdinů heydrichiády, Židovské muzeum v Praze – Klausova synagoga.

4. Kurz komunikace s návštěvníky se speciálními potřebami – s pohybovým, zrakovým i sluchovým znevýhodněním pro pracovníky dozoru expozic a pokladní se uskutečnil 25.11.2019 v Historické budově NM. Seminářů se účastnilo celkem 15 účastníků.

5. Stručný manuál pro pracovníky v první linii: Přístup k návštěvníkům se speciálními potřebami byl připraven pro účastníky kurzu komunikace.

6. V roce 2019 byl rovněž zorganizován obdobný pilotní odborný kurz v komunikaci s návštěvníky se speciálními potřebami i pro pracovníky muzea v komunikaci a lektory. Obsah kurzu byl přizpůsoben posluchačům a více zaměřen i na teoretická východiska problematiky. Konal se 02.12.2019 v Historické budově NM s účastí 15 lidí.

7. Portál Muzea bez bariér byl v roce 2019 pravidelně aktualizován, je to důležitý komunikační a informační kanál pro muzejní pracovníky a částečně i pro návštěvníky se speciálními potřebami.

8. Oborová muzeologická knihovna Centra - v roce 2019 se nadále rozšiřoval fond knihovny o publikace věnující se problematice návštěvníkům se speciálními potřebami.

9. Spolupráce na testovacích prohlídkách, konzultace řešení nových expozic v komplexu Nové a Historické budovy NM s organizacemi věnujícími se osobám se zdravotním postižením. Patří sem například NRZP, SONS, Okamžik, Pražská organizace vozíčkářů, Centrum pro dětský sluch Tamtam a další.

Aktivity Centra pro prezentaci kulturního dědictví v oblasti práce s návštěvníky se speciálními potřebami jsou hrazeny z provozních prostředků pracoviště (od MK ČR) a NM, náklady na Pražskou muzejní noc pro neslyšící pak z prostředků určených pro pořádání Pražské muzejní noci (MK ČR).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

16.5 Podporovat využití digitalizovaných sbírek a moderních informačních a komunikačních technologií s cílem rozšíření zpřístupnění muzejních sbírek osobám s omezenou schopností pohybu a orientace.

Gestor: MK

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MK:

Národní muzeum (NM) provozovalo i v roce 2019 portál eSbírky – český internetový portál, který zájemcům umožňuje online prohlížení digitalizovaných muzejních sbírek, ale také virtuálních výstav. Portál eSbírky spolupracuje i s portálem Do muzea! (www.do-muzea.cz) spravovaným Centrem pro prezentaci kulturního dědictví. Ten je určen široké veřejnosti a nabízí kompletní seznam všech muzeí, galerií a památníků na území České republiky a umožňuje jejich hodnocení.

Komunikace NM prostřednictvím sociálních sítí rovněž přibližuje sbírky, výstavy a akce muzea široké veřejnosti včetně návštěvníků se speciálními potřebami (zejména Facebook, Instagram).

V roce 2019 byl pravidelně aktualizován také portál Muzea bez bariér, který poskytuje široké spektrum informací pro muzejní profesionály a další zájemce zabývající se problematikou návštěvníků se speciálními potřebami včetně seniorů. Portál přináší aktuální informace o zpřístupnění muzejních sbírek osobám s omezenou schopností pohybu a orientace. Je součástí platformy eMuzeum, kde zájemci naleznou další informace, metodiky či kalendář akcí pro odborné publikum zabývající se návštěvníky se speciálními potřebami v muzeu.

Moravské zemské muzeum (MZM) každoročně digitalizuje sbírkové předměty, které jsou dle zájmu zpřístupňovány badatelské veřejnosti, a to i osobám s omezenou schopností pohybu a orientace.

Slezské zemské muzeum (SZM) každým rokem vybírá předměty ze sbírek muzea, které jsou prezentovány na portálu Esbírky.cz. Ve studovně knihovny je možnost studovat část digitalizovaného knihovního fondu pomocí informačních a komunikačních technologií.

Národní galerie v Praze (NGP) zprostředkovává své digitalizované sbírky prostřednictvím webových stránek a využívá je prostřednictvím komunikačních médií. Podílí se ve spolupráci s Univerzitou Karlovou a dalšími kulturními a vzdělávacími institucemi na institucionálním projektu Digitální výzkumná infrastruktura pro jazykové technologie, umění a humanitní vědy.

Muzeum skla a bižuterie v Jablonci n. Nisou (MSB) každoročně digitalizuje sbírkové předměty, které jsou dle zájmu zpřístupňovány badatelské veřejnosti, a to i osobám s omezenou schopností pohybu a orientace.

Husitské muzeum v Táboře (HMT) v roce 2019 uvedlo do provozu vlastní server a instalaci programu Kramerius pro procházení digitalizovaných knihovních fondů, zpřístupněna 2 regionální periodika. V roce 2019 došlo k předání dávky dat do portálu eSbírky.

Muzeum J. A. Komenského (MJAK) - Kromě průběžné digitalizace sbírky muzea (<http://www.mjakub.cz/sbirky?idm=15>) je aktualizován a rozšiřován interaktivní web „Řemeslo jako vyšití“, který zpřístupňuje jak hmotnou kulturu, tak i odkaz nehmotného kulturního dědictví daného regionu: <http://remesla.mjakub.cz>

Muzeum umění Olomouc (MUO) je partnerem projektu Jedinečností uměleckého výrazu k inkluzivnímu vzdělávání Ústavu speciálně pedagogických studií Pedagogické fakulty UP Olomouc, v jehož rámci vzniká pět animovaných edukačních klipů opatřených výkladem ve znakovém jazyce.

Technické muzeum v Brně (TMB) provádí digitalizaci fotografováním sbírkových předmětů. Vybrané sbírkové předměty si mohou návštěvníci za přítomnosti odborného dozoru osahat, stejně jako v rámci interaktivních stánků podle náplně výstavy či expozice.

Národní ústav lidové kultury (NÚLK), kromě zajištění přístupu OZP ke kulturnímu dědictví a k živé kultuře, nabízí prostřednictvím webových portálů přístup k dalším informacím (elektronická knihovna, virtuální badatelna sbírkového fondu, mapové aplikace prezentující výsledky etnologických výzkumů, elektronické nosiče, nově je zpřístupněna videoencyklopedie lidových tanců).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

16.6 Podporovat zavádění systému zvukových a tištěných průvodců, včetně průvodců ve snadno srozumitelné formě, umožňujících přístup ke sbírkám muzeí, galerií a dalších památek osobám se zdravotním postižením.

Gestor: MK

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MK:

Národní památkový ústav v rámci rozšiřování služeb pro neslyšící návštěvníky i nadále testuje tablety, které nabízejí průvodce ve znakovém jazyce. Jedná se o zámky Červená Lhota, Náměšť nad Oslovou a Jaroměřice nad Rokytnou. Trvale jsou obdobné tablety nabízeny v Květné zahradě v Kroměříži.

Národní muzeum (NM) v roce 2019 připravilo videa v českém znakovém jazyce pro webové stránky NM (a byl přizpůsoben web pro jejich vkládání), která přibližují základní informace o instituci a aktuálních výstavách.

Moravské zemské muzeum (MZM) připravuje k velkým projektům a novým stálým expozicím multimediální průvodce, mj. i se zvukovým komentářem a možností zvětšení písma. Vznikají také aplikace pro chytrá zařízení (pokud návštěvník nevlastní tento druh zařízení, je možné si v expozici zapůjčit), která jsou pozvánkou k návštěvě dané expozice i následným průvodcem v expozici. Již hotové aplikace jsou např. Návštěvnické centrum Mendelianum, aplikace pro handicapované ve výstavě Chvála sběratelství a Památník Leoše Janáčka.

Slezské zemské muzeum (SZM) - areály Národního památníku II. světové války v Hrabyni i Areál čs. opevnění Hlučín - Darkovičky mají pro své návštěvníky připraveny tištěné průvodce expozicí ve čtyřech jazykových mutacích – v českém, polském, anglickém a německém jazyce. V Historické výstavní budově jsou pro návštěvníky k dispozici tištěné průvodce ke stálým expozicím Příroda Slezska a Encyklopedie Slezska, které jsou napsány jednoduchým a srozumitelným jazykem. Rovněž si mohou návštěvníci vypůjčit na recepci audioprůvodce ke stálým expozicím.

Husitské muzeum v Táboře (HMT) má k expozici Husité k dispozici tištěného průvodce v Braillově písmu a haptický program a videoprůvodce pro neslyšící v českém znakovém jazyce.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

16.7 Podpořit zavádění Standardu Handicap Friendly ve všech typech knihoven a zpřístupňování fondů knihoven osobám se specifickými potřebami prostřednictvím služeb vycházejících z tohoto standardu.

Gestor: MK

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MK:

Přístup k fondům Moravské zemské knihovny je ve studovnách a ve volném výběru bezbariérový, v případě potřeby manipulace s fondem na vyšších policích za asistence službu konajícího knihovníka.

Úsek knihovny v rámci Knihovny a tiskárny pro nevidomé K. E. Macana (KTN) spolupracuje s knihovnami s podobně specializovanými službami v ČR: 6 okresních knihoven získává produkci KTN zdarma, dalších 62 knihoven formou objednávek. Plus jedna spolupracující knihovna sídlí ve Slovenské republice.

Byly zřízeny "bonusové" certifikace pro knihovny všech typů, které si nejsou jisté/nemají finance na to, aby se samy do certifikace přihlášily. Podpora knihoven konzultační činností.

Další aktivity knihoven v této oblasti jsou již zmíněny ve výše uvedených opatřeních.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

16.8 Podporovat kulturní aktivity knihoven určené pro osoby se specifickými potřebami.

Gestor: MK

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MK:

Plněno každoročně prostřednictvím dotačního programu MK Knihovna 21. století, určeného provozovatelům knihoven, jehož jedním z okruhů je podpora všeobecné dostupnosti knihovnických služeb pro občany se zdravotním postižením (zejména nákup zvukových knih). Též podprogramem VISK 3, umožňujícím žádat knihovny o dotace na nákup technických zařízení a softwaru pro zpřístupnění knihovních fondů, elektronických informačních zdrojů a služeb v knihovnách nevidomým, slabozrakým a sluchově postiženým a úpravy webu pro potřeby nevidomých a slabozrakých.

V rámci výběrového dotačního řízení na podporu kulturních aktivit zdravotně postižených občanů a seniorů jsou též podporovány aktivity knihoven zaměřené na osoby se specifickými potřebami. V roce 2019 to byly např.:

Předkladatel	Projekt	Dotace v Kč
Knihovna Jiřího Mahena v Brně, příspěvková organizace	Zázraky světa	35 000

Krajská knihovna Karlovy Vary	Kulturní aktivity pro handicapované a seniory v roce 2019	35 000
Krajská knihovna Vysočiny, Havlíčkův Brod	Nenechte mozek zlenivět - kognitivní trénink pro seniory, nevidomé a těžce zrakově postižené	50 000
Krajská vědecká knihovna v Liberci, příspěvková organizace	Znakokniha 2019 - Staré pověsti české	55 000
Masarykova veřejná knihovna Vsetín	Akademie seniorů a zrakově handicapovaných ve Vsetíně	23 000
Masarykova veřejná knihovna Vsetín	Dny seniorů a zdravotně handicapovaných ve Vsetíně	33 000
Městská knihovna Litvínov	Univerzita volného času - XXIII. - XXIV. semestr a Tvoříme bez talentu	40 000
Městská knihovna v Praze	Seniorské kluby v Městské knihovně v Praze a přednášky pro neslyšící	30 000
Městská knihovna Sokolov	Jsmě tu s vámi II.	39 000

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

16.9 Podporovat zpřístupnění knihovních fondů osobám se zrakovým postižením prostřednictvím digitalizace dokumentů ve fondech knihoven ve spolupráci se SONS a Knihovnou a tiskárnou pro nevidomé K. E. Macana.

Gestor: MK

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MK:

Obečně je třeba uvést, že aplikace standardu Handicap Friendly se uskutečňuje na dobrovolné bázi jednotlivých knihoven.

Úsek knihovny v rámci Knihovny a tiskárny pro nevidomé K. E. Macana (KTN) spolupracuje s knihovnami s podobně specializovanými službami v ČR: 6 okresních knihoven získává produkci KTN zdarma, dalších 62 knihoven formou objednávek. Plus jedna spolupracující knihovna sídlící ve Slovenské republice.

Národní knihovna ČR (NK) digitalizuje dokumenty ze svých fondů pro organizaci SONS. Digitalizované dokumenty jsou poskytovány této organizaci bezplatně za účelem jejich zpřístupňování osobám s těžkým zrakovým postižením v rámci knihovny digitálních dokumentů SONS. Pro uživatele s těžkým poškozením zraku poskytuje NK zdarma na základě smlouvy též službu elektronického dodávání dokumentů. Kopie jsou dodávány ve formátu dvouvrstvého pdf (obrázek + text) do uživatelského konta konkrétního uživatele do 48 hodin od zadání požadavku.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

16.10 Podporovat vydávání a zpřístupňování zvukových publikací a tiskovin v Braillově a zvětšeném písmu včetně reliéfní grafiky, především prostřednictvím Knihovny a tiskárny pro nevidomé K. E. Macana.

Gestor: MK

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MK:

KTN vydá ročně kolem 50 titulů v Braillově písmu, vedle reliéfní grafiky také různé druhy kalendářů. Ve svých studiích načeť kolem 160 zvukových knih nejen pro vlastní uživatele, nýbrž i pro zrakově postižené uživatele spolupracujících poboček. Ve spolupráci s vydavatelstvím Tympanum jsou posléze vybrané tituly dostupné širší veřejnosti.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

16.11 Podporovat dostupnost veřejných knihovnických a informačních služeb knihoven prostřednictvím dotačního řízení na zajištění nabídky zvukových knih a zavádění technických zařízení umožňujících osobám se zrakovým postižením zpřístupnění knihovních fondů a elektronických informačních zdrojů. Rozvíjet metodickou činnost Sekce služeb osobám se specifickými potřebami Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR.

Gestor: MK

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MK:

V roce 2019 v této oblasti byly realizovány následující aktivity:

- Zpracování obsahu metodik Handicap Friendly do podmínek dotačního řízení Knihovna 21. století.
- Revize a doplnění metodik Handicap Friendly s ohledem na vývoj v této oblasti za posledních 5 let.
- Příprava souboru materiálů s příklady dobré praxe jako odrazový můstek pro knihovny.

V oblasti publikační činnosti Knihovnického institutu Národní knihovny ČR byla s podporou Ministerstva kultury přeložena a vydána Směrnice IFLA o knihovnických službách osobám s dyslexií. Dostupné z: https://ipk.nkp.cz/docs/IFLA/dyslexie/at_download/file

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

16.12 Podporovat komunitní roli knihoven a spolupráci knihoven s organizacemi osob se zdravotním postižením.

Gestor: MK

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MK:

Knihovna a tiskárna pro nevidomé K. E. Macana spolupracuje se SONS a školami, kde jsou integrováni zrakově postižení žáci a studenti.

Tématu podpory komunitní role knihoven se věnuje projekt financovaný z ESF (MPSV, hodnota projektu 17,7 mil. Kč) Centrum sociálních inovací ve veřejných knihovnických a informačních službách, který zajišťuje Katedra informačních studií a knihovnictví Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Více o projektu: <https://www.muni.cz/vyzkum/projekty/37799>

V roce 2019 Ministerstvo kultury aktualizovalo Metodický pokyn k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb a Metodický pokyn k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven. Oba metodické materiály byly rozšířeny o podporu komunitní role knihoven.

Odborná knihovna Národního ústavu lidové kultury zpřístupňuje veřejnosti knihovní fond prostřednictvím on-line katalogu Portaro. Umožňuje výpůjčky i zápůjčky v rámci meziknihovní výpůjční služby.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

16.13 Podporovat zavádění vzdělávacích programů zaměřených na rozšíření kompetencí pracovníků knihoven v oblasti poskytování služeb osobám se zdravotním postižením (znalosti o specifickém postižení, komunikační dovednosti, asistence – podpůrné činnosti).

Gestor: MK

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MK:

V oblasti knihoven bylo v roce 2019 realizováno:

- Zapracování zkušeností a pravidel práce s lidmi se specifickými potřebami do studijních materiálů Národní soustava kvalifikací (NSK) - Knihovník v knihovně pro děti a Samostatný knihovník v knihovně pro děti
- Přednášková činnost
- Výuka předmětu Bezbariérové knihovny KISK FF MU
<https://www.svkos.cz/pro-knihovny/studijni-texty/>
<https://www.kjm.cz/zkouska-nsk-materialy>

V Městské knihovně ve Vsetíně se uskutečnil v listopadu 2019 seminář zaměřený na osoby se zdravotním znevýhodněním. V rámci semináře vznikla pracovní verze knihovního řádu v úpravě pro snadné čtení (pro lidi s mentálním postižením, cizince).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

16.14 Podporovat v rámci dotační politiky aktivity spočívající v zajišťování titulků a tlumočení do českého znakového jazyka pro audiovizuální díla, zpřístupňování audiovizuálních děl prostřednictvím komentáře pro osoby se zrakovým postižením, vytváření sítě divadelních představení tlumočených do znakového jazyka a tvorbu zvukových knih.

Gestor: MK

Termín: průběžně

PLNĚNÍ MK:

Odbor regionální a národnostní kultury podpořil v roce 2019 v rámci výběrového dotačního řízení na podporu kulturních aktivit zdravotně postižených občanů a seniorů mj. tyto projekty:

Předkladatel	Projekt	Dotace v Kč
APOGEUM, z.s., Brno	Filmy pro nevidomé	125 000
Centrum pro dětský sluch Tamtam, o. p. s., Praha	Jeviště porozumění - přinášíme kulturu slyšících sluchově postiženým	85 000
Česká unie neslyšících, z.ú., Praha	Aktivity kulturního a uměleckého rozvoje osob se sluchovým postižením	90 000
Česká unie neslyšících, z.ú., Praha	Poznávejme kulturu a krásu ČR s neslyšícími	60 000
Člověk v tísni, o.p.s., Praha	Jeden svět pro všechny 2019	155 000
MLUVÍCÍ KNIHA z.s., Praha	Odstraňování kulturních bariér zřakově handicapovaných a seniorů formou audioknih	350 000

V rámci výběrových dotačních řízení vyhlašovaných odborem médií a audiovizí byly v dané oblasti podpořeny následující projekty:

Severský filmový klub i pro neslyšící – 250 000 Kč

Jeden svět pro všechny v rámci festivalu Jeden svět – 4 800 000 Kč

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Cíl: Podporovat tvůrčí a umělecký potenciál osob se zdravotním postižením prostřednictvím dotací.

16.15 Prostřednictvím dotační politiky spoluvytvářet prostor, v němž se umožní osobám se zdravotním postižením uspokojovat své kulturní potřeby, realizovat vlastní tvorbu a účelně trávit volný čas, a to podporou kulturních aktivit právnických a fyzických osob.

Gestor: MK
Termín: průběžně

PLNĚNÍ MK:

Odbor regionální a národnostní kultury podpořil v roce 2019 v rámci výběrového dotačního řízení na podporu kulturních aktivit zdravotně postižených občanů a seniorů celkem 111 projektů v celkové výši 6 620 900 Kč. Přehled všech podpořených projektů viz zde:

<https://www.mkcr.cz/2-kolo-hodnoceni-vysledky-vyberovych-rizeni-v-programech-na-podporu-narodnostnich-mensin-a-integrace-romske-mensiny-2054.html>

V rámci výběrového dotačního řízení na podporu neprofesionálních uměleckých aktivit byly podpořeny následující projekty:

Předkladatel	Projekt	Dotace v Kč
Evropské centrum pantomimy neslyšících, z.s.	XXIV. OTEVŘENO - Celostátní přehlídka pantomimy a pohybového divadla, Kolín 2019	200 000
Evropské centrum pantomimy neslyšících, z.s.	Mezikrajové postupové přehlídky OTEVŘENO 2019	80 000

Na organizaci celostátní přehlídky pantomimy a pohybového divadla OTEVŘENO v Kolíně se ve spolupráci s Evropským centrem pantomimy neslyšících v Brně, z. s. podílí také Národní informační středisko pro kulturu (NIPOS). V roce 2019 se konaly mezikrajové přehlídky ve městech Hradec Králové, Plzeň, Jablonec nad Nisou, Brno. NIPOS zveřejňuje propozice, sbírá přihlášky, podílí se na výběru souborů a jednotlivců a na sestavení odborné poroty. Vybrané inscenace pak prezentuje na vrcholné mezidruhové přehlídce amatérského divadla ČR Jiráskův Hronov. Spolupořadatelem je Městské divadlo v Kolíně.

V zákoně č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, je v ustanovení § 10a odst. 3 v rámci standardů ekonomické dostupnosti veřejných služeb muzeí jmenovitě uvedeno poskytování zlevněného, skupinového nebo volného vstupného pro osoby a skupiny osob se zdravotním postižením a občanů se zdravotním postižením se týká rovněž ustanovení § 10a odst. 4 - standard fyzické dostupnosti veřejných služeb muzeí – spočívající v odstraňování architektonických a jiných bariér v objektech muzeí a galerií. V tomto směru odbor muzeí alokoval v roce 2019 v rámci programu „Podpora projektů poskytování standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií“ finanční prostředky na projekty v těchto tematických okruzích:

- Zhotovení digitální obrazové či multimediální prezentace souboru nejméně 100 sbírkových předmětů včetně textových informací, formou virtuální prezentace sbírkových předmětů určené pro veřejnost a její zveřejnění prostřednictvím webových portálů eSbirky.cz a europeana.eu;
- Vydání odborného (vědeckého) katalogu sbírek k expozici či výstavě klasickou knižní formou.

V roce 2019 činil celkový objem alokovaných finančních prostředků 1 302 313 Kč. Podpořeno bylo 11 projektů.

Výrazným příspěvkem k finanční podpoře OZP je také program „Podpora expozičních a výstavních projektů“, jehož druhý tematický okruh je „Zpřístupnění expozic a výstav osobám s omezenou schopností pohybu a orientace, v rámci něhož byly podpořeny projekty v tematických okruzích:

- Instalace expozic nebo výstav;
- Zpřístupnění expozic a výstav osobám s omezenou schopností pohybu a orientace.

V roce 2019 činil celkový objem finančních prostředků vynaložených na tento program 7 982 000 Kč. Bylo podpořeno celkem 23 projektů.

Státní příspěvkové organizace v gesci MK v rámci své činnosti organizují mnoho aktivit, při kterých i osoby se zdravotním postižením mohou plnohodnotně trávit svůj volný čas, např. aktivní zóna k výstavě Pokus o maximální přiblížení KE 3171 O 96 / Prostorová interpretace zátiší Muzea umění Olomouc umožňuje výtvarnou tvorbu a vnímání osobám se zdravotním postižením. Impuls k tvorbě je sdělen formou edukačního klipu opatřeného výkladem ve znakovém jazyce.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

17. Statistické údaje

Sedmnáctá kapitola implementuje článek 31 Úmluvy zaměřený na statistiku a získávání dat.

Pro efektivní formulování státní politiky ve vztahu k osobám se zdravotním postižením je nezbytné mít k dispozici co nejpresnější statistické údaje o počtu a struktuře této skupiny osob, proto úkolem jediného opatření této kapitoly bylo realizovat v pořadí již třetí výběrové šetření o osobách se zdravotním postižením.

Cíl: Shromažďovat a zveřejňovat statistická data a výsledky výzkumů týkajících se osob se zdravotním postižením.

17.1 Český statistický úřad ve spolupráci s Ústavem zdravotnických informací a statistiky provede další výběrové šetření o počtu a struktuře osob se zdravotním postižením.

Gestor: ČSÚ

Termín: 30. 06. 2019

PLNĚNÍ ČSÚ:

V roce 2018 provedl ČSÚ ve spolupráci s ÚZIS ČR výběrové šetření o osobách se zdravotním postižením (VŠPO 2018) žijících v soukromých domácnostech. ÚZIS ČR se převodem finančních prostředků do rozpočtu ČSÚ podílel na financování terénní fáze sběru dat. Dále se podílel také na metodické přípravě šetření a přípravě materiálů potřebných k šetření v terénu.

Výběrové šetření osob se zdravotním postižením se v České republice v roce 2018 poprvé konalo metodou šetření u domácností. Díky tomuto způsobu bylo možné zaměřit se i na subjektivně vnímané potíže a potřeby těchto lidí a také jejich vlastní hodnocení zdraví a kde vnímají překážky svého plného zapojení do života společnosti podle svých přání.

Pro výslednou analýzu a zpracování dat jsou k dispozici údaje o souboru 6,8 tisíc osob se zdravotním omezením. První souhrnné výsledky VŠPO 2018 byly představeny na tiskové konferenci v červnu 2019 (prezentace je dostupná na webových stránkách ČSÚ zde: https://www.czso.cz/documents/10180/118374921/csu_tk_jak_se_zije_lidem_se_zdravotnim_postizenim_3.pdf/606bb166-e424-4248-967b-f00e98213c81?version=1.0).

Následně byla vydána publikace „Výběrové šetření osob se zdravotním postižením – 2018“ s podrobnými tabulkami s výsledky šetření, textovým komentářem s grafy i metodickými poznámkami, která byla zveřejněna na webových stránkách ČSÚ: <https://www.czso.cz/csu/czso/vyberove-setreni-osob-se-zdravotnim-postizenim-2018>.

Výsledky výběrového šetření osob se zdravotním postižením byly prezentovány také na zasedání Vládního výboru pro osoby se zdravotním postižením dne 6. listopadu 2019.

Vzhledem k tomu, že výběrové šetření VŠPO 2018 se zaměřovalo pouze na osoby ve věku 15 a více let žijící v soukromých domácnostech, byla zpracována ještě doplňková studie. Tato studie s názvem „Děti se zdravotním postižením a osoby se zdravotním postižením žijící mimo soukromé domácnosti - 2017, 2018“ mapuje dostupné datové zdroje z administrativních záznamů MPSV, MŠMT a MZ o osobách se zdravotním postižením a předkládá mnoho statistických informací o dětech se zdravotním postižením a osobách se zdravotním postižením žijících v institucích, které tak nebyly cílovými osobami VŠPO 2018. Výsledky studie jsou rovněž publikovány na stránkách ČSÚ: <https://www.czso.cz/csu/czso/deti-se-zdravotnim-postizenim-a-osoby-se-zdravotnim-postizenim-zijici-mimo-soukrome-domacnosti-2017-2018>.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

18. Koordinace a monitorování plnění Národního plánu

V rámci této kapitoly je sledována vlastní realizace a průběžné monitorování NPPRP, na kterém se podílí ústřední orgány státní správy i další instituce a organizace osob se zdravotním postižením. Pro účely vypracování pravidelné zprávy o plnění NPPRP za uplynulý rok byla vypracována Pravidla monitorování a vyhodnocování plnění opatření NPPRP.

Jedno z opatření této kapitoly ukládá poskytovat trvalou metodickou podporu jednotlivým krajům pro realizaci krajských plánů vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením, což je plněno prostřednictvím Odborné skupiny VVOZP pro regionální rozvoj.

Cíl: Pravidelně provádět monitorování a vyhodnocení plnění opatření Národního plánu, do tohoto monitorování zapojit i organizace osob se zdravotním postižením.

18.2 Jedenkrát ročně do 28. února všechny resorty, kterým byla uložena opatření, předloží zprávu o plnění opatření Národního plánu spadajících do jejich působnosti za uplynulý kalendářní rok.

Gestor: všechny resorty

Termín: 1x ročně

PLNĚNÍ:

Všechny resorty předložily zprávy o plnění opatření NPPRP za rok 2019.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

18.3 Jedenkrát ročně, nejpozději do 30. června, Vládní výbor pro zdravotně postižené občany a následně vláda ČR provedou zhodnocení a případnou aktualizaci Národního plánu.

Gestor: MLP, VVZPO

Termín: 1x ročně

PLNĚNÍ MLP, VVOZP:

VVOZP projednal Zprávu o plnění opatření Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015–2020 v roce 2018 na zasedání dne 19.06.2019. Ze 138 opatření, která se mají plnit průběžně nebo měla být splněna do 31.12.2018, bylo splněno nebo průběžně plněno 115 opatření. Částečně bylo splněno nebo průběžně plněno 5 opatření. Nebylo splněno nebo průběžně plněno 17 opatření. VVOZP doporučil vládě ČR vzít tento dokument na vědomí a upravit NPPRP dle navrženého usnesení (jednalo se o posun termínů plnění u nesplněných opatření, změnu textu opatření 10.23 a zrušení opatření 13.2). Vláda ČR zprávu projednala 08.07.2019.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Cíl: Metodicky podporovat kraje při přípravě a naplňování krajských plánů.

18.4 Metodicky podporovat přípravu, realizaci a průběžné monitorování krajských plánů vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením.

Gestor: VVZPO

Spolupráce: NRZP

Termín: průběžně

PLNĚNÍ VVOZP:

Sekretariát VVOZP působí jako metodické a poradenské místo, na které se mohou krajské úřady obracet v záležitostech týkajících se přípravy a realizace krajských plánů vyrovnávání příležitostí

pro osoby se zdravotním postižením. Pro koordinaci a výměnu zkušeností v této oblasti ustanovil VVOZP na svém zasedání v dubnu 2004 Odbornou skupinu VVOZP pro regionální rozvoj, jejímiž členy jsou zástupci jednotlivých krajů, do jejichž působnosti příprava a realizace krajských plánů náleží. Odborná skupina na svém zasedání 20.06.2019 probírala plnění nebo přípravu krajských plánů vyrovňování příležitostí pro osoby se zdravotním postižením v jednotlivých krajích. Ve většině krajů probíhá monitorování krajských plánů průběžně. Dalšími tématy jednání byla zadávací řízení krajů na dopravce osob po železnici jako veřejné služby a aktuální situace v poskytování sociálních služeb v jednotlivých krajích.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ NRZP:

Krajské plány vyrovňování příležitostí jsou efektivním nástrojem k prosazování klíčových témat podstatných pro každodenní život OZP ve všech 14 krajích ČR. NRZP ČR se účastní tvorby, realizace, monitoringu a aktualizace těchto plánů a v případě potřeby iniciuje opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Plnění těchto krajských plánů průběžně monitorujeme a vyhodnocujeme. Krajské plány se zabývají zejména tématy jako: dostupnost bezbariérové veřejné dopravy, dostupnost vzdělání, podpora zaměstnávání a zaměstnavatelů zaměstnávajících OZP, dostupnost a rozvoj zdravotních, sociálních a návazných služeb.

Hlavní město Praha: platnost 2016 - 2020, vyhodnocení 1 x ročně

Monitoring plnění zajištěn účastí zástupce NRZP ČR v Komisi Rady hl. m. Prahy pro pěší dopravu a odstraňování bariér ve veřejném prostoru. Zásadní témata: přístupnost MHD pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace, dopravní obslužnost (NRZP ČR aktivně vystoupila proti plošnému zavedení autobusových zastávek na znamení, které by zkomplikovalo cestování našim cílovým skupinám.). Dále chceme umožnit OZP parkování na modrých zónách tak, aby byli schopni se zapojit do běžného života v co největší možné míře.

Středočeský kraj: platnost 2020 – 2022, vyhodnocování 1 x ročně

Průběžný monitoring se zástupci dotčených odborů: odbor dopravy/IDOS - situace ve veřejné hromadné přepravě cestujících s omezenou schopností pohybu a orientace. Odbor kultury - dohodnut seminář (přístupnost památek pro OZP na 04/2020). Odbor školství - problematikou vzdělávání dětí se specifickými potřebami se věnuje několik konzultantů (bezbariérovost, inkluze atd.).

Jihočeský kraj: 2018 – 2021, vyhodnocování 1 x ročně

Pracovní skupinu koordinuje odbor sociálních věcí. Oblasti: Přístupnost staveb a turistických cílů, škol a školských zařízení, zdravotnická péče (proškolování zdravotního personálu v oblasti specifík a komunikace s osobami s různým typem postižení), přístup k informacím.

Plzeňský kraj: 2019 – 2023, vyhodnocování 1 x ročně

Odbor soc. věcí zpracovává zprávu pro Radu Plzeňského kraje. Jednání komise se účastní zástupci dotčených odborů a NRZP ČR. Hlavní témata: Program podpory činnosti organizací sdružujících zdravotně postižené a chronicky nemocné v Plzeňském kraji (3,5 – 4 mil. Kč/rok). Poradenství NIPI ČR pro stavební úřady (respektování principů bezbariérovosti).

Karlovarský kraj: 2015 – 2020, vyhodnocování 1 x ročně

Zprávu vytvoří odbor soc. věcí ve spolupráci s dotčenými odbory, NRZP ČR a ÚP ČR. Je předložena Radě KV kraje vždy do 30. 6. Následně je schválena a zveřejněna na webu.

Témata: přístupnost staveb (Národní rozvojový program mobility pro všechny) a dostupnost sociálních služeb.

Ústecký kraj: 2015 – 2020, vyhodnocení 1x ročně

Do rady kraje půjde materiál za 2019 dne 1. 4. 2020. Do zastupitelstva kraje 20. 4. 2020. K hodnocení zpracovává NRZP ČR stanovisko. Již zpracován návrh plánu na 2021 - 2025. Výsledky: dispečink 24 hodin denně koordinuje 4 železniční dopravce. V oblasti informatiky vznikly krátké reportáže s titulky opatřené znakovým jazykem.

Liberecký kraj: 2017 - 2020, vyhodnocení 1 x ročně

Hlavní aktivity: Podpora projektů na výstavbu bezbariérových přístupů a expozic v kulturních zařízeních - např. bezbariérové zpřístupnění prostor Vlastivědného muzea a galerie v České Lípě.

Královéhradecký kraj: 2018 – 2020, vyhodnocení 1 x ročně v dubnu

Dotčené odbory: odbor dopravy, odbor soc. věcí, odbor rozvoje kraje. Základní body: zpřístupňování veřejné dopravy, odstraňování architektonických a komunikačních bariér a sociální věci.

Pardubický kraj: 2019 – 2021, vyhodnocení 1 x ročně v dubnu

Dotčené odbory: odbor dopravy, odbor soc. věcí, odbor kultury.

Nejdůležitější oblasti: bezbariérovost staveb, přístupnost informací, doprava pro OZP.

Kraj Vysočina: 2018 – 2019, monitoring s půlročním hodnocením

2019 proběhla aktualizace a zastupitelstvo kraje prodloužilo plán na další dva roky 2020 - 2021.

Témata: zpřístupňování staveb, sociální věci, vzdělávání a školství.

Jihomoravský kraj: 2020 – 2022, vyhodnocení 1 x ročně

Probíhají jednání s jednotlivými odbory o dílčích opatřeních: rekonstrukce a nově postavená nástupiště zastávek a přestupních terminálů, osvěta k problematice duševně nemocných, společné pracovní porady JMK a NRZP ČR.

Olomoucký kraj: 2017 – 2020, vyhodnocení 1x ročně

Nejdůležitější oblasti: sociální služby, neformální pečovatelé (podpora odlehčovacích služeb), zdravotnictví (seznam zařízení s možností bezbariérového přístupu)

Moravskoslezský kraj: 2016 – 2020, vyhodnocení 1 x ročně

Celkové hodnocení na základě podkladů z jednotlivých odborů bude v květnu 2020. Aktivity: veřejná osobní doprava, propojení celého kraje bezbariérovými linkami, vzdělávání, školství, zdravotnictví, analýza naplňování práv pacientů s ohledem na jejich zdravotní postižení v lůžkových zdravotních zařízeních.

Zlínský kraj: 2016 – 2020, vyhodnocení 1 x ročně

Monitorování plánu vždy ve spolupráci s odborem kanceláře hejtmána. Oblasti: rovné zacházení a diskriminace, výchova veřejnosti a osvětová činnost, rovnost před zákonem.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

IV. Seznam použitých zkratk

ASNEP	Asociace organizací neslyšících, nedoslýchavých a jejich přátel
ČŠI	Česká školní inspekce
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
ESF	Evropský sociální fond
KŘP	Krajské ředitelství Police ČR
MD	Ministerstvo dopravy
MF	Ministerstvo financí
MK	Ministerstvo kultury
MLP	ministr pro lidská práva, zmocněnkyně vlády pro lidská práva
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MO	Ministerstvo obrany
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSP	Ministerstvo spravedlnosti
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
MZE	Ministerstvo zemědělství
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NPÚ	Národní památkový ústav
NPPRP	Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015–2020
NRPM	Národní rozvojový program mobility pro všechny
NRZP	Národní rada osob se zdravotním postižením ČR
NÚV	Národní ústav pro vzdělávání
OOP	Obvodní oddělení Policie ČR
OSPOD	Orgán sociálně právní ochrany dětí
OSSZ	Okresní správa sociálního zabezpečení
PAS	Poruchy autistického spektra
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SONS	Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých
SPC	Speciálně pedagogické centrum
ŠPZ	Školské poradenské zařízení
SŽDC	Správa železniční dopravní cesty
Úmluva	Úmluva o právech osob se zdravotním postižením
ÚP ČR	Úřad práce ČR
ÚV ČR	Úřad vlády ČR
VVOZP	Vládní výbor pro osoby se zdravotním postižením
VVZPO	Vládní výbor pro zdravotně postižené občany